

АНИТА БЪРГ АЛЧНОСТ

Превод от английски: Ваня Янчулева, 1997

chitanka.info

*„Алчност“ на Анита Бърг съперничи на
най-добрите творби на Сидни Шелдън.
Интригуващата фабула ви държи в напрежение
до последната страница.*

Сънди Таймс

АЛЧНОСТ

Предишната вечер Дитер фон Вайхер наби любовницата си. Тази сутрин, преди да отпътува, удари съпругата си. Графинята беше изненадана и възмутена — обикновено съпругът ѝ не се държеше грубо с нея. Изненадата на любовницата му бе по-малка. Понякога Дитер си позволяваше подобно отношение към нея. И двете му простиха, защото го обичаха.

В шест и четиридесет и пет сутринта на другия край на света, на източния бряг на Съединените щати, Уолт Фийлдинг се събуди, изпълнен с желание да се люби, но не потърси съпругата си в стаята ѝ — никога не го правеше. Вместо това в един и петнадесет следобед отиде при любовницата си и тогава откри, че страстта му се е изпарила. Напоследък често му се случваше. Иначе беше доволен, защото днес най-сетне бе сключил грижливо подготвяна сделка, която щеше да му донесе няколко милиона долара. В осем се обади на агенцията за компаньонки, но към девет отново установи, че е неспособен за секс; възнагради богато момичето за безпокойството и го отпрати. До полунощ, за да разсее тревогите си, проведе няколко телефонни разговора във връзка с други сделки, подреди някои документи и сетне отлетя със собствения си самолет за Европа. Можеше да възстанови последователността на събитията от деня, тъй като водеше дневник и отбелязваше в него всички подробности от живота си, дори онези, свързани със секса. Такъв си беше по природа.

Около единадесет сутринта Джеймс Грантли, известен по света като Джейми Грант, се събуди с главоболие в лондонския си апартамент и съжали, че е прекалил с алкохола предишната вечер. Докато се взираше в огледалото, не пропусна да забележи опустошенията, които начинът му на живот бе нанесъл върху

красивото му лице — неговото най-голямо преимущество. Закле се това да не се повтаря, както впрочем правеше почти всяка сутрин. Закуси в клуба, прекара един мъчителен час с bankerите си и още един, дори по-мъчителен — с агента си, сетне се отправи към „Хийтроу“, за да хване самолета за Ница. Изпита желание да се люби със съпругата си, но не знаеше в кое кътче на света се е запиляла. Отново бе изчезнала безследно. Често ѝ се случваше.

КАН — ЕСЕНТА НА 1992

Средиземно море изглеждаше оловносиво под намръщеното небе. Вълните лениво се плисаха по безлюдните плажове и крайбрежните скали, сякаш бяха изтощени след нощната буря. Пясъчната ивица беше покрита с отломки от разбитите лодки. По улиците бяха пръснати хартии, изпочупени клони и използвани презервативи, сякаш някой бе изсипал огромно кошче за боклук. Разкъсаните от урагания вятър листа на палмите висяха безжизнено. Боядисана в синьо и бяло общинска кола за смет се движеше бавно по Кроазет, а около нея подтичваха чистачи, облечени в сини престилки, които събираха боклука. Валеше дъжд и улиците бяха почти безлюдни. Пред ресторантите, разположени покрай морето, стояха разтревожени собственици и се взираха в застрашително притъмнялото небе, пресмятайки каква част от дневното меню трябва да се съкрати, за да се предотвратят допълнителни загуби, тъй като едва ли щеше да има много клиенти.

Някаква потиснатост витаеше над курорта и тя не се дължеше само на метеорологичните условия, но и на меланхолията, която в началото на зимата обзема населението на крайбрежните градове, особено на тези в Англия. Кан обикновено се радваше на благосклонно слънце и по-високи температури през този сезон от годината. Днес обаче тук не бе много по-различно от Моркам — туристите си бяха заминали, слънцето не се показваше, белите сгради изглеждаха занемарени, а бизнесът беше напълно е замрял. На местните жители не им оставаше нищо друго, освен да потънат в зимна меланхолия и да чакат лятото и туристите да се завърнат.

От прозореца на апартамента си в хотел „Карлтън“ Дитер наблюдаваше как някаква възрастна жена упорито върви под дъжда, вдигнала яката на шлифера си и омотала се с топлия си шал. Тя водеше два йоркширски териера с изцапани червени панделки, предпазващи дългите, къдрави косми да паднат в очите им; кучетата изглеждаха

така, сякаш предпочитат да бъдат на всяко друго място, но не и на разходка в дъжда.

„Сигурно е англичанка“ — реши той и една от редките искрени усмивки озари лицето му при вида на мократа стара дама, бореща се с кучетата и лошото време, но плахо почукване на вратата го накара да се обърне. Камериерът, когото беше повикал, влезе боязливо в стаята. Всеки мускул по тялото му трептеше в страхопочитание — Дитер вдъхваше такова чувство в подчинените си. Даде нарежданията си, без да употреби думите „моля“ и „благодаря“, докато телефонираше.

— Ето там — промърмори той раздражено и махна заповеднически с ръка по посока на багажа си. Пътните чанти бяха от най-фина черна кожа и върху тях стояха инициалите му.

— Обажда се Дитер фон Вайхер — заговори най-сетне по телефона. — Ти ли си, Тото? Как си? Как са красивата ти съпруга и децата?

Угодническата му усмивка подхождаше на тона му. Говореше безупречен английски с лек акцент, който караше дори най-почтените англичанки да потръпват от възбуда и във въображението им да се редуват сцени на садомазохизъм.

— Ще ти бъде много задължен, ако предадеш на негово превъзходителство, че ще пристигна късно вечерта утре.

Дитер притискаше слушалката между ухото и рамото си и говореше тихо. Трябваше да бъде учтив и внимателен, защото Тото беше всесилната дясна ръка на неговия клиент. Негово превъзходителство го слушаше и се срещаше само с онези, които помощникът му одобряваше. Тото беше брънка в сделка, която трябваше да донесе на Дитер няколко милиона долара и макар че парите не бяха „чисти“, покупателната им стойност си оставаше непроменена. Дитер подразни Тото, намеквайки за подаръка, който му беше приготвил — златен часовник „Патек Филип“. Асистентът на негово превъзходителство беше като дете, щом станеше дума за подаръци. Беше получил безброй златни часовници от тази марка, но винаги с радост приемаше последния модел, както и внушителната комисиона.

Дитер беше наясно какъв мръсен занаят е търговията с „играчки“. Стараеше се по възможност да не мисли за това, а още повече за невинните хора, заличавани от лицето на земята

благодарение на неговата дейност. Предпочиташе да се наслаждава на парите, които много по-лесно печелеше по този начин, отколкото с легитимни сделки.

След приключване на телефонните разговори той се съблече и се спря пред огледалото, за да се полюбува на тялото си — стегнато, мускулесто, със слънчев загар. Липсата на бръчки по лицето го правеше да изглежда с десет години по-млад от действителните му четиридесет и пет. Имаше красиви, светлосини очи, наследени от тевтонските му предци, но косата му беше кестенява, леко прошарена по слепоочията, а не руса, както можеше да се очаква. Имаше един дефект, който Дитер понасяше болезнено и за който нямаше лек — ниският му ръст. Стараеше се да го компенсира с винаги изпълната по войнишки стойка.

Застана под душа и отвъртя крана на студената вода докрай. Дишането му секна за миг, когато ледените иглички се впиха в тялото му. Отначало почувства болка, сетне потръпна от удоволствие. Погледна надолу към отпуснатия си пенис, повдигна го с ръка и го удари силно с дланта на другата. Опря чело на плочките и зариде от отчаяние поради втория си проблем, за който също нямаше лек.

Уолт Фийлдинг беше вбесен. Изкрещя на пилота на собствения си самолет, сякаш негова бе вината, че неизправност в командното табло ги принуди да се отправят към летището в Ница, вместо да летят с пълна скорост към Кайро.

— Не провери ли тази проклетия още в Ню Йорк?

— Да, господин Фийлдинг. — Джош Найтингейл говореше тихо, като гледаше работодателя си спокойно в очите. Някога Уолт беше най-справедливият и уравновесен шеф, но неотдавна у него настъпи промяна и стана твърде избухлив. Повечето от служителите му се свиваха от страх при внезапните му изблици на гняв. Не и Джош — един от двамата служители в щаба на Уолт, които не се страхуваха от него.

— Кой извърши проверката? Фирмата, която наехме?

— Да, за пръв път се случва нещо по...

— Тогава уволни ги. Намери по-надежден сервиз.

— Да, господин Фийлдинг — съгласи се Джош, но за себе си реши да не го прави.

— Сигурен ли си, че не можем да продължим? Не си ли прекалено предпазлив?

— Не, господин Фийлдинг, не съм. Смущава ме термометърът.

— Винаги мога да те заместя с друг, нали знаеш? — Уолт го изгледа гневно изпод гъстите си, руси вежди.

— Разбира се, господин Фийлдинг. Ако възнамерявате да продължите полета, съветвам ви да сторите точно това, защото аз няма да излетя, докато повредата не бъде отстранена.

— Какво ще стане, ако ти заповядам?

— Тогава вероятно ще загинете без мен. — Джош сви рамене. Носеше елегантно синьо сако със златни ширити, от което тайно се срамуваше.

— Ти си вироглаво копеле, знаеш ли?

— Не, сър, имам опит — усмихна се пилотът.

Гневът на Уолт се усили, когато при пристигането си в малкия луксозен хотел, където винаги отсядаше, откри, че неговият апартамент е даден на друг гост. Никакви заплахи и скандали не успяха да накарат управителя да премести в друг апартамент прочутата с лошия си характер холивудска звезда, която със сигурност би се възпротивила на подобно предложение.

— Карай към „Карлтън“ — нареди Уолт на шофьора си.

Загледа се навъсено през стъклото към дъжда, който плющеше по паважа. „Ама че ужасно място за прекарване на такава отвратителна нощ — помисли си той. — Сигурен съм, че в «Карлтън» не е отседнала нито една важна клечка, която да ми бъде от полза.“

Управата и персоналът на хотела бяха извънредно зарадвани от неочакваното появяване на Уолт Фийлдинг — един от най-богатите хора на света, прочут с щедрите си бакшиши. Такива клиенти се посрещаха винаги възторжено, защото ако претенциите им биваха задоволени, оставаха постоянни гости на хотела, а освен това го препоръчваха на своите близки и приятели.

В апартаментата с изглед към Кроазет, Уолт провери всяка подробност — удобството на леглото, размерите на банята, на хавлиените кърпи и на гардероба, както осветлението и чистотата.

— Добре — обърна се накрая към подскачащия около него управител, който щракна с пръсти към носачите във фоайето, подканвайки ги да внесат куфарите на госта. Заедно с тях тръгнаха камериер и камериерка, за да разопаковат и подредят багажа. Уолт поръча бутилка „Джак Даниелс“, която незабавно бе донесена, и то за сметка на хотела. Едва когато пое пълната чаша, в която звънтяха парчета лед, и се отпусна в креслото, а секретарката му застана до него, той се усмихна.

— Така е добре — произнесе за облекчение на всички и разпореди на дългогодишната си секретарка Бет Ловъл: — Обади се на баронеса Контейл, че съм тук.

— Тя навярно е в Париж.

— Питам ли те къде се намира? Просто ѝ телефонирай.

— Тук или в Париж?

— Не знам, за Бога, само се обади.

Но баронесата отсъстваше и на двете места, а също така и Цецилия Щерн — прочута в миналото филмова звезда, а сега скъпо платена компаньонка. Бет опита да се свърже с още няколко дами, но без резултат.

— Да телефонирам ли на мадам Бартели?

— Никога не съм заплащал за подобни услуги и не възнамерявам тепърва да започвам.

— Разбира се, господин Фийлдинг — съгласи се учтиво Бет и се поусмихна на наглата лъжа. — Какво още мога да направя за вас?

— Нищо — сопна се шефът ѝ.

— Да, господин Фийлдинг. — Тя взе служебното си куфарче.

Уолт наблюдаваше стройната фигура на секретарката, докато тя прибираше бележника си.

— Може би трябва да те уволня и да назнача друга, която ще бъде услужлива в такава нощ.

— Чудесна идея, господин Фийлдинг. Колко по-удобно ще бъде за вас. Това ли е всичко за днес? — попита втората личност от неговия „щаб“, която не се страхуваше от него.

— Май си доста дръзка, а?

— Не мисля така, господин Фийлдинг. Свободна ли съм за днес?

— След като телефонираш в Кайро и им обясниш защо сме закъснели.

— Разбира се, господин Фийлдинг. Ще вечерям в стаята си.

— Естествено, по дяволите. Да не би да си въобразяваш, че ще разточителстваш за моя сметка?

— Разбира се, че не, господин Фийлдинг. — Секретарката си тръгна.

Когато стигна до вратата, Уолт се провикна:

— Бет, съжалявам, че избухнах.

— Това е привилегията на шефовете, господин Фийлдинг — засмя се тя и излезе.

Секретарката работеше при него близо дванайсет години и го познаваше по-добре от всички останали. Тези дни шефът ѝ беше необяснимо раздразнителен. Но иначе беше справедлив и когато избухваше без повод, неизменно се извиняваше и несъмнено щеше да ѝ поднесе малък подарък.

След като най-накрая остана сам, той събу едната от ръчно изработените си мокасини, раздвижи пръстите на крака си и разтърка глезените си. Странно колко подути ги усещаше след всеки по-дълъг полет напоследък — нещо, което никога не го безпокоеше в миналото. Стана и се отправи към банята, понесъл чашата със себе си. Дали да вземе душ или вана? „Вана, разбира се, по-освежаващо е“ — реши. Завъртя крановете и се съблече, като захвърли дрехите си на мраморния под. Протегна се и видя отражението си в тройното огледало. „Проклето шкембе“ — промърмори. Опита се да го прибере, но не успя напълно. Какво друго да очаква? По цял ден пред бюрото, никакво движение, пътуване с лимузина, нередовен секс. Взря се в лицето си. Не можеше да се похвали, че някога се е гордял с него, но грубоватите черти му подхождаха повече сега, когато наближаваше четиридесетте. Това беше една от добрите страни на приближаващата старост, но и единствената, по дяволите, за която можеше да се досети. Въздъхна и се потопи в огромната вана. Донякъде бе доволен, че няма жена до него. Хубаво беше да се отпусне и да си почине. Дори се учуди на първоначалното си намерение да потърси компания — най-вероятно беше по навик. Странно как все повече и повече губеше интерес към секса. „Навярно остарявам“ — помисли си и се потопи още по-дълбоко във водата.

Джеймс Грантли беше пристигнал в „Карлтън“ предишния ден и трябваше вече да си е тръгнал. Погледна мрачно навън, където се трупаха буреносни облаци и се опита да се обнадежди с мисълта, че утрешният полет не ще бъде отложен като днешния. Намръщи се не от раздразнение, а от загриженост; не бе предвидил в бюджета си извънредния разход за днес. Усмихна се подигравателно. Едва ли можеше да се говори за „бюджет“ при неговото финансово положение, но предполагаше, че с новия план ще му потръгне.

Когато вчера се обади по телефона да си ангажира стая, го попитаха дали желае апартамента, в който обикновено отсяда. Отначало си помисли да откаже и да поиска обикновена стая с баня, сетне си спомни съвета, който му бе дал чичо Фредерик преди години. „Слушай, момче. Ако някога закъсаш материално, не допускай някой да го научи. Колкото си по-притеснен парично, толкова повече се преструвай, че тънеш в охолство. Не вярвам, разбира се, че този ценен съвет изобщо ще ти бъде необходим.“ — Чичо Фредерик се бе разсмял на собствената си абсурдна идея.

Джеймс чувстваше добрия, стар Фред много по-близък от собствения си студент, педантичен и порядъчен баща. С начина си на живот чичото бе оказал по-голямо влияние върху него, отколкото можеше да се очаква. Но той прекалено много вярваше в Джейми и не можа да предположи колко лесно племенникът му ще пропилее цяло състояние.

И така Джейми все пак ангажира апартамента. Но сега трябваше да плати за две нощи вместо за една. Поне прояви известна доза разум и не се възползва от специалното обслужване по стаите. Ако събитията се бяха развили според плана му, не би трябвало да се тревожи за пари. Но напоследък всичко се обърка. Когато братовчедът му Анди се обади тази сутрин и му съобщи, че е загубил на комар парите му, той почти не се учуди. Прие спокойно случилото се, което обаче не променяше факта, че положението изглеждаше по-трагично от когато и да било.

Извади бележник от джоба си и го проучи внимателно. Системата беше почти сто процента сигурна, какво се бе объркало? От месеци заедно с верния си приятел Апъл Мак разработваха безпогрешна система, която трябваше да им осигури големи печалби на рулетка. Навярно Анди е сбъркал някъде — сигурно не е запомнил правилно числата. Проклет глупак, беше го предупредил да не опитва,

докато не е напълно сигурен. Мързеливият педераст навярно не си бе дал труда да внимава. Джейми трябваше сам да провери системата.

Радваше се, че чичо Фред вече не е между живите. „Рулетката не е за глупци, момче — поучаваше го старецът. — Банката винаги печели. Играй на *chemin de fer* — използвай ума си, момчето ми.“

Смъртта на леля Томасина му се бе сторила Божи дар, избавление в последния момент. Но тя бе последната му роднина, от която очакваше наследство. Нямахше да има повече подаяния. И какво бе направил с наследството? Прахоса го. Погаси най-неотложните си дългове, което не се хареса на останалите му кредитори, купи нова кола за Мика и няколко костюма за себе си. Снощи Анди бе стопил остатъка от парите. И все пак — Джейми удари отчаяно с юмрук в дланта си — планът трябваше да проработи. Само ако можеше да отиде в казиното, може би всичко щеше да се промени. Все още дължеше известна сума на любимото си лондонско казино. Сумата не беше голяма, но го поставяше в неловко положение. Притесняваше го и онази неприятна история в Лас Вегас, където отиде за пръв и последен път. Но най-много го безпокоеше чека без покритие, който даде на Бъсти Мортимър в клуба, след като загуби на табла. Не, изключено беше Джейми да се появи в казино или друго игрално заведение в този момент. Положението щеше да е различно, ако планът бе проработил.

— По дяволите! — измърмори и извади портфейла си. Преброи банкнотите веднъж, сетне още веднъж, с надежда, че е сбъркал. Може би ще успее да си намери партньор за табла и да изкара някой и друг долар... Господи, поне да бе получил сносна роля. Напоследък му предлагаха само второстепенни. Съвсем различно бе в миналото, когато играеше Питър Аскот, частния детектив, в серийните филми на стария Форест Елингъм. Великолепният продуцент загина при нелепа автомобилна катастрофа, която можеше да бъде избегната, ако богатият като Крез Форест не бе дотолкова луд, че да кара с изтъркани гуми. Пет филма бяха направили заедно и парите тогава течаха като река, но Джейми не успя да ги задържи. Сега можеше само да си представя какво би било, ако инвестираше като другите актьори в ресторанти, магазини и жилищно строителство. „Все пак — усмихна се замечтано Джейми — прахосничеството е голямо удоволствие.“

Застана пред огледалото в банята и разгледа изпитателно лицето си — най-голямото му богатство. Всичко си бе на мястото — момчешкият чар, саркастичната усмивка, иронично повдигнатата вежда. Все още бе във форма. Ако временно откаже алкохола, ще бъде в отлично състояние и стига да получи добра роля, жените ще припадат по него.

Отдръпна се от огледалото и си помисли: „На кукуво лято!“ В момента английската филмова индустрия бе в упадък, а телевизионните сериали бяха „окупирани“ от клика актьори така, че на човек му се струваше, че гледа един и същ филм.

Помисли си, че не бива да се отчайва. Беше само на четиридесет и четири, по дяволите, а това дори в неговата професия означаваше, че все още е в разцвета на силите си. За щастие беше мъж — едно допълнително предимство.

Взе набързо душ и се преоблече. Днес няма да вечеря навън. Ще отиде в бара и ако има късмет, ще срещне някого, който ще го покани на вечеря. И ако късметът не му изневери, може и да се включи в някоя хазартна игра.

Бурята, която бе заплашвала цял ден хората от Прованса, набра сила, премина с тътен над долината Вар със скоростта на експресен влак, като изкорени дървета, предизвика свличане на земни маси, преобърна коли и каравани като играчки, отнесе комини и покриви и връхлетя върху Лазурния бряг, където обедини сили с нестабилното време над Средиземноморието. В осем часа вечерта Кан бе пометен от ураганни ветрове, проблясваха мълнии, които озаряваха небето в кобалтовосиньо, разнасяше се оглушителен, зловещ тътен на гръмотевици.

Откъм морето се надигнаха яростни вълни, които заляха улиците, запратиха камъни и отломки към разкошните сгради и унищожиха грижливо поддържаните обществени паркове. Улиците бяха безлюдни. Щорите на домовете бяха спуснати, прозорците — плътно затворени, вратите — залостени.

Тази вечер никой не би дръзнал да излезе навън.

Или пък смелчаки все пак се намираха? Сгушена между хълмовете зад Лазурния бряг се издигаше голяма луксозна вила.

Пищната и екзотична растителност в градината бе повалена и смазана от урагана. Под светлината на мълниите покритият с червени керемиди покрив изглеждаше почти черен. Един от капаците се бе откачил и ритмично се удряше в стената. В една от стаите на вилата, подредена като кабинет със семпли, но скъпи мебели, иззвъня телефон.

— Искате сведения за някои господа? — запита някой, който пропусна да се представи, но бе веднага разпознат от собственика на вилата, побързал да вдигне слушалката.

— Да.

— Отседнали са в „Карлтън“.

— Кой?

— И двамата.

— За Бога, не се шегувате, нали?

— Господин Фийлдинг и граф Вайхер се регистрираха днес късно следобед и както ви съобщих снощи, Джейми Грант или ако предпочитате лорд Грантли, също е тук.

— Какъв късмет! Поръчаха ли таксите или маси в ресторант?

— Не, господине, но това никак не е чудно. В нощ като тази едва ли някой би излязъл, нали?

— Прав си, добри ми приятелю.

Гътри Евриман приключи разговора и нареди на шофьора си да пригответи колата за след час. Надигна се от специално подсиления стол и тромаво се отправи към спалнята, доволно потривайки ръце.

„Какъв късмет! И тримата са отседнали в «Карлтън». Настъпи дългоочакваният момент, Гътри, стари приятелю — промърмори той и възбудено се изкикоти. — Време е да задействаш плана си.“

Клатушкайки се, влезе във великолепната си спалня и плесна с пухкавите си длани.

— Чико, бъди така добър и ми пригответи банята — обърна се на сносен португалски към дребния човек с плоско лице и широк нос, който се озова на повикването.

Уолт погледна навън, където бурята продължаваше да бушува, и реши да си поръча вечеря в стаята, но когато вдигна слушалката, промени намерението си. Бурята очевидно бе хванала в капан не само него, но и всички, отседнали в хотела. Все пак може би има някоя

интересна личност, но за да провери това, по-добре да слезе в ресторанта. Телефонира на Бет, за да ѝ съобщи за промяната в намеренията си, но не я покани да вечеря с него.

Дитер се питаше дали да се обади отново на Тото и да му съобщи, че ще се забави още повече, сетне се отказа. Какво ще си помисли негово превъзходителство, ако днес му се обади и съобщи, че ще закъснее, а утре — че пристига? Не, по-добре да не прави нищо. И утре е ден. Но непременно ще вечеря в ресторанта, не се знае кого може да срещне там.

В бара затворените капаци и тежките завеси заглушаваха страхотния шум, който идваше отвън. Салонът не бе пълен, както впрочем и хотелът, но все пак имаше доста посетители.

Уолт и Дитер влязоха почти едновременно.

— Граф Дитер фон Вайхер, каква приятна изненада! — провикна се Уолт, удостоверявайки го с пълната му титла, което съвсем не бе необходимо, тъй като двамата бяха стари познати.

— Фийлдинг, стари приятелю — усмихна се Дитер и тракна с токове за поздрав.

— А това там не е ли лорд Грантли? — продължи Уолт, като посочи към мястото, където Джейми седеше сам, бодеше унило маслините в чинията си с мрачното предчувствие, че това ще му бъде вечерята. Той не бе богат колкото Уолт, но и не бе необходимо. Като английски лорд и с репутацията си на прочута филмова звезда, имаше достъп до всички слоеве на обществото. — Да го поканим при нас, Дитер. Харесвам Грантли, той е един от малкото забавни англичани.

Тримата се познаваха бегло. Принадлежаха към привилегирована група хора, които пътуваха непрестанно по света и където и да се озовяха, общуваха с подобни.

Членуването в тази „клика“ изискваше някои задължителни условия. Едно от тях беше да си богат, много богат. Аристократичният произход беше другото изискване, което осигуряваше веднага членство в групата дори и да си загубил по някакъв начин парите си. С това се обясняваше доброжелателното отношение към Джейми. Ако благородното потекло липсваше, богатството трябваше да е достатъчно голямо, за да го компенсира. Жените бяха на втори план, но

дори и там присъстваха само като съпруги или любовници. Повечето от тях бяха ослепително красиви, защото мъжете от този кръг сменяха любовниците си като носни кърпи, когато красотата им повехнеше.

На заден план присъстваха хора, които забавляваха членовете на елитната група — актьори, певци, попзвезди. Но щом славата им помръкнеше, поканите бързо секваха. Джейми се радваше на внимание повече заради титлата си, отколкото заради професията.

Привилегированите обядваха и вечеряха заедно, изтрезняваха заедно, играеха комар заедно, разменяха си жени и сведения за борсата. Възхищаваха се един на друг, което не означаваше, че се обичат, и никой не се доверяваше на останалите за нищо на света.

— С удоволствие ще вечерям с теб, Уолт — обяви Джейми и погледна часовника си. — Вероятно приятелите ми ще закъснеят поради бурята — излъга той, защото знаеше, че в това общество не ценят хората, които търсят чужда компания.

— Разумен човек не би дръзнал да излезе в такова време, освен ако не е крайно наложително — мъдро отбеляза Дитер. — Научих, че и телефонните линии са прекъснати.

— Мислех си, че ми предстои скучна вечер, но, изглежда, съм се лъгал — усмихна им се Уолт и щракна с пръсти заповеднически, което не бе необходимо, тъй като на почтително разстояние вече стоеше сервитьор, готов да вземе поръчката им.

След като питиетата пристигнаха, тримата огледаха присъстващите в бара. Уолт беше разочарован от липсата на знаменитости; той „колекционираше“ прочути имена така, както други колекционираха произведения на изкуството. Не го правеше за забавление — странно защо, познанството с известни хора го караше да се чувства по-уверен.

— Не виждам интересни личности — заяви той.

— Без съмнение бурята е причина, а също и сезонът. А ти самият какво правиш тук? — попита Джейми.

— На път съм за Кайро, а след това ще продължа за Индия.

— Ще търсиш нови билки? — засмя се Дитер, защото всички познаваха навика на Уолт да обикаля света, за да търси лечебни растения за фармацевтичното си предприятие, чиято продукция съперничеше на повечето традиционни медикаменти. Беше наел стотици способни химици, но изследователската работа вършеше сам.

— Да, против косопад. Виждали ли сте някога плешив индиец?

— Е, не сме — обади се Дитер.

— Точно така.

— Ами Бен Кингсли? — намеси се Джейми.

— Той е англичанин от индийски произход и не се брои — махна с ръка Уолт.

— Какво ще кажеш за Ганди? — ухили се актьорът.

— Той във всичко се различава от сънародниците си. Слушайте, онзи, който открие лек за плешиви мъже, ще стане най-богатият човек на света.

— Освен ако някой друг не открие средство, което лекува импотентност или пък такова, което да го държи в ерекция часове наред. О, този човек наистина ще стане богат — засмя се Джейми. Дитер го изглежда изпод око, за да разбере дали намеква нещо, но видя, че младият мъж се забавлява от собствената си идея.

— Кой знае? — Уолт потупваше носа си.

— В Кайро ли ще търсиш новото лекарство? — Джейми се приведе с интерес.

— Може би.

— Съобщи ни резултатите от експедицията — с престорена незаинтересованост подхвърли Дитер.

— И ти ли, Дитер, пътуваш по работа? — попита любезно Грантли, като умело прикриваше истинските си чувства. Злите езици говореха, че под прикритието на фирмата си за търговия с произведения на изкуството Дитер се занимава с търговия с оръжие. По принцип Джейми презираше хора, за които смъртта и разрушенията са начин на препитание и които, сякаш за да скрият истината от самите себе си, наричаха стоката си „играчки“. Но подобно на мнозина други предпочиташе да не вярва на слуховете. Дитер беше твърде богат и с толкова добри връзки в обществото, че приятелството му не беше за пренебрегване.

— Предстоят ми делови срещи — немецът умело заобиколи въпроса. — А ти, Джейми, какво те води насам по това време на годината?

— Сделка.

— Вероятно доходна?

— Много — излъга Джейми и се ухили, макар че изпитваше желание да го зашлеви.

— Радвам се за тебе — заяви Уолт. Смяташе актьора за глупак, а според него нямаше по-голям глупак от комарджията. Всички бяха научили за последната му глупост, и то не с кого да е, а с Бъсти, най-големия клюкар от компанията. Очевидно Джейми беше на път да загуби всичко и тогава какво щеше да го задържи в тяхното общество? Може би титлата щеше да го спаси и Уолт се надяваше, че това ще стане, тъй като англичанинът все пак му харесваше. Помисли си, че трябва да провери какво е истинското финансово състояние на младия лорд. Дори би му помогнал, но само ако глезлото се откаже от хазарта.

— О, това не е ли Гътри Евриман? — възкликна внезапно той.

Всички погледнаха към вратата, където стоеше висок, много дебел мъж, наметнат с подплатена с червен атлаз пелерина, и с лека усмивка оглеждаше бара, сякаш току-що бе чул особено остроумна шега. Очевидно бе поласкан от интереса, предизвикан от внезапното му появяване.

Гътри Евриман беше милиардер, наследил богатството от баща си — производител на стомана, но бе станал световна знаменитост благодарение на собствения си талант. Беше автор на двайсет великолепни пиеси и почти всеки месец някоя от тях се играеше едновременно в Лондон и Ню Йорк. Пишеше романи, които хвърляха мост над бездънната пропаст, разделяща елитарната от популярната литература, и които неизменно заемаха първото място в класациите веднага след публикуването им. Беше любител музикант и песните, които отдавна бе съчинил и забравил, продължаваха да се излъчват по световните радиостанции. Хонорари се стичаха отвред.

Рядко го виждаха на публични места — с това се обясняваше интересът, предизвикан от появата му в бара тази вечер. Притежаваше къщи тук и в Париж, където предпочиташе да пребивава извън сезоните, когато хайлайфът се намираше някъде другаде.

Не му се налагаше да работи и когато го питаха защо все пак го прави, отговорът му неизменно беше един и същ:

— За да не скучая, приятелю.

Заобиколен от ласкатели, които възхваляваха многобройните му таланти, Гътри сякаш винаги се изненадваше от оказваното му

внимание. Беше хомосексуалист и не криеше наклонностите си дори когато нарушаваше някои обществени норми и поради това изпадаше в неловко положение. Носеше се слух, че заради увлечението му по млади мъже не е получил Нобелова награда и рицарско звание, за които не даваше пукната пара.

— Та това е Гътри Евриман! — възкликна Уолт. Тъй като шишкото рядко се появяваше на публични места и предпочиташе определени среди, мнозина мечтаеха да бъдат в неговата компания. — Някой от вас познава ли го?

— Разбира се — усмихна се Джейми и се провикна: — Гътри, стари приятелю, заповядай при нас.

— Грантли, сладурчето ми, как си? — гръмогласно изрече шишкото и се заклатушка като паток към тях. — Най-симпатичния „ординарец“, който съм имал някога — заяви той и залепи влажна целувка върху челото на Джейми.

— Не предполагам... — изръмжа Уолт, който не обичаше хомосексуалистите, освен ако не бяха мегазвезди.

— Бях му един вид прислужник в училището, Уолт, нищо повече — засмя се Грантли.

— Но...

— Знам, знам, но според правилата в английското частно училище това означава, че като по-малък трябваше да бъда на разположение на дъртото копеле, нали, Гътри?

— Хубави времена бяха! Но това момче си пазеше хубавото задниче. — Той се изсмя високо. Странният му, писклив смях би подходдал повече на някоя крехка жена, отколкото на огромен мъж като него.

— Може би ще вечеряте с нас? — попита Уолт, защото пред него стоеше хомосексуалист, който бе толкова прочут, че хората му прощаваха обратните наклонности.

— Бог да те благослови, момчето ми, Бог да те благослови! Опасявах се, че ще прекарам скучна вечер, но нещата започват да се оправят. Как е семейството, Уолт?

— Много добре, благодаря, Гътри — отвърна изненадан. Доколкото му беше известно, милиардерът не знаеше нищо за него. Навярно проявяваше само любезност.

— Сигурно е голямо облекчение за теб. Бедният... толкова напрежение. — Гътри се усмихна широко, а Джейми го изгледа стреснато: какво ли означаваше реакцията му на наглед невинния въпрос и отговор? Беше доловил лек сарказъм в гласа на Гътри, което очевидно другите не бяха забелязали.

— А ти, скъпи Дитер, успя ли да взривиш някой и друг аероплан напоследък? — попита той с внезапна острота в гласа, която не отговаряше на широката му усмивка. Стоеше с разперени ръце, а пелерината се бе смъкнала от раменете му.

— Не ви разбрах? — отвърна вдървено немецът.

— Говоря за семтекс, приятелю. Имаш ли под ръка от тази стока? — очите на шишкото проблясваха закачливо. Двамата с Джейми избухнаха в смях, накрая и Дитер се поусмихна. „Може би това е типична английска шега“ — помисли си той, едва ли бяха толкова злонамерени към него. Джейми изгледа последователно Гътри и Дитер и се запита какво ли може да знае шишкото.

— По принцип тук ли прекарвате зимата? — запита Уолт.

— Намирам, че това е единственото подходящо време да бъдеш в Кан. Не мога да понасям тълпите туристи, освен това Лазурният бряг притежава особен чар през зимата. А Париж гъмжи от хора — Гътри потръпна.

— Но какво ви накара да излезете в подобна нощ? Мислех си, че предпочитате уюта на вилата си.

— Едно птиченце ми каза, че всички сте тук. Непременно трябваше да дойда, за да се срещна с моите стари приятели, а може би да открия още един. — Той се поклони по посока на Уолт, който се почувства завладян от чара му.

— Наистина ли? — подхвърли Джейми с подчертан цинизъм, защото отлично го познаваше и знаеше, че дебелакът не се интересува от никого, освен от собствената си персона. Усети, че нещо се крие зад внезапното му появяване и когато Гътри затворнически му намигна, вече беше сигурен в предположението си.

Храната беше отлична, което очевидно подобри настроението на четиримата мъже. Гътри дори изяви желание да инвестира голяма сума в най-новия фармацевтичен завод на Уолт.

— Всеки, който посвещава изследванията си на фалоса, получава подкрепата ми — обяви на всеослушание и повечето от присъстващите

се престориха, че не го чуват.

Прие, при условие, че не го домързи да отиде на лов за глигани в имението на Дитер. Схвана и намека на Джейми, че иска да му покаже последната си останала картина на Ромни. И двамата знаеха, че единият ще я продаде, а другият ще я купи, но разговаряха по типичния за англичаните начин. Дори Дитер, който отлично владееше езика, не успя да схване за какво става дума. Гътри отправи изненадващо покана към всички за новогодишния бал, организиран от него.

— Може би трябваше да ви донеса поканите и да си спестя по този начин пощенските разноски. — Тази мисъл очевидно го развесели.

— Струва ми се, че организирането на балове не ти е хоби — иронично заяви Джейми.

— По принцип не. Но си мисля, че трябва да отпразнувам петдесетата си годишнина по достоен начин.

Четиримата останаха дълго на масата, сервитьорът им донесе бренди, но чак на четвъртото Гътри направи предложението, което промени целия им живот.

— Искате ли да участвате в търсене на съкровища? — попита престорено небрежно.

— Какво имаш предвид?

— Нещо, което ще ви избави от зимната скука и ще ви бъде забавно, момчето ми — усмихна се лукаво на Джейми. — Ще уредя всичко. Всеки от вас трябва да заложи известна сума. Ако загуби, парите ще бъдат мои. Ако всички загубите, облогът се удвоява. Ще уточним подробностите по време на бала — дотогава ще подготвя всичко.

— Колко? — запита Джейми предпазливо.

— Два и половина милиона, които се удвояват, ако всички загубите.

— Английски лири? — заинтересува се Уолт, големите суми винаги му правеха впечатление.

— За Бога, не, момчето ми. Швейцарски франкове, ако нямате нищо против — ухили се Гътри.

— Това означава около милион английски лири — уточни Джейми.

— Щом казваш така, сладурче... Цифрите винаги са смущавали стария Гътри. Повече ме влече изкуството.

— По дяволите, какво би могло да ни съблазни, че да рискуваме толкова много пари? — попита Дитер. — Все пак притежаваме всичко, което си пожелаем.

Гътри ги изглежда последователно, явно любопитството им го забавляваше. Не отговори, но продължи да се взира в тях, съзнателно поддържайки напрежението — биваше го за това.

— Е... — събра върховете на пръстите си. — Какво ще си помислите, приятели, ако ви доверя, че старият Гътри е открил „Еликсир на живота“? — усмихна се той при вида на слисаните им изражения. — Това се казва изненада, нали, душички?

ДИТЕР НА ПЪТ КЪМ ИСПАНИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

Врхлетялата през нощта буря опустоши Средиземноморието. Призори утихна, но остави градовете по крайбрежието осеяни с паднали дървета, отнесени покриви и изпочупени коли. Ураганът преобърна всяка от лодките, дръзнали да излязат в открито море, потопи яхта, като четирима от пасажерите ѝ се удавиха, а шестима все още бяха в неизвестност, и нанесе щети на безброй други морски съдове. Това беше събитие, за което щеше да се говори дълго.

Дитер закуси рано и около осем часа съобщи на рецепцията в хотел „Карлтън“, че напуска. Остави бележка на Уолт с благодарности за прекрасната вечер — не беше от онези, които пропускат „задължителните“ любезности. Написа втора бележка на Гътри, с която му съобщаваше, че му е било приятно да се запознае с него и че се надява да получи обещаните покани за бала. Не спомена нищо за облога — трябваше му време да поразмисли.

Докато мощният мерцедес се движеше бавно по безлюдните улици на Кан — сякаш жителите на града се страхуваха да излязат и да видят опустошенията — мислеше за предложеното търсене на съкровища. Колата беше изминала повече от петдесет километра по магистралата към Испания, а натрапчивата мисъл не му излизаше от главата. Кой знае защо усещаше безпокойство.

Не го смущаваше залогът — едnodневният му приход можеше лесно да го покрие. Притежаваше сметки в банки по целия свят, за да избегне инфлацията. Държеше много злато и пари в брой в депозитни сейфове, а акциите и ценните му книжа бяха внушителни дори за кръга богаташи, в който се движеше. Имаше замък в Германия, апартамент във Вевей и друг в Мюнхен, както и имение в Шотландия, което посещаваше веднъж годишно. Колекцията му от порцелан и

собствената му художествена галерия бяха прочути по целия свят. Не парите бяха проблем, а Гътри.

При положение, че беше открил еликсир на живота — ако това беше истина, разбира се — защо желаше да се раздели с откритието си, когато то би го направило най-богатия човек на света?

„Еликсир на живота“ — Дитер се поусмихна, защото самото название му се стори някак си фалшиво. Невъзможно беше да съществува подобно нещо. Навярно е някаква шега, сигурно е намислил сложна игра за тяхна сметка.

Може би обяснението трябва да се търси в произхода и миналото на Гътри. Беше богат като Крез и дори спечелването на милион английски лири не би му направило впечатление. Парите не го интересуваха — никога не се тревожеше откъде идват, не ги печелеше с труда си, макар да признаваше, че писането на пиеси е доходно хоби. Възможността да стане най-богатият човек на света не го привличаше. Немецът удари с юмрук волана и го стисна още по-здраво. Очевидно милионерът се интересувахе от предизвикателството. Гътри беше негова пълна противоположност. Дитер беше алчен за пари — винаги е бил и винаги щеше да бъде. Страхуваше се, че един ден богатството му може да изчезне мигновено, но щеше да се постарее този миг да не го завари неподготвен.

ГЕРМАНИЯ — ЕСЕНТА НА 1944 — ПРОЛЕТТА НА 1945

От терасата на малкия замък южно от Мюнхен се спускаше стълбище, „охранявано“ от наглед добродушни каменни лъвове. По широката морава пред замъка маршируваше момче с праметната през рамо детска пушка. От мястото, където се намираше, детето не можеше да види как войници товарят на камиони мебели и картини. Дотолкова бе погълнато от заниманието си, че не чуваше шума от двигателите, тежките стъпки на войниците, гръмогласните команди и цветистите ругатни. Маршируваше напред-назад, без да отклонява светлосините си очи вляво или вдясно. Косата му беше тъмна и права, а черните му ботуши за езда — лъснати като огледало. „Раз, два, раз, два...“ — броеше наум в едната посока, сетне — кръгом — и обратно. Трябваше да бъде изряден, защото беше сигурен, че папа ще дойде днес.

От шест месеца очакваше пристигането на баща си, когото обожаваше. „Може би ще дойде утре“ — обещаваеше неизменно всеки ден красивата му майка.

Когато тази сутрин се появиха камионите с войници, момчето повярва, че най-сетне е настъпило дългоочакваното събитие. Където имаше войници, там трябваше да бъде и папа.

— Ще дойде днес, сигурен съм — обърна се то към майка си. Говореха на френски, както винаги, когато бяха сами.

— Не знам, миличък — отвърна тя и се разплака. Дитер се сърдеше, когато майка му плачеше, но тя често го правеше. Обикновено момчето се преструваше, че не забелязва сълзите ѝ, но днес се опита да я успокои. Ала всеки път щом я прегърнеше, плачът ѝ само се усилваше, ето защо почувства облекчение, когато тя му позволи да играе навън.

Известно време наблюдава войниците, но бързо му доскуча, защото те не вършеха онова, което би трябвало според него; приличаха

повече на носачи, които притичваха напред-назад, товарейки на камионите вещи от бащината му къща.

Изтича на горния етаж и съблече светлосиньото плетено костюмче и бяла риза, с които майка му го бе издокарала и които ненавиждаше. Извади от шкафа кутия, в която се намираше най-скъпото му притежание — „детска“ войнишка униформа. Беше подарък от баща му за последната Коледа. Облече я и изтича обратно на терасата.

— Какво правите с вещите на баща ми? — попита той учтиво един от войниците.

— Пръждосвай се — гласеше отговорът.

— Извинявайте, не разбрах добре. Какво означава „пръждосвай се“?

— Разкарай се — поясни ефрейторът.

Дитер знаеше какво означава тази дума — беше я чул от момчетата в конюшните. Но раздразнението на войника му подсказа, че изразът сигурно има и друго значение.

— Надявам се, че моят папа е разрешил това, което правите — изкрещя от безопасно разстояние и заподскача през две стъпала надолу по стълбата със събрани крачета.

Дитер нямаше нищо против да бъде сам, защото друго и не знаеше. В имението имаше деца, но никога не му разрешаваха да играе с тях. Прислужницата на майка му му бе казала, че баща му е твърде високопоставен, което не позволява на сина му да дружи с децата на обикновените хора. Представата, че е различен, му допадаше.

Не му беше трудно да се забавлява сам. В замъка имаше чудесна библиотека и тъй като от тригодишен умееше да чете, често можеше да бъде открит там, съсредоточен върху четиво, свършено неподходящо за възрастта му.

Обичаше книгите, но още повече — картините и порцелана. Баща му притежаваше чудесна картина на Брьогел, изобразяваща кънкьори на фона на вятърни мелници, в която Дитер дотолкова се бе вживял, че бе измислил име на всяко от нарисуваните деца. В колекцията имаше и картина от ранния период на Пикасо, която представляваше момче и момиче с обръчи — Стефан и Стефания ги бе нарекъл и често разговаряше с тях като с приятели.

Часове наред се взираше в статуетките и сервизите от дрезденски и майсенски порцелан, в изящните предмети от холандски фаянс. Беше изучил цветовете, пропорциите и линиите на това изкуство до такава степен, че на седемгодишна възраст безпогрешно можеше да определи кой е изработил даден предмет.

— От него ще излезе познавач — чу веднъж баща му с гордост да казва на майка му. — Вече има набито око.

— Жалко, защото тези ценни вещи няма да му принадлежат — отвърна тя много тихо, но баща му я чу, намръщи се и излезе ядосан от стаята. Възможно ли е майка му да бъде толкова глупава, помисли си Дитер. Нали всичко тук е собственост на баща му и следователно и негова.

Седемгодишното момче продължаваше да марширува напред-назад по поляната като хипнотизирано. Сякаш детето се намираше в някакъв друг, собствен свят. Но не беше така. То не забелязваше войниците просто защото не се интересувахе от тях. В същото време се ослушваше напрегнато за човека, когото очакваше.

— Какво, по дяволите, става тук? — дочу най-сетне любимия глас и се огледа.

— Папа, ти си тук! — извика детето и се втурна към високия едър мъж в униформа на полковник, чиито руси коси блестяха на слънцето. Дитер мечтаеше собствената му тъмна коса да се превърне някоя нощ като по магия в руса като на баща му.

— Не сега, синко — обърна на немски полковникът към него и го отблъсна. Сетне кресна към сержанта: — Кой командва тук?

— Товаренето ли? Шмит — войникът кимна към отворената врата на замъка.

— Свалете всичко — нареди полковникът.

— Не мога, господине, изпълнявам заповед.

— Аз пък ти заповядвам да разтовариш камиона, и то веднага — заяви така властно бащата на Дитер, че макар и с недоволство, мъжете се заеха с тежката задача.

— Папа, моля те... — момчето го дръпна за ръкава.

— След малко, Дитер — баща му се освободи нетърпеливо от него и хукна нагоре по стълбите, като взимаше по две стъпала наведнъж. Детето го следваше по петите.

Когато го настигна, баща му ожесточено спореше с фелдфебел Шмит.

— Имам заповед, подписана от райхсмаршала. — Шмит отвори черното си кожено куфарче. — Е, какво ще кажете? — ухили се той, когато граф Хайнрих фон Вайхер грабна документите и набързо ги прегледа.

— Но това е кражба! — извика яростно полковникът.

— Не бих казал, господине. Имуществото ви ще бъде съхранено на сигурно място. Това е предпазна мярка в случай, че замъкът бъде бомбардиран. Без съмнение ще си получите всичко обратно по-късно. Предметите са описани и номерирани — не може да стане грешка. — Говореше машинално, сякаш бе научил речта си наизуст и бе свикнал да я повтаря.

— Ако вярвате на това, тогава сигурно вярвате, че ще спечелим и войната.

— Моля? — промълви младият фелдфебел с каменно лице.

— Хайни, слава Богу, че дойде... — разплакана, майката на Дитер се втурна в салона.

— Защо, по дяволите, не им попречи?

— Как бих могла? С какво? — запита тя с изненадваща смелост.

— Говори на френски — заповяда ѝ графът и сам премина на този език. — Кога дойдоха? Поиска ли им документите?

— Естествено, но подразбрах, че изпълняват нечия заповед, и се уплаших. А другият човек...

Докато разговаряха, Хайнрих наблюдаваше изражението на младия офицер, което подсказваше, че той не разбира френски, и това го накара да се поотпусне.

— Е, няма да позволя на проклетите крадци да отмъкнат скъпоценностите ми...

— Хайни... — Софи протегна ръка, сякаш да го спре.

— Не се тревожи, той не разбира какво говорим. Знам какво става тук. Крадат семейните ми ценности, за да има от какво да живеят онези дебели задници, когато краят на Райха настъпи — а това, слава Богу, ще стане всеки момент.

— По всичко личи, че не сте верен на фюрера, скъпи графе. — Нисък, възпълен мъж в черна униформа на СС се надигна от голямото кресло, обърнато с гръб към тях. — Изрекохте предателски думи,

макар и на чужд език, който за ваше нещастие изучавах в Сорбоната през 1930. Мисля, че трябва да поговорим насаме — усмихна се заплашително той и погледна към Дитер и майка му, а момчето потръпна от ужас.

— Не познавам закон, съгласно който можете да се разпореждате с имуществото ми — сопна му се графът.

— Нима? Колко неприятно за вас тогава. Ако нямате нищо против... — кимна към жената и детето.

— По-добре е да се качите в спалнята, Софи.

— Не, Хайни, не... — За ужас на Дитер майка му се разплака, сетне — още по-лошо — се хвърли към баща му, вкопчи се в него и закрещя. Есесовецът кимна на офицера, който отиде до вратата, изръмжа някаква заповед и трима въоръжени войници влязоха. Безцеремонно разделиха Софи от графа и един от войниците я извлече от стаята, докато тя продължаваше да крещи.

— Дитер, погрижи се за майка си.

— Да, папа.

Момчето хукна навън, макар че предпочиташе да остане с баща си.

— Дитер... — Малкият беше хванал дръжката на високата врата с позлатени орнаменти, но се обърна и забеляза, че баща му стои в средата на стаята, обграден от войниците, а неприятният есесовец му предлага цигара. — Не забравяй задълженията си и винаги се грижи за мама, обещава ли?

— Разбира се, татко — отговори момчето.

През следващите месеци замъкът като че ли не беше същият. Най-хубавите мебели, картините и порцеланът бяха отнесени в неизвестна посока. Стъпките на Дитер кънтяха в полупразните стаи. Момчето ненавиждаше петната по стените, останали на мястото на картините, и не поглеждаше към празните шкафови със стъклени витрини, където някога бяха подредени изящните порцеланови статуетки.

Майка му се бе затворила в спалнята си, така че той нямаше възможност да се грижи за нея, както бе обещал. Отначало това

задължение се изпълняваше от камериерката, но сетне тя внезапно напусна и готвачката започна да носи храната в стаята на майка му.

Дитер беше чул офицерът да обяснява, че мебелите трябвало да бъдат изнесени, за да не пострадат при евентуална бомбардировка, но такава не последва и той беше разочарован. Струваше му се, че това би било много забавно. Откакто се помнеше, в замъка нямаше многобройна прислуга. От баща си знаеше, че в миналото тук е имало много прислужници, но когато войната започнала, мъжете заминали на фронта, а по-младите жени станали работнички във фабриките. Останали само слугите на средна възраст и старците. Сетне дори и те били призовани да се бият. Дитер изгаряше от желание да ги последва.

Двамата с майка му останаха в замъка само с готвачката Мария и съпруга ѝ Вили, който вършеше всякаква работа, като особено старателно се грижеше за зеленчуковата градина. Макар че беше под петдесет и възрастен само в очите на Дитер, той не бе мобилизиран, тъй като беше инвалид от Първата световна война.

Храната не беше проблем — част от произведените зеленчуци разменяха в селото за зайци, риба и фазани. Само кафето липсваше на трапезата им, което за момчето не бе от значение, но майка му страдаше и отблъскваше с презрение отварата от жълъди и царевица, която Мария и Вили пиеха. Докато се хранеше в кухнята — в трапезарията беше много студено — момчето слушаше разговора на прислужниците, който се въртеше все около напредването на съюзническите армии. Правеха предположения коя от тях ще достигне първа замъка. Надяваха се, че ще имат късмет това да са американците — заради кафето, шегуваха се те. Следващите им предпочитания бяха за англичаните, но от руснаците направо се ужасяваха.

— Не говорете глупости, папа ще се разсърди, ако ви чуе. — Дитер се чувстваше задължен да ги порицае. — Разбира се, че ще спечелим войната и нашият фюрер ще се покрие със слава. Германия не може да се провали. — Говореше убедително като човек, който от люлката е възпитаван, че дългът към отечеството стои над всичко и още, че дългът и честта са неразривно свързани. Беше наблюдавал баща си и знаеше как трябва да се държи един благородник и офицер. Стараеше се да му подражава.

Ядоса се, когато Мария и Вили му се изсмяха. Скочи от стола и гордо излезе от кухнята, последван от бурен смях. Беше разгневен, че

се отнасяха толкова непочтително с него.

— Селяни! — промърмори сърдито и грабна шапката и палтото си. Метна на гърба си раница, в която държеше термос, чисти чорапи, хартия за писане и молив. Извади количката от бараката и се отправи към гората да събере съчки. Това беше негово задължение и той го изпълняваше стриктно.

Изминалата нощ бе мразовита и макар че приближаваше пладне, все още бе много студено — по дърветата имаше скреж, а земята беше покрита с тънък лед. Момчето тикаше с усилие количката по разораното поле, а от устата му излизаха бели облачета пара. Нивите бяха останали незасети, тъй като набързо бяха мобилизирани и последните работници. Дитер се отправи към гората на хълма по няколко причини — първо, защото не бе ходил там от доста време и сигурно щеше да открие повече съчки от другаде, освен това се надяваше, че по-дългата разходка ще уталожи гнева му, но най-много желаше да посети скривалището, което си бе устроил в отдавна изоставената ловна хижа. Не беше ходил там цяла зима.

Обичаше да се усамотява в хижата, така както бе правил и баща му като малък. В действителност той му посочи мястото и дори му даде някои стари мебели, за да го обзаведе.

Чувстваше отсъствието на баща си по особен начин, който не можеше да обясни. Знаеше обаче, че смътната болка, която го измъчваше, ще изчезне, щом папа се завърне. Надяваше се че ще си дойде за Коледа, но остана разочарован. Новата година също отмина без вест от него и сега му оставаше надеждата, че ще го види на Великден.

Вървеше право към хижата. Реши на връщане да събере съчките, за да не бута тежката количка в двете посоки. Спря да почине чак когато достигна полянката, където се намираше старата дървена постройка. С полегатия си покрив, капаци на прозорците и дебели греди на тавана тя му напомняше шоколадовата къщичка от приказката за Хензел и Гретел. Окачените над дъбовата врата еленови рога се бяха наклонили — следващия път трябваше да донесе чук и пирони, за да ги закове.

Прибра количката в бараката. Винаги внимаваше да не оставя знак, че се намира в хижата — страхуваше се, че момчетата от селото ще дойдат и ще му отнемат убежището.

Вътре беше приятно сухо, само прах се стелеше навсякъде, но Дитер ще го избърше, когато се стопли времето. Пролетта не е далече, окуражаваше се той и търкаше ръцете си, за да ги стопли. Може да запали огън, няма кой да види; беше толкова студено, че момчетата от селото навярно си бяха по домовете. Хрумна му идеята да се премести да живее тук — ще се чувства щастлив далеч от глупавите бръцолевения на слугите и от печалното лице на майка му. Ще си готви картофи, зайци — знаеше как да поставя капан... ще... Изведнъж трепна и се послуша. Дочу бръмченето на мощен двигател. Бързо се изкачи по стълбите, влезе в малката спалня и надникна през прозореца. Пред хижата бе спрял голям черен мерцедес. По черния път откъм шосето идваше друга кола, която спря зад мерцедеса. Вратите се отвориха, шестима офицери изскочиха и започнаха да разтоварват багажника. Скоро полянката се покри със сандъци, платнени чанти и чували.

— Сигурен ли си, че мястото е безопасно, Хелмут? — попита някой.

— Несъмнено. Щом графът го смята за такова, следователно това важи и за нас.

— Наистина ли ти каза, че е заровил онези неща тук?

— Да. Спомена сребърни предмети и семейни реликви. — Мъжът се усмихна презрително.

— Ами ако е съобщил и на другиго?

— Никой не знае, дори семейството му. Доверил се е само на един прислужник, който загинал при Ленинград.

— Научил си всичко това лично от него?

— Графът беше така добър да ми го съобщи. — Когато този път се разсмя, човекът вдигна глава и сърцето на Дитер подскочи, като позна в него есесовецът, заповядал да изведат него и майка му при последната им среща с баща му.

Сниши се зад прозореца, защото офицерите се обърнаха и влязоха в хижата. Безшумно се промъкна до площадката на стълбите, но предпазливостта му се оказа излишна, тъй като мъжете вдигаха голям шум, пренасяйки товара в зимника. Надвеси се над перилото, за да чуе разговора им.

— Господа, графът...

Екна висок смях и Дитер също се усмихна. Колко мило от тяхна страна, помисли си, сигурно вдигат тост за баща му. Може би трябва да се присъедини като негов представител. Може би...

Вратата на зимника се отвори и мъжете се появиха. Всеки носеше чувал. Все още смеейки се, свалиха униформите и облякоха сиви войнишки шинели. С цивилни дрехи рискуваха да бъдат разстреляни като дезертьори. Дитер беше отвратен от начина, по който захвърлиха униформите си на мръсния под — какво неуважение към чиновете им. Баща му никога не би допуснал подобно нещо. Един от тях събра униформите, ботушите и камите и ги хвърли в зимника. Момчето забеляза, че задържаха оръжието си.

Друг се появи с чук и кутия с пирони и сръчно закова вратата. Сетне шестимата вдигнаха голям дъбов бюфет и го поставиха пред нея, така че никой не би предположил съществуването ѝ.

Излязоха от хижата, качиха се на колите и потеглиха в посоката, откъдето бяха дошли.

Момчето потърка очи. Всичко стана толкова бързо, че не беше за вярване. Почака няколко минути, за да се убеди, че няма да се върнат, и изтича по стълбите към кухнята и килера. Повдигна капака на пода и стъпи върху дървена платформа. Хвана с едната ръка въжето, а с другата завъртя дървения лост и се спусна в зимника — бе използвал този асансьор за продукти много пъти в миналото.

В избата бе тъмно, но Дитер имаше свещ и кибрит в джоба. Запали свещта и поизчака, докато очите му свикнат с тъмнината.

Най-интересни му бяха униформите. Внимателно откачи медалите от всяка — железен кръст, кръст с дъбово листо и друг, украсен със скъпоценен камък. Няколко други медала не можа да разпознае. Успя без ножица да откъсне нашивките на СС и значките от фуражките и ги пхна в джоба си. Сетне огледа сандъците и чувалите. Сандъците бяха заковани — следващия път трябва да донесе клещи. Съдържанието на чувалите се оказа безинтересно. Повечето бяха пълни със сребърни предмети, увити в парчета плат, но нито един не бе така красиво изработен, както собственото им сребро, прибрано на сигурно място. На светлината на свещта проблесна кинжал, чиято дръжка бе украсена със скъпоценни камъни, подобни на онзи върху железния кръст. Откри още три такива кинжала и три, които не бяха така богато украсени, и ги прибра в раницата.

На дъното на единия чувал откри консервена кутия, която лесно отвори и видя, че е пълна с лъскави камъчета. Харесаха му ярките им цветове — зелено, синьо, аквамарин. Кутията не беше голяма и не тежеше, ето защо Дитер я прибра в раницата при кинжалите.

Вдигна свещта високо, за да провери дали има още нещо интересно, и видя баща си.

— Папа! — извика изненадан и сетне повтори разколебано: — Папа?

Защото внезапно му се стори, че се е припознал. Човекът се бе свлякъл до стената, лицето му беше пръстеносиво, очите му бяха широко отворени, но той не му се усмихваше. По лицето и раменете му имаше засъхнала кръв. Дитер пристъпи към него.

— Папа, ти ли си? — Докосна го страхливо, но баща му се свлече напред и детето видя, че задната част на главата му липсва.

ГЕРМАНИЯ — ПРОЛЕТТА И ЛЯТОТО НА 1945

Дитер изтича нагоре по мраморното стълбище на фойето, тропайки с ботушите си. Сърцето му биеше лудешки. Единствените свидетели на паниката му бяха закръглените девици и барокови рицари, изрисувани по стените и тавана.

Спря пред спалнята на майка си. Вратата, украсена с позлатени орнаменти, беше по-висока от два човешки боя и той трябваше да се надигне на пръсти, за да достигне дръжката.

— Мамо, мамо, ела бързо!

— Боже мой, Дитер, защо не свалиш тези ботуши? Ще повредиш мрамора.

В стаята на майка му цареше хаос. Навсякъде, включително и на пода, бяха пръснати дрехи. Софи ги тъпчеше безразборно в чанти и куфари. В ъгъла Мария внимателно сгъваше бельо, като грижливо подпъхваше тънка хартия под всяка гънка, и го подреждаше в голяма ракла. По лицето ѝ се стичаха сълзи. „Защо всички жени плачат толкова много“ — запита се Дитер.

— Мамо, искам да ти кажа нещо за татко...

— Да, скъпи, знам. Ще го открием.

— Но, мамо...

— Тичай и прибери играчките си в куфар. Мария вече е опаковала дрехите ти. Вземи малък куфар, чуваш ли? Нищо повече. — Тя се обърна и разсеяно се опита да натъпче още дрехи във вече препълнения куфар.

— Моля те, мамо, изслушай ме.

— Нямам време. — Гласът на Софи се извиси заплашително. — Върви и опаковай нещата си. Руснаците идват — нямахме късмет да посрещнем американците. Мария, не можеш ли да побързаш? — Добави с такова раздражение, че прислужницата избухна в истеричен плач.

— Беше татко. Открих го...

— Не чу ли какво ти казах? Баща ти е в Берлин и ще се срещнем там. Берлин никога няма да падне. Мария, престани да цивриш!

Дитер сви рамене, отиде в стаята си и започна да подрежда играчките си. Щом като никой не се интересува къде е баща му, тогава няма да им обяснява. Ще си мълчи за хижата в гората и ще им разкаже всичко, когато се върнат в замъка. Междувременно ще таи мъката дълбоко в душата си и ще си въобразява, че баща му е още жив. Гърлото му се свиваше, едва сдържаше сълзите си, а толкова му се искаше да си поплаче. Ала знаеше, че не бива. Какво би казал баща му? Сякаш чуваше думите му: „Запомни, Дитер, офицерите и благородниците никога не плачат!“ Преглътна с усилие, сви юмруци, прехапа устни до кръв, но не заплака.

Беше объркан и не знаеше коя играчка да вземе. Избра колекцията от оловни войничета и я опакова. Сетне изтича до библиотеката, чиито рафтове бяха доста поизпразнени, и извади екземпляр от първото издание на Шилер. Това бе любимата книга на баща му. Беше я получил от майка си по случай двайсет и първия си рожден ден и я пазеше в тайник зад един от шкафовете, който бе показал на сина си. Дитер не познаваше баба си, не знаеше дали е била добра, но беше сигурен, че ще зарадва баща си, ако запази книгата. В спалнята на графа имаше още едно скривалище. Когато веднъж влезе неочаквано там, го завари, че крие нещо в комина. Бяха пистолети и баща му го закле да мълчи. Детето придърпа стол до камината и стъпи отгоре. Протегна ръце навътре в комина, откри опипом полицата и взе поставените върху нея два пистолета — „Люгер“, и по-малък, поставен в инкрустиран със скъпоценни камъни кобур. Сетне извади тенекиена кутия с патрони. Прибра всичко в раницата, защото бе сигурен, че баща му ще одобри действията му.

Докато опипваше вътрешността на комина, за да търси оръжието, пръстите му докоснаха нещо твърдо и металическо. За да го достигне, трябваше да сложи няколко книги върху стола. Стъпи върху тях и след малко се появи, изцапан със сажди и със сребърен поднос в ръка.

— Ето къде е била — извика радостно, избърса с ръкав повърхността и внимателно прочете написаното, макар да го знаеше наизуст. Надписът гласеше: „Втори западнопруски артилерийски полк, N 36“. Подносът беше подарен на дядо му от офицерите от полка и под

надписа се виждаха подписите им. За щастие баща му се бе сетил да го скрие. Подносът беше най-голямата му гордост. „Не е ценен като предмет, Дитер, а като спомен“ — му бе казал веднъж. Дитер беше кимнал, без да знае какво означава това, но сега вече разбираше. Опакова го грижливо в някаква дреха и го сложи в почти пълната раница.

След час старият автомобил беше натоварен, по-точно претоварен. Върху задната седалка, в багажника и дори на покрива бяха натрупани куфари. Момчето седна отпред и сложи малкия куфар и раницата в краката си.

Майка му най-сетне се появи, загърната в кожи и следвана от Мария, която носеше голяма кошница с храна. Софи се засуети около куфарите, а прислужницата зачака търпеливо въпреки пронизващия вятър.

— Сложи кошницата в колата — нареди ѝ Софи.

— Няма място, госпожо.

Майка му безуспешно се опита да размести куфарите върху задната седалка, после заобиколи колата и застана откъм страната на Дитер.

— Хвърли тази мръсотия — изкрещя тя и задърпа раницата.

— Не, трябва ми. — Момчето се вкопчи в най-ценното си притежание.

— Не можем да натоварим всичко. Храната ни е по-необходима.

— Тогава вземи куфарчето. — Дитер издърпа малкия куфар изпод краката си, сложи го на коленете си и го отвори. Извади книгата и я пхна в издутата раница. Съжаляваше за оловните войничета, но повече се нуждаеше от оръжието — с него щяха да бъдат в по-голяма безопасност. А томчето на Шилер трябваше да запази заради баща си.

Вили забеляза печалното му изражение и се приближи.

— Не се тревожи, Дитер, ще се погрижа за куфарчето.

Софи се връща два пъти до замъка за забравени вещи и след продължително и сърцераздирателно сбогуване с прислужниците седна зад волана.

— Но, мамо, нали не можеш да шофираш?

— Разбира се, че мога. Возила съм се доста време в колата, освен това баща ти ми е давал уроци — заяви майка му самоуверено, включи стартера, запали цигара и се надвеси над стъклото за последно сбогом.

— Разумно ли е да пушиш, след като носим туби с бензин в багажника?

— Ах, ти, глупачето ми! Не е опасно, когато стъклото е свалено. О, какво вълнуващо приключение! — разсмя се весело Софи, включи на скорост и колата потегли. Дитер се обърна, но багажът закриваше задното стъкло, затова свали страничния прозорец и подаде глава, за да хвърли последен поглед към замъка.

— Довиждане, мой роден дом. Ще се върнем скоро — извика и махна с ръка. Мария и Вили също му махнаха. Скоро великолепият замък изчезна от погледа му.

Отначало пътуването беше лесно, макар че Софи беше забравила да вземе пътна карта. Движеха се по второстепенни шосета и не видяха почти никакви коли, тъй като бензин се намираше само на черно. Това беше от полза за майка му, докато свикне с шофирането. Но не след дълго започнаха да срещат все повече автомобили, автобуси и каруци, които се движеха в обратната посока. Очевидно хората панически напускаха градовете и се отправяха към селата.

След няколко седмици се наложи да изоставят колата или поточно тя ги изостави. Появи се стържещ шум в мотора, сетне от ауспуха заизлиза черен дим и майка и син избягаха, убедени, че ще последва експлозия. Това обаче не стана и те се върнаха, за да си вземат багажа, който междувременно беше понамалял. Неизвестно как част от куфарите, закрепени на покрива, бяха паднали наскоро след напускането на замъка. Други бяха откраднати една нощ, когато преспяха в крайпътна странноприемница. Оттогава двамата спяха в колата на полето и се миеха в реки и поточета. Но накрая колата им изневери.

Софи беше принудена да разопакова багажа, за да вземе най-необходимото. Дитер видя за пръв път съдържанието на куфарите. Беше готов да се разплаче от яд, когато установи, че са пълни с бални рокли, рокли за чай, елегантни парижки костюми, обувки, шапки, фотографии в сребърни рамки и козметика.

— Знам, какво ще ми кажеш. — Майка му го погледна и се усмихна. — Бях невероятно глупава, но не знаех какво ни чака.

Макар че вече беше ранна пролет, Софи прояви предвидливост и задържа топлите зимни дрехи.

— Взимам ги в случай, че застудее — обясни тя. — И сребърните рамки може да потрябват. — Погали образа на красивия Хайни в униформа, преди да сложи фотографията му на дъното на най-големия куфар.

На Дитер му хрумна идеята да свали едно от колелата на колата и с помощта на резервното в багажника да сглоби количка за багажа. С назъбен сребърен нож за хляб успя с много труд да пререже ауспуха и да съедини с него колелата. Върху така оформеното „шаси“ двамата завързаха с помощта на копринени чорапи и шалове дъното на големия пътнически сандък.

Когато количката беше готова и багажът натоварен, Софи погледна тъжно изпочупените си нокти.

— Е, нищо, ще пораснат отново, надявам се. — Гласът ѝ прозвуча пресилено оптимистично. — А когато стигнем в Берлин, ще си купя нови чорапи.

Вместо отговор Дитер се втурна отново към колата и след малко се появи с голямата ѝ кожена чанта с козметика.

— Има ли място? — запита тя, сияеща.

— Ще намерим, мамо. Къде се е видяло францужойка без грим?

— Какъв умен малък джентълмен е синът ми! — Майка му го целуна по двете страни, което му беше неприятно както винаги, но той не се възпротиви.

След като изоставиха колата, придвижването им стана по-трудно. Потокът от хора насреща им се разделяше само когато трябваше да премине някоя военна кола. След няколко дни гледката започна да се променя. Все по-често се натъкваха на повредени танкове и камиони, изоставени от отстъпващите войски на Вермахта. Бежанците бяха свалили и отнесли всяка полезна част от огромните машини и те напомняха счупени играчки на някакво великанско капризно дете.

Доскоро Дитер мислеше майка си за празноглава жена, която отказва да се занимава с нещо полезно, прекарва по-голяма част от

времето си в леглото, хленчи и непрекъснато се оплаква от главоболие. Ала през последните месеци промени мнението си за нея. Пред очите му тази елегантна жена, интересуваша се единствено от мода и забавления, се превърна в съобразителен и жилав спътник в битката за оцеляване. Макар че беше малък, оценяваше издръжливостта ѝ и ѝ се учудваше. Свикнала на безделие, сега майка му изминаваше големи разстояния, без да се оплаква. Софи, която спеше в пухени завивки, сега се отпускате с доволна въздишка върху купчина сено — ако имаха късмет — или ако нямаха, върху набързо събран мърх, сякаш това беше собственото ѝ легло в стил рококо, украсено с позлатени херувимчета.

Когато Дитер успяваше да хване заек в капана, тя с удоволствие го чистеше и вареше върху запаления на открито огън, макар че в миналото не стъпваше в кухнята. А когато веднъж размени златна огърлица и няколко полускъпоценни камъка за десет яйца и едно живо пиле, на което безцеремонно изви врата, Дитер беше направо смяян.

— Не плати ли твърде много, мамо — упрекна я той.

— Когато умираме от глад, стойността на една огърлица няма значение.

Незнайно как Софи успяваше да изглежда чиста и спретната. Тъмната ѝ коса винаги бе прибрана в безупречен кок, по лицето ѝ нямаше и следа от грим, което учудваше Дитер. Облеклото ѝ се отличаваше с хармонично подбрани цветове, макар че гардеробът ѝ беше доста ограничен. Когато спираха до някое поточе, за да прекарат нощта, тя изпираше скъпото си копринено бельо, използвайки икономично калъпчетата тоалетен сапун, които предвидливо бе сложила в багажа. Дитер се гордееше с красивата си майка. С детската си невинност обаче не можеше да предположи, че тази красота ще им навлече неприятности.

Майка му често настояваше да узнае какво крие в раницата. Никога нямаше да ѝ каже. Щеше да се ядоса, ако научи, че е взел оръжието на баща си и кинжалите на офицерите. Тази постъпка му тежеше на съвестта.

Знаеше, че не бива да краде и че баща му ще се разсърди, ако научи. Често си мислеше да закопае раницата в някоя отдалечена от пътя гора, но не се осмели да го стори. От време на време се скриваше зад някое дърво, изваждаше лъскавите предмети и си играеше с тях. В

такива моменти мислеше най-много за любимия си баща. Беше убеден, че копнежът по него никога няма да изчезне.

През април, когато още не бяха изминали и половината от пътя до Берлин, дочуха различни слухове. Един от тях гласеше, че Хитлер бил мъртъв, друг — че бил избягал и трети — най-страшният — че Берлин бил превзет от руснаците.

— Каква глупост! — заяви Софи. — Възможно ли е съюзниците да възнаградят така Русия! Не вярвам нито дума на онова, което чувам.

И те упорито продължаваха да вървят. Отчаяни от бавното напредване по оживените главни пътища, опитаха да се движат по странични шосета и през полята, но неравният терен, по който трябваше да бутат и дърпат количката, ги забави още повече.

Накрая осъзнаха, че ако искат да стигнат до целта си, трябва да изоставят количката. Една сутрин преразпределиха багажа, като взеха само два куфара, чантата с козметика на Софи и раницата на Дитер. Бяха изучили вече изкуството на оцеляването и не захвърлиха багажа, а почукаха на няколко врати в селото и размениха съдържанието на куфарите за храна, която прибраха в две торби.

През май научиха от разплаканата съпруга на някакъв фермер, че Германия е обявила капитулация. Не можаха да го повярват, докато не го чуха със собствените си уши по радиото в къщата на любезното семейство. Софи беше изправена пред сериозна дилема.

— Все пак има нещо обнадеждаващо. Французойка съм, следователно съм чужда поданичка и не могат да ни сторят нищо лошо — усмихна се бодро тя.

— О, мамо, как можеш да се шегуваш? — смъмри я Дитер, сломен от мисълта, че великата немска армия вече не съществува.

— Поне баща ти ще бъде в безопасност.

Момчето извърна глава. Не се осмели да й каже истината — нямаше сили да понесе отчаянието й.

Вече се движеха по-бързо, все в източна посока, и често разпитваха за пътя.

— Пази майка си, млади момко — го посъветва един ден човек, който приличаше на професор. — Ако наистина сте решили да

минават през тази гора, бъди нащрек, защото е пълна с дезертьори, готови на всичко.

— Немци ли са? — запита Софи.

— Не, руснаци — гласеше отговорът за най-голямо задоволство на Дитер. Не можеше да си представи, че германски войник би дезертирал, дори и победен.

Поколебаха се дали да не заобиколят гората, но това щеше да удължи много пътя им и затова решиха да рискуват и да минат през нея. През нощта, докато майка му спеше, той за всеки случай зареди двата пистолета. Знаеше как да го прави, тъй като беше наблюдавал баща си много пъти. Сложи зареденото оръжие под раницата, с която не се разделяше дори и нощем, почувства се изведнъж по-сигурен и скоро заспа под откритото небе.

Когато се събуди, извърна разтревожен глава към мястото, където трябваше да бъде майка му, но не я видя. На земята бе останало само коженото ѝ палто, с което се завиваше нощем. Дитер седна и се послуша — през последните месеци бе развил инстинкти на зверче. Чу отляво приглушен шум. Грабна пистолетите и запълзя предпазливо към полянката.

Онова, което видя, го изпълни с такъв гняв, че забрави всякакъв страх. Майка му лежеше с разтворени крака, полата ѝ бе вдигната, а гащите — смъкнати до глезените. Надвесен над нея, някакъв отвратителен мъж сваляше панталоните си, а тя го гледаше с ужас, притиснала устата си с длан, сякаш за да спре писъка си. Дитер нямаше време да мисли.

— Негодник, остави майка ми на мира! — изкрещя и тичешком се приближи до тях. Ръцете му трепереха, когато вдигна пистолетите и се прицели. Чиста случайност беше, че куршумите от двата пистолета попаднаха в корема и в слабините на непознатия.

Откатът събори Дитер на земята, ръцете му трепереха. Това бе единствената реакция на случилото се. Иначе най-спокойно проследи как мъжът политна назад, почти грациозно, сетне се строполи мъртъв на земята, докато ехото от изстрелите все още отекваше из гората, подплашвайки птици и животни.

Софи скочи на крака, оправи набързо дрехите си и мълчаливо протегна треперещи ръце към сина си. Той я прегърна силно и я поведе към „лагера“ им. Без да проронят нито дума, събраха набързо

багажа си и навлязоха в гората. Вървяха бързо и тихо, стремейки се да се отдалечат колкото е възможно повече от убийтия. И двамата мислеха едно и също — какво ще се случи, ако нападателят не е бил сам.

Вървяха неуморно чак до разсъмване, когато спряха да починат до едно поточе.

— Благодаря ти, скъпи. Беше изключително смел и папа ще се гордее с теб — промълви майка му.

Дитер мислеше да ѝ каже, че баща му е мъртъв, но сетне се отказа. Стигаха ѝ преживяванията дотук, му подсказа мъдрост, неотговаряща на възрастта му.

— Защо не ме извика, когато онзи човек те нападна? — попита той.

— Не исках да те плаша, не исках да видиш онова, което ще последва — отговори майка му и смутено извърна поглед. — Толкова те обичам, синко — добави простишко.

— О, мамо! — На свой ред той смутено отклони очи от лицето ѝ.

— Е, поне вече знам какво криеш в раницата — засмя се тя, усетила смущението му.

Пристигнаха в Берлин пет месеца, след като бяха предприели рискованото пътешествие. Гордостта и оптимизмът им бяха отстъпили място на отчаяние и страх. Едва тук, в почти напълно унищожения от бомбардировките град, осъзнаха какво всъщност означава поражението.

Последната отсечка от пътя изминаха с каручка, натоварена с плодове, гниеци в горещината, последвала жестоките студове. Софи беше заменила диамантения си пръстен за каруцата. Намерението ѝ беше да продаде товара на черния пазар /поради липсата на храна в Берлин такъв сигурно съществуваше/ и с получените пари да започнат нов живот. Но с неопитността на човек, живял само в градски условия, тя нямаше понятие, че естеството на стоката налага тя да стигне бързо до пазара. Несъмнено бавното и трудно придвижване по пътищата беше накарало селянина с голяма охота да се съгласи на сделката. Докато предпазливо си проправяха път през задръстените улици, изведнъж старият, мършав кон спря, повдигна глава, изцвили и се строполи на земята. Нито Дитер, нито майка му успяха да реагират на онова, което последва. От руините към тях се втурнаха хора и започнаха алчно да грабят изгнилите плодове. Конят все още

потрепваше, когато притичалите мъже го довършиха и го нарязаха с брадви и ножове. Избликна фонтан от кръв и във въздуха се понесе сладникавата ѝ миризма.

Дитер, изморен и безсилен, извърна глава, изпълнен с отвращение, мъка и отчаяние. Беше обикнал грозното старо животно. Но реакцията на Софи беше различна.

— Оставете ми палтото! — изкрещя тя и дръпна скъпата си кожена дреха от ръцете на жена, която алчно я стискаше. Той скочи и успя да грабне куфара на майка си и чантата с козметиката. Спаси и раницата, но неговият куфар беше отвлечен.

— Защо толкова държиш на палтото, мамо? — поинтересува се по-късно, когато изтощени се тътреха по улиците, опитвайки се да се ориентират в променения до неузнаваемост град. Търсеха къщата на графа, което се оказа безкрайно трудна задача.

— Изглежда, ще е необходимо повече време, отколкото предполагах, за да се нормализира положението. Палтото ще ни свърши добра работа през зимата — заяви тя и продължи: — Ако не намерим баща ти, не знам какво ще правим.

Дитер гледаше опустошенията наоколо и със свито сърце се питаше какво ли ще заварят на мястото, към което се бяха запътили.

Все пак откриха къщата. От внушителната сграда бяха останали само външните стени.

— Какво ще правим сега! — отчаяно възкликна Софи, смазана от умора.

— Може би приземният етаж е оцелял — бодро отвърна той, за да я окуражи, и тръгна към дупката в оградата, където някога имаше масивна желязна порта.

Вратата на сутерена беше закована с дъски и надпис с тебешир предупреждаваше, че по нарушителите ще се стреля.

— Но ние не сме нарушители, този дом е наш, нали? — усмихна се Дитер и се огледа за метален прът, с който да разкове дъските.

Вътре беше тъмно и вонеше на плъхове и гнило. Паднала мазилка, тухли и прах покриваха пода и малкото останали мебели.

— Ще изчистим всичко — заяви майка му, зарадвана, че отново имат покрив над главите си. Сетне се разсмя на собствената си глупост, когато натисна бутона на осветлението.

— От чешмата тече вода, макар и слабо — извика Дитер, надвесен над умивалника под залостения прозорец.

— Чудесно, ще се измием и ще се разположим удобно тази вечер — обяви Софи и за пръв път от месеци запя, докато изхвърляше боклука. — Когато дойде и баща ти, ще се организираме както трябва. Дано да е в безопасност...

— Мамо... — прошепна той. — Мамо, трябва да ти кажа нещо...

— Какво? — Софи го погледна усмихнато, застанала сред сноп слънчева светлина, нахлуваща през вратата.

— Папа е мъртъв... — Разказа ѝ за зловещото си откритие в ловната хижа. Говореше сдържано, като че не изпитваше мъка, но само по този начин можеше да опише ужаса, който беше преживял. Ако дадеше воля на истинските си чувства, трябваше да плаче и да крещи от мъка, а това щеше да причини още по-силно страдание на майка му. Софи запуши с длани ушите си и бавно се свлече на пода. Сви се на кълбо и започна да се поклаща напред-назад, като издаваше странни, пронизителни звуци. За пръв път от месеци Дитер я видя да плаче.

Прегърна я несръчно и я погали.

— Ще се грижа за теб, мамо. Обещах на папа и ще го направя, не плачи.

Продължи да я успокоява, без да осъзнава, че в този момент детството му е свършило и той е станал мъж.

ФРАНЦИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

Гътри Евриман беше един от малцината щастливци, които имат нужда само от няколко часа сън. Рядко се събуждаше по-късно от шест сутринта и винаги беше бодър, независимо колко бурно е прекарал предишната вечер. Често повтаряше, че е съобразителен работодател и че не държи прислугата да го чака будна по малките часове на нощта. Сутрин обаче, движейки се тромаво из вилата, блъскаше врати, изпускаше разни предмети и вдигаше възможно най-голям шум, като целеше уж случайно да събуди някой слуга или гостенин. Ако успееше, беше щедър на извинения за проявената небрежност. Беше като кученце, което се нуждае от непрекъснато внимание и някого, с когото да си играе.

Сутринта след вечерята в „Карлтън“, се събуди в пет часа и по изключение тръгна на пръсти из вилата, защото днес нямаше нужда от допълнителни развлечения. Изми се набързо и слезе безшумно по бялата мраморна стълба, обут в меки яркочервени мокасини. Върху тях със златна нишка бе избродиран гербът му. Беше облечен в тънка ленена пижама — в добре отоплената къща не се нуждаеше от халат. До колоните в хола бяха поставени огромни саксии. Спря се и откъсна едно разцъфтяло цветче. Сетне се приближи до огледалото в стил „чипъндейл“, от двете страни на което върху конзолни масички стояха два еднакви свещника. Единият беше преместен и той го върна на мястото му. После се запъти към вратата, прикрита от релефен тапет, изобразяващ италианска градина, отвори я и се озова в просторна кухня.

На масата в средата на помещението имаше поднос с чаша и чинийка от най-фин костен порцелан, както и две сребърни кани с кафе и мляко. Всичко беше покрито с голяма розова салфетка, върху която бяха избродирани инициалите му. Гътри отвори огромния хладилник, за да извади обичайния нарязан грейпфрут и сиренето, увито в целофан. Ала преди това разгледа опаковките, върху които имаше етикети с написани на ръка калориите и съдържанието на холестерол

на всяка порция — от обезмасленото сирене до висококалоричната шоколадова торта. Той се беше съгласил на тази отстъпка по настояване на своя лекар, с когото се познаваха от младини.

— Гътри, трябва да отслабнеш. Помисли за сърцето си! — настояваше лекарят.

— Все за това мисля, Даниел. Слава Богу, бие още. Свикнало е с мен, нали виждаш? То си знае какво трябва да прави.

— Все пак... годините... напрежението... — настояваше разтревожено Даниел.

— Но, скъпи, нима не разбираш, че по рождение сърцето ми е „пригодено“ да служи на масивно тяло. Тежал съм близо пет килограма, когато съм се родил, и едва не съм погубил бедната си майка — след това не е помислила за друго бебе, така че, слава Богу, съм единствено дете в семейството. Не бих желал да дележа наследството си с друг. — Той потръпна и плътта му се разтресе под широката роба, сякаш вълнички прииждаха към брега. — Майка ми беше светица. На нейно място бих намразил детето, причинило ми толкова страдания, но вместо това тя ме обожаваше и, разбира се, ме разглези. И така, от първия ден в живота ми вярното, старо сърце изтласква кръв в едно огромно тяло. Трябва вече да е свикнало, не мислиш ли?

— Но ти пълнееш непрекъснато, Гътри. Моля те, опитай да ограничиш поне мазнините. Следи си известно време холестерина в кръвта — ако не заради себе си, то заради приятелите си. Всички те обичаме, знаеш го. — Раболепният Даниел Розенблум, лекуващ богати и прочути пациенти, чак се просълзи, докато говореше.

— Скъпият ми загрижен Даниел, знаеш ли, че си сладурче? Заради теб ще предприема нещо — временно, разбира се. Отсега нататък ще се храня само с варена риба и със сушени сливи, обещавам ти. — Гътри погали ръката му, сетне потупа огромния си корем, което беше грешка — търбухът му така се полюшна, че трябваше да го задържи с ръце. — Може би си прав — разсмя се добродушно шишкото. — Изглежда ще трябва да проявя малко повече воля.

— Радвам се да го чуя — заяви Даниел, като нито за миг не повярва, че Гътри, прочут със слабостта си към хубавата храна и добрите вина, ще удържи на обещанието си.

Но лекарят очевидно беше сгрешил в преценката си, защото той наистина се опита да пази диетата. Започна да измерва всеки грам храна,

който приемаше, намали сладкишите и маслото и за шест седмици отслабна с два килограма и половина. Разбира се, никой не забеляза промяната, освен самия Гътри и теглилката му, и това беше отчайващо.

Ала тази сутрин настроението му се помрачи още щом стана. Когато се претегли, се оказа, че от нищо и никаквите два и половина килограма, които бе успял да свали, вече беше възстановил един.

Но този път вината не беше негова, а на Уолт, който ги покани на вечеря и поръча толкова вкусни ястия. Би било неучтиво от негова страна да не се съгласи с предложеното от домакина меню. Но щеше да се чувства много по-доволен, ако вместо огромния ордъовър беше взел лек бульон. Би предпочел риба на скара пред великолепните омари в „черупки“ от многолистно тесто, гарнирани с трюфели. И след тези богати блюда никога не би и помислил за шатобриан с коняк и гъши дроб, но Уолт настоя и естествено той не устоя на изкушението и погълна огромно количество. После поднесоха сирене, от което също не се отказа, а десерта имаше възможност да избере сам и се спря не на какво да е, а на великолепен шоколадов мус. Наистина не беше негова вината, че всяко от ястията изостряше дълго потискания му апетит.

Някакъв вътрешен глас му нашепваше, че трябва да поправи грешката си днес, но друг, по-силен, му диктуваше обратното. Гътри се поколеба само за миг, сетне — както добър плувец се гмурва в най-дълбокото място на езерото — се нахвърли върху съдържанието на хладилника, пренебрегна грейпфрута и битото сирене и се насочи към забранените лакомства.

Сложи върху подноса масло, кроасан, конфитюр, шунка, салам, пушена съомга, картофена салата и накрая, като последен жест към себе си — четвърт килограм сирене със специален аромат, който обожаваше. Направи си кафе, прибави сметана и захар и се отправи с леки стъпки към трапезарията. Тананикайки си весело, подреди всичко върху стъкления плот на дългата мраморна маса, огледа с наслаждение великолепната трапеза, плесна радостно с ръце и започна да се тъпче.

Веселото му настроение изчезна, щом се нахрани и както се случва с всички неблагоприятни нарушители на предписаната им диета, Гътри почувства отвращение и омраза към себе си. Въздъхна мрачно, вперил поглед в остатъците от угощението. Как можа да направи такава глупост? Нарече се отвратително, грозно прасе, но това

не му помогна, а само задълбочи ненавистта към собствената му личност. Предизвикателно напълни чинията си отново с храна и бързо я излапа, сякаш се страхуваше, че някой ще му я вземе.

Преситен, отмести стола си и се изправи. Тръгна към кабинета си с учудваща подвижност, невероятна за пълнотата му.

Имаше войнишка стойка, гъвкава и грациозна походка и се държеше с достойнство. Излъчваше такава царственост, че никой никога не се бе осмелил да се подиграе с огромното му тяло. Личността му беше толкова магнетична, че всички забравяха за пълнотата му — освен Даниел Розенблум.

Бюрото му представляваше голяма правоъгълна плоскост от бял карарски мрамор, поставена върху солидни крака. Върху него имаше телефон, чрез който освен с външния свят Гътри можеше да се свърже с всяка стая във вилата. В голяма бяла купа държеше множество писалки в бели калъфчета. Имаше и странична масичка, която също беше бяла, както и всичко останало в кабинета му, освен великолепната колекция от картини, окачени върху белите стени — една абстрактна на Пикасо в сини, черни и бежови тонове и изтънчен натюрморт на Гри, изобразяващ круша в сиво и зелено на яркочервен фон. Това беше приятен, уютен дом на естет.

От страничната масичка Гътри взе бяла папка, отвори я и започна внимателно да проучва съдържанието ѝ, състоящо се от негови бележки, факсове, доклади, написани на пишеща машина, както и фотокопия на други документи. Това бяха досиетата на Уолт Фийлдинг и Дитер фон Вайхер.

Придърпа голям бележник към себе си, избра писалка и започна да вписва подробни бележки в няколко колони. Работи усърдно в продължение на няколко часа, докато във вилата все още цареше тишина. Когато с началото на деня къщата се оживи, забележителната му съсредоточеност го напусна.

НА ПЪТ КЪМ ИСПАНИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

Безплатният глас на компютъра съобщи на Дитер, че в резервоара на колата му има бензин за не повече от двацет и пет километра. Този факт го изненада. Беше пропътувал километри, потънал в мисли за миналото. Толкова дълбоко се бе унесъл, че не беше обърнал внимание на предишните две предупреждения на компютъра. А може би имаше някаква повреда в устройството, но това беше невероятно. Също толкова невероятно беше, че преди да тръгне от Кан, не напълни целия резервоар. Толкова бързаше да избяга от лошото време, че реши да зареди с гориво някъде по пътя.

Сега тревожно се питаше на какво разстояние се намира следващата бензиностанция и дали току-що не е отминал някоя. Тръсна глава и свали стъклото, за да влезе свеж въздух, което не се налагаше, защото в колата имаше климатична инсталация. Но какво му става? Гордееше се, че е добър шофьор, почти професионалист. Подобна небрежност не му бе присъща.

Съгледа пътен знак за бензиностанция на петнайсет километра и изпита облекчение. Ужасно би било, ако свърши бензина и се наложи да търси помощ — обикновено се присмиваше на закъсали шофьори.

Можеше да си обясни връщането в миналото — безсъмнено се опитваше да избяга от настоящето.

Срамуваше се от себе си. Какво, за Бога, го накара да изпусне нервите си и да удари Магда на тръгване? По принцип умееше да се владее. Понякога биеше любовницата си Гретел, за да потисне отчаянието си. А то се пораждаше от обстоятелството, че с любовницата си, която не обичаше, можеше да се люби колкото и когато пожелае, докато с Магда, жената, в която бе влюбен, подобно удоволствие беше невъзможно.

Не беше справедлив спрямо бедната Гретел, която заслужаваше много повече. Тя винаги му прощаваше и отвърщаше на жестокостта му с обич и привързаност. Понякога му се струваше, че Гретел го

познава по-добре, отколкото той познава самия себе си. Ще намери начин да се сдобри с нея — ще я заведе на вечеря в любимия ѝ ресторант, ще ѝ купи скъпо бижу — лесно, много лесно ще поправи грешката си.

Но с Магда положението беше по-различно. Какво ли си е помислила и колко ли се е обидила? Дитер рядко ѝ повишаваше тон, защото не му се налагаше — тя беше съвършена съпруга, макар същото да не можеше да се каже за него. Удари с юмрук по волана, когато отново му хрумна ужасната мисъл, която не му даваше покой денем и нощем, гризеше го отвътре и съсипваше целия му живот.

Дитер фон Вайхер — импотентен!

Видя бензиностанцията, даде мигач и зави. Напълниха бързо резервоара и почистиха предното стъкло. Паркира пред някакъв комплекс от ресторант и магазин и включи телефона в колата, който по време на шофиране беше винаги изключен, за да не отклонява вниманието му.

— Магда, скъпа...

— Дитер, добре ли си?

— Съжалявам за случилото се, не знам какво ми стана.

— Не се притеснявай, миличък. Забрави го.

Поговориха за незначителни неща, сетне връзката прекъсна.

Той заключи колата и влезе в сградата. Погледна с отвращение шумната закусвалня на самообслужване и влезе в ресторанта, където плати за цяла закуска, но изпи само кафето. Обикновено в такива заведения се оплакваше и се караше за дреболии, но тази сутрин нищо не го интересуваше.

След като се извини на Магда, не се почувства по-добре и още по-потиснат отново потегли на път.

Каква ли е причината? Може би трябва да я търси в миналото? Мощната кола „гълташе“ километрите, но той шофираше като робот. Отново се върна назад във времето.

БЕРЛИН 1945 — КРАЯ НА ЛЯТОТО

Първите няколко седмици в града бяха толкова трудни, че Дитер и майка му си припомняха пътуването с носталгия. Тогава се прехранваха по-лесно — беряха къпини, хващаха в капана зайци, ловяха риба, разменяха по някоя фамилна скъпоценност за продукти и утоляваха жаждата си с водата от бистри поточета. Оцеляването в града се оказа далеч по-трудно.

Търсенето на храна беше истински проблем. Пресният хляб беше невероятен лукс, а месото — мечта. Щом се разнесе слух, че някъде се продават продукти, прекосяваха целия град и се редяха на безкрайни опашки. Най-лошото беше, когато стоката, заради която чакаха — пресни зеленчуци, яйца — свършваше, преди да им дойде редът. Преживяваха с боб и наденици, за чието съдържание се опитваха да не мислят.

Градът беше разделен на четири зони: американска, английска, френска и руска — по една за всяка от страните победителки. За щастие бяха попаднали в английската зона, а не в руската, където, както се говореше, животът бил още по-тежък. Макар че не можеха да избират, често обсъждаха дали няма да бъдат по-добре в американската, където прочутата щедрост на тази нация облекчаваше до голяма степен живота.

Дитер се беше регистрирал в общината и се бе снабдил с редовни документи и купони за храна, от които нямаше голяма полза, защото продуктите или не достигаха, или изобщо липсваха. Процъфтяваше черният пазар и въпреки космическите цени често прибягваха до него за най-необходимото.

Софи нямаше документи за самоличност.

— Защо не се регистрираш? Като вдовица на баща ми имаш право.

— Не искам — рязко отговаряше.

— Глупаво е.

— Няма значение за мен, пък и баща ти не би го одобрил — заяви твърдо тя. Това обяснение беше достатъчно за Дитер и той повече не повдигна въпроса.

Да се преминава от една зона в друга беше трудно, но не и невъзможно и момчето не можеше да разбере защо майка му — францужойка по рождение — не правеше опит да се прехвърли във френската и да издейства репатрирането им във Франция.

— По-добре да останем тук. Имаме покрив над главите, а там може да е още по-лошо — казваше тя.

— Но, мамо, ако ни изпратят във Франция...

— Няма да отиваме никъде и решението ми е окончателно — сопна му се накрая.

Дитер не спомена повече нищо и по този въпрос, за да не я натъжава. Донякъде беше доволен — не знаеше как би се чувствал далеч от любимото си отечество. Считаше за свой дълг да остане тук и да помогне за възстановяването му.

Софи бе обсебена от страх за зимата и студа, които ги очакваха. Претършуваха руините, за да приберат всяко парче дърво, останало след многобройните претърсвания на сградите от други хора. Събраното складираха в помещението, където някога са съхранявали колбаси, шунка и дивеч от имението на графа. Едно от удоволствията на Дитер беше да влиза в килера, да души миризмата на пикантни ястия, с която още бяха пропити стените и да мечтае за деликатесите, сервирани едно време в трапезарията на горния етаж.

Никога не беше идвал в Берлин, така че не познаваше бащиния си дом в добрите му години. Непрекъснато караше майка си да му разказва за онова време, но тя го разочарова, тъй като не си спомняше почти нищо.

— Знам, че имаше голям кристален полилей — навярно са го счупили и това обяснява стъклата, които хрущяха под краката ни, когато влязохме тук за пръв път... А, да, подът на хола беше от многоцветен мрамор... — замечтано продължаваше Софи.

— А трапезарията как изглеждаше?

— Никога не съм влизала там.

— Нима? Колко странно.

— Не мисля така! — сопна му се и Дитер мислено отбеляза, че това е още една тема, по която майка му предпочита да не говори.

Обаче си представяше какъв е бил домът и се закле да го възстанови, когато порасне и забогатее.

В свободното си време помагаше на набързо сформираните женски отряди, които усърдно разчистваха улиците и бомбардираните участъци. Неимоверно тежката работа се вършеше с голи ръце. Строени в дълги редици, хората търпеливо си подаваха отломките, като тухлите се отделяха настрана, за да се почистят и използват повторно при построяването на новия Берлин.

Софи беше принудена да продаде последното си бижу, за да набавят храна. Беше невероятно, че преживяха толкова дълго благодарение на накитите ѝ, но това само доказваше колко голяма е била щедростта на съпруга ѝ. Останала ѝ беше само купчина банкноти без стойност.

Почти от седмица бяха без храна. Изядоха и последния боб, който, сварен без сол и подправки, имаше направо отвратителен вкус. Една вечер, малко преди полицейския час, Дитер отново се завърна вкъщи с празни ръце и завари майка си облечена в изпрани и „изгладени“ под дюшека дрехи. Тя практикуваше този начин на гладене, откакто синът ѝ беше домъкнал отнякъде дюшека, за да направи леглото ѝ по-удобно. Самият Дитер спеше върху куп стари чували.

Софи седеше пред разтвореното куфарче с козметиката и грижливо се гримираше, взирайки се в счупеното огледало, подпряно на капака.

— Разместените парчета изкривяват лицето ми, сякаш съм получила удар — усмихна се тя.

Момчето я наблюдаваше с интерес. Същото правеше и като съвсем малък, когато майка му се приготвяше, за да отиде на официална вечеря.

— Отдавна не си го правила.

— Трябва да пестя гримове — отвърна Софи и синът ѝ забеляза, че ръката ѝ леко трепери, докато поставяше червило на устните си. — Виж как ме смути — засмя се, но смехът ѝ прозвуча изкуствено. Дитер беше забелязал, че така се смеят възрастните, когато са престорено учтиви помежду си.

— Излизаш ли? — попита я най-сетне, смаян от необичайните приготовления.

— Да. Отивам на забава — отвърна му весело. — Какво щастие, че ме поканиха, нали?

— Забава? — повтори смаян. — Къде? Кога? Мога ли и аз да дойда?

— Съжалявам, скъпи. Поканени са само възрастни, освен това ще ти бъде ужасно скучно.

— О, разбирам. — Дитер разочаровано извърна глава. Откакто бяха напуснали замъка, нито една вечер не се бяха разделяли.

— Ами полицейският час, мамо? Какво ще стане, ако те арестуват? — Момчето загрижено сбърчи чело.

— Ой-ла-ла! Колко съм щастлива, че имам син, който толкова се тревожи за мен! — засмя се майка му, обърна се и го погледна в лицето. — Знаеш ли, вече си голям и не би трябвало да спим в една стая. Приготвих малкото помещение отзад — само за теб. Представяш ли си, ще имаш отново собствена стая. Любезната госпожа Шрам — нали я познаваш, живее през четири къщи — ми даде дюшек за теб. — Очите ѝ блеснаха при мисълта за проявената добрина.

Новината го зарадва. Не че имаше нещо против да дели стая с майка си, но възможността да се уедини някъде беше примамлива. Най-сетне ще скрие ценните си вещи на сигурно място, вместо да носи непрекъснато раницата със себе си от страх да не го ограбят. Може би ще извади една-две тухли от стената, за да си направи скривалище като онова на баща му. Когато майка му излезе, Дитер отвори раницата и нареди съдържанието ѝ върху новия дюшек, за да му се порадва. Обичаше да играе с кинжалите — ловко замахваше с тях срещу въображаемия противник. Най-много обаче се забавляваше с лъскавите стъкълца в тенекиената кутийка. Нареждаше ги като войници или ги пропускаше между пръстите си, наблюдавайки ги как блестят като кристална вода.

Сега, след като скъпоценностите на майка му бяха продадени, смяташе, че трябва да ѝ съобщи за съкровищата си в раницата — може би ще припечелят нещо от кинжалите и ордени. Нечестно е от негова страна да ги крие повече. Само стъкълцата ще задържи за себе си, сигурно никой не би се заинтересувал от тях.

Беше изморен и скоро заспа, поради което не разбра, че след няколко часа майка му се прибра заедно с някакъв мъж. Не се събуди и по-късно, когато тя отново излезе и се върна с друг.

Щом се събуди и я чу да пее, усети уханието на истинско кафе и видя пресен хляб и пакетче масло на масата, направо не повярва на очите си.

— Откъде се взе всичко това? — попита той.

— Даде ми ги един добър приятел на забавата — усмихна се Софи и го целуна по челото. — А сега яж, яж до насита.

Дитер не ѝ каза за кинжалите и ордените, защото нямаше смисъл.

Тя започна да посещава забави почти всяка вечер и храната вече не беше проблем. Но той не се събуди нито веднъж през нощта, за да види върволицата от мъже, посещаващи жилището им.

В объркания свят, в който живееше, Дитер беше сигурен само в едно: обичаше, възхищаваше се и почиташе майка си. Беше готов на всичко заради нея, дори да умре. Тя беше неговата кралица, а той — нейният рицар. Би убил, за да я защити. Забрави, че някога я мислеше за глупава и безхарактерна в сравнение с баща му. Пътуването им и борбата за оцеляване в града промениха мнението му.

БЕРЛИН — ЗИМАТА НА 1946

— Дитер, скъпи, ела да се запознаеш с мой приятел — извика майка му.

Момчето изскочи от стаята си. Посещаваха ги само най-близки съседи и появата на нова личност беше вълнуващо събитие. Ами ако новодошлият се е познавал с баща му? Хукна към всекидневната — така наричаха най-голямата от стаите в сутерена, откакто майка му я обзаведе с маса, столове, диван, масичка за кафе и грамофон. Едно от останалите помещения беше превърнала в будоар за себе си, в който беше поставила голямо легло с позлатени орнаменти по таблите, оригинална лампа и хубаво огледало. Друго съществено нейно постижение бяха тежките завеси от брокат. За шест месеца съумя да превърне порутения сутерен в уютно жилище — истински палат според стандартите на разрушения град.

Дитер влезе във всекидневната, където горяха свещи. Макар че вече имаше електричество — Софи предпочиташе меката им светлина.

— Скъпи, това е капитан Питър Ръсел.

Момчето се вцепени, когато към него пристъпи красив мъж във вражеска униформа, който му протегна ръка и заговори на отличен немски:

— Добър вечер, млади момко.

Дитер скри ръце зад гърба си.

— Кажи „добър вечер“ на капитана, синко! — Тя се усмихна на военния и му подаде чаша с напитка. Малчуганът си помисли, че тя се усмихваше така само на баща му. — Дитер, не чуваш ли?

— Хайл Хитлер! — Момчето вдигна ръка за нацистки поздрав и видя, че майка му притисна с длан устата си, за да не ахне. Капитанът гръмко се засмя.

Дитер се почувства обиден и унижен — как дръзва този непознат да се присмива на лоялността му към отечеството и как смее майка му да води такъв човек вкъщи?

— Дитер, държиш се невъзпитано — сопна му се тя.

— Как можеш да го каниш тук, мамо? Нали е неприятел — измърмори на френски.

— Всички трябва да сме приятели, млади момко. Всъщност и ти си французин, нали? — отвърна офицерът също на френски, но със силен акцент.

— Не, германец съм и се гордея с това — поправи го, като продължаваше да стои изпънат, но свали ръката си, защото забеляза, че тази поза забавлява госта.

— Разбирам чувствата ти — любезно промълви непознатият.

— Съмнявам се — заяви момчето, обърна се и бързо излезе, като си направи удоволствието да затръшне вратата така, че от тавана се посипа мазилка. Отиде в стаята си и залости вратата със сандъка, който използваше за нощно шкафче. Заслуша се в смеха, долитащ от всекидневната, и усети как гневът му нараства. Напусна убежището си едва когато чу, че излязоха и заключиха външната врата.

Същата нощ не можа да заспи. Лежеше в мрака с широко отворени очи. Когато майка му се върне, ще ѝ каже, че не трябва да има такива приятели, че баща му няма да го одобри и... че е предателка.

Призори чу, че входната врата се хлопна. Изправи се и се послуша. Долови шепот, сетне майка му се изкикоти и мъжки глас ѝ отговори. Значи отново е довела онзи човек! Удари ядосано с юмруци по дюшека и се сгуши в леглото в очакване мъжът да си отиде. Но вместо това двамата минаха по коридора и влязоха в спалнята ѝ, като шепнеха и се смееха тихо. Дитер седна в леглото и притисна с ръце гърдите си. Усещаше, че се задушават от гняв.

Не знаеше какво да направи — почувства се малък и безпомощен. Внезапно чу, че майка му извика. Скочи, прекоси стаята и отмести две тухли в отсрещната стена, където преди месеци си беше направил скривалище. Грабна един от пистолетите и го зареди с треперещи ръце. Стенанията на майка му се засилваха, сетне писъкът ѝ проряза тишината на нощта. Дитер изскочи от стаята си и хукна към спалнята, но внезапно се закова на място пред вратата, защото чу сподадения ѝ смях.

— О, Питър, беше чудесно — въздъхна тя.

Дитер стоеше в тъмния коридор — с едната ръка стискаше пистолета, а с другата — дръжката на вратата. Беше объркан. Явно

майка му не плачеше от болка. Отпусна ръце и унило се завърна в стаята си.

Строполи се на леглото, макар че не можеше и да помисли за сън.

На сутринта не му се искаше да я види — чувстваше, че тя е изменила на него и на паметта на баща му. Промъкна се в кухнята, за да си вземе малко хляб, с намерение да излезе, преди майка му да стане.

— Дитер, искам да говоря с теб. — Софи стоеше на вратата и му препречваше пътя за бягство.

— Аз пък не желая — отвърна троснато момчето.

— Налага се, има неща, които не разбираш.

— Напротив, всичко разбирам. Сприятелила си се с враг на отечеството ни. Водиш го в стаята си, допускаш го в леглото си — само баща ми имаше това право.

— Знам, че ти е тежко, момчето ми, но повече не бива да разделяме хората на приятели и врагове. Нуждая се от Питър и от хора като него — как иначе ще оцелеем?

— Но нали имаш мен! — заяви гордо той.

— Разбира се, и съм ти благодарна за всичко, което правиш. Но сами няма да се справим. Знаеш ли колко много хора в този град умират от студ? Знаеш ли какво щастие е да имаш днес храна и въглища?

— Питър ли ти ги осигурява?

— Да, той и приятелите му.

— Тогава предпочитам да умра от глад и студ, отколкото да получа нещо от тях.

— Дитер, момчето ми — Софи протегна ръка, за да го погали, но той се отдръпна, — безкрайно си наивен. Рискуват много, като поддържат връзки с нас, тъй като им е строго забранено.

— Тогава, след като не се подчинява на заповедите, той е лош войник. Баща ми никога не би допуснал подобно своеволие.

— Дори и като види, че ще умрем, ако не ни помогне?

Дитер се намръщи, опитвайки се да си представи какво би сторил баща му в подобна ситуация. Накрая заяви:

— Сигурен съм, че ще предпочете да умрем, отколкото да измени на отечеството.

— О, скъпи, грешиш... Слушай, баща ти осъзна какво представлява нацизмът и се разочарова. Желаше войната — тази погрешна война, както се изразяваше — да свърши по-скоро, дори това да означава поражение за Германия.

— Не, не! — изкрещя той.

— Скъпи, смесваш обичта към родината си с лоялността към онзи ужасен човек — Хитлер.

— Щом е бил толкова лош, защо папа му служеше?

— Защото нямаше избор. Защото, когато всички разбраха какво представлява Хитлер, вече беше твърде късно.

— Не ти вярвам — отвърна смутен. Възможно ли бе баща му да не е казвал онова, което мисли? За него честта беше най-важното качество за един офицер и благородник, което означава, че не е възможно да бъде лоялен войник и същевременно да се съмнява в политиката на фюрера. Момчето поклати глава и повтори разколебано: — Не ти вярвам...

— Тогава защо го застреляха? Защо беше захвърлен като куче в онзи зимник? Защото мразеше виновниците за катастрофата на Германия.

— Лъжеш! Папа винаги е бил верен на немската кауза. Навярно убийството му е случайност.

— Но, Дитер...

— Излизам. Искам да се махна от тук! — Обърна се рязко и избяга от стаята. Преди да напусне къщата, взе от скривалището си два от кинжалите — с обикновената дръжка и онзи, украсен със стъкълца. Затъкна ги в колана си и ги прикри с палтото.

За осемте месеца, през които живееше в града, беше научил много — най-вече, че всеки предмет има някаква стойност и че американците купуват най-много и плащат най-добре. Макар че официално от зона в зона се преминаваше само на контролните пунктове, не беше трудно за дете като него да се промъкне в американската зона, особено ако добре познаваше града.

Тази сутрин направи още едно откритие — че кинжалът, инкрустиран със стъкълца, е по-ценен от другия. За по-малко от час се снабди с торбичка кафе, с консерви с говеждо, праскови, шунка, мляко, с пакет захар — истински рог на изобилието. Получи срещу кинжала толкова много продукти, че се затрудни с пренасянето им.

— Имаш ли още от тези? — го запита с мимики, жестикулации и викове снажният сержант, сякаш като крещеше, щяха да се разберат по-добре.

Дитер кимна.

— Тогава ще дойда с теб, приятел.

Момчето пристигна триумфално вкъщи, седнал във военния джип.

— Това е всичко, мамо, доволна ли си? — запита той, след като и последният кашон беше разтоварен във всекидневната.

— Дитер, откъде взе всичко това? — Майка му погледна разтревожена сержанта, който стоеше отстрани и ги наблюдаваше усмихнато.

— Направихме размяна, госпожо — обясни американецът, схващайки съмнението в гласа ѝ. — Синът ви имаше два чудесни кинжала, срещу които получи всичко, което виждате тук.

— Колко мило от ваша страна. — Софи му се усмихна по начин, който не се хареса на Дитер — сякаш двамата възрастни бяха сами.

— Синът ви казва, че има още такива.

Тя преведе думите му на момчето. Дитер с нежелание ги остави сами, защото майка му се държеше глупаво — смееше се и говореше твърде високо. Отстрани една тухла от „сейфа“ си и прегледа съдържанието му. Оставаха му два скъпи кинжала и три обикновени. Разрови значките и разтърси кутийката със стъклените топчета. Дали и те са толкова скъпи, както онези по дръжката на кинжала? Ако е така, навярно ще заинтересуват сержанта. Не се реши да му ги предложи — не искаше да се лиши от удоволствието, което изпитваше, когато играеше с тях. Прибра всичко обратно в „сейфа“ и взе само три от значките. Не докосна и отличията „Железен кръст“. Не искаше да попаднат в ръцете на враговете — това щеше да ги обезцени.

Докато майка му се пазареше, той стоеше до нея изумен. Знаеше, че тя говори малко английски, но съдейки по начина, по който водеше пазарлъка, разбра, че е научила много повече — навярно от капитана, помисли си горчиво.

Накрая американецът си отиде.

— Браво, моето момче. Знаеш ли какво ще ни донесе? Още толкова храна.

— Само срещу значките?

— Да, само срещу тях. — Софи оправи косата си и се изсмя нервно. Той забеляза, че внезапно лицето ѝ поруменя. — Имаш ли още?

Момчето изтича в стаичката си и след малко се върна с останалите кинжали и значки. Подаде ѝ ги, убеден, че тя е по-добра в сделките от него.

— Дитер, чудесни са! Това ли е всичко, което имаш?

— Да, мамо — излъга той, като се надяваше да не се забележи, че се е изчервил на свой ред. Но майка му с радостни възклицания се бе заела да сортира значките.

— Няма да гладуваме повече, нали? — извика тя развълнувано.

— Не, и няма да се нуждаем повече от помощта на англичанина, нали, мамо? Ето, виждаш, че мога да се грижа за теб.

БЕРЛИН — 1946—1947

Софи продължи да приема в дома си неприятелите — американски и английски войници. Дитер се чувстваше безкрайно огорчен от предателството ѝ.

Притесняваше го и фактът, че майка му много бързо размени „съкровищата“ му, въпреки молбите му да ги запази като резерва — както баща му си държеше парите в банката. Най-много се ядосваше, че не набави срещу тях храна, олио и въглища, а ги пропиля за копринена покривка на леглото си, за още мебели и за самурено палто, макар че имаше друго от норка. Когато се опита да протестира, тя се разгневи, сякаш той нямаше нищо общо с това. Не беше права, защото беше разполагала с негова собственост.

Започна да я избягва, като прекарваше все по-малко и по-малко време вкъщи — пролетта беше настъпила и можеше да си го позволи. Освен това започна да учи. Учител беше организирал импровизирано училище в руините на собствената си стара къща на същата улица. Нямаха чиновове — седяха върху дъски, подпрени на тухли. Налагаше се да си разменят малкото налични учебници, а хартия за писане и моливи се даваха само като награда за отличен успех. Иначе пишеха с тебешир върху плочи от покривите. Липсата на пособия принуждаваше децата да слушат внимателно и да запомнят учебния материал още в клас, което, без да го осъзнават, щеше да развие феноменална памет у тях.

Дитер беше вече на девет години, като умственото му развитие изпреварваше физическото. Беше значително по-нисък от връстниците си и ненавиждаше този факт. Всяка седмица мереше ръста си с надеждата, че е пораснал. Искаше да бъде висок и рус като баща си — истинския ариец. Презираше ниския ръст и тъмната коса на майка си, но за нещастие беше наследил от нея и двете. Макар че не беше русокос, очите му бяха сини и това му беше някаква утеха.

Учителят, господин Шрам, веднага схвана жаждата за знания на Дитер и започна да му обръща специално внимание. Юрген Шрам и

съпругата му Лоте имаха повече късмет от много други жители на Берлин — половината от къщата им беше пощадена от бомбите. Юрген беше достатъчно предвидлив още в началото на войната да пренесе богатата си библиотека в мазето. Благодарение на запазените книги успя да основе малкото училище. Когато забеляза интелигентността и жаждата за познания на Дитер, започна да му дава книги за четене вкъщи — само на него оказваше такова доверие. Вечер, когато майка му излизаше, момчето оставаше с удоволствие само у дома, за да чете и учи.

Шрам беше добър учител и схващаше, че има пред себе си необикновено дете, което заслужава да се положат усилия за образованието му. Състави списък на книгите, които Дитер трябва да прочете, а когато установи, че ученикът му знае френски по-добре от него, започна да му преподава латински. Момчето проявяваше и математически способности и Юрген, който имаше научна степен по изкуствата, реши да потърси помощта на математик. Двамата учители осъзнаваха, че Дитер е толкова надарен, че би могъл в бъдеще да бъде полезен на Германия.

Момчето с удоволствие посещаваше семейство Шрам. Скоро започна да прекарва повече време при тях, отколкото вкъщи и понеже полицейският час още не беше отменен, вечер се промъкваше между сградите като привидение.

— Майка ти няма ли да се сърди, че си тук? — го запита една вечер Лоте, поставяйки пред него чиния с наденица и варени картофи.

— Тя не се интересува от мен — вечер никога не е вкъщи.

Лоте и съпругът ѝ си размениха скришом съчувствени погледи.

— Е, много е млада и има нужда от малко забавление — добави извинително съпругата на учителя, която беше на средна възраст и очевидно се беше примирила с факта, че остарява.

— Забавление с неприятелите? — Момчето вдигна очи от чинията си. — Не мога да ѝ го простя.

— Трябва да променим начина си на мислене, Дитер, ако искаме да сме в крак с новото време, което настъпва в Германия. Не можем да живеем повече с омраза в сърцата си.

— Аз мога — заяви упорито момчето.

— Не си ли помислял, че може би са ни заблуждавали? Че онези, които ни водеха, са били всъщност нашите истински врагове? —

прошепна Юрген с променен глас.

— Не, не го вярвам. Никога няма да се съглася с това.

— Но те застреляха собствения ти баща — промълви Лоте.

— Сигурен съм, че е било нещастна случайност. Баща ми служеше достойно на отечеството — възрази разпалено.

— Навярно си прав, но след като се е различавал от останалите...

— Господин Шрам, баща ми беше офицер и благородник. Държеше на честта повече, отколкото на живота. Същото се отнася и до мен. — Момчето се изпъна на стола, сякаш се готвеше да отдаде чест.

— Успокой се — рече учителят му с непроницаемо изражение, взе лулата си от полицата над камината и внимателно я напълни с малко от скъпоценния тютюн.

— Искаш ли още наденица, Дитер? — Лоте се суетеше около момчето. Беше го обикнала и започнала да гледа на него като на внук, какъвто никога нямаше да има; единственият им син беше убит край Сталинград.

— Яж, а сетне ще се заемем със следващия пасаж на De Bello Gallico, нали, Дитер?

— О, с удоволствие — отвърна Дитер, а Юрген си помисли, че момчето се отличава от всички ученици, които беше имал досега.

Не можеше да си спомни кога точно узна, че майка му е проститутка. Разбра го, защото беше опознал света по-рано от връстниците си.

Често четеше до късно вечер и я чуваше да се връща по няколко пъти с различни мъже в една и съща нощ. Вече не го учудваха въздишките и стенанията ѝ — знаеше какво означават. Една вечер, когато се връщаше от семейство Шрам, се натъкна в парка на мъж и жена, които лежаха полуголи в тревата.

Любопитството му надделя и той забави крачка с надежда да види голите гърди на жената и ако има късмет, и другото ѝ „нещо“. Момчетата в училище често разискваха анатомията на жената и особено ги вълнуваше въпросът откъде излизат бебетата — имаше няколко теории. Дитер се скри в храстите и видя как мъжът пхна

своето „нещо“ в онова на жената, която лежеше с разтворени крака и се смееше. Сетне започна да стене и да крещи, а мъжът я удари по лицето. Тя извика по-високо и той я удари още по-силно. Докато Дитер се питаше какво да направи, жената внезапно се изсмя, обвини крака около тялото на мъжа и го притегли към себе си. Момчето беше убедено, че майка му прави същото. Можеше да я наблюдава, ако желае — в стената между стаите им имаше цепнатина, която се уголемяваше застрашително. Но не го направи. Не би понесъл гледката — звуците достатъчно го измъчваха.

От разговорите на тази тема в училище научи, че някои жени го правят за пари; имало специални домове за тази цел, а други търсели клиентите си по улиците.

Започна да гледа на всички жени, които срещаше с подозрение — на всички, освен на Лоте; беше сигурен, че тя никога не би сторила подобно нещо.

Веднъж майката на един от приятелите му се запита на глас в негово присъствие, защо Дитер и майка му никога не се редят на опашка за храна, винаги имат достатъчно и дори я раздават. Тя посочи консервата, която им беше донесъл като подарък, за което моментално съжали.

Една вечер в началото на зимата, очертаваща се по-мразовита от всякога, той запита майка си, която гладеше роклята си и се готвеше да излезе:

— Мамо, за пари ли спиш с мъжете?

— Господи, какъв странен въпрос? — засмя се тя.

— Сигурен съм, че точно това правиш.

— Защо мислиш така?

— Защото водиш различни мъже в спалнята си, чувам възклицанията ти през стената и защото вкъщи има изобилие, каквото няма в домовете на приятелите ми.

— О, Дитер... не знам... — очите ѝ се насълзиха. През последните две години не бе я виждал да плаче. Започна да съжалява, че я наскърбява с нетактичните си въпроси, сетне внезапно сърцето му се сви — спомни си колко често в миналото майка му ронеше сълзи безпричинно. Следователно плачеше, за да избегне неудобните въпроси.

— Как можа, мамо!

— Не бива да гладуваме.

— Но копринени шалове и красиви лампиони не ни трябват, нали?

— За мен са необходимост.

— Срамувам се от теб.

— Какво знаеш за живота? Още си дете.

— Знам, че онова, което вършиш, не е почтено.

— А кое е почтено според теб?

— Другите как се справят?

— Но аз не умея нищо друго.

— Поведението ти би разгневilo баща ми.

— Баща ти е последният човек, който има право да ме съди — в гласа ѝ прозвуча горчивина, която той не можа да си обясни.

— Баща ми не би ти простил никога, че допускаш неприятелите ни в леглото си. Дори не би го разбрал.

Остър, неприятен смях се изтръгна от гърлото ѝ.

— Не мога да повярвам! — Тя стоеше пред него с ютия в едната ръка и с копринената рокля в другата. — Значи с германци е позволено, но със съюзниците — не. — Разсмя се отново така, че сълзи потекоха от очите ѝ. — О, Дитер, много си забавен — възкликна и пристъпи към него.

— Не ме докосвай — изкрещя момчето и се отдръпна от нея.

Софи постави ютията на каменната плоча в края на дъската, която бе закрепила между два стола, за да ѝ служи като маса за гладене.

— Дитер, моля те да ме изслушаш. Нека поговорим сериозно. — Отпусна се на един стол и посочи съседния на сина си, който се подчини с неохота. — Бях в безизходица. Нуждаехме се от храна, а не бях подготвена да се справям с трудностите — знаеш как се живееше в замъка и колко разглезена бях. Не можах да измисля друг начин за спасение, направих го заради теб...

— Не ти вярвам. Дадох ти моите кинжали и значки, а ти ги размени за ненужни вещи. Можехме да живеем от тях повече от година. Не си го направила от нужда.

— Имах нужда от приятели — заради Софи.

— Защо не се сприятели с германци?

— Но те нямат нито пари, нито храна, бъди практичен — сопна се майка му и риданията ѝ секнаха така внезапно, както бяха започнали.

— Хората говорят по твой адрес.

— Не ме интересува! — Тя отметна хубавата си коса. — Живеем в ненормални времена.

— Не искам да оставаме тук.

— Къде другаде бихме могли да отидем?

— Във Франция, нали си французойка.

Софи чупеше нервно пръсти, вперила поглед в тях, сякаш ги виждаше за пръв път.

— Невъзможно е.

— Но защо?

— Заради баща ти.

— Не разбирам.

— Родителите ми не го одобряваха.

— Но ти си се запознала и оженила за него още преди войната. Две години преди започването ѝ съм се родил и аз. Не си могла да предположиш какво ще се случи.

— Знам, но дори и тогава родителите ми не бяха съгласни с връзката ни. Все още помнеха Първата световна война. Когато отидох при Хайни... баща ми ми заяви, че не съществувам повече за него.

— Това е нелепо. Войната свърши, а татко е мъртъв.

— За някои хора войната никога няма да свърши. — Дитер кимна с разбиране. — Чувала съм, че жени, които са имали нещо общо с германци, са били малтретирани — отрязвали им косите, намазвали ги с катран... — Докосна нервно пицната си коса и потръпна. Впери поглед някъде зад него, сякаш се взираше в минало, изпълнено с мъка.

Той я съжали и докосна ръката ѝ.

— Не се тревожи, мамо, ще се справим.

— Да, разбира се. — Софи погледна часовника си. — Боже мой, закъснявам...

Момчето се намръщи — очевидно целият разговор е бил напразно.

Върволицата от мъже и сладострастните възклицания обаче не престанаха. Дитер изпитваше безсилна ярост към майка си и поведението ѝ. Някога тя беше неговият идол, който се бе оказал с

глинени крака. Не можеше да проумее как е възможно да ляга с непознати и да позволява голите им тела да докосват нейното. С всеки сексуален акт, на който бе свидетел, част от обичта му към нея изчезваше. Не знаеше как да се противопостави на това, докато един ден откри, че и не желае.

Четири месеца по-късно, когато една вечер беше сам в жилището, някой почука нетърпеливо на входната врата. Когато отвори, видя, че на прага стои мъж, който потропваше с крака, за да се стопли.

— Няма ли да ме поканиш? — непознатият пристъпи в антрето.

— Папа! — възкликна Дитер развълнувано. — Папа? — повтори нерешително. Мъжът беше висок, рус, облечен в костюм. Беше по-слаб от баща му, но по всичко останало му приличаше. Дори с вълнение установи, че човекът се усмихва по същия начин.

— Съжалявам, младежо, но аз съм по-малкият брат на Хайнрих.

— О, разбирам. Заповядайте... — Почувства се неудобно заради грешката си, но и дълбоко развълнуван, че вижда роднина на баща си. Поведе гостенина към всекидневната.

— Добре сте се подредили — мъжът се огледа високомерно. Дитер не хареса арогантното му поведение.

— Майка ми е много сръчна — заяви той, сякаш да я защити.

— Научих го — засмя се чичо му отново и сега, на светло, момчето видя, че той въобще не прилича на брат си. Имаше надменно изражение и дори когато се усмихваше, очите му оставаха студени.

— Майка ти вкъщи ли е?

— Не.

— Ще се върне ли скоро?

— Вероятно.

— Тогава ще я почакам. — Седна на едно канапе, върху което Софи беше метнала красиво парче плат. Покривалото се събра под тежестта му и отдолу се показва износената тапицерия.

— Помните ли добре баща ми? — запита нетърпеливо Дитер.

— Разбира се.

— Беше много храбър.

— Разбира се.

— И почтен.

— Разбира се.

— Желаете ли нещо за пиене? — Изчака да чуе дали отговорът ще бъде отново „разбира се“.

— Уиски — нареди мъжът.

Момчето отиде в кухничката, където майка му държеше няколко бутилки с хубави напитки. В този момент се почувства като възрастен — представи си, налива уиски на чичо си! Страхуваше се от него, но не трябваше — нали беше роднина, при това благородник. Навярно е дошъл да им помогне — да ги избави от сутерена и от този начин на живот. Испита желание да се хвърли в прегръдките му, както правеше някога с баща си, но някакъв инстинкт му подсказа да не го прави — стори му се, че това няма да зарадва гостенина. Поколеба се дали да му се довери, като му покаже кутийката с диамантите. Вече знаеше какво представляват стъклцата и макар че не му беше известна стойността им, подозираше, че е значителна. Побиха го тръпки при мисълта колко лесно от неопитност би могъл да ги продаде на безценица. Беше започнал да разбира, че с тяхна помощ могат да променят коренно живота си — например да отидат в провинцията и да си купят имение. Сега чичо му е тук и положително ще им помогне. Все пак реши да не избързва с разкриването на тайната си — първо трябваше да е сигурен, че този човек заслужава доверие. Животът го беше научил, че не са много хората, на които може да се вярва. Върна се във всекидневната с чаша уиски в ръка.

Седнаха един срещу друг и прекараха следващия час доста неловко. Дитер бързо изчерпа темите за разговор, защото получаваше само едносрични отговори. Почувства се огорчен от поведението му.

— На колко години си? — запита чичо му.

— На девет, почти десет.

— Нисък си за тази възраст.

Момчето замълча обидено. Баща му никога не би проявил подобна нетактичност.

Откъм антрето долетя шум, което означаваше, че майка му се прибира. Той се надяваше, че е сама — не искаше чичо му да я види с някой „враг“, макар че бяха изминали две години от края на войната и представите бяха доста променени.

— Скъпи, измръзнала съм... направи на бедната си майка билков чай... — Софи влезе в стаята. Лицето ѝ беше зачервено от студа, а в косата ѝ блестяха снежинки. Изглеждаше много красива.

— Йоханес — възкликна тя, но личеше, че не е много зарадвана. Прекоси стаята, застана до сина си и го прегърна. — От кога си тук?

— От скоро.

— Кога пристигна в Германия.

— Преди пет седмици — руснаците не ме пускаха, но влиятелни американци се застъпиха за мен и бях освободен. Кошмарът приключи.

— Съжалявам за страданията, които преживя.

— Пленник ли бяхте? — попита с интерес Дитер.

— Трябва да напуснете къщата, Софи, нали знаеш? — заяви Йоханес, пренебрегвайки въпроса на детето.

— Йоханес, моля те, недей. Къде да отидем?

— Не ме интересува.

— Но детето...

— Той няма никакви права, също както и ти — заяви студено мъжът.

— Какво говорите? Тази къща е собственост на баща ми, следователно — и моя — прекъсна го решително момчето.

— О, нима не си му обяснила положението? Много глупаво от твоя страна, Софи. — Обърна се бавно към Дитер, който стоеше разтреперан, предчувствайки, че ще се случи нещо ужасно. — Къщата е моя, защото аз съм наследникът на баща ти. Ти си незаконороден.

Момчето погледна майка си и с раздразнение видя, че плаче. Как може да го засрамва така?

— Не разбирам. Какво означава тази дума?

— Незаконороден? — Йоханес се усмихна язвително. — Означава, че нямаш никакви права. Майка ти и баща ти не бяха женени — тя му беше само любовница. Следователно трябва да се изметете оттук. — Той си подаде чашата, сякаш искаше допълнително. Софи я напълни машинално, докато Дитер изпитваше желанието да я захвърли в лицето му.

— Не, не ти вярвам — изкрещя.

— Йоханес, моля те, знаеш, че Хайнрих ме обичаше. Известно ти е, че възнамеряваше да се ожени за мен, казвал ти го е — проплака жената.

— Не знам подобно нещо. Колко време прекарахте заедно — шест, седем години? Имал е достатъчно време, за да реши, не си ли съгласна? — Наклони се на сантиметри от лицето ѝ. — Ти беше удобство за него, нищо повече.

— Но нали живеехме заедно в замъка!

— Само временно. След войната трябваше да се ожени за Фрида фон Цолен — бяха сгодени. Не ти ли го е казвал? Сигурно е забравил. — Мъжът се засмя, студено и невесело.

— Не ти вярвам, не мога — разрида се тя.

— Господине, мисля, че е по-добре да си отидете. — Дитер се изпречи пред него, все още в неведение за положението.

— О, не, господинчо, ти трябва да напуснеш. И понеже съм добър по душа, ще ви дам срок до края на седмицата. Тогава се нанасям тук.

— Йоханес, готова съм на всичко... — Софи се хвърли към него и го прегърна, но той се освободи от ръцете ѝ, сякаш отстраняваше досадно насекомо.

— Не, Софи, много е късно. Имаше своя шанс, но го пропусна. Предпочете богатия брат, но сега, след като Хайнрих е мъртъв, се оказа, че изборът ти е бил погрешен.

— Ще се обърна към властите — обади се Дитер смело. Струваше му се, че оттук нататък ще трябва да вземе нещата в свои ръце — майка му изглеждаше безпомощна.

— О, така ли? Сигурен съм, че майка ти желае точно това. А с какви документи ще си послужиш? — Чичо му погледна Софи и се ухили. — Предполагам, че нямате такива.

— Разбира се, че имаме. Аз съм немски поданик, имам паспорт, а тя ми е майка — не могат да ни разделят.

— Ти? Немски поданик? О, Боже! Майка ти не ти ли е казала? Не си никакъв германец. Французин си, роден си във Франция, а доколкото знам там също не обичат копелета.

— Лъжеш! — изкрещя колкото му глас държи, хвърли се към чичо си и започна да го рита и удря с юмруци. — Немец съм и да не си посмял да твърдиш обратното.

Мъжът го удари силно по главата и той падна в безсъзнание.

Дойде на себе си в леглото си. Майка му седеше до него, държеше ръката му и нежно му говореше.

— О, Дитер, мислех, че те е убил. — Тя го притисна към себе си, но момчето нервно се освободи от прегръдката ѝ.

— Мамо, моля те, кажи ми, че всичко това не е истина.

— Съжалявам, скъпи. Може би трябваше да ти обясня по-рано, предполагам... надявах се, че Йоханес ще умре като останалите, надявах се...

— Значи... е истина.

Софи беше вперила поглед в ръцете си.

— Мисля, че е било по-добре да ми го кажеш — прошепна детето.

Истината беше по-страшна, отколкото предполагаше. Родителите на майка му не живеели в голям замък, както си въобразяваше, а били собственици на бар в малък индустриален град в Северна Франция. Техните родители пък се препитавали от земеделие. Според Софи в сравнение с тях баща ѝ бил преуспял.

— Искаш да кажеш, че са били селяни? — запита я студено.

— Да. Но бяха добри и възпитани хора. Когато баща ти посещаваше бара, посрещаха го добре...

— Запознала си се с баща ми в бар?

— Да.

— Защо ме излъга? Непрекъснато говореше, че родителите ти били богати, че сте се запознали с баща ми на бал в Париж, че току-що си била завършила училище...

— Не знам... — Софи плачеше, но сълзите ѝ само го разгневиха повече, той имаше чувството, че на мястото на сърцето му има буца лед.

Тя продължи да разказва печалната си история. Забременяла и когато родителите ѝ узнали, я изпъдили. Баща му я настанил в малък апартамент в Париж, където Дитер се родил. Софи си спомняше, че когато войната започнала, вече не било безопасно за млада жена с немски покровител да остане повече във Франция и затова графът ги прехвърлил в Германия, в замъка си, като никой от семейството му не подозирал за нейното и на Дитер съществуване, освен по-малкият му брат Йоханес.

— Но той ни обичаше — намръщи се недоумяващо момчето.

— Вярно е. Никога не го забравяй.

— Щеше ли да се ожени за тебе след войната?

— Разбира се. — Софи вдигна глава и се засмя.

— Искам да знам истината, мамо.

Тя впери в него големите си, тъмни очи, изпълнени с тъга.

— Не знам, Дитер.

Момчето седна в леглото и обгърна с ръце коленете си.

— Значи затова не искаше да се регистрираш?

— Да. За тебе беше лесно — толкова много сираци с изгубени документи има сега в Германия. Никой не задаваше въпроси.

— Остави ме да поспя, мамо. — Обърна ѝ гръб изтощен.

Софи го целуна, посуети се още малко около него и излезе.

Тогава той седна отново в леглото, сви юмруци и дълго остана така, шепнейки в мрака:

— Германец съм, германец, германец, германец!

БЕРЛИН — 1947—1949

Софи реши да се справи с новия проблем — изпъждането им от къщата — като се омъжи.

Дитер не хареса втория си баща от пръв поглед — беше стар, пълен, тромав и отгоре на всичко — англичанин.

Подготовката на сватбата изискваше време. На „побратимяване“ от този род между враждебните нации все още не се гледаше с добро око. Софи беше французойка — ако беше германка, щяха да чакат цяла вечност, шегуваше се бъдещият ѝ съпруг — но нямаше редовни документи. В бързината си да напусне замъка беше сложила в багажа каквото ѝ попадне, забравяйки най-важното. Но французите проявиха съчувствие към годениците и направиха всичко, за да я снабдят бързо с необходимото.

Английските власти не бяха толкова благоразположени. Разпитваха дълго и подробно Софи за връзката ѝ с Хайнрих и защо е прекарала военните години в Германия. Съмняваха се, че е шпионирала, но не знаеха в чия полза. Накрая разумът надделя — избраникът ѝ, сержант Боб Кларксън, служеше в интендантството и малко вероятно беше да има достъп до някакви военни тайни.

Тя предпочиташе да се омъжи за един от елегантните млади офицери, които се отнасяха приятелски с нея, но не беше наивна — поведението ѝ през последните две години беше добре известно. Младите мъже с удоволствие вечеряха, танцуваха и спяха с нея, но за брак въобще не можеше и да се мисли.

С Боб Кларксън нещата стояха другояче. Беше четирийсет и четири годишен вдовец и не можа да повярва, когато тази весела, млада, елегантна и красива французойка прояви интерес към него. Учудването му нарасна, когато тя заяви, че не желае нищо друго, освен самия него, компанията му, приятелството и любовта му. Софи, неговата Софи се оказа различна от останалите госпожици, с които се бе запознавал — онези искаха не само пари, но също и храна, цигари, найлонови чорапи и всякакви други дефицитни стоки.

Струваше му се, че всичко е сън, който ще отлети, щом ѝ предложи брак. Стори го на петия ден от запознанството им и не можа да повярва на ушите си, когато тя прие.

Софи му разказа за проблема си с жилището и за намерението на девера ѝ да изхвърли нея и сина ѝ на улицата — спести истината, която не би изглеждала така драматична. Трябваше само да се поговори с офицера, който отговаряше за настаняването на бездомните и тя щеше да остане в къщата.

Когато Боб влезе за пръв път в сутерена, му се доплака — помещението беше тъмно, влажно, оскъдно мебелирано, макар че личеше старание от страна на обитателите му. Настоя да намери хигиенично жилище, но Софи така упорито държеше да останат в сегашното, че той отстъпи. След женитбата това щеше да му създаде затруднения — къщата беше отдалечена от казармата, а началниците му не разрешаваха военният състав да е пръснат из града. Глеещото недоволство у германците представляваше опасност — все още влизането в някои райони на града беше забранено. Но сержантът беше близък с някои висшестоящи офицери и се надяваше с помощта на една-две каси уиски от склада да уреди въпроса.

Ако наистина имаше проблем, то той беше свързан с момчето. Боб обикновено умееше да се справя с деца, но, изглежда, този път беше ударил на камък. Не искаше да повярва, че детето го мрази, но понякога, когато погледите им се срещаха, в очите на Дитер се четеше нещо много близо до омраза.

— Съжалявам, Боб, толкова си внимателен към него, а той е направо невъзпитан — ядосваше се един ден Софи, когато двамата разглеждаха чудесното влакче, което съпругът ѝ беше купил от някакъв войник, за да зарадва Дитер, а той не го и погледна.

— Да не избързваме, мила. Не забравяй, че след смъртта на баща си е бил единственият мъж вкъщи — оправдано е да ме ненавижда. Ще мине време и ще се промени.

Но това не стана. Двамата така и не осъзнаха, че Дитер повече не се интересуваше какво прави майка му, а с кого го прави, и оттам идваше отчаянието му.

Повечето вечери прекарваше в дома на семейство Шрам, където жадно попиваше знания. Вкъщи предпочиташе да бъде сам, да разглежда книгите си, да брои диамантите, разбира се, скрито от Боб.

Знаеше вече истинската им стойност и беше започнал да търгува с тях насериозно. Можеше да си го позволи, защото вкъщи имаха винаги повече, отколкото други можеха да мечтаят — уиски, цигари, консерви. Не продаваше диамантите за пари, а ги разменяше срещу военни реликви — униформи, значки, пистолети. Господин Шрам имаше колекция от такива предмети от френско-пруската и Първата световна война и често с гордост изтъкваше голямата им стойност. Дитер реши, че е логично символите на тази война също да струват скъпо един ден. Криеше ги в едно от избените помещения. В бележник вписваше акуратно придобивките си и колко е платил за тях.

Имаше три големи амбиции — да разори чичо си, да стане богат и да откупи замъка на баща си. Не можеше да си представи как ще постигне всичко това, знаеше само, че трябва да го направи.

Малко преди единадесетия си рожден ден започна да посещава истинско училище. Обзавеждането беше оскъдно, но известна организация беше постигната. Повечето деца, тичали няколко години на воля из града, негодуваха от ограниченията на училищния правилник, но не и Дитер, който беше олицетворение на съзнание и доволство от реда.

Вторият му баща престана да прави опити за сближаване и между двамата беше сключен студен, но учтив мир. Казваха си „добро утро“ и „лека нощ“. През останалата част от деня единият беше на работа, другият — на училище, а в почивните дни се избягваха.

За най-голямо учудване на Дитер майка му изглеждаше щастлива със съпруга си, което му беше необяснимо; с този човек почти не можеше да се говори за друго освен за работата му във военния склад. Мляскаше противно, когато се хранеше, оригваше се и пърдеше без да се стеснява и извинява и пиеше, за да се напие. Единствената полза, която момчето имаше от него, беше, че вече говореше английски свободно.

Но Софи цъфтеше. Напълня и това, макар че я притесняваше, ѝ отиваше. Тъгата беше изчезнала от очите ѝ. Носеше елегантни дрехи и използваше най-скъпи козметични средства, които Боб набавяше чрез многобройните си контакти. Постепенно се превръщаше в красавицата, каквато беше преди войната.

Бяха изминали две години от съвместния им живот, когато една вечер Боб се прибра с новината, че го местят в Англия. Дитер онемя, а майка му възкликна радостно:

— Прекрасно! Нямам търпение да видя Бонд Стрийт, „Хародс“ и да пазарувам там.

— Почакай, момичето ми, там ще бъдем на купони, което няма да ти позволи да си купуваш всичко, което пожелаеш — усмихна й се нежно съпругът й.

— Но ти ще се справиш, мили, винаги си го правил. Толкова си умен... — Софи го погали по лицето и се изкикоти, а синът й се извърна с отвращение.

— Какво ще кажеш, Дитер? Представяш ли си, ще ходиш в английско училище — истинско?

— Не, благодаря.

— О, Дитер, не бъди глупав.

— Не съм глупав, мамо, просто не желая да отивам в Англия. Искам да остана тук.

— Едва дванайсетгодишен си и е невъзможно да се справиш сам. Освен това вече си англичанин, след като Боб те осинови, и можеш да израснеш там като истински джентълмен. Ще се запознаеш с Роби — сина на Боб — и ще се сприятелите.

— Да, мамо — отвърна машинално момчето.

— Ето, знаех си, че ще се съ согласиш — засмя се радостно майка му.

Той се извини и излезе.

— Изглежда, не се радва — заяви Боб навъсено.

— Ще се примири. Обсебен е от глупавата идея, че е германец. Веднъж да отидем в Англия, ще забрави всичко. — Тя прекара приятна вечер, съставяйки планове за бъдещето. Стигна дори до там, че намекна за бебе. „Едно сладко бебе за Боб“ — просълзен прошепна съпругът й.

На следващия ден Дитер не отиде на училище. Оправда се, че не се чувства добре. Издържа някак загриженото суетене на майка си и изчака двамата с Боб да отидат на работа; Софи работеше половин ден като преводачка в казармите.

Скочи от леглото, взе кашон и два големи куфара и грижливо нареди в тях военните реликви, които досега криеше в избата. Претърси бюфета и взе всички консерви. Нави на руло дюшека и завивките от леглото си. Взе от чекмеджето в стаята на майка си всички необходими документи, включително омразното свидетелство за осиновяване и английския паспорт — ненавиждаше ги, но предчувстваше, че ще имат значение за сигурността му в големия град. Накрая се върна в стаята си и от „сейфа“ в стената взе кутийката с диамантите, пистолетите, книгата на баща си и табличката.

Преди известно време около някакъв строеж беше намерил малка ръчна количка и понеже беше развил инстинкт да прибира всичко, което може да потрябва, я беше докарал вкъщи и скрил под няколко чувала. Натовари багажа си в нея и я изкара на улицата. Преди да напусне жилището, се върна за последен път във всекидневната и взе големия портрет на баща си, който стоеше до грамофона, донесен от Боб.

Знаеше къде отива — винаги беше очаквал, че това ще се случи някой ден. Преди години, когато се разхождаше из онази част от гората, оцеляла като по чудо от бомбардировките, беше открил колибка, използвана някога от дървари. Беше скрита в шубраците и така оплетена в папрат и бръшлян, че едва я забеляза. Запомни мястото — предположи, че някога може да се върне отново тук. Събра листа и клони и ги струпа около колибата, за да я скрие от чужди погледи.

И ето, че денят, който очакваше със страх, настъпи. Отсега нататък колибата щеше да бъде негов дом. Още нямаше дванайсет години, но на тази възраст децата в Берлин вече бяха зрели хора. Знаеше, че ще се справи.

След няколко часа бутане и дърпане на количката се озова пред колибката. Разтовари багажа си, скри количката навътре в гората и се залови да подрежда новия си дом. Портретът на баща му беше първото, което разопакова и закачи на пирон, забит в стената.

— Не искам да напусна отечеството си, татко, трябва да остана — прошепна момчето на усмихващия се образ от портрета.

ИСПАНИЯ — НАШИ ДНИ

Дитер погледна часовника на таблото на колата — как лети времето. Пътуването беше леко — несъмнено ураганът беше накарал по-страхливите шофьори да останат по домовете си. Странно, през цялото време беше мислил за детството си.

— Ако въобще може да се нарече детство този период от живота ми — произнесе горчиво, сетне се усмихна. Често изтъкваше пред съпругата си, че онези трудни следвоенни години и колекцията от униформи и оръжия вероятно са в основата на сегашния му успех. Оказа се, че винаги се намират купувачи за подобни вещи — нищо не се беше променило.

Потръпна, като си спомни колко беше рискувал като момче. В онези дни притежаването на оръжие означаваше смърт или затвор; а той сновеше из Берлин въоръжен до зъби. Никому не минаваше през ум да спре едно дете — колко смешно наистина. Без да отмества поглед от пътя, извади напосоки един компактдиск, пхна го в уредбата и в колата зазвуча музиката на Вагнер — подхождаше на душевното му състояние.

Късно вечерта пристигна в испанския крайбрежен курорт. В хотелската стая се изкъпа набързо, смени ризата и вратовръзката, провери дали куфарите са заключени и дали ключовете от стаята са в джоба му и излезе. Подмина асансьора и хукна надолу по стълбите — по служебните, а не по главните. Познаваше добре този вид стари хотели — асансьорите, както и официалните стълбища бяха удобни за наблюдение, докато служебните свършваха до малка врата близо до рецепцията, където винаги имаше тълпа от хора дори и по това време на нощта. Това беше единственият начин да се измъкне незабелязано на улицата.

Тръгна бързо по все още оживената главна улица. Когато се регистрираше в хотела, видя, че срещу асансьора седят двама мъже, които му се сториха съмнителни. Може би бяха съвсем безобидни пътници, но реши да не рискува. За да се подсигури, че никой не го

следи, приложи обичайния трик — внезапно се обърна и тръгна в обратна посока; спря пред витрина на магазин; наведе се да завърже обувката си. Зад него нямаше „опашка“.

Спря на ъгъла на една от пресечките на главната улица. От едната страна имаше аптека, а от другата — малък универсален магазин. Извади от куфарчето новия брой на „Фигаро“ и се престори, че чете. След не повече от минута до него спря такси.

— Вие ли ангажирахте Хуан, господине? — попита шофьорът, подавайки глава навън.

— Сряда следобед — отвърна Дитер на испански със запъване — не владееше този език.

— Приятен ден е сряда. — Шофьорът се ухили, обърна се и отвори вратата.

Той се настани на задната седалка. Рядко използваше служебен транспорт, просто не му се налагаше. Сбърчи нос, като усети неприятната миризма на евтин тютюн, чесън и пот. Размърда се неловко върху седалката и съжали, че не е постлал вестника преди да седне, за да предпази дрехите си. Шофьорът потегли и се включи в потока коли, без да погледне преди това в страничното огледало — навярно разчиташе на закрилата на малката, евтина пластмасова иконка, окачена на предното стъкло.

Мъжът бърбеше непрекъснато, но Дитер не му обръщаше внимание. Нямаше време за празни приказки с шофьори на таксита, чийто език почти не разбираше. Отвори куфарчето си многозначително и извади папка с документи. Испанецът сви рамене, млъкна и се съсредоточи върху шофирането.

Не се зачете в документите — не беше необходимо, защото знаеше наизуст съдържанието им. Вместо това се загледа разсеяно през стъклото, докато таксито се движеше бързо из лабиринта от тесни странични улички. Следенето тук беше невъзможно. Нямаше представа къде се намира или накъде отива. Поради репутацията, която негово превъзходителство имаше, такава секретност беше задължителна.

Дори не беше сигурен защо е тук — вероятно заради „миналото“. Някога почти всичките му интереси бяха свързани с нелегалната търговия с оръжие, но това бяха сделки на дребно — доставка на оръжия за Палестина, за Ирландия, за някои африкански държави и

навсякъде, където възникваше „малък проблем“, както той се изразяваше. С носталгия си припомни миналото, когато сновеше по моретата със старото си корабче, изплъзвайки се от властите. „Инфарктни“ би нарекъл сега моментите, когато митничарите се качваха на борда, за да претърсват и си отиваха с празни ръце. Сетне, в потайна доба на безлунна нощ, следваше среща и разтоварване в някой пуст залив. Да, възбудата в такива моменти можеше да се сравни само с оргазъм.

Дитер се размърда на седалката, смутен от „тази“ дума, която се мярна в съзнанието му.

От години не беше участвал в подобно „приключение“. Вече дори не виждаше оръжията, с които търгуваше, не оставяше писмени доказателства; сделките се осъществяваха чрез кодирани телефонни разговори, и то само с няколко избрани едри купувачи като негово превъзходителство. Други поемаха риска да извършат транспортирането и предаването на стоката, докато той само участваше в голямата игра, анонимен и неоткриваем в случай на провал. През цялото време банковата му сметка в Женева растеше повече, отколкото това го интересуваше.

Вече нямаше смисъл да се занимава с незаконна търговия. Легитимните му сделки процъфтяваха. Богатството, което притежаваше, щеше да му бъде достатъчно до края на живота, а нямаше деца, за които да се безпокои. Но бизнесът с оръжие просперираше. Санкциите, които едни нации налагаха върху други, невероятно лесно се нарушаваха от хора като Дитер, които богатееха от липсата на съвест по света. Колкото пъти решаваше да прекрати тази дейност, идваше ново обаждане, на което не можеше да устои. Осъзнаваше, че е алчен, че желае все повече и повече пари — за всеки случай. Беше му навик от детинство, когато събираше пфениги, обръщаше ги в марки и ги криеше в стар чорап. Сега уреждаше сметките си само с швейцарски франкове и пренебрегваше щатските долари. Признаваше пред себе си, че брои милионите със същия трепет, с който някога пресмяташе своите няколкостотин марки.

Спирачките на таксито изскърцаха. Появи се голяма черна лимузина, чакала досега под някаква арка. Той безмълвно се прехвърли от таксито в лъскавия автомобил. Едва сега, разположил се на

кожената седалка в лимузината с климатична инсталация, се почувства нормално.

Негово превъзходителство не му беше приятел — Дитер никога не се сприятеляваше с когото и да било. Не изпитваше никакви чувства към този човек. По същия начин не се интересуваеше колко невинни хора ще бъдат убити след поредната сделка. Никога не би се задържал в бизнеса с „играчки“, ако беше обратното.

Лимузината напусна града и се отправи към планинските склонове; в мрака не се виждаше нищо. Ако се обърнеше да погледне през задното стъкло, щеше да види, че по морската повърхност блещукат като флуоресциращи перли отразените светлини на града.

След половин час влязоха през порта с дистанционен контрол и продължиха по дълга алея с кипариси от двете страни. Спряха пред голяма бяла сграда, която негово превъзходителство сигурно беше наел за случая.

— Скъпи Тото — извика Дитер, слизайки от колата, и протегна ръце към човека, облечен в бяла роба, който стоеше на стълбите и го очакваше.

— Колко се радвам да ви видя отново!

УОЛТ В САМОЛЕТА ЗА ИНДИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

Уолт се отдръпна от легналата по гръб красива млада жена, протегна се и се прозина, сякаш сексуалният му провал въобще не го интересуваше. Тя го погледна и се усмихна почти срамежливо. „Бедната, по какъв начин си изкарва прехраната“ — си помисли той и машинално ѝ отвърна с усмивка. Жената коленичи и се наведе над увисналия му пенис. Погледна го въпросително, но Уолт поклати отрицателно глава. Чувстваше се изморен.

— Колко сте надарен, господин Фийлдинг. — Ресниците ѝ потрепнаха, поусмихна се и го погали нежно, опитвайки се да събуди интереса му.

Това му допадна. Обичаше да има близост с жени, подчертано женствени и умеещи да флиртуват. Ненавиждаше онези, дори и проститутките, които говореха неприлично. Тактичността ѝ беше израз на респекта, който изпитваше към него и Уолт ѝ беше благодарен.

— Тексасците си въобразяват, че са най-страхотните любовници, но ви уверявам, мадам, че мъжете от Орегон са по-надарени — каза той натъртено, сякаш от него се очакваше да поддържа флирта.

Стана от леглото и се запъти гол към банята. Пред вратата се обърна.

— Облечете се и идете в големия салон. Там ще намерите секретаря ми, който ще уреди подарък за вас и връщането ви в Ница, когато се приземим.

Жената го погледна стреснато.

— Съжалявам, господин Фийлдинг.

— Няма защо, мадам. Вината не е ваша — отвърна кисело той.

— Не желаете ли да остана? — Тя сладострастно протегна красивото си, загоряло от слънцето тяло върху белите ленени чаршафи. Дългата ѝ, права, искрящо руса коса допълваше приятната гледка, а

разочарованото ѝ изражение действаше възбуждащо. В миналото това би го накарало моментално да я пожелае, но не и днес — не и напоследък, ако трябваше честно да си признае.

— Не — отговори рязко и затръшна вратата на банята.

Никога не ги задържаше — това водеше до усложнения, каквито не желаше. Жените го харесваха не само като любовник. От опит знаеше колко лесно се влюбват — не в него, а в лукса, който можеше да им осигури. Знаеше и колко трудно беше понякога да се отърве от тях.

Спазваше стриктни правила при осъществяването на такива срещи. Уреждаше ги винаги секретарят му и никога Бет — смяташе за неподходящо да я натоварва с подобно задължение; предпочиташе да вярва, че тя не осъзнава, че въпросните жени са професионалистки. Секретарят Карлос беше инструктиран да подбира компаньонки на възраст само около двайсет и пет. Уолт не харесваше твърде младите заради неопитността им и заради проблемите, които сетне имаше със съвестта си. Не харесваше и по-възрастните, чиито страхове за бъдещето растяха с годините, а той не желаше да се натоварва с грижите им.

Предпочиташе блондинки, добре закръглени и с големи гърди. Не обичаше да прави секс със скелети. Избраничките получаваха инструкции да не говорят за себе си, ако не ги питат. Имаше моменти, в които любопитството глождеше Уолт, но той се стараеше да не го проявява — в крайна сметка нито миналото, нито бъдещето на тези жени го интересуваше. Разговор на подобна тема означаваше обвързване, което противоречеше на принципите му.

Най-важното от всички изисквания беше да притежават заверено удостоверение, че не са заразени от СПИН — в днешно време такава предпазливост беше задължителна. Не му беше абсолютно наложително да прибягва до услугите на непознати жени. От години редовно поддържаше по една любовница, която винаги беше на негово разположение. Сегашната, Валери, беше с благ характер, послушна, не го обичаше, но и не очакваше любов от негова страна. Размерът на издръжката и луксозният апартамент в Ню Йорк, в който я беше настанил, бяха гаранция за верността ѝ.

Отскоро започна да се пита защо продължава да прави излишни разходи по нея — предполагаше, че е заради старото приятелство и

поради факта, че не е жесток човек, както смятаха съперниците му в бизнеса. Някога я посещаваше редовно, а напоследък — доста рядко. Беше изправен пред унижението да не знае дали ще може да се люби с нея. Консултира се с лекар, който го увери, че физически е съвършено здрав и че, изглежда, се отнася само за отслабване на сексуалното желание.

Независимо че имаше постоянна любовница, Уолт си намираше временни партньорки като бедното момиче, което току-що отпрати. Сега установи, че и те не могат да бъдат лекарство за отслабналата му потентност.

Някога се любеше с настървение, не можеше да живее без това. Ала сега, макар да не искаше да го признае дори пред себе си, имаше моменти, когато сексът му се струваше неприятна тегоба и ако все още се стараеше да го прави, то беше повече заради физическото облекчение, което му доставяше — насладата от него беше изчезнала.

Насапуниса тялото си с лавандулов сапун. Винаги използваше такъв — напомняше му за единствената жена, която беше обичал и уважавал в миналото. Не беше удостоявал с любов и респект никоя друга преди нея — по принцип не харесваше жените и смяташе, че не са достойни за него. Така беше, докато в живота му не се появи Уинтър Съливан. До такава степен тази жена спечели възхищението му, че той дори не се опита да я люби, макар че го желаше страстно. Уинтър беше по-различна от другите. Уолт отвъртя крана на душа до края. Стараеше се да не мисли за нея често, защото изпитваше неудобство от самия себе си — не разбираше какво има в нея, което го кара да се смущава като ученик в компанията ѝ. Да, тя беше единствената жена, с която никога не се опита да прави любов — проклетият респект го беше възпирал винаги. Знаеше защо ненавижда почти всички жени — заради Чарити. Неволно се усмихна. Не познаваше на света човек, който да носи по-несъответстващо на характера му име. Уолт беше силен и уравновесен човек, но единствено тя можеше да го изплаши.

Отпусна се в леглото, загърнат в хавлията. Чарити — най-голямата грешка в живота му...

ОРЕГОН — 1956

Детето се скри в тъмното мазе. Сви се на топка, наведе глава и затисна с длани ушите си, за да не чува звуците, долитащи от горния етаж. Напика се от страх, мокрите му панталонки прилепнаха като студен компрес към бедрата му, но то не ги усещаше. Врявата се усиляваше, разнесе се шум от преобърнати мебели, иззвънтяха счупени стъкла, дочуха се тъпи удари. Майка му изпищя, молейки се за милост.

— Не! — Детето скочи, тръгна опипом в мрака, спъна се в някакъв сандък и се просна на влажния, студен под. — Не, моля ви, престанете! — изкрещя то и заудря отчаяно с юмруци по пода. — Престанете — повтори и се разплака. Беше изпълнено с омраза — мразеше баща си, който може да убие майка му, както и себе си, че е много малък и слаб, за да я защити.

Изгуби представа за времето, докато лежеше в мрака, скован от страх за нея и за себе си. Накрая настъпи мъртвешка тишина, която беше по-злокобна от ужасната врява преди малко.

Внезапно вратата на зимника се отвори, оттам нахлу ярка светлина, която го заслепи и го принуди да закрие очите си с длан.

— Ела тук, дрисльо — изрева баща му.

Момчето се заизправя бавно, но мъжът не го дочака, втурна се, залитайки, по разнебитената стълба, грабна сина си за ръката и го повлече към кухнята.

— Престани да цивриш и се погледни, плъх такъв! — Баща му го отблъсна и го изгледа с отвращение.

Детето се огледа и видя, че майка му лежи неподвижно по очи на пода в ъгъла на стаята. Около нея цареше безпорядък. „Навярно е мъртва“ — помисли си то.

— Мамо, обади се! — изплака детето, отскубна се от ръцете на баща си и се втурна към нея. — Мамо! — изпищя и се опита да я обърне, за да провери дали диша.

— Напикал си се, мръсно копеле — изкрещя баща му и тръгна към него, разкопчавайки колана си. Беше ред на сина му да яде бой.

Момчето се сви на топка и се затъркаля бързо по пода, опитвайки се да отклони ударите от смазаното тяло на майка си. Покри главата си с ръце, сгъна колене, за да пази корема си и прехапа устни до кръв, за да не плаче — не искаше със сълзите си да доставя удоволствие на този пияница.

Мъжът започна да налага детето с колана си, щипа го, рита го, сетне яростта му секна така внезапно, както беше избухнала. Залитайки, излезе от стаята, като проклинаше жена си, сина си, живота въобще и накрая самия Господ.

Момчето лежеше тихо и се заслушваше. Чу тежките стъпки на баща си по дървения под, затръшването на вратата, тропането на ботушите му по двора, рева на форсиран двигател, изскърцването на скоростите и потеглянето на раздрънкания камион.

Размърда се предпазливо и изпълзя до майка си, която не издаваше нито звук. С мъка се изправи на крака и закуцука към умивалника. Намери кърпа, намокри я със студена вода и без да обръща внимание на собствените си болки, се върна при жената, нежно повдигна главата ѝ и започна да бърше подпухналото ѝ лице.

Дълбока въздишка се изтръгна от разранената ѝ уста.

Детето тихичко заплака. Плачеше не поради силните болки, които пронизваха тялото му, а от облекчение, че онази, която обичаше най-силно, е жива.

— Бедното ми дете, как те е подредил... — изстена жената и се опита да седне.

— Не ставай, мамо. Ще повикам госпожа Мартин. — Синът ѝ имаше предвид съседката, която живееше на петстотин метра от тях.

— Не, Уолт, не искам никой да ме вижда в това състояние... ще разсърдим баща ти. Ще се поизмия и всичко ще бъде наред.

— Опита се да се усмихне, но болката от разтягането на подутите ѝ устни я накара да се просълзи. Извърна глава, за да прикрие страданието си, но напразно — синът ѝ виждаше и разбираше всичко.

Помогна ѝ да се изправи на крака. Придържаше я внимателно, защото знаеше, че под простата памучна рокля тялото ѝ е покрито със синини. Беше висок за възрастта си, а тя беше дребна, което го улесняваше. Сърцето му преливаше от обич към нея. Не изразяваше

открито чувствата си, защото искаше да е силен мъж, а не мекушаво мамино синче.

— По-добре иди да се измиеш — подкани го нежно майка му, застанала до умивалника.

— Не съм се напикал, мамо. Подът в зимника е много влажен — защити се детето.

— Разбира се, че не си — голям мъж като теб... — Тя се обърна към малката помпа, чрез която черпеха вода за кухнята. Уолт би я разцелувал от благодарност, но между тях подобна проява на нежност беше непозната.

Излезе изпъчен от стаята и чак когато остана сам, се предаде на болката, която се стрелкаше по цялото му тяло. Тътрейки единия си крак, който беше ударен особено силно, той се запъти към кладенеца в бараката, където баща му беше измайсторил нещо като душ. Съблече се гол, напълни ведро с леденостудена вода от кладенеца, стъпи върху един сандък и я изля в малкия резервоар, закачен на стената. Застана под него и дръпна въжето. Нямаше сапун, разчиташе се на силата на водната струя да те измие. Момчето потръпна, грабна дрехите си и изтича към къщата. Скри се в таванската си стаичка и огледа синините по тялото си. Ледената вода поне облекчи болката му. Под напечения от слънцето покрив беше горещо като в пещ и той се облече, без да се избърше.

Обичаше стаята си — в нея можеше да се усамотява както никъде другаде. Другото таванско помещение се използваше като килер. Някога в него живееше сестричката му, но тя беше умряла от детски паралич. Обезумял от скръб, баща му събра закуп розовите перденца, розовите завивки и дрешките на момиченцето и ги изгори.

Уолт не помнеше Алиша — беше само двегодишен, когато тя умря. От нея бяха останали само няколко черно-бели фотографии, които майка му криеше от баща му, за да не го разстройват.

Към покойната си сестра изпитваше само ревност, защото тя беше спечелила цялата обич, на която беше способен баща им, а за Уолт беше останала само омразата му.

Изведнъж, преди няколко години боядисаха стаята в жълто, внесоха детско кошче и майка му започна да се застоява в нея, като си тананикаше и подреждаше бебешки дрешки и пелени. Сетне един ден си легна по обяд, което обикновено никога не правеше, след което

никакво бебе не се появи в специално приготвената стая. Още два пъти бяха направени такива приготовления, но и двата пъти майка му не можа да задържи бебето. Тогава Уолт беше по-голям и добре разбираше какво става. След последната несполучлива бременност майка му се отчая и напълни стаята с множество непотребни вещи, които той от време на време преглеждаше, за да търси нещо полезно за него самия.

Обичаше тяхната къща и ако не беше баща му, щеше да се чувства щастлив в нея. Тя се намираше на два километра от най-близкото градче, което се оказа полезно за него, тъй като принуди баща си да му купи велосипед, когато тръгна на училище. Къщата им се намираше след гъста гора, през която не бяха прокарани пътища, така че жълтият училищен автобус, който обикаляше съседните селца, не можеше да стигне до тях. Уолт трябваше да отива с велосипеда си до дома на приятеля си Джъби и там да се качва на автобуса.

Къщата им беше построена от дърво — камъни и тухли не се използваха за градеж по тези места. От прозореца на стаята си виждаше секвойта и кедровите дървета, който „охраняваха“ дома им. Ако се покатереше на някое от тях, съзираше океана и китовете, които следваха миграционните си маршрути. Често отиваше с велосипеда си до безлюдния бряг и играеше между причудливо оформените скали. Ловеше риба в реките, които извираха от съседните планини. Къпеше се в кобалтовосините води на близкото голямо езеро, чийто бряг беше толкова стръмен, че малцина дръзваха да се приближат до него, а това се харесваше на Уолт.

Околните гори гъмжаха от диви животни — най-голям страх всяваха мечките. Денем в кристалночистия въздух се виеха орли, а нощем се обаждаха бухалите и сякаш подканваха за сън. Сред тази великолепна природа Уолт никога не се чувстваше самотен.

Семейството им не беше заможно, но не беше и крайно бедно. Баща му Стийв беше лесничей, назначен от общината да се грижи за гората. Беше от скандинавски произход, което обясняваше гигантския му ръст, мускулестото тяло, русата коса и сините очи. Бедрата му напомняха стволите на дърветата, за които се грижеше. Беше красив и буен. Уолт беше наследил изцяло физическите му качества.

От майка си — дребничка, тъмнокоса, нежна и музикална жена — не беше взел нищо. Тя беше англичанка, по-точно в жилите ѝ

течеше келтска кръв, и се беше озовала в Новия свят почти случайно. Баща ѝ Дензил, миньор от Корнуел, подгонен от безработицата в Англия в началото на века, подобно на много други потърсил щастие в Америка. Заселил се в Калифорния и постъпил на работа в мините за добив на злато на фамилията Борн. Работил упорито и спестявал всеки цент. Когато навършил трийсет години и почувствал, че му е време за задомяване, се върнал в Англия, за да се ожени за приятелката си от детинство Роуз, с която били сгодени.

Роуз забременяла веднага и се наложило съпругът ѝ да се върне сам в Америка; тя щяла да го последва заедно с детето, когато укрепне достатъчно, за да издържи дългото пътуване. Така майката на Уолт, Розамунд, беше чистокръвна англичанка. Тя не помнеше родното си градче — била двегодишна, когато майка ѝ събрала кураж да се раздели с родителите си и двете предприели презокеанското пътешествие.

Детските години на Розамунд в Калифорния били щастливи, но внезапно три нещастия едновременно сполетели семейството.

Уилям Борн, собственикът на мините, загубил единствената си дъщеря Мод и обезумял от скръб, затворил предприятието. В последния си работен ден Дензил паднал и повредил гръбнака си, което означавало край на работата му в мината. Една седмица по-късно любимата му Роуз починала при раждане. С нея си отишъл и синът, за когото мечтал.

Осакатен и обезумял от мъка, Дензил пожелал да избяга от Калифорния и от спомените си. Купил стара кола, натоварил я с багаж, колкото могла да събере, сложил развълнуваната Розамунд на седалката до себе си и отпътувал на север към Орегон.

И двамата се влюбили в красивата природа на този отдалечен щат. Бистри реки, изобилстващи с риба, се спускали от планините. Проблясвали невероятно сините води на дълбоки езера, заобиколени от непристъпни скали. Гъстите кедрови гори били убежище на всевъзможни видове диви животни, а разнообразието на цветята било уникално. Решили да се заселят в това райско кътче. Спестяванията на Дензил се оказали достатъчни за закупуването на малка къща с обширно място, подходящо за зеленчукова градина и отглеждане на някои домашни животни, които щели да им осигурят прехраната.

Между малкото му ценни притежания имало тетрадка с рецепти, принадлежала някога на баба му — прочута „бяла“ магьосница в Уест Пенуид. Това не били готварски рецепти, а такива за приготвяне на лекарства и мехлеми. Отначало Дензил започнал да изпълнява някои рецепти повече от любопитство и за собствено удоволствие, отколкото с търговска цел, но скоро така се увлякъл, че билкарството се превърнало в страст за него. Бродел из гората с часове, за да търси лековити растения. Често взимал със себе си Розамунд и търпеливо я учел на този „занаят“. Скоро новината за чудотворните му отвари и мехлеми се разнесла из околността и местните хора, които се доверявали повече на природата, отколкото на надменния доктор, започнали да се тълпят пред дома му. Неусетно Дензил си намерил нова професия, и то такава, каквато подходдала на повредения му гръбнак.

Уолт знаеше, че докато се изкъпе и преоблече, майка му ще приготви някакво лекарство, което ще облекчи болките му по-бързо от всичко друго, което докторът би предписал. Докато си го помисли, я чу, че се качва бавно по стръмната стълба. Изчака я да влезе, без да става от леглото.

— Знаех, че ще донесеш някакъв балсам — усмихна се той и повдигна ризата си, а тя грижливо намаза натъртванията и дълбоките белези по тялото му. — Какво е това?

— Отвара от кората на див лешник.

— Мразя този човек, мамо.

— Шт... — Сложи пръст на устните му. — Не говори така.

— Но това е самата истина! Защо се отнася толкова зле с нас?

— Не го прави нарочно, а само когато е пиян, след това съжалява.

— Тогава защо пие? — Детската логика на Уолт беше непоклатима.

— Защото все още скърби за Алиша.

— И ти скърбиш за нея, но не пиеш.

— Не пия, защото съм жена и мога да плача. Мъжете изразяват мъката и отчаянието си по друг начин. Опитай се да го разбереш и да му простиш — промълви тихо майка му.

— Все пак го мразя, мамо, и това е по-силно от мен.

— Знаеш, че баща ти мрази себе си още повече — отвърна Розамунд, сгъна кърпите и запуши шишето с отварата. Кожата на гърба на сина ѝ беше разкъсана на две места и тя намаза с мехлем раните толкова нежно и внимателно, че Уолт дори не потрепна.

— А това какво е? — любопитства момчето.

— Мехлем, приготвен от зелен мъх и ланолин, в лечебните свойства на който дядо ти се кълне.

— О, разбирам — въздъхна, наслаждавайки се на нежния допир на дланта ѝ върху кожата си и на уханието на лавандула, което винаги се излъчваше от нея.

— Сега болката ще премине бързо и няма да се получи инфекция — майка му се изправи. Уолт искаше да ѝ каже колко много я обича, но както обикновено не събра смелост да го стори.

Розамунд беше права — наистина му поолекна. Запита се кой ще се погрижи за нея. Може би трябва сам да го стори, но му беше неудобно да го предложи — никога не я беше виждал разсъблечена, пък и му се струваше, че не е редно.

Тя излезе права и по отношение на баща му. На следващия ден съпругът ѝ се върна и я помоли да му прости. Лицето му беше зачервено и подпухнало, очите — кръвясали, ръцете му трепереха. Розамунд понечи да го прегърне, а Уолт извърна очи. Баща му ѝ подаде красиво опакована кутия и тя радостно възкликна, когато откри в нея любимия си лавандулов одеколон.

Синът получи нова бейзболна ръкавица, която прие и дори благодари, но това не промени нещата — продължи да ненавижда баща си.

ОРЕГОН — 1958—1960

Уолт беше на дванайсет, когато го изпратиха на училище далеч от дома. Това стана без предупреждение и той се почувства някак си предаден. Майка му проведе дълъг телефонен разговор с баща си, което не беше никак странно, защото той ѝ се обаждаше всяка седмица. Разликата този път беше, че след като остави слушалката, лицето ѝ придоби сериозно изражение, сетне помоли момчето да поиграе навън, докато тя поговори със съпруга си.

Уолт се подчини с неохота. Мразеше, когато майка му го изолираше по този начин — това разпалваше ревността и омразата към баща му, неизменно тлеещи в душата му.

Когато го извикаха след половин час, забеляза, че майка му е плакала. Втренчи се в баща си, но красивото му лице беше невъзмутимо — за пръв път не той беше разплакал съпругата си.

— Обади се дядо ти, Уолт — обясни Розамунд, макар че никой не я питаше.

— Знам — отвърна намусено момчето.

— Направи ни чудесно предложение. — Тя млъкна и се замисли, като че търсеше подходящите думи, а Уолт я изчака търпеливо да продължи. — Предложи да те изпрати в елитно училище, където ще получиш добро образование — каза майка му на един дъх, сякаш се страхуваше, че ако не съобщи бързо новината, въобще няма да продума по въпроса.

— Но аз не искам да заминавам никъде — избърбори момчето и усети как сълзите напират в очите му. Нямаше да си прости, ако се разплаче пред баща си. — Няма да отида!

— Ще направиш онова, което ти се нареди, момче, ясно ли е? — обади се баща му.

— Знам, че си изненадан, Уолт, но ако размислиш, ще се убедиш, че идеята е добра.

— Не мога да те оставя, мамо — долната му устничка се разтрепери.

— О, скъпото ми дете — прошепна тя с толкова обич, че момчето се разхълца.

— Поведението ти е още едно доказателство, че трябва да заминеш. Иначе ще се превърнеш в разглезено мамино синче — предизвикателно се намеси баща му.

— Няма — подсмръкна Уолт и се изпъчи. — Не мога да отида. Кой ще се грижи за нея и ще я защитава, когато я биеш?

— Ах, ти, малък... — Стийв пристъпи към него с вдигната ръка и Уолт неволно се отдръпна.

— Стийв, не... моля те... остави ни да си поговорим насаме.

Неочаквано баща му се подчини на молбата ѝ и тръгна към вратата, но преди да излезе, се обърна и размаха пръст към сина си.

— Ще заминеш, момче, обещавам ти.

Насаме с майка си в стаята, Уолт даде воля на сълзите си без стеснение, а тя му заговори топло и окуражително:

— Нима не разбираш, че трябва да заминеш за твое добро? В местното училище получи известни познания, но тук не ще получиш образованието, което заслужаваш. Толкова си умен, че ако поискаш, можеш да станеш дори президент.

Уолт знаеше, че майка му е права. Беше надминал по знания връстниците си и учителката нямаше какво повече да му даде. Първоначалното и средното училище в областта даваха достатъчно образование на хора, които желяеха да станат лесничей, шофьори на камион или машинисти на влак. Беше чувал, че някои деца от по-имотни семейства продължават обучението си в колеж, но те бяха малцина. Уолт мечтаеше за добро образование, защото знаеше, че само то ще му позволи да осъществи мечтата си. Беше я доверил само на един човек — Джъби Хорнбийм, сина на местния шериф. Само пред него беше признал, че най-силното му желание е да стане богат, и то не заради себе си, а заради майка си, с която искаше някой ден да избяга, да я настани в красива къща с прислуга, да я облече в коприна и атлаз и никога повече да не я вижда тъжна и пребита от бой. Сега имаше възможност да осъществи мечтата си, ала не се радваше, защото трябваше да остави Розамунд сама и незащитна.

— Не мога да те изоставя. Ще изтръпвам от ужас всеки път, когато си помисля какво може да ти се случи.

— Не се тревожи, синко, всичко ще бъде наред. Той е много попоносим напоследък, нали виждаш?

Беше права — разбира се, ако се приеме, че побой веднъж месечно е по-добре отколкото всяка седмица. Уолт впери поглед във върховете на обувките си и се почувства в капан: ако замине, ще я остави без закрила, ако остане, ще я разочарова.

— Уолт, скъпи, направи го заради мен. Искам да те видя богат и прочут. Това няма да стане, ако останеш тук.

Замина на следващата сутрин. На сбогуване с майка си се разплака, а сетне седя свит и отчаян в камиона, докато пътуваше с баща си към гарата.

— Не е нужно да чакаш влака, татко, ще се кача, няма да избягам — подкани го момчето, защото му беше неприятно да стои с него на перона. Съжаляваше, че майка му не дойде да го изпрати.

— Не, ще остана, това е най-малкото, което мога да направя за теб. — Гласът му прозвуча странно приглушен. Уолт го погледна и за своя най-голяма изненада видя, че баща му е просълзен. — Ето, вземи ги, ще ти потрябват. — Стийв пхна малка пачка с банкноти в ръката му. — И да пишеш редовно, чу ли? — Извърна глава, но момчето успя да види, че по лицето му се стичат сълзи. Ала самият той не изпитваше никаква скръб от раздялата.

Когато влакът потегли, преброи банкнотите — бяха двацет по един долар. Не беше сума, заради която си заслужаваше да плаче баща му. Тогава поведението му действително беше странно.

Уолт не очакваше, че ще бъде щастлив от тази промяна в живота си, но скоро откри, че всъщност е била за добро. Приятно му беше мъжкото обкръжение в училището. Той самият беше едро, палаво момче и „войнишката“ обстановка му се нравеше. Досега беше живял много изолирано — контактите му с други деца бяха сведени само до часовете, прекарвани с тях в училището. Отскоро майка му разрешаваше да преспива понякога у приятеля си Джъби Хорнбийм. Самотата не го измъчваше, тъй като не познаваше друг живот, но сега шумното и разнообразно всекидневие му харесваше, както и постоянната компания от връстници. Отначало беше стеснителен, но скоро откри, че големият му ръст, подвизите му на футболното игрище

и способността му да пуска газове, когато пожелае, го правят популярен.

В началото си пишеха с майка си всяка седмица, но скоро училището го погълна и писмата му станаха редки. Една нощ, когато се мяташе в леглото си, тъй като не можеше да заспи, изведнъж осъзна, че в живота си не е бил по-щастлив и че, далеч от домашните грижи, сякаш огромна тежест се е смъкнала от плещите му.

Майка му изпращаше оптимистични писма и това също допринасяше за спокойствието му. Можеше да се предположи, че баща му ги цензурира, но във всяко писмо имаше послепис, който го уверяваше, че всичко е наред и че съпругът ѝ се държи добре. Това го озадачаваше и той се питаше дали не е бил единствената причина за жестокостта на баща си, макар че не можеше да си го обясни. Последното доказателство, че Стийв се е променил, беше вълнуващото съобщение, че вече имат истинска баня с душ и че планират през следващата година да преустроят и кухнята. „Странно, много странно“ — помисли си.

Наказанието за лошо поведение в училището беше бой и буйният и непокорен Уолт често си изпащаше, но стоицизмът, с който понасяше ударите, му спечели уважението на момчетата — те не можеха да предположат, че тукашното „потупване“ беше нищо в сравнение с жестокото малтретиране, понасяно от него вкъщи.

Единственото му разочарование през първия срок беше, че не можа да се прибере у дома за Деня на благодарността, но се утешаваше с мисълта, че приближава Коледа.

Това беше една от най-щастливите Коледи в живота му. Баща му сякаш беше друг човек — изглеждаше по-здрав, смееше се, пееше и се държеше любезно със сина си. Уолт със задоволство забеляза, че майка му също сияе от щастие, но това донякъде го и натъжи — имаше усещането, че е загубил съюзник. Преди двамата с нея се подкрепяха взаимно срещу грубостите на Стийв и връзката им беше много силна, защото и двамата бяха негови жертви. Почувства се донякъде предаден от майка си и излишен в собствения си дом.

— Какво се е случило с татко? — попита един ден, когато двамата с Розамунд бяха сами в кухнята. Тя месеше тесто на кухненската маса, а синът ѝ я наблюдаваше, което неизменно му доставяше удоволствие.

— Какво искаш да кажеш?

— Намирам го променен. Изглежда наистина щастлив.

— Прав си, така е. — Майка му вдигна очи от масата и Уолт забеляза, че лицето ѝ имаше замечтано изражение, което го озадачи.

— Забелязвам, че не пие. Как така престана?

Розамунд се огледа, за да се увери, че са сами.

— Знаеш ли, получи замайване. — Докосна главата си. — Изплаши се и отиде на лекар — не си спомням да го е правил някога. Докторът го предупреди, че ако не се откаже от алкохола, може да умре всеки момент. И той го послуша.

— Слава Богу! — възкликна Уолт. — Значи вече не те бие?

— Да ме бие! О, не преувеличавай, Уолт. Признавам, че понякога баща ти ме е удрял, но кой мъж не потупва от време на време съпругата си? Вероятно съм го предизвиквала.

Той онемя. Не можеше да повярва на ушите си.

— Но... но... — заекна. — Да не би да си забравила колко жестоко ме биеше?

— Е, ти беше доста непослушен понякога. — Майка му му се усмихна нежно, а Уолт си помисли, че или се е побъркала, или това е едно голямо предателство.

Отначало се съмняваше, че чудото, станало с баща му, ще продължи. Но всеки път, когато имаше ваканция и се завръщаше вкъщи, заварваше майка си спокойна и щастлива. Почти не се изненада, когато получи писмо, с което радостно му известяваха, че Розамунд е бременна. Не след дълго друго писмо, с петна от сълзи по хартията, му съобщи, че майка му отново е пометнала. Не изпита разочарование — бебетата не го интересуваха и беше много доволен, че е единствено дете в семейството.

Имаше друга причина за тревога — все повече и повече заприличваше на баща си. На четиринайсет беше висок почти колкото него и очевидно щеше да бъде гигант като Стийв. Обичаше като него природата и двамата започнаха да ходят заедно на лов и риболов. Беше наследил доста груби черти от характера му, които караха учителите му да се оплакват, но също и силното му чувство за хумор. Ала интелигентността, с която се гордееше, идваше от страна на Розамунд и баща ѝ. В крайна сметка основателно беше да притежава качества и от двамата си родители.

Постепенно ужасът, който изпитваше от приликата си с баща си, започна да преминава и за негова най-голяма изненада той започна дори да се гордее, че е син на този необикновен човек.

ОРЕГОН 1961—1962

Когато се връщаше вкъщи, Уолт винаги се обаждаше на Джъби Хорнбийм, който си оставаше единственият му приятел. Можеше да има много други приятели, ако пожелае, защото където и да отидеше, веднага ставаше популярен, но той предпочиташе Джъби пред всички останали. Уолт не беше красавец в традиционен смисъл — имаше широко, квадратно и грубовато лице, но, изглежда, точно това се харесваше на момичетата. Най-хубавото в него бяха очите му — големи, невинни и светлосиви, но цветът им се променяше в зависимост от цвета на дрехите му, така че някои се кълнях, че те са сини, други — че са зелени, а трети, които бяха най-близо до истината, твърдяха, че са сиви. Около него винаги се трупаха почитателки, но той не им обръщаше внимание и дори се смущаваше от интереса им. Възможно беше другите момчета да завиждат на успеха му сред нежния пол и на ума му, но не го показваха — бяха респектирани от отличните му прояви като футболист и от добрите му оценки в училище. Мнозина от тях благоговееха пред ръста му.

Когато бяха петнадесетгодишни, двамата с Джъби от време на време излизаха с момичета, но скоро решиха, че това е губене на време и пари — особено на пари. Момичетата им се струваха глупави същества, с които не е лесно да водиш разговор. Уолт винаги ги сравняваше с майка си и беше убеден, че никога няма да срещне жена, която да прилича поне малко на нея.

Преди години се беше сблизил с Джъби, защото откри, че неговият баща също го бие. Освен това приятелят му също обожаваше майка си и не се срамуваше да го признае. Още в началото на дружбата им Джъби му призна за баща си и Уолт, облекчен донейде, че не е сам в нещастията си, също сподели болката си. До известна степен Джъби беше в по-лошо положение, защото нямаше на кого да се оплаче, докато той бе решил, ако положението в семейството му стане нетърпимо, да потърси съдействието на шерифа — бащата на приятеля му. Джъби не напускаше дома си само заради майка си — боеше се, че

ако избяга, гневът на баща му ще се стоварва върху нея и върху сестра му. На петнайсет години беше слаб и астматичен. Все още го биеха и той можеше само да завижда на Уолт, че няма повече този проблем.

Докато другите момчета в околността се надпреварваха да се хвалят със сексуалните си подвизи, двамата приятели предпочитаха да се разхождат или да се затварят в стаята на някого от двамата и да разговарят за политика, спорт и музика. Най-често обсъждаха как да забогатеят, но немалко часове посветиха на изработването на план, който ще помогне на Джъби да убие баща си.

Единственото неприятно нещо, свързано с приятеля му, беше сестра му Чарити. Момичето беше на тринайсет, високо, слабо и недодялано. Имаше продълговато лице с предизвикателно издадена брадичка, изострен като птичи клон нос, разкривени зъби, на които шините не помагаша, и права, постоянно мазна коса. Беше толкова грозновата, че дори майка ѝ не се надяваше да се разхубави някой ден. Само кафявите ѝ очи бяха красиви, но те не компенсираха останалите грешки на природата. Беше решително и упорито дете и брадичката ѝ го издаваше.

От осемгодишна възраст беше влюбена в Уолт и в дневника си много отдавна бе отбелязала, че възнамерява да се омъжи за него. Заминаването му я опечали и тя започна да му пише редовно, макар че той никога не ѝ отговаряше. Чарити беше безкрайно щастлива, когато учебната година свърши и той се върна. Не си губеше времето с приятелки, стремеше се да бъде постоянно около брат си, за да не изпусне някоя негова среща с приятеля му. Понякога се молеше да я вземат с тях, когато отиват на кино, до млечния бар или на разходка с велосипеди.

— О, разкарай се, глупачке — изсъскваха и двамата едновременно и Джъби трябваше да се извинява заради сестра си.

— Не ме притеснява — лъжеше самоотвержено Уолт, но тайно изпитваше неудържимо желание да я удуши. Момчетата понякога губеха много време, за да измислят как да се отърват от нея.

Всяко лято напускаше за около две седмици дома си. Розамунд напълваше хладилника с храна, натоварваше багажа си в малката кола, която Стийв ѝ беше купил, и двамата с Уолт заминаваха при дядо му. Това правеха отскоро — в миналото Стийв не им го разрешаваше и Розамунд не се осмеляваше да му противоречи. Баща му не ги

придружаваше, защото по неизвестни за Уолт причини дядо Дензил беше забранил на зет си да стъпва в къщата му.

Пътуването им отнемаше около два часа. Дядо му живееше в дървена къща близо до гората. На мястото на кочината и краварника беше засадил разкошна градина, в която растяха най-разнообразни цветя и билки. Ако познанията на Розамунд по билколечение можеха да се нарекат добри, то тези на баща ѝ бяха енциклопедични. Славата му на природолечител се беше разнесла надалеч и страдащи хора отвред, дори от градовете, се стичаха при него да търсят помощ.

С набитото си око той преценяваше финансовите възможности на клиентите си по колата, с която пристигаха, по дрехите, по бижутата и най-вече по обувките. „Винаги можеш да отгатнеш състоянието на банковата сметка и характера на човека по вида на обувките му“ — обичаше да казва той. На богатите даваше скъпи консултации, но бедните лекуваше безплатно. Разбира се, не лишаваше вторите от удоволствието да изразят благодарността си чрез подаръци — яйца, пилета, хляб, зеленчуци, плетени покривчици, домашно вино и ракия. Винаги благодареше сърдечно, независимо от начина на заплащане.

Къщата му беше удобна, построена върху голяма площ. Отделните крила бяха пристроявани с годините. Караше кадилак, купен на старо, с който се гордееше, обичаше малцовото уиски и можеше да си позволи прислужница — петдесетгодишната едра и весела Доли. Уолт, който вече се интересуваше от секса, се питаше дали тя не е нещо повече от чистачка и готвачка за дядо му. Не заговори майка си на тази тема — струваше му се нередно. Най-важното за него беше, че дядо му може да плаща скъпите такси за образованието му.

Дензил и дъщеря му обичаха да се разхождат из градината и да обсъждат лечебните свойства на растенията. Розамунд често се съветваше с баща си как да облекчи страданията на някой приятел, потърсил помощта ѝ. Уолт почти винаги ги придружаваше и слушаше с интерес разговорите им. Беше шестнайсетгодишен, когато започна да вписва в бележник всичко, което научаваше.

— Розамунд, май ще имаме последовател — усмихна се веднъж баща ѝ и кимна към внука си, който вървеше по петите им и старателно записваше всичко чуто.

— Надявам се, татко.

— Мисля, че всичко това може да ни направи много богати — усмихна се момчето и посочи към градината.

— Струва ми се, че и сега не можем да се оплачем — отвърна старецът, подпрян на бастуна си.

— Да, дядо, но ти работиш на дребно. Ако патентоваме твоите лекарства и излезем с тях на големия пазар... Все повече и повече хората ще се обръщат към природата. Четох наскоро, че в Калифорния онези хипита вече го правят.

— Същото се отнася и за моите кремове за лице. Мисля, че хората ще се разочароват от фабричните продукти и ще потърсят отново старата билкова козметика — добави майка му.

— Сигурен съм. Отвращавам се, като си помисля какво слагат по лицата си днес жените — плацента, човешки ембриони, кръв от насекоми — дядо Дензил потръпна. — Има поговорка: „За всяка болка има билка.“

Уолт побърза да си запише думите му.

— Дядо, ти си гений. Това ще бъде пазарният ни девиз: „За всяка болка има билка.“

— Не си въобразявай много, Уолт. Искаме да помагаме на хората, а не да забогатяваме от нещастията им — смъмри го майка му.

— Едното не изключва другото — смутено отвърна момчето.

В един от последните дни на посещението им през същото лято Доли му съобщи, че дядо му го чака в оранжерията, която се намираше в края на градината и беше заобиколена от висок жив плет. Тук Дензил експериментираше със семена, изпратени му нелегално от растениевъди от всички краища на света.

— Влез, синко. Ще пиеш ли едно уиски с мен?

Момчето прие с гордост и двамата се настаниха в тръстиковите столове, разположени между саксии с великолепни цветя.

— Уолт, разсъждавах много върху онова, което каза в градината. Сериозно ли го мислиш?

— Разбира се.

— Решил ли си какво ще продължиш да учиш?

— Дядо, искам да стана богат, макар че мама не обича да го казвам. Хората те забелязват само ако имаш пари. — Уолт се приведе и лицето му придоби съсредоточено изражение.

— Има ли значение дали те забелязват или не?

— Да, струва ми се — само тогава можеш да осъществиш плановете си.

— Какви например?

Той замълча. Не искаше да признае, че най-силното му желание е да спаси майка си, като я отведе далеч от съпруга ѝ грубиян — може би дядо му нямаше да го одобри, нито пък, че мечтае да стане прочут и да се познава с известни личности — струваше му се много снобско. Вместо това смънка:

— Желая да помагам на хората. Мисля, че правото е най-доходната професия. Виждал ли си някога беден адвокат?

Дядо му го изгледа сериозно и Уолт се запита дали не сбърка, като му довери плановете си.

— Розамунд винаги е била романтичка и това ѝ създава проблеми. Съгласен съм с теб, макар че не мога да преценя дали е толкова важно да бъдеш известен. Сигурен съм обаче, че е много хубаво да не си броиш центовете и да живееш охолно. Като си помисля колко тежко ми беше, докато работех в мините... — старецът тъжно поклати глава. — Не бих искал да имаш такъв труден живот.

Момчето се усмихна одобрително, а дядо му замислено се загледа в чашата с уиски, след което попита:

— Как ти върви химията?

— Добре, както и всички останали предмети — похвали се и бързо добави: — Благодаря ти за щедростта към мен.

Дензил махна с ръка, сякаш да покаже, че благодарностите са излишни.

— В такъв случай мисля, че трябва да се откажеш от правото и да се посветиш на химията. Прав си — имам рецепти, благодарение на които бих могъл да натрупам състояние, но Федералната лекарствена служба никога не би разрешила производството им, ако не са изследвани от професионалист. Ако си дипломиран химик, това лесно може да стане. На чужд човек не бих доверил тайната на знанията си.

— Значи ти също искаш да станеш богат, дядо — усмихна се Уолт.

— Искам да се върна там, където съм роден, момчето ми. Искам да си купя хубава къща близо до Сейнт Джъст и да прекарам остатъка от дните си в нея. Не успях да се привържа към тази страна — разбрах, че трябва да си роден тук, за да бъдеш истински американец.

— Какво ти пречи да заминеш сега?

— Нищо, но ми се иска да видя единствения си внук стъпил на крака. Освен това... — Замълча, сякаш се колебаеше дали да продължи. — Искам да помогна на Розамунд, за да бъде осигурена материално до края на живота си — за всеки случай.

Уолт го изгледа изненадано — не очакваше, че дядо му знае за издевателствата на Стийв. Мислеше, че това е тайна само между двамата с майка му.

— Знаеш всичко, дядо, нали?

— Какво да знам? — Той го изгледа изпод око.

— Че той я бие?

— Да — тъжно въздъхна старецът.

— Не можеш ли да му попречиш, да ни спасиш от този ад? — проплака Уолт, за пръв път ядосан на дядо си.

— Повярвай, момчето ми, страдам ужасно, като виждам какво става с вас. Помолих Розамунд да потърси помощ от църквата, от полицията, от доктора, но тя не иска и да чуе. Сляпо вярва на баща ти всеки път, когато ѝ каже, че това няма да се повтори, че ще се промени, че няма никога повече да го прави... Изтръпвам винаги, когато реша да ви позвъня по телефона — не знам кой ще се обади и какво ще ми каже.

— Но тогава защо не направиш нещо?

— И да загубя дъщеря си завинаги? Запомни едно, Уолт: един ден и ти ще имаш деца и ще разбереш, че си безпомощен да им помогнеш. Ще стоиш настрана, ще наблюдаваш как те се самоунищожават и ще можеш да се намесиш едва когато дойде време да събереш парчетата от разбития им живот.

— Съжалявам, дядо. Навярно ти също страдаш много заради нас. Слава Богу, че всичко това свърши.

— Нима?

— Дядо, мислиш, че...

— О, надявам се, че греша, но знаеш ли, вълкът козината си мени, но нрава — никога.

ОРЕГОН — ЛЯТОТО НА 1964

Тъй като в колежа Уолт имаше отлични оценки по всички предмети, не му беше трудно да пренасочи усилията си към химията. Дипломира се като първенец на випуска и като такъв му се падна честта да произнесе прощалното слово. Малко преди да навърши осемнайсет, вече беше студент във фармацевтичния факултет на Калифорнийския университет, където възнамеряваше да вземе две специалности — химия и бизнес. Таксата за следването му щеше да бъде висока, тъй като беше от друг щат и местните власти не му отпуснаха стипендия, но дядо му разсея всичките му безпокойства. Уолт беше щастлив — приет бе в най-доброто от трите фармацевтични висши училища в Калифорния, макар и да беше най-отдалеченото от дома му.

Върна се вкъщи за лятната ваканция и още с влизането си усети, че нещо не е наред. В очите на майка му се четеше предишната тъга, изглеждаше смутена и този път не се заинтересува от новините, които той изгаряше от желание да сподели.

— Добре ли си, мамо? — попита я, седнал до кухненската маса пред парче чудесна домашна торта и чаша с кафе.

— Аз ли? Никога не съм се чувствала по-добре — отвърна весело майка му, но не се обърна — стоеше до печката, където приготвяше вечеря в негова чест.

— Сигурна ли си?

— Какъв е този разпит, за Бога? — Тя престана да бърка с дървената лъжица, отметна глава и напрегнато зачака отговора му.

— Изглеждаш унила. Да не би татко отново...

— Колко си глупав. Добре съм, никога не съм била по-щастлива. — Засмя се, но смехът ѝ не му хареса — стори му се престорен.

— Нали ще ми кажеш, ако... — заекна той, чувствайки неудобство да се изрази по-точно.

— Разбира се, макар че това няма да се случи и е глупаво да ти обещавам. — Розамунд усърдно продължи да разбърква любимото му

ястие — супа от риба с много зеленчуци. Уолт отпи от кафето си, опитвайки се да овладее гнева си. Беше сигурен, че е прав — защо иначе майка му ще избягва да го погледне?

— Къде е татко? — запита той престорено равнодушно.

— Предполагам, че ще закъснее... Намислил е да купи нов камион и има среща с някакъв продавач.

— Не знаеше ли, че пристигам?

— Да, разбира се... но му се обадиха спешно за камиона — „Додж“ — моделът, който отдавна търси... не искаше да го изпусне... — майка му говореше бързо, сякаш беше репетирала думите си.

— Ясно... — Уолт се намръщи, но тя не забеляза, защото продължаваше да стои с гръб към него.

— Ще се отбия при Джъби.

— Чудесна идея! И поздрави майка му от мен.

Гласът ѝ прозвуча особено и Уолт беше сигурен, че майка му плаче. Искаше му се да я прегърне, да я успокои, като ѝ каже, че всичко е наред, след като той си е вкъщи, но не го стори — уважи гордостта ѝ, пък и нямаха навик да се разнежват.

Отиде в гаража зад къщата и между натрупаните вехтории успя да открие стария си велосипед. Гумите бяха спаднали и той ги наpomпа с надеждата, че не са спукани. Помпаше яростно, изливайки гнева си по този начин. Потегли с бясна скорост през гората, профуча край къщата на Джъби и продължи към града. Когато минаваше по главната улица, много хора му махнаха за поздрав, но той не ги забеляза, сякаш имаше наочници. Беше се устремил към бара на Хайки. Когато пристигна, спря така рязко, че вдигна облак прах около себе си. Не се наложи да влиза вътре, защото чу високия смях на баща си още от тротоара. Лицето му пребледня от гняв. Обърна велосипеда и този път по-бавно потегли към Джъби.

Когато почука, на прага се появи госпожа Хорнбийм и любезно му се усмихна. Уолт често се питаше защо тази едра, силна и винаги весела жена позволява на съпруга си да бие сина ѝ. Защо се примирява с това насилие, след като не е безпомощна като дребната и нежна Розамунд? Никога нямаше да разбере тези странни същества — жените.

— Каква приятна изненада, Уолт! Прибрал си се за ваканцията, нали? Влез, тъкмо изпекох бисквити... — Симпатичната жена отвори

широко вратата и го въведе в безупречно чистата кухня.

— Джъби вкъщи ли е, госпожо Хорнбийм?

— Изпратих го до магазина. Предполагам, че скоро ще се върне, освен ако не срещне онази вятърничава Мери-Лу. — Тя се засмя, накара го да седне и настоя, въпреки протестите му, да опита още топлите бисквити и да изпие чаша мляко.

— Джъби и Мери-Лу? — Не можеше да повярва на ушите си.

— Ами да, ходят от няколко месеца. Джъби не ти ли е писал?

— Не, съобщи ми само, че има кола.

— Ах, тази кола! Да ти призная, Уолт, толкова я обича, че ако може, би си легнал с нея. Още една бисквита?

— Не, благодаря. Току-що изядох огромно парче торта вкъщи.

— Никой не може да прави такива хубави торти като майка ти, нали? Ала ти си голямо момче, освен това си отслабнал в училището, затова трябва да се храниш повече.

Уолт се усмихна и взе още една бисквита, за да не я обиди.

— Как е майка ти? Отдавна не съм я виждала.

— Нима? — възкликна той разтревожен.

— Ами да. За последен път я видях на Великден, когато и ти беше тук. След като си замина, тя се затвори в себе си, ако мога така да се изразя. Обаждах ѝ се няколко пъти, но Розамунд винаги се извиняваше, че е много заета. — Госпожа Хорнбийм се засуети из кухнята, а Уолт се запита да не би да е подложен на разпит или го предупреждават.

Дали да не ѝ довери страховете, които изпитваше за майка си? Кой друг би бил по-подходящ за тази цел? Тя също познаваше насилието и положително щеше да му съчувства, а може би и да му даде някакъв съвет.

— Госпожо Хорнбийм...

Жената се обърна, но точно тогава вратата се отвори и Чарити влезе в кухнята.

— О, Уолт, каква изненада... — момичето се задъха от вълнение.

— Здравей, Чарити — промърмори и се вторачи в чинията с бисквитите.

— Ще останеш ли по-дълго? — Момичето се настани на масата срещу него.

Уолт захапа друга бисквита, само и само да не ѝ отговори.

— Тази вечер има танцова забава, ще дойдеш ли?

— Съжалявам, не мога — отвърна той с пълна уста.

— Това е абитуриентският бал — обясни госпожа Хорнбийм. — Чарити няма кавалер.

— Съжалявам — повтори той, като се чудеше как да се измъкне.

— Ще ме заведеш ли? — попита Чарити, настъпателна както винаги.

— Нямам смокинг.

— Можеш да вземеш татковия, еднакви сте на ръст, нали, мамо?

— Съжалявам. — Младежът се загледа в широките си длани, като напрегнато се опитваше да измисли друго извинение.

— Разбира се, че може — шерифът не ще има нищо против. — Госпожа Хорнбийм го гледаше напрегнато като майка, осъзнаваща, че грозничката ѝ дъщеря няма шансове.

— Съжалявам, Чарити, но не мога да дойда. Майка ми приготвя специална вечеря в моя чест и не бива да я разочаровам, нали? — Въздъхна с облекчение, че най-сетне му хрумна сериозно оправдание.

— Ще ѝ се обадя и ще я помоля да те пусне — настоя Чарити.

— Не, мила, не трябва да го правиш. Уолт е прав, не бива да разочарова майка си. Много добър син си, момчето ми. — Госпожа Хорнбийм му се усмихна насърчително. — О, струва ми се, че Джъби пристига с мечтата на живота си.

Наистина беше така, защото всички чуха дрънкането и скърцането на старата таратайка.

— Уолт!

— Джъби! — Уолт скочи на крака да посрещне приятеля си, който влезе, натоварен с покупки от магазина. Джъби хвърли пакетите на масата и двамата вдигнаха ръце, удариха длани и, спазвайки ритуала докрай, нададоха боен вик.

— Ела да видиш...

— Какво? — ухили се Уолт.

— Колата ми, разбира се.

Той се възхити от светлосиния кадилак, модел 1950, с подвижен покрив и с бяла кожена тапицерия. Възхищението му беше непресторено, защото колата наистина беше хубава. Разгледа я обстойно — отвън, отвътре, багажника, двигателя — и възкликна съвсем искрено:

— Хубава е.

— Движи се като ракета — обясни гордият собственик. — Искаш ли да направим едно кръгче?

— Защо не, скъпи приятелю? — Без да усети, заговори така, както се говореше във висшето общество по Източното крайбрежие. Скочи на мястото до шофьора, без да отваря вратата.

Джъби включи стартера и колата се понесе по улицата.

— Не вдига ли голям шум? — запита Уолт, загрижен от ужасния рев, който издаваше двигателят. Не разбираше много от коли — нямаше автомобил и беше решил да си купи едва когато сам заработи достатъчно пари, но дори и той разбираше, че нещо не е наред.

— Точно заради този шум я взех смешно евтино. Като поработя върху нея, ще стане като нова.

Джъби лавираше умело сред движението, което както винаги не беше особено натоварено, и насочи колата към океанския бряг. Уолт се отпусна върху меката кожа и остави на вятъра да роши косата му и на слънцето да грее лицето му. Удоволствието беше толкова голямо, че за момент забрави майка си.

— Включи радиото.

— Повредено е, но ще го поправа — усмихна се приятелят му. — Знаеш ли, откакто имам кола, в любовта ми върви повече.

— О, разбрах вече за Мери-Лу. Как успя да я свалиш?

— Изглежда, че ме харесва — изчерви се той.

— Сигурен съм, че не е заради колата — засмя се Уолт.

Приятелят му го плесна шеговито и намали скоростта, защото приближиха края на пътя. Пред тях се простираше океанът. Двамата запалиха цигари и останаха в колата, загледани в безкрайната водна шир.

— Никога не съм бил по-щастлив. Тя представлява всичко, за което някога съм мечтал. По дяволите, наистина е чудесно — заяви Джъби.

Уолт се размърда неспокойно.

— Да не искаш да кажеш, че... го правиш? — попита развълнувано, а приятелят му така се изчерви, че цветът на кожата му заприлича на този на косата. — Кажи ми какво изпитваш?

— Не може да се сравни с нищо друго на света. Като че ли изкачваш планина и когато стигнеш на върха, ти се струва, че си велик,

че можеш да направиш всичко, каквото пожелаеш. Тогава настъпва експлозията в тялото и главата ти и започваш бързо да се търкаляш надолу по другия склон. Имаш чувството, че изчезваш в нищото, сякаш умираш.

— Всеки път ли е еднакво?

— Да.

— А Мери-Лу... беше ли трудно... е, нали знаеш? — запита колебливо.

— Не, никакъв проблем. На нея също ѝ харесва да го прави.

Уолт замълча. Не познаваше добре Мери-Лу, но беше чул някои клюки за нея, което го тревожеше.

— Ще се женим — престорено небрежно подхвърли приятелят му.

— О, не може да бъде! Кога?

— Ами, през следващия месец — ще останеш ли дотогава?

— Да, но... искам да кажа... не е ли много прибързано? Майка ти не спомена подобно нещо.

— Защото не го знае, както и никой друг, освен теб. Виж, работата е там, че... Мери-Лу е... бременна. — Отново се изчерви.

— От теб? — неволно изтърси Уолт.

— Че от кого, за Бога? — сопна се приятелят му.

— Извинявай, говоря глупости.

— Извинен си — утихна Джъби и му предложи цигара.

— Ами колежа?

— Отказах се.

— Но нали искаше да станеш адвокат?

— О, това бяха празни приказки. Намерих си работа — при Макинън.

— Какво ще правиш?

— Ще работя като монтьор.

— Ти, монтьор? Но това е лудост, Джъби. Ще ти втръсне до смърт и ще се намразиш.

— Харесва ми да се занимавам с автомобили.

— Добре, но това не е кариера. Ще си вързан тук до края на живота си. Мислех, че двамата ще отидем в Ню Йорк и ще покорим света.

— Детски приказки, Уолт — мечти и нищо повече. Тук съм си добре. Струва ми се, че никога не съм искал да напускам родния град.

— Не го вярвам, просто не мога.

— Истина е. Защо да заминавам, като имам Мери-Лу и бебето? Невероятно е, че ще ставам баща, нали?

— Къде ще живеете?

— Засега във фургон в специалното селище край Мейсън. Ще се преместим там в началото на месеца.

— И родителите ти не знаят още нищо?

— Не — изсмя се нервно той.

— Какво ще каже баща ти?

— О, не му пука. Ще се отърве с радост от мен — една отговорност по-малко. Предполагам, че мама ще се натъжи, но ще я посещавам и когато разбере, че ще става баба... тя обича бебета, нали знаеш?

— О, Джъби, надявам се, че постъпваш правилно.

— Никога не съм бил по-сигурен в себе си, Уолт.

Двамата замълчаха. Джъби се унесе в мечти за щастливото си бъдеще във фургона, а той се замисли с тревога за приятеля си. Знаеше, че Джъби е твърде интелигентен, за да се задоволи завинаги с монтьорската професия, с Мери-Лу и със скучния живот в градчето. Беше сигурен, че той го заблуждава, опитвайки се да му представи една катастрофална ситуация като щастлива перспектива. Подобно нещо не можеше да се случи със самия него, не би го допуснал. Ще си наложи да живее без секс, ще мастурбира, но няма да провали бъдещето си заради някоя фуста. Би било истинска лудост.

— Джъби, кажи ми честно, баща ми пак ли започна да пие?

Слабото, чувствително лице на приятеля му се изкриви в тревожна гримаса.

— Да.

— От кога?

— От почти цяла година.

— Не пиеше, когато бях тук за Великден.

— Така беше. Признал пред баща ми, че се е отказал заради съпругата си.

Уолт сви ръцете си в юмруци.

— Майка ми се тревожи за нея. Трябва да го знаеш, в случай че...

— Струва ми се, че тя се опитваше да ми каже нещо.

— Добре е, че отново си вкъщи.

— Да, наистина. — Загледа се в океана. Питаше се какво ще стане като си замине и дали съвестта ще му позволи да изостави майка си.

Баща му не беше пиан, когато се върна вкъщи за вечеря. Изглеждаше искрено зарадван, че вижда сина си, и го щипна закачливо, по бащински. Беше в добро настроение, вероятно поради изпитите една-две чашки. Уолт се запита дали е прав да му се сърди, че посещава бара, и дали Джъби все пак не схваща погрешно положението.

— Хареса ли ти камионът? — попита той, отпивайки кока—кола направо от бутилката.

— Какво? — Баща му го погледна изненадано и се обърна бързо към съпругата си, която изглеждаше като хваната в капан.

— Мама каза, че си отишъл да огледаш някакъв додж, тъй като си щял да сменяш стария — продължи, преструвайки се, че не забелязва смущението му. Реши да не се издава, че го е видял в бара, но все пак му се прииска да го постави натясно.

Баща му обаче бързо се овладя.

— Нищо не струва — карбураторът му е скапан.

Вечерта Стийв беше в отлично настроение — шегуваше се и подхвърляше хапливи реплики, но Уолт откри, че вече може да се брани от злобните му подмятания. С всяка изминала година му се струваше, че все повече заприличва на баща си, и тази мисъл започваше да го радва. Опитваше се да си внуши, че го обича, макар ужасните спомени от детството да не му даваха покой.

— Изпий още една бира, синко. — Стийв извади запотена бутилка от хладилника и я сложи на масата пред него.

— Благодаря, татко, не мога повече. — Поклати глава и отиде до хладилника да си вземе кока-кола.

— Не можеш повече? Какво означава това? Мислех те за мъж, а ти си бил баба.

— Трябва да бъда във форма, за да ме приемат в студентския футболен отбор — обясни Уолт. Това беше само отчасти вярно. По-скоро се тревожеше, че започне ли да пие много, напълно ще заприлича на баща си. Никога не се беше напивал и се страхуваше, че ако някога му се случи подобно нещо, ще се намрази.

— Аз съм във форма, макар че не съм спрял да пия. — Баща му напрегна мускулите на ръката си. — Пипни ги, за да усетиш колко са твърди. Обзалагам се, че съм по-силен от теб.

— Сигурно — съгласи се синът му, защото не желаше да спори.

— Дай да ти видя мускулите, момче.

— Май че лекарят ти беше забранил да пиеш? — Уолт отвори колата и отпи направо от бутилката, опитвайки се да промени темата.

— О, глупости! Проклетите доктори не разбират нищо. Знаеш ли къде е онзи, дето ми нареди да зарежа пиячката?

— Не.

Стийв посочи с палец надолу.

— Шест стъпки под земята — засмя се, като отметна назад главата си така, че се видяха развалените му зъби. Макар че беше едър и силен, той изпитваше ужас от зъболекаря. — При това беше по-млад от мен. Не ме е еня за съветите му — изсумтя и се ухили самодоволно. — Още не си ми показал, навярно те е срам. — Разсмя се високо и удари с юмрук по масата така, че чиниите издрънчаха и подскочиха, а Розамунд се втурна да ги събира.

— Моля? — Уолт знаеше много добре какво има предвид баща му. Не бързаше да се подчини, защото усети, че в гласа на Стийв се прокрадва предизвикателна нотка. Майка му изглеждаше напрегната, а атмосферата в стаята като че започваше да се нажежава.

— Казах да ми покажеш мускулите си! Срамуваш се, че не са така яки като на стария ти баща, нали? — Той отвори с пръсти друга бутилка с бира, погледна сина си право в очите и хвърли металната капачка, която се изтърколи по пода. Розамунд се наведе да я вземе.

— Донеси уиски, скъпа — заповяда съпругът й.

— Стийв, трябва ли... — обади се тя плахо.

— По дяволите, разбира се, че трябва. Искам да пия със сина си. „Не можел повече“, никога не съм чувал по-голяма глупост. Мой син ли си или не? — прогърмя гласът му.

Уолт, облегнат на хладилника, наблюдаваше ту баща си, ту майка си, която, застанала до умивалника, сгъваше и разгъваше без нужда кърпата за съдове.

— Да, твой син съм — заяви той и се запъти от тъмния ъгъл на стаята към ярко осветената маса.

— Тогава ще пиеш с мен, нали?

— Щом се налага...

Стийв наля уиски и отвори нова бутилка бира. Уолт вдигна чашата и я пресуши, сетне отпи жадно бира направо от бутилката. Баща му отново напълни чашите, този път догоре, и заповяда:

— Покажи ми мускулите си.

Младежът бавно свали карираната си риза и седна. Лампата освети силно окосмените му гърди. Той сгъна дясната си ръка, напрегна я и мускулите му изпъкнаха.

— Не е лошо, но не е достатъчно, съгласен ли си? — Стийв напомпа своя мускул. На Уолт му се стори, че е по-малък, но не каза нищо — какъв смисъл имаше? — Какво ще кажеш, Рози?

— И двамата сте чудесни мъже — отвърна дипломатично съпругата му, която беше престанала да сгъва кърпата за съдове и съсредоточено бършеше една чаша. Въртеше я в ръцете си, оглеждаше я срещу светлината и недоволна от резултата, започваше отново да я лъска.

— Пий, синко — посочи пълната чаша на сина си. Уолт послушно я пресуши, сетне пи бира. Баща му веднага я напълни отново и извади друга бутилка бира от хладилника, сетне Стийв предложи да премерят силите си. Разчистиха масата, опряха лакти на нея, вкопчиха длани и състезанието започна. Уолт моментално разбра, че е по-силен от баща си, но му позволи да го надвие, като се преструваше, че се съпротивлява.

— Видя ли! — възкликна възбудено Стийв и отново напълни чашите. — Може да си порасъл на бой, но още не си достатъчно силен.

Младежът се остави да бъде победен четири пъти, сетне играта взе да му омръзва — беше пил твърде много и искаше да си легне. За да приключи комедията, при поредното изпробване на силите натисна силно ръката на баща си и я изви без усилие.

— Изненада ме, не бях подготвен — разсърди се Стийв.

Уолт сви рамене, двамата отново се вкопчиха и синът за втори път излезе победител.

Баща му тръсна глава, сякаш да пропъди унижението.

— Мамиш ме! — изруга, а Уолт забеляза, че майка му му прави знак да престанат.

— Не е вярно — ядоса се младежът.

— Невъзможно е да ме надвиеш.

— Както виждаш, татко, мога.

— Затваряй си устата. — Стийв го погледна заплашително. — Въобразяваш си, че си по-силен от мен, така ли?

Розамунд обгърна тялото си с ръце, сякаш ѝ беше студено, и излезе от стаята.

Бащата настоя да изпият още по две чаши уиски, сетне състезанието продължи. Уолт победи отново — веднъж с дясната и два пъти с лявата ръка, след което се изправи.

— Достатъчно, татко, лягам си.

— Не, не преди да сме изпили това — едрият мъж се изправи, размаха почти празната бутилка пред лицето на сина си, а очите му така заиграха, сякаш щяха да изхвъркнат от орбитите.

— Не мислиш ли, че пи достатъчно, татко.

— Ах, негоднико... — не можа да довърши, защото се разплака — сякаш с последната забележка на сина му чашата беше преляла. — Да не мислиш, че можеш да се подиграваш с мен — изхълца той, направи крачка напред, понечи да удари Уолт, не успя и се строполи на пода, стиснал бутилката като биберон.

Младежът се приближи и го побутна с крак, но баща му не помръдна. Наведе се и завъртя главата му настрана, така че ако повърне, да не се задави. Грабна палтото на майка си от закачалката зад вратата и го покри. Сетне загаси лампите, изкачи с усилие стълбите до стаята си и без да се съблича, се просна на леглото.

Потъна бързо в дълбок сън. Събуди се само веднъж през нощта, стреснат от пронизителен писък. Седна в леглото и се послуша, но писъкът не се повтори. „Вероятно е било някое животно в гората“ — помисли си, отпусна натежалата си от алкохола глава върху възглавницата и моментално заспа още по-дълбоко.

Събуди се късно на другата сутрин, когато слънцето вече се беше вдигнало високо. Учуди се, като видя, че е спал с дрехите, скочи и

хукна по чорапи надолу по стълбите. Дочу тихо хълцане. Отвори предпазливо вратата на кухнята и видя майка си, надвесена над умивалника. Раменете ѝ се тресяха от плач.

— Мамо?

— О, вече си станал. Оставих те да поспиш. Искаш ли да закусиш? — тя говореше, без да се обръща.

— Мамо, погледни ме — прошепна нежно Уолт.

— Искаш ли бекон? Как да ти приготвя яйцата?

Забеляза, че тя се държи за умивалника, за да не се строполи на пода.

— Мамо... — Приблѝжи се до нея, хвана я нежно за раменете и я извърна. Над едното ѝ око имаше тъмносиня подутина, а другото беше кървавочервено. Устните ѝ бяха подпухнали и по шията ѝ личаха червени петна, които се беше опитала да прикрие с шалче. — Господи!

— Добре съм, синко.

— Не си, мамо, погледни се. Ще повикам лекар. — Уолт се задушаваше от гняв.

— Моля те, недей. Срам ме е. — Розамунд силно стисна ръката му.

— О, мамо, никой няма да узнае — само ние двамата и лекарят. Моля те, позволи ми да го повикам.

— Не, Уолт, забранявам. Не е толкова страшно, колкото изглежда. — Майка му напрегна силите си, за да стои изправена без помощта му.

— Господи, ако не бях пил толкова много, щях да те чуя — простена той, сетне удари с юмрук по челото си. — Дочух нещо, но помислих, че е животно в гората.

— Сигурно е било така. Не издадох нито звук — не исках да чуеш и да разбереш.

— Погледни се. Какво трябваше да си помисля? Че си се блъснала във вратата? За Бога, мамо, той ще те убие.

— О, не, няма. Обикновено не е толкова лошо... и никога не ме удря по лицето. Снощи беше различен...

— Какво значи „обикновено“? Че отново те бие, така ли? — Майка му кимна. — През цялата година? — Тя отново кимна. — Казваш, че бил различен? О, Господи, не! — Младежът се обърна и тръгна към вратата.

— Къде отиваш, Уолт, остани. Не му казвай нищо, моля те!

— Трябва да остана сам и да размисля, мамо. Няма да го търся, защото в противен случай ще го убия.

ОРЕГОН — ЛЯТОТО НА 1964

Уолт беше тичал повече от три километра покрай езерото, когато се подхлъзна върху една канара и падна задъхан на пясъка. Седна и се втренчи немиждащо в синевата на тихите езерни води с трепкащи по повърхността им слънчеви отблясъци. Не забелязваше птиците, които кръжаха над скалите. Обгърна коленете си, сведе глава и раменете му се разтърсиха от ридания. Силният осемнайсетгодишен мъж, пред когото стоеше целият свят, се превърна изведнъж в малкото, изплашено момче, задушаващо се от безсилието си.

Този път беше объркан. Като дете мразеше баща си, ала сега, когато беше мъж, го беше обикнал — смяташе го за проява на слабост от своя страна. Трябваше да се вслуша в предупрежденията на дядо си, че хората никога не се променят.

Грешката беше изцяло негова — вероятно това нямаше да се случи, ако беше попречил на баща си да пие толкова много. Стийв се беше преструвал, докато синът му се прибере в стаята си, и сетне беше пребил окаяната клетница, за която беше женен.

Уолт се почувства виновен и за това, че го е предизвикал и посрамил. Нищо нямаше да му струва, ако се беше престорил на победен в премерването на мускули, докато гордостта, която означаваше всичко за баща му, щеше да бъде спасена. Не можеше да си прости, че е дал воля на раздразнението и смешното си, мъжко високомерие и е пренебрегнал всякаква предпазливост. До известна степен беше виновен почти колкото Стийв.

Изправи се и тръгна обратно към дома. Изкачваше се вече по стръмната скала, когато чу, че някой го вика по име откъм езерото. Заслони очите си с длан и погледна към ослепително ярката водна повърхност. Беше баща му, който му махаше от рибарската си лодка. Инстинктивното желание на младежа беше да продължи пътя си, без да му обърне внимание, но не му се поддаде и спря. Стийв, който гребеше към брега, извика:

— Уолт, искам да говоря с теб.

Младежът нагази в студената вода, изчака, докато лодката се приближи, и скочи в нея, стъпвайки върху нахвърляната по дъното уловена риба. Седна на пейката срещу баща си и го изгледа с отвращение. Без да продума, Стийв натисна веслата и лодката се отдалечи от брега. Двамата мълчаха, чуваше се само ритмичното скърцане на греблата и плискането на водата. Бяха навлезли доста навътре в езерото, когато баща му престана да гребе и се обади:

— Видя ли майка си?

— Да.

— Уолт, не знам какво да кажа. Няма смисъл да се извинявам, нали?

— Да.

— Не знам какво ми стана.

— Изпи много уиски.

— Вероятно е така, на... — За голямо неудоволствие на сина си Стийв се разплака.

— О, за Бога, татко! — Уолт извърна глава, за да не го гледа.

— Живеехме си много щастливо, синко. Ала трябваше да се срещам с приятелите... и нали знаеш... това става само в бара. Започнах отново да пия — умерено, повярвай ми. Белята е, че когато го правя, ставам друг човек. Сякаш някакъв зъл дух се вселява в мен и ме подтиква да върша онези ужасни неща.

— Не знам какво да ти отговоря, татко. — Беше объркан и отвратен от този гигант, който плачеше като бебе.

— Обичам я. Никога не съм поглеждал друга жена, никога. Боготворя я и все пак...

— И все пак, татко, това повече не може да продължава.

— Знам, прав си. Ще престана, обещавам ти. Няма да се случи повече.

Синът му извърна глава — този рефрен му беше известен. И майка му го беше чувала много пъти. Лодката се залюля. Погледна към баща си, който се беше изправил и пристъпваше към него.

— Уолт, ще ми помогнеш, нали? Остани, не заминавай. Ако си тук... — Стийв докосна главата си и по лицето му пробягна сянка на недоумение. — По дяволите... тази болка... — Олюля се, направи още една крачка към сина си и... падна в езерото.

Уолт скочи, взря се във водата, извика, но от баща му нямаше и следа. Поколеба се дали да се гмурне да го търси, но се отказа и седна. Усети, че го залива вълна на облекчение — свършиха мъките на майка му.

— Уолт, помощ...

Младежът рязко се извърна и видя, че баща му е изплувал — лицето му беше синкаво, пръстите му се вкопчваха в ръба на лодката и той отчаяно се мъчеше да се качи в нея.

— Помогни ми... сине...

Чувството на облекчение напусна Уолт и беше заместено от страх и паника. Той се наведе и грабна веслото.

— Не мога, татко, не искам! — извика, вдигна греблото високо и с всички сили го стовари върху главата на баща си. Стийв го погледна изненадано и бавно, почти грациозно потъна в сините води на езерото.

Настъпи тишина, чуваше се само крясъкът на прелитащите птици; ветреецът погали лицето на Уолт, който продължаваше да стои наведен, стиснал греблото, в очакване баща му да изплува отново. Ала нищо не наруши спокойствието на водната повърхност.

Той нямаше време да разсъждава, да съжалява, трябваше да помисли за собствената си безопасност. Изправи се с разтворени крака и заклати лодката все по-силно и по-силно, докато в един момент тя се наклони толкова силно, че водата нахлу в нея и я преобърна. Младежът се оттласна навреме и заплува енергично към брега.

Излезе от водата, легна за малко на мокрия пясък, сетне стана и се заизкачва по стръмните скали, обграждащи езерото. Когато стигна на върха, се огледа и тръгна бързо по пътеката към дома.

Не беше изминал и километър, когато видя, че някой тича към него.

— Хей, Уолт, не беше хубаво онова, което стори на баща си — каза жената, когато се изравни с него.

— Не разбирам за какво говориш. — Той спря и я погледна. Сърцето му се разтуптя силно, и то не поради физическото усилие.

— О, я не ме баламосвай! Току-що уби баща си. Удари го с греблото по главата, сетне преобърна лодката. Бях горе на скалата и видях всичко.

Той се свлече на тревата и опря глава на колената си. „Свърши се с мечтите ми“ — беше първата му мисъл.

— Не те обвинявам. Харесвам майка ти — истинска дама. Много бих искала същото да се случи и на татко.

— Какво ще направиш сега, Чарити?

— Ами зависи от теб, Уолт. Имам едно предложение.

Когато съобщиха на Розамунд за смъртта на съпруга ѝ, тя изпадна в толкова дълбока скръб, че изненада всички в околността. Съседите не отминаха без коментар синините по лицето ѝ и никой не повярва на обясненията ѝ, че се е спънала в килима, паднала и се ударила в ръба на гардероба. Но независимо от това всички ѝ съчувстваха и предлагаха помощта си.

Под ръководството на шерифа Хорнбийм започна незабавно търсене, но местните хора, които познаваха добре подмолните течения в езерото, се съмняваха, че тялото на Стийв ще бъде открито по-рано от седмица. „Отначало трупът потъва надълбоко, сетне газовете в него го изтласкват на повърхността“ — обясняваха по-опитните. Все пак, като знаеха къде точно е станало произшествието, можеха приблизително да посочат и мястото, където тялото би трябвало да изплува.

Всички бяха единомислени по един въпрос: колко добре е, че Уолт си е вкъщи в тези тъжни за семейството дни, в които майка му най-много се нуждае от подкрепа. Дори лекарят и пасторът счетоха за свой дълг да дадат някои съвети на младежа.

Дядо Дензил пристигна заедно с Доли, която незабавно пое цялата домакинска работа, така че Розамунд всецяло да се отдаде на скръбта. Когато откриха трупа, двамата все още не бяха заминали. Гледката не беше приятна — тялото на удавника беше послужило за храна на рибите, след което било запратено от прибоя върху назъбените скали, обкръжаващи езерото, и обезобразено до неузнаваемост.

Дядо Дензил придружи внука си при идентифицирането на трупа и му помогна да преодолее травмата. Двамата бяха заедно и когато Уолт даде показания пред следствието, което се водеше от възможно най-голям брой служебни лица — необичайни събития като смъртта на Стийв не се случваха често по тези места.

Лекарят свидетелства, че още предшественикът му е посъветвал Стийв да не пие, че покойният е имал високо кръвно налягане, че е отказвал да взима лекарства и че той самият напоследък го е виждал

няколко пъти пиян. От онова, което Уолт му беше разказал, можеше да се заключи, че най-вероятно мъжът е получил удар.

Ако изобщо имаше някакво съмнение около случилото се, то беше разсеяно напълно от показанията на малката Чарити Хорнбийм, която точно в този момент се била изкачила на скалите да наблюдава птиците и видяла всичко: как господин Фийлдинг се изправил в лодката, хванал се за главата, залитнал и паднал във водата, преобръщайки лодката, и как Уолт се гмуркал много пъти, за да търси баща си, докато накрая, изтощен, заплувал към брега.

Младежът стана героят на деня.

В деня след погребението дядото и внукът се разхождаха в гората — Уолт вече отбягваше езерото. Слънцето залязваше и въздухът захладна, но двамата негласно се споразумяха да не бързат с прибирането вкъщи; чувстваха, че Доли ще се справи по-добре с положението.

— Надявам се, че това няма да попречи на плановете ти, Уолт.

— Трудно ми е да реша, питам се какво ще стане с мама...

Старецът спря.

— Виж какво, синко, в момента едва ли ще ми повярваш, но тя ще се справи. Предложих ѝ да дойде да живее при мен и Доли смята, че тя ще узрее за тази идея. Най-добре е да я откъснем от спомените. Това се отнася и за теб.

— Дядо, има нещо... — Той се втренчи надалеч, в стволите на огромните дървета, които толкова обичаше, сякаш можеха да му подскажат как да продължи. Дядо му чакаше търпеливо.

— Какво има? — попита накрая, когато продължителното мълчание го накара да мисли, че Уолт няма да каже нищо повече.

— Аз го убих, дядо — прошепна младежът.

— О, разбирам. — Старецът седна на земята и се облегна на голямо кедрово дърво. — Беше започнал да я бие отново, нали?

— Да. Видях я... лицето ѝ... беше ужасно. Омразата ми се върна и макар че... го обичах... че го съжалявах, все пак... го убих.

— Не виждам какво друго си могъл да направиш.

— Какво искаш да кажеш? — Изгледа го изненадан.

— О, баща ти беше негодник, който не можеше дълго да удържа на обещанията си да се поправи. Светът се отърва от него, момчето ми, не се терзай повече. — Замисли се и след малко добави: — Виж какво, Уолт, не казвай никому за случилото се... може да се разчуе. Майка ти също не трябва да го научи... никога.

— Няма ли да бъде по-щастлива без него?

— Розамунд ли? Не. Тя изглупя покрай съпруга си. Обичаше го до полуда и никога няма да го забрави, нито пък ще ти прости.

— Дядо, има човек, който знае...

— Чарити ли?

— Как разбра?

— Даде показанията си без колебание, сякаш бяха обмислени предварително, и през цялото време не сваляше очи от теб. Учудвам се как никой не го забеляза и слава Богу, че беше така.

— Чарити обеща да мълчи, освен ако... — Уолт се наведе, грабна шепа пръст и я остави да изтече между пръстите му. — Освен ако откажа да се ожения за нея до две години. Тогава ще каже на баща си.

— Както виждам, нямаш голям избор, момчето ми. Най-добре е да се ожениш за нея, пък после, когато пожелаеш, ще кръшкаш. — Старецът се разсмя.

В САМОЛЕТА ЗА ИНДИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

Уолт не знаеше колко дълго е лежал, унесен в мисли за миналото. Не можеше и да си обясни защо го прави — няма голяма полза да си спомняш какви грешки си направил, щом си безсилен да ги поправиш. Едно негово необмислено действие го беше обрекло на брак с Чарити. Двайсет и девет години след случката тя все още го държеше в ръцете си.

— Направи това или ще отида в полицията. Направи онова или ще те издам. Искam еди-какво си или ще кажа на татко.

Това беше шлагерът на семейния им живот.

Уолт започна да се облича. Често си мислеше за дядо си и спомените му, свързани с него, бяха приятни. Всичко, което представляваше днес, го дължеше на него и на мъдрите му съвети.

Докато връзваше вратовръзката си, се запита какво ли би казал дядо Дензил по въпроса за еликсира на живота? Най-вероятно следното: „Захващай се, момче. Кой знае, може в него да се крие нещо полезно за човечеството.“

Със сигурност се беше отклонил от философията му. И дали някога се беше придържал стриктно към нея? Винаги беше преследвал парите и свободата, която дават на онзи, който ги притежава; да помага на човечеството беше мисъл, която стоеше на по-заден план в съзнанието му. И виж каква свобода си беше извоювал! Беше безвъзвратно впримчен от Чарити, но също така и от огромния си бизнес, който безпощадно поглъщаше времето и силите му. Оправи възела на вратовръзката си. Каква разлика всъщност може да има между нормалната му дейност и бомбастичното предложение на Гътри, който най-вероятно ще ги прати за зелен хайвер? Колко пъти напразно беше обикалял света да търси лек срещу плешивост? Колко много пари беше хвърлил на вятъра, за да открие средство против импотентност? И какво в крайна сметка означават милион и половина долара? Нищожна сума, която може да го накара за известно време да

забрави, че тялото му остарява толкова преждевременно. Ще телеграфира на стария Гътри, че е съгласен.

ДЖЕЙМИ

КАН — ЕСЕНТА НА 1992

Въпреки че предишната вечер беше изпил много вино и коняк, Джейми се събуди бодър. Главната причина за доброто му настроение беше натъпканият с пари портфейл, който стърчеше от задния джоб на панталоните му. След като Дитер и Уолт се качиха в стаите си, двамата с Гътри попаднаха на игра на табла. Джейми обичаше този вид комар и когато зората пукна, беше сразил всички играчи, които се опитаха да му съперничат. Гътри, който няколко пъти заложи на приятеля си значителни суми, също се оттегли много доволен.

Джейми имаше важно качество за човек, чиито доходи напоследък идваха главно от хазарт — невинно изражение, което често мамеше онези, които не го познаваха и ги караше да мислят, че е глупав и лесен за обирване — една преценка, за която неизменно съжаляваха в края на играта.

Лежеше по гръб, скръстил ръце под тила си и вперил поглед в тавана. Мислеше за Гътри. Странен човек — имаше толкова много пари и въпреки това миналата нощ се зарадва на печалбата си почти колкото Джейми, ако не и повече. Според критериите на Гътри спечеленото представляваше нищожна сума. И какво имаше предвид, когато спомена за търсене на съкровище? Ами за Еликсира на живота? Глупости! Не е възможно да съществува подобно нещо, освен в главата на измамник, а Гътри не беше такъв — пък и не му се налагаше.

Без да извърща глава, потърси опипом цигарите си върху нощното шкафче. Пъхна една в устата си и я запали със златната си запалка „Дънхил“, която единствена от притежанията му не беше влизала в заложна къща. Вдъхна жадно дима и изпита удоволствие от замайването, което предизвикваше у него първата цигара за деня. И така, каква бе целта на Гътри?

Пари? Едва ли — имаше достатъчно.

Да се подиграва с тях? Също толкова невероятно — не беше злонамерен човек.

Някаква шега? Джейми се замисли върху тази идея — изглеждаше му най-правдоподобна. Ала нито Дитер, нито Уолт биха позволили да ги взимат на подбив. По света беше известно, че Уолт е безмилостен в бизнеса, а слуховете за характера на Дитер бяха смразяващи — ставаше много опасен, ако бъде предизвикан. И двамата обичаха парите и ги трупаха с вулгарна страст — тежко на онзи, осмелил се да се изпречи на пътя им под какъвто и да е предлог.

А може би Гътри се опитва да намери сюжет за някой роман — нищо чудно, ако се окаже точно това. Веднъж го беше попитал откъде взима идеи за книгите си и отговорът гласеше:

— От самия живот, скъпи приятелю.

Най-вероятно беше това. Джейми угаси цигарата си и се запита, както често правеше, дали не е време да се откаже от пушенето — не си струваше заради него да понася скандалите на приятелите си, повечето от които бяха непушачи.

Все пак... Дръпна възглавницата и се подпря на нея така, че да вижда през прозореца дъжда, който плющеше по плажа. Все пак... каквито и да са мотивите на шишкото, той нямаше практическа полза от тях. По дяволите, нямаше пари да си вдигне залога, камо ли да участва в търсене на някакво си съкровище. Жалко, колко би се забавлявал и разнообразил.

Дори ако Гътри купи неговия Ромни, налагаше се да похарчи парите за друго. Преди всичко трябваше да си плати сметката в клуба — беше досадно, когато е в Лондон, да не може да посещава любимата бърлога, където се събират всичките му приятели. Всъщност много полезно за него беше да стои далеч от това място, което го изкушаваше да се отклонява от правия път. Знаеше, че богатите му приятели го смятат за глупак, задето играеше комар, но той обичаше тръпката, свързана с хазарта. Освен това, седнал до масата с карти в ръка, забравяше за пустотата, която цареше в душата му.

Пустота беше точната дума за онова, което чувстваше през повечето време. Когато беше щастлив, не изпитваше необходимост от хазарт — никога.

Безупречно подреденият до към пет часа следобед кабинет на Гътри вече беше хаотично разхвърлян към девет. Хаосът беше

организиран, тъй като шишкото знаеше къде да търси онова, което му беше необходимо. Бюрото му не се виждаше под купчината листове и бележки. Масичката за кафе, останалите масички покрай стените и дългото канапе бяха покрити със справочници, между страниците на които стърчаха маркери.

Върху хубавия паркет бяха разтворени географски карти — стари и съвременни, а големият глобус още се въртеше след последната справка на домакина.

По кориците на справочниците се четяха имената на места, като Египет, Гърция, Рим, Шотландия, Северна и Южна Америка и на предмети — архитектура, поезия, история и разни биографии. Всред цялата тази бъркотия Гътри се носеше с леки стъпки и с изражение на голямо задоволство проверяваше нещо ту в една, ту в друга книга, правеше справки в географските карти, сетне се консултираше с разписания на влакове и самолети, като в същото време купчината бележки върху бюрото му растеше. Изглежда, всичко това го забавляваше извънредно много, защото през цялото време си тананикаше някаква приятна мелодийка. Внезапно се сети нещо, отвори едно чекмедже, извади лист и веднага нотира песничката, преди да я е забравил.

— Каква добра работа свърших днес — си каза и започна да връща по местата им в библиотеката книгите, които повече не му трябваха, а останалите подреди, за да ги ползва по-късно.

Седна до бюрото и прегледа бележките. Някои от тях скъса и хвърли в кошчето за отпадъци, а други подреди по азбучен ред в цветни папки. Останалите размести по плота така, сякаш редеше пасианс.

Беше измислил десет възможни „ключа“ за откриване на съкровището, които щяха да ги отведат в различни части на света. Намръщи се. Десет са твърде много — жертвите му са заети мъже, може да се поколебаят, да се откажат и с това да развалят забавлението. Прегледа отново бележките си, усмихвайки се самодоволно. Неохотно отстрани „ключа“, свързан с минотавъра и Распутин. Присви устни съжалително, докато късаше бележките. В действителност се нуждаеше от пет или шест. След като взе това решение, подреди внимателно справките, сложи ги в книжна папка, отвори сейфа зад гърба си и заключи всичко в него.

— Жертви... — произнесе думата високо, но нежно, сякаш ѝ се наслаждаваше и не искаше да се раздели с нея. Каква странна дума беше избрал да прибави към имената на Уолт и Дитер, но може би щяха да си я заслужат.

Мисълта му отново се върна към „ключовете“. Осъзнаваше, че като европейец Дитер ще има по-голямо предимство от Уолт, който, бидейки американец, несъмнено е скаран с европейската история, а вероятно и с географията на онази част на света, далеч от Америка. Нуждаеше се от някого да му помага и да ги държи под око — особено Дитер, който беше способен да излъже, за да спечели. Гътри винаги се беше съмнявал в правото му да носи титлата си. Неотдавнашните му проучвания, които стигаха чак до трудния живот на Дитер в разрушения, следвоенен Берлин, оправдаха съмненията му. Познаваше и други, успели да се издигнат от низините. Известно му беше колко здраво подобни хора се държат за богатството си и независимо колко е голямо, дълбоко в себе си таят неутолима страст да прибавят към него още и още чрез позволени и непозволени средства.

Нуждаеше се от арбитър, който да държи нещата под контрол. Въпреки че беше подочул някои слухове, обичаше Уолт и не желаше да му навреди.

Джейми! Разбира се, че Джейми е човекът, който му трябва. Той се размърда неспокойно на стола при тази мисъл, придърпа по-близо до себе си телефона и набра номера на хотела.

— Джейми, как си, стари приятелю? — възкликна веднага щом го свързаха.

— Великолепно, Гътри, не би могло да бъде по-добре. Хубава нощ беше, нали?

— Надявам се, че не ти се обаждам прекалено рано... знаеш ли, аз ставам с птиците.

— Миналата нощ си легнахме с тях.

— О, няколко часа сън са ми достатъчни...

— Отдавна съм на крак — излъга Джейми и се запита защо го прави винаги, когато го спипват в леглото след девет часа сутринта.

— Ще летиш ли обратно днес? — запита Гътри.

— Може би... — отвърна. От опит знаеше, че когато му задават директен въпрос, който може да се превърне в покана, трябва да отговаря уклончиво, за да успее да се възползва от нея.

— О, чудесно, ако нямаш неотложни дела, се питам дали ще се съгласиш да прекараме няколко дни заедно. Има няколко въпроса, които бих желал да обсъдя с теб, сладурче.

— Ще бъде удоволствие за мен, старче.

— Да ти изпратя ли кола?

— Колко любезно от твоя страна!

Несъмнено денят се очертава по-добър, отколкото можеше да се надява, помисли Джейми, спусна босите си крака на пода и се изправи. Може би ще му се удаде да го направи още по-добър.

Поиска външна линия и набра домашния си номер. Зачака, усещайки как еуфорията му намалява с всяко позвъняване, на което нямаше ответ в лондонския му апартамент.

— Къде ли е тя?

Реши да брой до шест.

... четири, пет, шест. Да изчака още пет позвънявания. Нямаше отговор. Разочарован, затръшна слушалката, сякаш телефонът беше виновен, че съпругата му не е вкъщи.

Повъртя запалката между пръстите си и прочете, както често правеше, гравирания със ситни букви надпис: „На Джейми, моята неувяхваща любов. Мика.“ Преди й вярваше, все още се опитваше да го прави, но му ставаше все по-трудно.

Красивата, разглезена, високомерна Мика беше любовта и трагедията на живота му — защото нямаше нищо по-лошо от несподелената любов. Трябваше да го предположи... Не беше ли тя втората жена в живота му, която обожаваше и която не даваше пет пари за него?...

АНГЛИЯ — 1955

— Защо, по дяволите, не изпратиш този пикльо в пансион? Застанал е на пътя ти, знаеш го.

— О, не говори така, Хуго, и не бъди глупав — Есмънд още е бебе, а Джейми едва ли с нещо ти пречи.

— О, пречи ми, Попи. Винаги се чувствам неловко, когато знам, че момчето се върти из апартамента.

— Колко си чувствителен, скъпи — засмя се Попи с чудесен, бълбукащ, почти музикален глас.

— Не е справедливо. Не може ли баща им да прекарва повече време с тях?

— Той мрази малки деца и освен това няма да ги погледне, докато аз съм наблизо.

— Тогава защо ги е създал?

— За да има наследници и... за всеки случай. Не бъди глупав, Хуго, от него се очаква да има деца.

— А ти?

— Господи, разговорът става отегчителен — въздъхна дълбоко тя.

— А ти? — настоя той.

— Аз също знаех какво се очаква от мен и го направих — с двамата сина съвестта ми е чиста. Но... вече съм свободна.

— Не те разбирам, Попи. Не говориш като майка и не се държиш като такава.

— О, за Бога, престани да ми четеш наравоучение. Оплакваш ли се от начина, по който е уреден животът ми? Не? Тогава млъкни... и престани да се държиш така скапано еснафски — толкова е скучно...

От съседната стая Джейми чуваше всичко през полуотворената врата и си представяше лицето на майка си. Сякаш я виждаше как се цупи в момента и издава напред пълните си, ярко начервени устни, както когато се навеждаше да го целуне. Вдигна внимателно

автомобилчето, което безшумно буташе напред-назад по дебелия персийски килим, и излезе от стаята така тихо, както беше влязъл.

Неволно беше подслушал разговора им. Ако майка му беше сама, щеше да се промъкне при нея и да я наблюдава, докато се облича и гримира — това му беше любимо занимание. Ала напоследък не го правеше често — откакто преди девет месеца се роди братчето му, рядко я виждаше. Или отсъстваше от дома, или канеше приятели вкъщи. От всички, а те не бяха малко, обичаше най-много Хуго, защото му даваше играчки и дребни монети и разговаряше с него, а не го отбягваше като останалите. Но онова, което чу току-що за интерната и че пречи на някого, го изненада. Това сякаш не беше истинският Хуго, а някакъв друг, много сърдит човек.

Джейми се промъкна в детската стая. Бавачката Ботрел седеше до масата с гръб към него и разбъркваше карти за игра.

— Нани...

— За Бога, Джейми, стресна ме. Как можеш да ходиш така безшумно, като мишле? Ще изплашиш някого до смърт.

— Съжалявам — усмихна се стеснително детето. — Какво правиш?

— Редя пасианс „часовник“. Искаш ли да те науча?

— Да, ако обичаш. — Детето се качи на стола и се загледа в пухкавите пръсти на бавачката, които размесиха картите и сетне ги наредиха в окръжност.

— Виж, трябва да внимаваш да не се покажат сърдитите полове, другото е лесно — обясняваше му тя простишко, за да разбере.

— За да спечеля ли?

— Не, за да излезе пасиансът. Това рядко се случва.

— Обзалагам се, че сега ще излезе.

— Не ми позволява съвестта да ти взимам парите, Джейми — все едно да вземеш бонбонките на някое бебе.

— Продължавай...

— Добре тогава, опитай ти. Залагам едно пени, че няма да ти излезе.

— Дадено. — Той плесна малката си ръчичка в пухкавата ѝ длан. Съсредоточи се напрегнато и заобръща картите, нареждайки ги в кръг с растящо вълнение, тъй като поповете не се появяваха. Но разочарованието не закъсня — два попа изскочиха един след друг.

— Видя ли, предупредих те — извика бавачката Ботрел. — Обзалагам се, че сега ще се покажат и другите двама педераста.

— При следващото обръщане ли?

— Да, и залагам още половин пени.

— Дадено.

Сърцето му биеше лудешки, когато обърна картата. Беше двойка.

— Ау! — изкрещя възбудено детето, но радостта му беше кратка, защото следващата карта беше омразният поп пика, а след още две се появи и поп купа.

— Все пак загубих половин пени, така че ми дължиш само още половин — засмя се бавачката, извади малка тетрадка и писалка от чекмеджето на масата и надраска някаква цифра. Сетне сметна нещо на пръсти. — Дължиш ми общо един пенс и четвърт. Не трябва да оставяш дългът ти да расте, Джейми, плащай го навреме.

— Знам, нани, но искам първо да си купя нов семафор за влакчето.

Бавачката Ботрел се усмихваше добродушно, докато го поучаваше. Грижеше се за него от първите му мигове. Когато той се роди, тя, едва шестнайсетгодишна, беше обикновена прислужница. Точно тогава, след ужасна разправия с лейди Грантли, с вирнат нос напусна бавачката Смидърс и Лу Ботрел зае мястото ѝ, което представляваше повишение за момичето. За голямо нейно разочарование обаче не назначиха друга прислужница и ѝ се наложи да изпълнява две длъжности. Отначало това не ѝ тежеше, но когато преди девет месеца се роди Есмънд, работата ѝ непоносимо се увеличи. Оттогава насам тя водеше мъчителни преговори с шефа на прислугата, когото мразеше и презираше, да ѝ осигури помощница.

Лу беше пълничка, с приятно заоблени форми и Джейми не беше единственият, който харесваше пицните ѝ гърди. Имаше кожа като кадифе, чудесни сини очи и сладка, постоянно усмихваща се устича, която неизменно го подсещаше за узряла череша.

Лу беше родена в близкото селце. Баща ѝ, дядо ѝ и прадядо ѝ се бяха грижили за дивеча в имението Грантли, а семействата им последователно бяха живели в една и съща къща в гората, собственост на фамилията. Лу се чувстваше най-щастлива в Грантли; не харесваше и не одобряваше Лондон.

— Отвратително място — казваше тя на майка си. Чувстваше се обидена от високомерието на другите бавачки в парка, които се надсмиваха на мекия ѝ, провинциален акцент. Ала най-много ненавиждаше господарката си.

Според Лу Попи Грантли беше богата, разглезена, злонравна жена, която не заслужаваше щастieto, поднесено ѝ от живота, и особено нежния, добър и красив съпруг, когото беше успяла да впримчи. Намираше я още екстравагантна и не можеше да си обясни как е възможно мъжете да изпитват удоволствие, когато целуват силно гримираното ѝ, мършащо лице.

Лу можеше без усилие да си намери друга работа, дори и в чужбина, но не желаше — стоеше в замъка, защото обичаше Джейми и Грантли.

Ако някой попиташе Джейми кого обича най-много, той щеше да отговори без всякакво колебание — нани Ботрел. За него тя означаваше топлота, сигурност и обич.

Ако биха го попитали кого обожаваше, мигновено щеше да каже, че това е майка му. Според него тя беше най-красивата жена на света. Възхищаваше се от елегантността ѝ и често нощем в леглото си мечтаеше да усети уханието ѝ. Горещо желаше тя също да го обича, но се съмняваше в чувствата ѝ. В детското му въображение майка му беше като една ярка, далечна и студена звезда, която се появяваше всяка вечер, за да го целуне за „лека нощ“. При това целувката ѝ никога не беше придружена с прегръдка и представляваше такова леко и мимолетно докосване, че понякога той се питаше дали въобще го е целунала.

Джейми, също като бавачката си, предпочиташе да живее в Грантли. Не му допадаше превзетия живот в Лондон. Мразеше да ходи на забави с деца от други „подходящи“ семейства, ненавиждаше училището, където навярно никога нямаше да настигне по успех връстниците си, но най-много го дразнеха дрехите, които майка му го караше да облича, когато бяха в града — костюмчета от кадифе, блузки с накъдрени якички и обувки с големи катарамии.

В Грантли можеше да тича на воля. Нямаше никакво значение дали дрехите му са скъсани или коленете — мръсни. Там имаше куче, пони и много другари от селото, с които играеше в огромния парк.

Само едно нещо беше неприятно в Грантли — фактът, че баща му също предпочиташе да живее в имението. Джейми се страхуваше от него и от ледената му сдържаност, зад която всъщност се криеше стеснителността на един емоционално потиснат човек, но момчето беше твърде малко, за да го разбере.

— Нани... — започна по-късно същата вечер то, докато замислено топеше в ровко сварено яйце зальци хляб, намазани с масло.

— Кажи, котенце.

— Мама и приятелят й Хуго искат да ме изпратят в интернат.

— Какво? — Лу престана да кърпи и отпусна ръце в скута си.

— Хуго каза, че преча на мама и че така ще бъде по-добре. —
Очите му се насълзиха, а толкова мразеше да плаче.

— Ще видим тази работа, миличък, не се тревожи — присви решително пухкавите си устни бавачката.

АНГЛИЯ — 1955

— Да си призная честно, наистина съм изненадана. Не е справедливо да искат да се отърват от детето. Ужасявам се при мисълта, че могат да го изпратят в интернат. — Лу потръпна в потвърждение на казаното и се облакът, за да вижда по-добре човека, който се гушеше до нея под пухения юрган.

— Но нали все някога Джейми трябва да тръгне на училище.

— Да, но не и сега, когато е едва шестгодишен.

— Смяташ, че е малък?

— Разбира се. Освен това искат да го отстранят, за да не пречи на мадам, а не защото са се загрижили за бъдещето му.

— О, хайде, Лу, не е хубаво да говориш така, нали обеща...

— Знам много добре какво съм обещаала, Хари, но тази новина ме вбеси.

— Аз бях изпратен на училище, когато станах на осем.

— Така ли? — Тя седна в леглото и когато погледна към мъжа до себе си, сините ѝ очи бяха премрежени от сълзи. — Това е ужасно.

— Напротив, нормално е — на осем години започваш първоначално училище, на тринайсет — средно, като и двете са на пансионни начала за хора от нашата класа.

— А майка ти как го понасяше? — Избърса сълза с опакото на ръката си.

— Майка ми? — Мъжът се разсмя. — Не мисля, че забелязваше отсъствието ми.

— Не мога да го понеса, любов моя... — Лу го сграбчи със силните си ръце и го притисна към пицната си гръд.

— М-м-м, колко е хубаво — прошепна той, потъвайки в меката плът. — Почти съм възнаграден за страданията ми през онези години.

— Изобщо не те разбирам. Как можеш да желаш същото да сполети и сина ти?

— Кой е споменавал подобно нещо? Но ти обещавам, че ще говоря със съпругата си по този въпрос — усмихна се отново мъжът.

Бащата на Джейми посети майка му в лондонския ѝ апартамент, което рядко се случваше. Повикаха момчето, но то трябваше да почака, докато нани напудри носа си и си сложи парфюм зад ушите. Джейми я наблюдаваше омаян — никога не беше я виждал да го прави и се питаше каква ли е причината.

— Трябва да ухая приятно заради негова светлост, нали? — обясни тя, сякаш прочете мислите му и се изкикоти, макар че доста нервно се суетеше из детската стая.

Джейми застана смутено на вратата и погледна срамежливо към баща си, който беше почти непознат за него. Чувстваше се неудобно, освен това му беше и ужасно горещо, тъй като беше издокаран в омразния кадифен костюм, три четвърти бели чорапи и лачени обувки със сребърни катарамии, заради които момчетата в парка му се подиграваха.

Майка му стоеше отляво до камината, облечена в бежова копринена рокля и изглеждаше много красива и елегантна. Той си помисли, че тя е най-хубавото същество на земята, и изпита желание да се хвърли в прегръдките ѝ, а тя да го целуне и му каже, че го обича. Не го направи — знаеше, че майка му няма да се зарадва и че ще го отблъсне, за да не развали прическата и тоалета ѝ. Баща му стоеше отдясно — висок, слаб, елегантен и подчертано резервиран.

— Ела тук, Джейми, и кажи „добър ден“ на баща си — заповяда майка му.

Детето неохотно пусна ръката на бавачката.

— Това е всичко, нани — заяви Попи високомерно.

— Добър ден — изрече Джейми и подаде ръчичката си.

— Джеймс — баща му кимна официално и стисна ръката на сина си без капка сърдечност, — забрави ли, трябва да ме наричаш „сър“?

— Джейми, разбрах, че имаш навика да подслушваш. — Майка му го изгледа строго.

— Моля?

— Чу много добре, подслушвал си, нали? Отговори, без да ме лъжеш. — Тя запали цигара и Джейми забеляза, че ръцете ѝ треперят.

— Не съм! — Той се изпъчи решително.

— Не лъжи... — гласът ѝ изтъня до писък.

— Не лъжа. — Джейми пхна ръце в джобовете си и усети страх.

— Един джентълмен не си слага ръцете в джобовете, Джеймс — смъмри го баща му.

— Съжалявам. — Детето се поправи. — Не разбирам за какво говори мама... сър — не забрави да добави то и погледна баща си с напразна надежда да прочете съчувствие по лицето му.

— Майка ти подозира, че си подслушвал личните ѝ разговори, че си я шпионирал и съвсем основателно се сърди.

— Но аз не съм... сър — заяви упорито. Беше смутен, защото наистина не знаеше за какво става дума.

— Сигурен ли си?

— Понякога, когато съм бил в съседната стая, съм чувал мама да говори с други хора, но никога не съм подслушвал. Никога! — яростно изрече, опитвайки се да се овладее, защото чувстваше, че ще се разплаче. Обожаваше майка си и не искаше тя да му се сърди.

— Тогава откъде малката кучка е научила, освен ако самата тя не е подслушвала? — изсъска гневно Попи и всмука дълбоко дим от цигарата си.

— Това е всичко, Джеймс. — Баща му отново му подаде ръка. Джейми я стисна тържествено, завъртя се и бързо излезе от стаята, тихо затваряйки вратата, както го бяха учили.

Лу го чакаше в коридора с пламнало лице и блеснали от гняв очи.

— Ама че нахалство! — измърмори тя възмутено, сложи пръст на устните си и прилепи ухо към ключалката.

— Не, нани, не бива, забранено е — изплака той и я задърпа за ръкава. — Моля те, ще ни се скарат.

— Шт...

Разговорът в гостната прерасна в кавга. Напрежението растеше така, както влакът набира скорост. Скоро Хари започна да вика, а Попи — да крещи.

— Нани, недей... — Джейми отново дръпна, бавачката си.

Тя се обърна — този път на лицето ѝ грееше усмивка, а очите ѝ искряха от възбуда.

— Моят Хари е истински мъж! — заяви внезапно и сграбчи ръката на детето. — Хайде, мъничето ми, да отидем да го отпразнуваме с препечена кифла.

— Добре, нани.

— И да свалим тези твои глупави дрехи.

— О, да, да!

Да пие чай с препечена кифла пред камината в детската стая с бавачката си беше едно от големите удоволствия за Джейми — чувстваше се в безопасност, когато бе до любимата си нани. „Жалко, че камината е електрическа“ — неизменно отбелязваше Лу, докато препичаше кифлата, нанизана на специална вилица, чиято месингова дръжка представляваше митична самодива с грозно, изкривено в гримаса лице. Всеки път, щом детето го поглеждаше, имаше чувството, че самодивата е възплъщение на Сатаната.

— Имаме пет кифли, Джейми, как да ги разделим?

— Аз ще изям две, а ти — три.

— Ще стана много дебела — засмя се бавачката.

— Не, не си дебела, много си хубава — възкликна той.

— Да кажем, че съм пълничка, съгласен ли си?

— Намирам, че си чудесна — мекичка отвсякъде, като възглавничка.

— Господи, какви думи употребяваш понякога! — Тя постави препечената кифла в чинията и набоде друга. — Знаеш ли какво? Ако следващото превозно средство, което се покаже на площада, е такси, аз взимам петата кифла, ако е обикновена кола — ти печелиш.

— Ами ако мине камион или фургон?

— Не се брои — само такси или автомобил.

— Дадено. — Двамата скрепиха облога си, като си стиснаха ръцете и хукнаха към прозореца. Зачакаха напрегнато. Зелен фургон с надпис „Хародс“ се показва иззад ъгъла, а след него — кола за смет с ремарке. Двамата притаиха дъх в очакване.

— По дяволите, печелиш — заяви Лу, когато някакъв автомобил бавно премина през площада. Върнаха се на масата. Бавачката точно мажеше кифлите с масло, когато на вратата се почука.

— Нейна светлост те вика, нани — обади се прислужницата.

— Какво, точно сега? Да върви по дяволите. — Тя намаза без да бърза и последната кифла. — Джейми, изяж си твоите, докато са топли. Меган, налей му чай с много мляко и без захар.

— Без захар? Пфу! — Меган потръпна от отвращение.

— Захарта е вредна за зъбите — заяви бавачката и бързо излезе от стаята. Колосаната ѝ престилка прошумоля. „Сякаш е платно на стар кораб“ — помисли си момчето.

— Наистина ли обичаш чай без захар?

— Не, отвратителен е, но нани реши така миналата седмица.

— Е, ако си мълчиш, този път няма да я послушаме.

Джейми се закле да не продумва и започна да се храни, като едновременно разлистваше голяма книга с цветни илюстрации на динозаври, неговата последна страст.

След десет минути вратата се отвори с трясък и Лу се втурна в стаята със зачервено от гняв лице, по което се стичаха сълзи.

— За Бога, нани, какво се е случило? — Меган скочи на крака.

— Уволниха ме, ето какво! Мене! След всичко, което съм направила за това семейство.

— О, не може да бъде. Защо?

— Тя ме обвини, че съм подслушвала, че съм я шпионирала. Ама че нахалство!

— Какво ще правиш сега?

— И аз това се питам. Тя няма да ми даде препоръчително писмо или пък хубавичко ще ме изрисува пред бъдещите работодатели. Май ще се наложи да се върна вкъщи.

— В Грантли? Няма ли да ти бъде тежка... е, нали знаеш, когато семейството е там и всичко останало? Искам да кажа, как ще го преживееш, ако се наложи да се срещаш с нейна светлост?

— Толкова по-зле за нея — изсъска Лу.

Джейми седеше на килима пред камината и се питаше какво става. Не знаеше какво означават думите „уволниха ме“, но по сълзите, стичащи се по лицето на Лу, съдеше, че нещо лошо се е случило.

— Ето, нани, вземи третата кифла, не я искам.

Детето се изплаши от реакцията, предизвикана от предложението му. Досега бавачката тихичко ронеше сълзи, като от време на време подсмърчаше, но изведнъж нададе силен вой.

— О, не, не ще го понеса! О, Джейми, как бих могла да живея без теб? — Тя се свлече на килима до него и го прегърна толкова силно, че чак го заболя.

Тази нощ в леглото той плака, докато заспа. Когато след няколко часа се събуди, отново заплака. Не издържа и отиде да се гушне до бавачката.

— Джейми, обичам те — въздъхна тя.

— Аз също, нани. Ще умра без теб — захлипа детето, заровило личицето си в меката ѝ, приятно ухаеща гръд.

АНГЛИЯ — 1955—1963

Джейми не получи никакво обяснение за уволнението на бавачката си. Това не беше необичайно — на родителите му никога не минаваше през ум да го питат какво иска да прави, къде и с кого предпочита да бъде. Те решаваха всичко, свързано с него. В йерархията на домакинството мястото, заемано от Джейми, беше едно от последните — по значение той се нареждаше преди прислужниците и лакеите, но след домакина, готвача, иконома и... конете.

През тъжната седмица след напускането на Лу, когато му се струваше, че никога няма да престане да плаче, родителите му непрекъснато се караха. Врявата беше толкова силна, че я чуваше не само той, а и прислугата в апартамента, живеещите в останалата част от сградата и дори минувачите по улицата. Баща му викаше, майка му крещеше и хвърляше различни предмети.

Когато една сутрин баща му го събуди и му нареди да се измие и облече бързо, за да замине с него за Грантли, Джейми почувства огромно облекчение.

Меган щеше да пътува с тях — след напускането на Лу тя се грижеше за него. Девойката беше симпатична и добродушна и нямаше нищо против нея, но все пак тя не беше неговата нани и момчето си откъщаваше като се държеше лошо — цупеше се, не ѝ се подчиняваше и дори си позволяваше да ѝ се плези.

Младата жена търпеливо понасяше лошото му поведение, от което не му ставаше по-леко, а обратно — осъзнаваше по-ясно вината си.

„Горкото дете, тъгува за Лу и затова не мога да му се сърдя“ — Джейми я чу, че казва на прислужницата, която идваше да ѝ помага всяка сутрин. Тактичността на Меган го накара да се засрами и да ѝ се извини.

— Истински малък джентълмен си, нали? — Усмихна му се тя, приемайки извинението, и продължи да стяга багажа му.

— Есмънд също ли ще дойде с нас? — попита той само от любопитство, тъй като бебето — братче никак не го интересуваше. Дори обратно, появата му го беше раздразнила, защото Лу вече нямаше да му принадлежи изцяло.

— Не, той остава в Лондон с майка ти.

Джейми се намръщи.

— Значи мама няма да дойде с нас? — Доплака му се, но се опита да се овладее — не искаше да изглежда като разглезено мамино синче, пък и много плач му се насъбра напоследък.

— Не. — Меган бързо извърна поглед и се престори, че търси нещо в бюфета, който току-що беше подредила.

— Странно — замислено прошепна детето.

— Така е, миличък, разводът наистина е странно нещо.

— Какво значи „развод“?

— По-добре попитай татко си, скъпи — каза тя и притисна с длан устните си, също както правеше Джейми, когато не искаше да издаде някоя тайна.

— Той много не говори с мен и затова нямам желание да го питам за каквото и да е. — Забеляза, че Меган струпа всичките му кадифени костюмчета на леглото, а не ги подреди в куфара.

— Защо не ги прибираш?

— Така нареди негова светлост. Ще трябва да оставя тук тези хубави дрешки — колко жалко.

— Господи, ако знаеш само колко ги мразя! — възкликна радостно детето — очевидно положението не беше толкова трагично. Отначало беше ужасен при мисълта, че ще се отдели от майка си — обичаше я, въпреки студенината ѝ към него. Ала ако трябваше да избира между липсата на кадифените костюмчета и майка си, веднага щеше да избере първото. — Лу ще бъде ли там?

— Не съм чула да си е намерила ново място. Очаквам да е при родителите си, които живеят в имението.

— Чудесно... — Детето се втурна да помага, за да ускори събирането на багажа.

След шест месеца, прекарани в Грантли, Джейми беше убеден, че се намира в рая. Апартаментът в Лондон, кадифените костюмчета и

скучните разходки в парка бяха далечен спомен. Есмънд също изчезна от съзнанието му и само понякога, когато вечер си лягаше, си мислеше с тъга за времето, когато майка му, облечена в прекрасни дрехи, се отбиваше да го завие и целуне, преди да отиде на вечеря или на някакво увеселение.

Не му оставаше време да съжaliaва за нещо или за някого. Имаше гувернантка, госпожица Тимпсън, която беше много добра учителка, макар че на него му се искаше да е по-млада и с не толкова кисела физиономия. Той яздеше и се грижеше ежедневно за понито си Том, а в лицето на коняря Джим беше открил мъдър и верен приятел. На негово разположение бяха огромен парк, заемащ няколко хиляди акра, гори и ниви, из които бродеше и наблюдаваше природата. Но най-много го радваше обстоятелството, че съвсем наблизо, в къщата на горския, живее Лу.

Струваше му се още по-красива, отколкото в Лондон. Нежната ѝ кожа, която докосваше с удоволствие, излъчваше здраве. Сините ѝ очи сияеха, русата ѝ, къдрава коса блестеше. И в Лондон тя винаги беше весела и жизнерадостна, но тук въобще не преставаше да се смее.

В следобедните часове, когато нямаше уроци, Джейми отиваше при нея. Дватама правеха дълги излети, сетне, изгладнели, се връщаха в дома на семейство Ботрел, където пълничката и симпатична майка на Лу ги очакваше с току-що опечен сусамов кейк и кифлички, обилно гарнирани с конфитюр и сметана. Ако времето беше студено или валеше дъжд, играеха карти или бърбеха пред огъня във всекидневната, запалван в чест на Джейми.

— Защо не дойдеш да живееш при нас в замъка? — попита веднъж детето, когато си тръгваше.

— За какво му е бавачка на такъв голям мъж като теб? — Лу разроши закачливо косата му. — Сега имаш госпожа Тимпсън. Вече не си бебе.

— Но тя не се грижи за дрехите ми и за още много други неща. Ти можеш да го правиш, Лу — възрази Джейми, наричайки я по име — беше престанал да използва обръщението „нани“.

— Сега това е задължение на Меган, няма достатъчно работа за двете ни. Освен това... харесва ми да съм свободна. — Тя се разсмя гърлено и го погледна изпод око, сякаш се колебаеше дали да му се довери. — Скоро ще се местя.

— О, Лу, не може да бъде. Къде? — Джейми изглеждаше натъжен и когато Лу отново се изсмя, дори обиден.

— В друга къща наблизо.

— О, как ме изплаши. Помислих, че заминаваш някъде надалеч — въздъхна детето с облекчение.

— Аз? Да напусна Грантли? Веднъж го сторих, но никога няма да го повторя. Освен това баща ти ми каза, че мога да живея в хубавата къщичка, докогато пожела. — При тези думи на дъщеря си госпожа Ботрел измърмори нещо под нос и излезе от стаята, като затръшна вратата.

— Майка ти не иска ли да се местиш?

— Не.

— Може би ще й липсваш.

— Да, нещо подобно. — Тя прихна, което пък накара Джейми да си помисли колко странни са понякога възрастните и че дори любимата му Лу не прави изключение.

През първата година, след като го разделиха с майка му, той не я видя нито веднъж. Сега вече знаеше какво означава развод и от разговорите, които дочуваше, преди събеседниците да усетят присъствието му, научи, че родителите му се бяха разделили ожесточени един към друг. Разбра, че майка му създавала проблеми, а баща му бил безкомпромисен.

Накрая отношенията им поулегнаха и на него му беше разрешено да посети майка си. Тя не живееше вече в предишния апартамент — баща му отсядаше там, когато идваше в града. Беше се преместила в красива и елегантна къща в квартал зад Нйтсбридж.

Попи го посрещна сърдечно, обсипа го с целувки и се зае да го забавлява. Заведе го в „Хародс“ и от детския щанд му купи всевъзможни играчки, отидоха на кино, в сладкарница и с това интересът ѝ към него сякаш се изчерпа. Настани го в едно от помещенията на последния етаж и с неохота му заяви, че може да смята стаята за своя. Джейми прекара по-голяма част от престоя си в Лондон в нея. В съседство се намираше стаята на братчето му, но то беше само на две години, следователно не представляваше интерес за млад мъж на почти осем години.

Почти веднага реши, че тук не му харесва. Въпреки изобилието от играчки той скучаеше и мечтаеше да се върне в Грантли.

Непрекъснато беше уморен, защото не можеше да се наспива — два етажа по-долу шумните забавления като че никога не преставаха. За негова радост гостува само три пъти на майка си, след това не стъпи повече в дома ѝ.

Отначало се страхуваше да живее с баща си, но скоро разбра, че няма основание — виждаше го много рядко. Той обитаваше своя етаж, а Джейми — неговия. Понякога се срещаха на стълбите и официално се поздравяваха. Няколко пъти беше извикван в салона, когато на баща му гостуваха приятели. След представянето му той имаше задължението да поднася закуските на гостите, заети с питиетата си, сетне напускаше. В присъствие на други хора не се чувстваше неловко пред баща си, но изпитваше истински страх да остава насаме с него. Това се случи само няколко пъти и тогава и двамата се почувстваха неудобно, тъй като нямаше какво да си кажат.

Вече не изпитваше безумна обич към майка си, но за сметка на това се привързваше все повече и повече към Лу. Освен това откри, че е влюбен в Грантли.

Това стана постепенно и измина доста време, докато го осъзнае, тъй като не можеше да предположи, че човек може да е влюбен в едно име. Осъзна го една лятна привечер, когато се прибираще, след като беше прекарал следобеда при Лу. Меките лъчи на залязващото слънце обливаха голямата стара къща; съграждащите я камъни не изглеждаха студени и сиви както друг път, а топли и златисти. Застана на малко възвишение и погледна надолу към замъка, сгушен в подножието на стръмни хълмове, които през пролетта се обагряха в пурпурночервено от цъфтящите рододендрони. Дългата редица прозорци, разделени с отвесни каменни колони сякаш му намигаха като разноцветни очи. От комините се издигаха тънки струйки дим, което означаваше, че камините вече са запалени и обещават уют в хладната вечер. Голямата дъбова входна врата стоеше гостоприемно отворена. Запленено от гледката, момчето с гордост си помисли, че това е неговият дом, че никога не би пожелал да живее другаде и че където и да отиде, ще носи в сърцето си спомена за него. Внезапно осъзна нещо много важно, за което преди не се беше замислял — че един ден всичко това ще му принадлежи. В този момент разбра, че е влюбен в Грантли и че ще го обича винаги.

Трябваше да се раздели с този детски рай, когато навърши осем години. Тъй като рядко разговаряше с баща си, последвалите събития го изненадаха. Една сутрин го повикаха в кабинета на баща му, който му съобщи, че на другата сутрин двамата заминават за Лондон, за да му купят ученическа униформа и че следващата седмица ще отпътува с влак към Линкълншър и към... неизвестното.

Джейми изтича при Лу да се сбогува. Не заплака, макар че много му се искаше, защото знаеше, че осемгодишните момчета не хленчат.

Но тя не можа да се сдържи и се разрида. Сълзите ѝ измокриха лицето и косата ѝ. Сърцераздиращият ѝ плач само подсили стоицизма му.

— Все пак, мишленце, успях да ти спестя две години страдания в пансиона.

— Нима?

— Ами да, нима не си го разбрал? Аз бях тази, която убеди баща ти да не позволява на съпругата си да те изхвърли от родния дом, когато беше шестгодишен. Не ще мога да направя същото за малкия Есмънд.

— Никога няма да го забравя, Лу.

— Няма значение. Обзалагам се, че няма да ми пишеш.

— Обзалагам се за обратното.

— На колко?

— На половин крона... че ще ти пиша всяка седмица.

— Дадено!

Двамата си стиснаха здраво ръцете.

Следващите пет години за Джейми бяха изпълнени със страх, самотност и понякога с истински ужас. Училището в Линкълншър беше изолирано, сякаш директорът се страхуваше от контакти с останалия свят. Беше представител на старата школа и се отличаваше с жестокостта си, поощрявайки по-големите момчета към садизъм.

Джейми се трудеше неуморно, гледаше да не се набива на очи и мечтаеше за ваканциите и сигурността на Грантли.

Когато навърши тринайсет, го изпратиха в най-старото и най-престижно учебно заведение в областта. Щом влезе през Старинната

порта в двора на училището и видя тълпите бавно разхождащи се, самоуверени ученици от горните класове, усети, че му прималява. Предварително знаеше, че не трябва да стъпва върху тревните площи, които бяха запазен периметър за „мъжете“, както наричаха големите момчета, отговарящи за дисциплината. Не беше единственият, който стоеше отстрани и наблюдаваше със страхопочитание тези недосегаеми същества, сновящи нагоре-надолу по тревата; те носеха пъстри жилетки под жакетите и ослепително бели гамаши — и двете бяха белег на старшинство.

Наблюдаваше ги със страх, защото знаеше, че ще бъде личен прислужник на някого от тях. Историите, които беше чувал за жестокото третиране на малките от страна на големите ученици, можеха да накарат и най-коравото сърце да се свие от ужас. Питаше се към кого ли ще го зачислят.

— Прислужник! — извика някой от горния етаж.

— За теб се отнася, Грантли — побутна го един от първокурсниците, с когото седяха, изнервени и нещастни, в помещението за „слуги“ и чакаха разпореждания. — Запомни, за една минута трябва да стигнеш дотам, иначе ще те бият.

Джейми се втурна нагоре по стълбите към етажа, където се намираха стаите на шестокласниците. Предварително му бяха обяснили, че всички врати ще бъдат затворени, освен една, където го очакват. Там през цялата година щеше да изпълнява длъжността на безплатен слуга, на любовница — ако се наложи — и да търпи наказания, щом не изпълни задълженията си.

Почука три пъти и извика, както беше инструктиран:

— Разрешете да вляза, сър!

— Влез, нещастнико! Защо си толкова изплашен?... „Страхуваме се, че не знаем какви трябва да бъдем и къде трябва да бъдем.“ Не ме зяпай така, сладурче, че може да налапаш някоя муха. Не се плаши, няма да те изям. И така — знаем къде сме, но не знаем защо, как и докога. Аз съм Гътри Евриман, твойт господар и повелител през следващите два срока. Седни!

— Благодаря, сър. — Момчето седна на кресло, тапицирано с избеляла тъмнозелена дамаска, и сам се сети да си затвори устата, тъй като несъзнателно беше зейнала отново. Гътри Евриман беше много едро момче — беше висок над метър и осемдесет и имаше силно

развита мускулатура, като на състезател по ръгби, което му се струваше забавно, тъй като не беше стъпвал на игрище. „Играта на зарове ми подхожда повече“ — обичаше да казва той. На Джейми му се стори, че стаята се стеснява от присъствието му. Огледа се: стените бяха украсени с копринени драперии, една чудесна картина на Бърн-Джоунс беше окачена над камината, на прозореца беше поставен глинен съд, в който тлееха ароматни треви, пердетата бяха изискани и се съчетаваха с дамаската на креслата. Това беше стая на естет, не на ученик. Липсваха типичните атрибути: бухалки за бейзбол, фотографии и флагове.

— Искаш ли чай? „Ърл Грей“, великолепен е. — Гътри се настани на креслото срещу него и се залови да налива чай от сребърната кана в чаши от фин костен порцелан. Върху масата имаше поднос с много тънки сандвичи с кисели краставички и друг с шоколадови еклери. — Отсега нататък, скъпи приятелю, това ще бъде твое задължение. Показвам ти как искам да го правиш.

— Да, сър.

— Точно по правилата, нали разбираш? Не мога да понасям лошо приготвени сандвичи. Вредят ми на храносмилането.

— Да, сър.

— Наричай ме Гътри, когато сме насаме.

— Да, Гътри — отвърна Джейми унило, защото подобна интимност го плашеше. Беше решил да се противопостави на всякакъв сексуален натиск, макар че другият беше толкова едър и силен, че положително щеше да наложи желанията си.

— Как беше в първоначалното училище?

Джейми сви рамене.

— Ужасно; нали? Не се тревожи, нещата тук ще вървят по-добре.

*Не трябва, не мисли за утрешния час:
приятелю, живей под слънчевата власт.
Когато ний умрем, веднага ще догоним
избягалите векове пред нас.*

Гътри издекламира стиха, докато слагаше захар в чая си и го разбъркваше.

— Много подходящо за случая, макар че поетът е искал да каже друго. „Рубаят“, чувал ли си за „Рубаят“? Не? Трябва да опознаеш Омар Хаям. В творчеството му има по нещо, подходящо за всеки случай. Имаш късмет, че Гътри ще ти обясни всичко. Скъпо момче, онова, което трябва да разбереш, е, че първоначалното училище има за цел да ти вдъхне увереност, че можеш да се справиш с всичко в живота. Несъмнено са те научили да понасяш бой и дори със стон да не показваш колко много страдаш. Прав ли съм? Когато около теб са се увъртали със сексуални предложения персоналът и по-големите момчета, ти не си продумал никому. Чувствал си се самотен сред тълпата и никой не го е узнал. Научил си се да цениш приятелството, но също така и да не се доверяваш на другари, които ще побързат да те предадат. Сигурен съм, че можеш да се съсредоточаваш и сред най-голяма врява, че можеш да си напълниш стомаха с ужасна храна и да не я повърнеш. Обзалагам се, че ти се струва невъзможно да закъснееш за някъде. И че си се научил да пушиш. Виждаш ли? Прав съм по всички точки. Това училище ти е направило услуга; ако избухне някоя нова война, ще я преживееш — война или затвор, няма значение. — Той се изсмия високо. — Скъпи Грантли, ти си готов за живота — или така е поне на теория.

Джейми бързо осъзна колко благодарен трябва да бъде на съдбата, която го изпрати при Гътри.

Другите момчета в неговото положение понасяха побоища, ругатни, сексуален тормоз, но той — никога. Гътри се отнасяше към него вежливо, беше загрижен, когато лягаше болен, даваше му щедри възнаграждения и никога не го докосна по начин, който би могъл да се изтълкува като провокативен. Забавляваше се да го учи на изкуство, музика и литература. Момчето го обожаваше и когато Гътри напусна, за да продължи учението си в Кеймбридж, Джейми се заключи в тоалетната и плака безутешно — училището никога повече нямаше да е същото без Гътри.

АНГЛИЯ — 1965

Лятото, когато Джейми навърши шестнайсет, беше от голямо значение.

Той се върна от училище за дългата лятна ваканция доволен — беше се справил сравнително добре с изпитите в края на срока. Не беше очаквал да постигне отличен успех, знаеше, че не е по силите му, защото не притежаваше изключителни умствени способности. Но знаеше, че чрез постоянни, макар и не прекалени усилия може да постига средни резултати. Баща му, който също никога не беше блестял с академичен ум, щеше да бъде доволен.

На масата в хола го чакаше писмо. Веднага позна почерка — едри букви като заврънкулки, изписани с черно мастило върху тънък бял плик. Изтича в стаята си на горния етаж, преди да го отвори. Беше поканата от майка му да прекарат лятото заедно с нейни приятели в наетата от нея вила в Римини. Писмото беше закъсняло. Щеше да му бъде интересно да отиде, защото почти не се виждаха напоследък, а вече се чувстваше достатъчно голям, за да се държи подобаващо с изтънчените ѝ приятели. Освен това беше на възраст, когато забавленията, устройвани от нея, го привличаха.

Обаче не и сега. Не и след като на празненството по случай завършването на срока след шестгодишно отсъствие от живота му тя неочаквано се появи и... го изложи пред приятелите му. Пристигна в училището, елегантна и красива както винаги — майка, с която всяко момче би се гордяло. Отначало се държеше естествено и очарова съучениците му, които се почувстваха по-свободни в нейно присъствие. Дългокосият мъж, когото водеше със себе си, беше достатъчно млад, за да ѝ бъде син, което не се хареса на Джейми, ала още по-лошо впечатление правеше смешният му светлосин кадифен костюм. Идваше му да потъне в земята от срам, когато забележа безвкусния златен пръстен, който мъжът носеше на малкия си пръст.

Щом видя, че съучениците му се смеят и си разменят шеги с нея, очевидно завладени от чара ѝ, се поуспокои. Навярно не бяха обърнали

особено внимание на приятеля ѝ, или пък завиждаха на Джейми, че има такава еманципирана майка. Тя говореше твърде високо и се смееше твърде често и на момчето му мина през ума, че може би е пила. „Много важно“ — помисли си и се включи в оживения разговор.

По едно време момчетата се умълчаха, което го накара да се извърне, за да види причината. Зад него стоеше баща му — висок, изискан, с каменно изражение. На Джейми му се прииска баща му да не е винаги толкова сериозен.

— Добро утро, Попи! Добро утро, Джеймс!

— Татко!

— Скъпи Хари... колко си красив и колко добре изглеждаш! Уейн, любов моя, ще се съгласиш, че бившият ми съпруг изглежда божествено. — Тя хвана под ръка приятеля си. — Запознайте се — Уейн Деверо, моят бивш... лорд Грантли. Уейн ми прави прическите, нали така, миличък?

Джейми усети как приятелите му се побутнаха и изкикотиха.

— Господин Деверо! — Хари Грантли му подаде вежливо ръка.

— Ваша светлост! — Той се ухили глупаво.

— Как си, Хари?

Момчето се напегна, без да знае защо. Усети, че зад невинния въпрос се крие някаква опасност, и изтръпна.

— Отлично, Попи, благодаря.

— Как е твоята проститутка, Хари? — Тя се изсмя пискливо. — Все така упорита ли е? — Смехът ѝ премина в крясък.

— Искаш ли да опиташ от лакомствата, които съм донесъл, Джеймс? — запита баща му.

— С удоволствие, сър — отвърна момчето, обърна гръб на майка си и се отдалечи от групата заедно с баща си.

Погледна писмото. През онзи далечен ден беше пренебрегнал собствената си майка, защото това беше единственото разумно нещо, което можеше да стори при дадените обстоятелства. И ето, че сега пристигаше тази покана. Защо? Като извинение? Не знаеше дори дали да ѝ отговори — ще трябва да попита баща си.

Прокара показалец по извивките на подписа. Изведнъж почувства тъга. Далечен и все още ясен спомен изплува в съзнанието му — беше уханието ѝ. Подуши хартията — долови парфюма ѝ. Ето кое беше възкресило миналото. Беше същият аромат, който се

излъчваше от красивата и елегантно облечена Попи, когато тя идваше вечер при него, за да го целуне за „лека нощ“. Беше прочел някъде една мисъл на Уинстън Чърчил, който твърдеше, че майка му блестяла като вечерница и я обичал, но от разстояние. Разбираше какво означава признанието на великия мъж, защото като дете беше изпитал същото.

На вратата се почука.

— Влез — извика и пхна поканата обратно в плика.

— Бихте ли предпочели да сервирам вечерята във всекидневната, мастър Джеймс? — запита икономът. — В трапезарията е много студено.

— Баща ми няма ли да вечеря вкъщи?

— Не, сър. Негова светлост замина вчера за Съединените щати — каза Фентън, без да успее да прикрие изненадата си, че Джейми не знае този факт.

— О, разбира се, колко глупаво от моя страна. — Удари се по челото. — Забравих, че го планираше. — Излъга, за да скрие унижението си. Баща му дори не беше благоволил да го уведоми.

— Едва ли си струва само заради мен да сервирате. Ще помоля готвачката да ми остави сандвичи и супа в термос. Излизам и ще вечерям по-късно.

— Както желаете, господин Джеймс. — Фентън леко се поклони и се оттегли заднешком през вратата по начин, който винаги будеше възхищение у Джейми.

Младежът обу джинси, облече спортна фланелка, метна върху раменете си пуловер и след няколко минути вече забързано крачеше през парка. Като малък винаги изтичваше при Лу, когато беше разтревожен. Нищо не беше се променило. Наближаваше шестнайсет, беше висок почти метър и осемдесет и многообещаващ играч на ръгби и все пак, когато беше разстроен, се нуждаеше от бившата си бавачка.

— Господи, всеки път като те видя, ми изглеждаш все по-висок и по-едър. Влизай. — Тя отвори широко вратата, той влезе в тесния вестибюл и запита:

— Няма ли да ме целунеш?

— Не знам дали е редно, станал си такъв голям момък. — Лу се поусмихна загадъчно и го погали по голото рамо. По тялото му премина тръпка и той извърна очи, за да не се издаде. Сетне се обърна

тромаво и влезе във всекидневната — уютна стая с басмени перденца, малко канапе.

— Ако знаех, че ще дойдеш, щях да разтребя — опита се да се оправдае тя и вдигна купчината книги и списания от канапето, за да му направи място да седне.

— Нямаше да е по-хубаво, ако беше подредено.

— Предполагам, че си прав. Винаги съм твърдяла, че има по-важни неща в живота от домакинската работа.

— Обичам да си представям всичко тук по този начин — теб, книгите ти, телевизора, меката светлина на лампиона върху косата ти... — дрезгаво изрече Джейми, без да е наясно защо ѝ казва всичко това.

— Нима? Колко мило. — Лу отново му се усмихна по странен начин. Усмивката ѝ беше някак си загадъчна и замечтана, сякаш му изпращаше послание. — Какво ще пиеш, ябълков сок или да отворя бутилка вино?

— Вино, ако не те затруднявам — побърза да отвърне Джейми, защото ненавиждаше домашно приготвените питиета.

— О, Джейми, какво говориш? За теб съм готова на всичко. Ей сега ще донеса една бутилка.

Младежът все още стоеше прав. Струваше му се, че изпълва малката стая с присъствието си, че е попаднал в чужда за пола му територия, в която той, мъжът, се чувстваше неловко.

Тя се върна с виното и две чаши.

— Ще я отвориш ли? Хич не ме бива с тирбушона. — Изкикоти се и му подаде бутилката. Джейми се почувства ужасно горд.

— Е, уютно е тук, нали? — Лу седна на канапето и подви нозе под себе си.

— Винаги трябва да носиш синьо, отива ти — изрече той и му се стори, че гласът му прозвуча някъде отдалеч.

— А пък аз си мислех, че никога не забелязваш как е облечена старата ти бавачка.

— Не бъди глупава, разбира се, че забелязвам. — Приседна на канапето до нея.

— Изглеждаш разтревожен, какъв е проблемът?

— Никакъв. Навярно ставам по-чувствителен с възрастта.

— Хайде, изплюй камъчето. Знаеш, че всичко можеш да споделиш с Лу.

Товага ѝ разказа за поканата на майка си и защо не иска да отиде, и колко е обиден на баща си.

— Напомних му да те предупреди, че заминава. Баща ти е ужасно разсеян — някой път ще забрави собственото си име. — Лу напълни чашите.

— Виното е хубаво — обади се младежът.

— Подарък ми е.

— От някой обожател?

— Не бъди дързък — побутна го закачливо.

— Виждаш ли се често с баща ми?

— Сегиз-тогиз.

— Бих желал и с мен да е така — въздъхна момчето.

— Виж какво, Джейми, научих нещо от живота и то е, че никога не получаваш всичко, което желаеш, но ако все пак това някога се случи, най-често съжеляваш.

— Има моменти, когато искам да съм сирак.

— Ала не си. Имаш баща и винаги можеш да разчиташ на него, повярвай ми. Той те обича, Джейми, казвал ми го е.

— Но защо не и на мен?

— Защото е особен. Не можеш да промениш хората, момчето ми. Знаем, че ти изглежда като стар досадник, но мисля, че се стеснява от теб.

— От мен?

— А ти не се ли стесняваш от него?

— Да, но това е различно.

— Не виждам разликата. — Лу го изглежда, наклонила глава.

— Знаеш ли, Лу, много си хубава — изтърси Джейми и се запита какво го накара да го каже и какво, за Бога, му става тази вечер.

— Е, благодаря ти, млади момко. Искаш ли да хапнеш? Ела да ми помогнеш.

Той я последва. В малката кухня се почувства още по-тромав и непохватен, докато тя сръчно приготви сандвичи.

— Не забравяй да сложиш кетчуп.

— Как бих могла.

— Странно, Лу, вече се чувствам по-добре. Разговорът с теб винаги помага.

— Радвам се, че мога да ти бъда полезна. — Раздруса бутилката със соса и я обърна. Червената течност се изля върху сандвичите, но част от нея изпръска тениската и джинсите на момчето.

— О, колко съм несръчна, извинявай. Свали тениската, за да я изчистя, и облечи пуловера.

Той се съблече внимателно, така че да не изцапа косата си. Жената постоя известно време, втренчена в него.

— Наистина си пораснал... — прошепна дрезгаво, а той се изчерви, забелязал леката усмивка на устните ѝ. — О, погледни, джинсите ти също са изцапани. Стой така. — Обърна се, намокри кърпа, приклепна и започна да почиства петното от сос върху панталоните му.

Джейми стоеше вдървен като войник на парад, усещайки само нежните ѝ докосвания. Невъобразима възбуда премина през тялото му. Не знаеше къде да погледне, когато почувства, че пенисът му се втвърдява.

— О, какво става тук? — прошепна тя и за най-голям ужас на Джейми, започна да сваля ципа на джинсите му. „Какво е намислила?“ — изтръпна той.

Лу го пое нежно, както би направила с ранена птичка. Усещането от докосването на меката, женска длан беше по-силно, отколкото момчето можеше да си представи — стори му се, че нещо в него ще експлодира.

— Какъв голям мъж си станал — чу я да казва, но гласът ѝ сякаш бе заглушен, тъй като всичките му сетива бяха притъпени, освен едно — усещането за онова, което ставаше между краката му. Сетне се случи нещо, което подсъзнателно беше желал от доста време. Лу взе набъбналия му член в устата си, раздвижи устни и Джейми почувства, че всичката му кръв нахлува в него, уголемява го все повече и повече... потръпна, краката му отмяляха, не можеше да... трябваше... тялото му се изви като дъга...

— О, Господи, съжалявам, Лу — простена засрамено, когато спермата му я обля.

— Не се притеснявай, скъпи — погледна го усмихнато и се изправи. — Ела... — Хвана го за ръка и го поведе по стълбите. —

Струва ми се, че имаш нужда от уроци.

АНГЛИЯ — 1965—1966

Джейми беше уверен, че това лято е най-щастливото в живота му.

Чувстваше се като новороден. Струваше му се, че се е променил — и вътрешно, и външно. обстоятелството, че обича Лу като жена, беше причина за тази промяна. Гледаше на живота по друг начин — вече не беше самотен, имаше някого, за когото да се грижи и да закриля, някой, който истински го обичаше. Беше толкова щастлив и преизпълнен с емоции, че всичките му сетива бяха изострени както никога досега; когато слушаше музика, се вълнуваше повече от преди; простиците неща като залез, цветя, пеперуди, които в миналото почти не забелязваше, сега му правеха особено силно впечатление. Сутрин се събуждаше, жаден за вълненията, които новият ден ще му предложи.

Беше изцяло завладян от любовта и радостен, че се е озовал в един нов и както му се струваше, по-добър свят.

— Сигурна съм, че няма да ме харесваш, когато стана на шейсет и пет — изкикоти се закачливо Лу и напълно удовлетворена се отпусна в леглото.

— Винаги ще те харесвам, Лу, и ще те обичам до края на дните си. — Той се опря на лакътя си, за да я вижда по-добре. — Аз самият ще остарея и тогава ще бъда на... — устните му се движеха безшумно, докато пресмяташе. — Ще бъда на четирийсет и девет, почти на петдесет. Стар като библейски пророк, нали? — Мисълта за това го накара да се разсмее, както се смеят младите, когато говорят за старостта като за нещо, което не ги засяга.

Джейми погали пълничките ѝ гърди, възхищавайки се на гладката ѝ кожа. Все още изпитваше смайване, че му е позволено да докосва това женско тяло.

— Ти като че ли си модел на Рубенс.

— Кой е пък този?

— Художник, чиито картини изобразяват красиви жени с пищна плът в чудесни, прасковени тонове.

— Искаш да кажеш, че съм дебела, така ли? — изсмя се Лу.

— О, не, съвсем не... ти си... ти си просто чудесна! — Посегна към прелестното ѝ, скрито място.

— Ненаситен си, момчето ми — укори го младата жена, ала усмивката ѝ подсказваше, че е безкрайно доволна от него.

През есента Джейми се върна в училище, но не можеше да забрави както Лу, така и часовете, прекарани с нея в широкото ѝ легло. Нищо друго нямаше значение в живота му, освен тя и къщичката, където я беше настанил баща му и където се чувстваше като в рая.

По време на часовете беше разсеян, спортът престана да го интересува; предпочиташе да се уединява, за да си мисли, разбира се, винаги за едно и също нещо — за Лу.

Струваше му се, че ще полудее от копнеж, че няма да издържи на почти физическата болка, която измъчваше тялото му.

Лошите оценки не закъснях, а също въпросите и съветите, но нищо не го смути. Треньорите го ругаеха, увещаваха, молеха — не им обърна внимание. Последваха предупреждения, на които той отговори със свиване на рамене.

Една неделя не можеше повече да издържи и след молитвата в параклиса излезе от училището. Качи се на автобуса за Лондон, взе влака за Грантли и такси до къщата на Лу.

— Не прави повече подобно нещо — скара му се тя за негово най-голямо разочарование.

— Мислех, че ще се зарадваш.

— Не ми е приятно, когато някой ми се изтърси без предупреждение.

— Дори аз?

— Особено ти — заяви загадъчно, сетне сви рамене. — Е, щом си дошъл, влизай. Можеше да бъде и по-лошо.

В понеделник Джейми се върна в училище. Не искаше да го прави, но Лу го накара. Отсъствието му не мина незабелязано. Получи наказание и най-строгото предупреждение — ако избяга повторно и ако не си поправи оценките, ще трябва да напусне училището. Опита се да се поправи и поуспокоен донякъде от мисълта за коледната ваканция, отбеляза известен успех.

Когато се завърна в Грантли, откри съкрушен, че Лу не е там — беше заминала да прекара коледните празници с някаква леля. Не го беше предупредила и това най-много го натъжи. Беше му оставила само кратка бележка, в която не може да открие и капка обич.

Пристигането на чичо Фредерик и леля Джоан спасиха празника и му помогнаха да запази душевното си равновесие. Беше виждал по-младия брат на баща си и съпругата му само два-три пъти, и то когато беше съвсем малък, така че споменът за тях беше избледнял. По професия Фред беше дипломат и цялата му кариера беше преминала в различни части на света. Рядко се връщаше вкъщи и много отдавна беше заявил, че предпочита чуждите страни пред родината си. Съпругата му, генералска дъщеря, беше свикнала с необикновения му начин на живот.

Когато първата вечер след пристигането им всички седяха на дългата маса, Джейми не можеше да повярва, че това са двама братя. Баща му се беше разположил на челното място, изпънат, строг и някак си отчужден, сякаш не беше част от компанията. Брат му имаше същата хубава осанка и красиви черти на лицето, но към тях природата беше прибавила чар и силно чувство за хумор.

Джейми беше очарован. Когато чичо му пускаше някоя шега, момчето поглеждаше крадешком към баща си, неизменно оставащ сериозен, за разлика от леля Джоан, която неспирно се тресеше от смях.

По време на тази ваканция Джейми се сприятели с чичо си. Фред го научи да играе бридж и табла — покер беше научил в училище.

— Забрави рулетката, приятелю, само баламите играят на нея.

От него научи много за вината и за силните напитки. Ала когато чичо му сметна за свой дълг да го запознае и с въпросите на секса, той скришом се поусмихна. Забавляваше се да седи пред него и да си дава вид на силно заинтересуван от темата, докато в същото време си мислеше със задоволство каква чудесна учителка има в лицето на Лу.

— Защо изостави дипломатическата кариера, чичо? — поинтересува се веднъж.

— По-скоро тя ме изостави. — Той гръмко се изсмя. — Възникнаха два малки проблема. Първият беше скандал с тъмнокожа красавица в Суматра, а вторият — натрупан дълг от хазарт в Хонконг

поради нещастно стечение на обстоятелства. Никога не се забърквай с китайци, Джейми, когато играеш комар. Много са коварни.

— А Джоан как го понесе?

— Кое, дълга или момичето? — Фред се ухили дяволито. — Поразсърди ми се заради сумата, която загубих, а колкото до момичето... Нямах неприятности. Послушай съвета ми, Джейми, ожени се за момиче от висшата класа, и то от семейство, в което никога не е имало развод. Всичките ти прегрешения съпругата ти ще приема като неизбежно зло, което трябва да понесе.

— Нима? — Младежът се усмихна, защото знаеше много добре за коя ще се ожени.

— Какво ще правиш след университета, момчето ми?

— Нямам представа, чичо. За предпочитане е да не работя нищо.

— Баща ти едва ли ще е щастлив да чуе това. Помисли за стария Дипломатически корпус, идеята не е за изхвърляне. Ако избегнеш грешките на глупавия си чичо, ще стигнеш далеч.

През цялата ваканция имаше само един неприятен момент, когато на вечеря се заговори за майката на Джейми.

— Бях седнала до нея във фризьорски салон в Лондон. Разбира се, тя нямаше представа коя съм — не бях я виждала от години, освен това съм доста поостаряла в сравнение с нея — отбеляза добродушно Джоан.

— Така ли? — прекъсна я остро бащата на Джейми, с което искаше да покаже, че не желае разговорът да продължава в тази насока.

— Изглеждаше великолепно. Изрусена, с тен, очевидно много щастлива с новия си съпруг.

— Нов съпруг? — Момчето наостри уши. Понякога се отчайваше от отчуждението между родителите си. — Не знаех, че се е омъжила повторно.

— О... трябваше да му кажеш. — Джоан тихо смърми девера си. — Преди шест месеца... много богат съпруг... по-възрастен от нея, разбира се, но пък това означава, че едва ли ще има нещо против... — Тя се загледа съсредоточено в чинията си.

Очевидно нямаше значение, че Джейми вече е шестнайсетгодишен. Точно когато разговорът стана интересен, го изключиха от него — също както по времето, когато беше дете.

— Трябва да се ожениш отново, Хари, все още си млад — нетактично продължи снаха му.

— Джоан, ще ти бъда много благодарен, ако не се бъркаш в живота ми — ледено произнесе баща му, но Джейми не посмя да го погледне.

Когато симпатичната двойка си замина, той беше съкрушен. Малко ги познаваше, но от все сърце желаше те да са му родители.

Този път училището започна много насериозно — изучаваха се по-трудни предмети, необходими за влизането в университета.

Джейми заработи усърдно. Не беше забравил Лу, но осъзна, че трябва да разграничи нещата в живота си. Стараеше се да не привлича вниманието на училищните власти, а това беше възможно само ако заляга над учебниците. Не можеше да понесе мисълта, че могат да му забранят да излиза в града. Това беше важно за него, защото означаваше среща с Лу в Лондон и страстни нощи в някоя хотелска стая.

Ваканциите обаче си оставаха проблем. Лу заяви, че баща му няма да е доволен, ако научи за връзката им, така че, когато лордът беше в Грантли, Джейми не се виждаше с нея. Ала заминеше ли баща му някъде по работа или при приятели, тайните любовници страстно падаха в обятията си.

Точно преди дългата лятна ваканция се случи нещо непредвидено — Джейми получи пощенска картичка от Лу, която му съобщаваше, че заминава при сестра си в Хенли. Тогава той стори онова, което си беше обещал никога повече да не прави — избяга от училище.

Когато се върна, заплахата от изключване стана по-реална от всеки друг път.

АНГЛИЯ — 1966

Седмица по-късно седеше на леглото в малката си, подобна на клетка стая и държеше в треперещите си ръце писмо, на чието съдържание не можеше да повярва, колкото и да го препрочиташе.

Беше неизказано щастлив, когато видя плика с грозния ѝ, почти детски почерк. Лу рядко му пишеше — намираше го досадно, както му беше обяснила; когато го правеше, обикновено беше, за да му съобщи, че няма да може да се срещнат.

Но този път беше различно. Писмото му съобщаваше, че между тях всичко е свършено; че съжалява, че не е редно (в думата „редно“ имаше правописна грешка) да поддържа тази връзка предвид голямата разлика във възрастта им и че решението ѝ е окончателно.

Сълзи премрежиха очите му, докато четеше. Скъпата му Лу винаги мислеше повече за него, отколкото за себе си. Бързо надраска отговор, с който ѝ обясняваше, че намира причините за неоснователни, че любовта им е твърде силна, за да бъде отхвърлена с такава лекота. Прибави подходящ стих от един от метафизичните поети и се почувства по-добре, след като изпрати писмото.

Последва кратък и жесток отговор: „Не желая повече да те виждам! Никога!“

Засегнат от жестоките думи, изпълнен с неразбиране, болка и страх, той нахвърли няколко вещи в чантата си и без да мисли за предстоящите изпити, отново избяга от училището.

По здрач застана пред вратата на Лу, измъчван от страх и мрачни предчувствия.

— Нали ти изпратих писмо — заяви тя вместо поздрав.

— Получих го и затова съм тук.

— Казах, че не искам повече да те виждам.

— Мисля, че ми дължиш обяснение.

Тя го изглежда, сякаш го виждаше за пръв път.

— Влез, но само за минута...

Джейми застана прав в малката всекидневна, където отново се почувства тромав и непохватен както някога.

— Какво се е случило, Лу?

— Не съм длъжна да ти обяснявам — сопна се тя; лицето ѝ беше изкривено от гняв и вече не изглеждаше красиво.

— Но ти... ние бяхме толкова щастливи. Лу, не можеш така да се отнасяш с мен. Моля те, трябва да знам. Какво има? Направил ли съм нещо? Обичам те, Лу, винаги ще...

— Бременна съм — прекъсна го и се тръшна на канапето.

— Бременна? — глуповато повтори Джейми, тъй като не можа веднага да схване смисъла на думите ѝ.

— Оглуша ли?

— Скъпа, това е чудесно. Господи, никога не съм си представял... о, скъпа моя...

— Няма да го родя.

— Но, Лу, трябва... — Коленичи пред нея. — Няма да ти позволя да го махнеш. Ще се оженим, ще си намеря работа... — Думите му възбудено се лееха като порой.

— Ако бях на твое място, нямаше да го направя. Детето не е твое. — Облечена в светла рокля на цветя, тя седеше със събрани колене като някоя стара мома. Беше скръстила ръце в скута си, но позата ѝ очевидно беше принудена.

Джейми седна на пода. Прималя му, не можеше да повярва на ушите си.

— Не, не е възможно. Нали твърдеше, че много ме обичаш, и аз ти вярвах! — Гласът му трепереше от мъка.

— Така беше, не съм те лъгала. Обичах те... може би повече, отколкото можеш да си представиш. Но сега си върви, за Бога!

— Значи има някой друг?

— Да, има! Аз!

Джейми се извърна по посока на неочаквания глас и скочи на крака.

— Татко! — извика изненадан и очите му се помрачиха от ревност и гняв. — Ти? — Все още не можеше да повярва.

— Откога стоиш тук? — Лу се изправи разтреперана.

— Достатъчно дълго, за да чуя всичко. Отдавна ли ме мамиш, Лу? — попита лорд Грантли с характерната си сдържаност.

— Влюбени сме от година — вместо нея отговори синът му.
— Ти не се меси.
— Но всичко това ме засяга не по-малко от теб.
— Така ли мислиш?
— Да. Обичам Лу...
— Млъквай!
— Няма!
— Джейми, моля те. Защо не си отидеш?
— И да те оставя с него? Лу, как бих могъл? Моят собствен баща... откога?
— От последните седемнайсет години — беше отговорът на баща му.
— Не, не е вярно.
— Кажи му, Лу!
— Вярно е, Джейми. Влюбих се в баща ти, когато за пръв път дойдох да работя за семейството ви.
Джейми го погледна неவிждащо. Тази къща, хубавото вино, което никога не липсваше, елегантните дрехи, многобройните пътувания — всичко вече имаше обяснение. Извърна се към нея.
— Не говори така. Как можеш да го обичаш, когато няма взаимност? Той не обича никого на този свят... — усети, че гласът му трепери и се помъчи да се овладее.
— Не разбираш баща си... Никой не го познава така добре, както аз... Той е добър, нежен и внимателен. — Лу заплака.
— Чудесно, щом толкова го обичаш, защо ме прие в леглото си? — изкрещя младежът.
— Джейми, позволи си прекалено много — произнесе заплашително Хари Грантли.
— Все още не съм казал всичко, което...
— Изключен си от училище. Телефонираха ми...
— Не давам пукната пара за училището. Мястото ми е тук, при Лу, а ти си излишен. Обичам я и ще се ожения за нея. Тя ще роди нашето бебе...
— Твоето бебе? Сигурен ли си?
Пред очите му сякаш падна тъмночервена мъгла.
— Напълно. — Той се обърна към баща си. — Трябва да е мое. Знаеш ли колко пъти сме го правили? Тя още не ми се е наситила,

нали, Лу?

Баща му замахна толкова бързо, че Джейми дори не видя юмрука, който се стовари върху лицето му.

КАН — ЕСЕНТА НА 1992

— По дяволите! — Джейми погледна часовника си. Не трябваше да закъснява за срещата с Гътри, който държеше на точността.

Спусна крака на пода. Колко странно, че прекара толкова време в спомени за онези години, вместо да се облече. „Бедната Лу — усмихнато си помисли той. — Навярно вече е на петдесет и девет или на шейсет.“ Странно, едно време му се струваше, че никога няма да я забрави, а се оказа точно обратното.

Джейми чакаше Гътри в големия салон на великолепната му вила. Не скучаеше, защото разглеждаше с възхищение редките картини и предмети в стаята. Отначало вниманието му беше привлечено от картина на Пикасо, сетне от друга на Матис. Седеше върху широко, тапицирано с бяла дамска канапе и с интерес се оглеждаше. Нищо не дразнеше окото. Всичко беше поставено на мястото си прецизно и с чувство за красота и мярка. Дори белите цветя във вазите бяха перфектно аранжирани. Отпи от кафето, поднесено му от прислужника.

— Скъпи мой, хиляди извинения... — Гътри се втурна в стаята, облечен в дълъг, бял, обшит с кожа кафтан, следван от шест кученца и изключително красив млад мъж в джинси, мокасини и сако, ушито от Армани. — Тези дни старото ми тяло все по-бавно и по-бавно се раздвижва. Не желаш ли нещо по-силно? — Той кимна към кафето.

— Не, благодаря.

— Закусил ли си? — попита Гътри, предпочитайки да забрави обилната си закуска. „Днес не е ден за диети“ — беше си казал, докато стоеше под душа.

— Да си призная, не съм.

— Тогава заповядай... — Нареди на перфектен френски на младия мъж да сложи още един прибор. — Блините са чудесни... Великолепно задниче, а? — засмя се, проследявайки с поглед най-новия си любовник, който излизаше от стаята.

— Щом казваш — ухили се Джейми.

— Как е неотразимата Мика?

Той го изгледа, питайки се какво да отговори. Нямаше смисъл да го лъже, Гътри винаги знаеше всичко, дори преди да се е случило. Ето защо реши да му каже истината:

— Представа си нямам. Беше много добре, когато я видях за последен път преди две седмици.

— Казаха ми, че преди няколко дни са я видели да се забавлява в „Таки“.

— Нищо чудно. — Джейми се опита да скрие мъката в гласа си.

— Зарежи я, момчето ми, тя не е за теб.

— Ще ми бъде трудно... — отвърна приятелят му, осъзнавайки, че ако друг му беше дал подобен съвет, щеше да го удари.

— Като начало ще си намериш друга — все още си божествено красив, знаеш ли?

— Май съм понапълнял.

— Защо да страдаш за жена, която не те заслужава?

— Питам се защо ли ти позволявам да ми говориш всичко това?

— Много добре знаеш, че съм привързан към тебе и че винаги казвам истината... Сигурен съм, че отначало Мика те обичаше, само глупак не би го забелязал. Въпросът е дали все още е така. Ммм? — Той събра върховете на пухкавите си пръсти и се втрени в госта си. — Понякога имах усещането, че много здраво си впримчен, пиленце.

Джейми поклати глава, сякаш да изрази несъгласие. Гътри обаче изразяваше собствените му мисли; още по-неприятно му беше да чува истината от устата на друг — това вече беше истински кошмар. Младият мъж влезе в салона и Джейми се намръщи: разговор с Гътри насаме беше едно, но разискването на тази тема в присъствието на непознат — съвсем друго.

— Не се безпокой, Жан-Пиер не разбира нито дума, нали, детето ми? — Той се усмихна широко на любовника си, който му отвърна със същото. — Открих го в един бар в Марсилия, много е сладък, нали?

— Не се ли страхуваш от СПИН, Гътри?

— За Бога, не. Никога не правя нещо, което би ме изложило на риск.

Закуската беше донесена на количка, бутана от красива филипинка. Домакинът се съсредоточи върху блините и черния хайвер,

които поливаше обилно с бяло вино, сетне заобяснява защо е поканил Джейми.

— Можеш ли да останеш тук известно време?

— Ще бъде удоволствие за мен. Не изгарям от желание да се върна в Англия.

— Чух огромната сума, която братовчед ти е загубил на рулетка снощи. Предполагам, че парите са били твои? — Джейми кимна. — Непоправим си, момчето ми.

— Знам.

— Има ли някакъв шанс да престанеш с комара?

— Може би, ако нещата ми потръгнат.

— Сигурен ли си?

— Да. Обещах си, че ако този път сполуча, ще ми е за последно.

— Тази песен съм я чувал и преди — изсмя се добродушно Гътри.

— Не, този път съм се зарекъл — заяви твърдо Джейми, подушвайки, че той ненапразно го разпитва толкова подробно.

— Искам да се поправа. Достатъчно главоболия създадох на Мика.

— Как е милият ти брат Есмънд? — запита домакинът с невинно изражение.

— Богат е. — Джейми се усмихна добросърдечно.

— Не те ли е яд, че той получи всичките пари?

— Не, никак. Имам Грантли — за щастие баща ми нямаше право да го включи в завещанието си, иначе Есмънд щеше да получи и него.

— Сигурно е трудно да поддържаш замъка и имението без състояние зад гърба си.

— Продавах по нещо, а и участието ми във филми помогна много.

— О, да, филмите ти... — Гътри се надигна от удобното кресло и пристъпи до голяма мраморна маса, върху която бяха подредени книги. Върна се и подаде една от тях на Джейми, който с нарастваща изненада установи, че това е някакъв сценарий.

— Питам се дали би хвърлил око на това вместо мен. Дадох ми го да го проуча, но не разбирам нищо от филми. Нуждая се от експерт, който да ме посъветва. Когато те видях снощи, момчето ми, помислих, че боговете ми изпращат дар.

Актьорът взе сценария и опитвайки се да скрие разочарованието си, се съгласи да помогне.

— В него има роля, която е идеална за теб.

— Нима? — Отново наостри уши.

— Разбира се, не мога да говоря от името на режисьора...

— О, да, разбирам.

— Но бих могъл да му повлияя...

— Разбира се.

— Само ако ми помогнеш.

— Ще изпълня всяко твое желание.

— Какво мислиш за Дитер и Уолт?

— Единият е шваба, а другият — янки. Какво повече може да се каже? — отвърна му с арогантността на англичанин.

— Много точно. — Гътри се разсмя. — Но все пак кажи ми честно мнението си за тях.

— Мисля, че и двамата са алчни. Дитер не е това, за което се представя. Уолт, макар че изглежда джентълмен, винаги предизвиква в мен усещането, че може да бъде брутален при дадени обстоятелства и че умее да контролира склонността си към насилие. И щом искаш да съм откровен, не бих желал да имам взимане даване с тях — особено с Дитер.

— Точно така — занимава се с мръсен бизнес.

— Значи е вярно, че е замесен в търговия с оръжие?

— Несъмнено. Черпя сведения от сигурен източник — направо от извора, тъй да се каже. — Гътри се усмихна, припомняйки си дългия разговор с негово превъзходителство — зловеща личност, но пък полезен контакт. — А сега да поговорим за моето търсене на съкровище.

— Значи не си се шегувал онази вечер? — засмя се Джейми.

— Не, момчето ми. Планирам го от доста време.

— Дитер и Уолт също ли ще участват?

— Да. Срещата с тях миналата вечер беше щастливо съвпадение, иначе трябваше да разкрия идеята на бала. Сега се нуждаю от твоята помощ.

— Как бих могъл да ти помогна, след като не разполагам с такава огромна сума?

— Ако обещаеш, че няма да проиграеш парите ми на комар, ще ти дам сумата, необходима за залога. Искam да държиш двамата под око вместо мен. Нямам им абсолютно никакво доверие. Междувременно, ако нямаш нищо против, прегледай сценария...

ДЖЕЙМИ КАН — ЕСЕНТА НА 1992

Джейми, потънал удобно в едно от креслата на Гътри в уютния му салон, беше възбуден. Подобно вълнение, което караше сърцето му да бие по-силно и космите по тялото му да настръхват, не беше изпитвал от години.

Погледна подвързания сценарий в скута си и го погали нежно, почти любовно. Усмихна се на сантименталността си. Сценарият беше прекрасен. От години се молеше за такъв. По дяволите, наистина беше необикновен.

В него имаше всичко, което се харесва на публиката от деветдесетте години: смразяваща психологическа драма, която нямаше нищо общо с филмите за Джеймс Бонд и за Питър Аскот — персонифициран от Джейми, въздействащо екологическо послание, неподвластни на силния пол жени, интересен диалог, убедителни герои, а местата за снимките не бяха пръснати по целия свят, така че да се оскъпява продукцията. Сценарият заслужаваше да се осъществи.

Вълнението на Джейми беше искрено и се подклаждаше от убеждението, че ролята на главния герой — Барни Луис — е написана за него. Гътри беше прав, ролята беше идеална. Каза си, че може и трябва да я изпълни. Изправи се, отиде до големия прозорец и погледна към градината, окъпана в лъчите на слънцето. Листата на дърветата и растенията едвам потрепваха от лекия вятрец. Нищо не напомняше за урагана, врълхлетял над областта миналата нощ — сякаш ужасната буря беше някакъв сън.

Ако получи ролята, това би било голям подарък. Разчиташе на помощта на шишкото. Беше на подходяща възраст да пресъздаде отегчения до смърт от света и донякъде деформиран от живота и алкохола Барни. Имаше нещо философско в образа му, което напълно липсваше у героите му в миналото. Всички те бяха празноглави полови атлети, които непрекъснато участваха в безсмислени престрелки.

Аскот, частният детектив, го беше направил прочут, но Джейми беше готов да признае, че вече е твърде стар за подобни роли.

След сериалите с Аскот участва в няколко треторазредни филма, които не бяха приети добре от почитателите му. Бяха усетили, че е изчерпан, което до голяма степен се дължеше на объркания му личен живот.

Може би не си струва сега да се вълнува толкова. Вероятно провалите му са твърде големи, за да се реши, който и да е продуцент да му повери главна роля. Ала той ще направи всичко възможно, за да я получи — отново ще ипотекира Грантли, ще заложи картините си, ще продаде и душата си, ако се наложи. Жадуваше за тази роля и дори би убил, за да се добере до нея.

— Е, какво ти е мнението, сладурче? — Джейми се извърна по посока на гласа и видя Гътри да се приближава усмихнат към него, облечен в същия широк, бял кафтан. Този път беше сам, ако не се смятат шестте кученца, които подскачаха след него.

— Сценарият е добър, дяволски добър — изрече Джейми без колебание.

— И аз имах такова чувство. — Гътри не седна, а се строполи на голямото канапе, така че пружините изстенаха. Кучетата се разположиха на възглавниците около него и впериха интелигентните си черни очички в Джейми, сякаш също се интересуваха от мнението му.

— Това адаптация на книга ли е? Бих желал да я прочета.

— Не, само сценарий. Познаваш ли автора?

— Роджър Маршал? Да, истински професионалист е. Преди години работихме заедно в „Лъвджой“. Той ли ти изпрати ръкописа?

— Не, някаква продуцентска компания — „Спайръл Филмс“ или нещо подобно. Директорът ми е стар приятел, макар да си мисля, че от него почти нищо не зависи. — Направи жест, сякаш взима чаша. — Попрекалява с удоволствията, нали се сещаш?

— Възнамеряваш ли да финансираш филма, Гътри?

— За Бога, не! Ако сме сгрешили в преценката си — лесно може да се случи — ще хлътна с милиони, а това, скъпи мой, ще накара стария Гътри да изплаче очите си от мъка. Не, ще участвам с малка сума, само за удоволствие.

— Познавам някои личности, които биха се заинтересували.

— Свържи се с тях, сладурче! А сега бъди така добър и позвъни за прислужника. Направо се задъхвам и нямам сили, а ти?

— Само при едно условие... — Джейми го изгледа лукаво.

— И какво е то?

— Ще намеря спонсори при условие, че аз играя ролята на Барни.

— Казах вече, че тя много ти подхожда, но по-добре от мен знаеш как е в бизнеса — последната дума не е моя.

— О, хайде, Гътри, ако се съ согласиш да вложиш по-крупна сума при това условие, ролята ми е в кърпа вързана. Времената са тежки и не е лесно да се намерят пари за телевизионни сериали, камо ли за по-значителен филм.

Гътри събра върховете на пухкавите си, дебели пръсти с безупречен маникюр и го погледна изпитателно.

— Знаеш ли какво? Ако откриеш съкровището, ще получиш достатъчно голяма сума, с която да финансираш филма и да диктуваш условията при заснемането му.

— Мислех, че от мен се иска само да шпионирам другите двама.

— Непременно трябва и ти да участваш — иначе ще излезе, че мамим останалите, нали? Не е спортсменско. А, Хосе, донеси шампанско и нещо за хапване — нареди Гътри на появилия се дребен, тъмнокож и с плоско лице прислужник, който заговори на непознат за Джейми език.

Късно следобед Джейми пътуваше със самолет за Лондон. С раздразнение установи, че няма нито един познат — обичаше да си бърби с някого по време на полета, ала не и с непознати, които понякога бяха много скучни. Ядоса се, задето се излъга и плати за първа класа, вместо за много по-евтината туристическа. Съществува обаче едно правило, към което западащите звезди трябва да се придържат — да не допускат някой да узнае за безпаричието им.

Облегна се назад. Нямаше нищо против да прекара няколко безгрижни дни у Гътри, но проектът с филма беше много повълнуващ. Ако се осъществи, ще удари с един куршум два заека — ще възобнови кариерата си на филмова звезда и може би ще успее да задържи Мика. „О, Мика“ — въздъхна той. Самолетът се наклони и

Джейми погледна надолу. Кой знае защо му се стори, че вилата, чийто парк се спускаше стръмно към лазурните води на океана, е онази, наета от майка му преди много години...

ФРАНЦИЯ — 1966

— Какво, за Бога, си направил, скъпи? Баща ти е вбесен — мъркаше Попи по телефона от вилата, където летуваше тази година. — Наговори ми едни глупости... — Тя се засмя. Джейми предположи, че има гости, защото се чуваха и други гласове.

— Предпочитам да не ти обяснявам — отвърна той твърдо и се изчерви от смущение, макар да беше сам в лондонския апартамент на баща си.

— О, хайде, миличък, кажи ми. Все пак съм ти майка. Достатъчно се тормозя, че не съм си изпълнила дълга към теб в миналото. Кой ще те разбере по-добре от мен? — Смахът ѝ забълбука в гърлото. „Смах на щастлива жена“ — помисли си Джейми.

— Гости ли имаш?

— Гости ли? Не. Свен отиде на вечеря и остави бедната Попи сама.

— Стори ми се, че чук и други гласове — продължи той, учуден, че вече не долавя шум от увеселение. — Кой е Свен?

— Новият ми съпруг, скъпи, ще ти хареса — мъжествен, северен тип е. — Тя се изкикоти. — Хайде, Джейми, кажи на мама...

— Изключиха ме.

— О, знам. Затова ти се обаждам, макар да не съм го правила отдавна. Направо се шашнах, като чух тази новина. Но защо? Умирам да го науча.

— Мамо, честно да си призная, трудно ми е...

— На мен можеш да се довериш...

Той си пое дълбоко дъх, като все още не можеше да реши дали да ѝ довери всичко. Може би ще шокира дори Попи.

— Чакам... — изгука майка му.

— Той откри, че имам любовница — избърбори на един дъх младежът.

— Мили Боже, какво страшно има в това? Вече си голям. Или пък... проблемът е в партньорката? О, Джейми, нали не си обратен?

— Не бъди глупава, разбира се, че не съм. Въпросната личност е Лу.

— Лу? Познавам ли я?

— Бавачката ми, не си ли спомняш?

За миг настъпи мълчание.

— Кажй го още веднъж, скъпи, но по-бавно...

Джейми повтори думите си.

— О, миличък, какъв майтап! Това е върхът! Чуйте само... — Тя явно се обърна към някого. — Скъпият ми син го прави с бавачката си, която моят бивш съпруг чука от години.

Младежът се изчерви още по-силно, когато чу гръмогласния смях, последвал думите й.

— Мамо, как можеш... — Внезапно му примая.

— Толкова е смешно, съкровище. Не бива да ми се сърдиш, че го споделям с приятелите си. Да си направиш такава шега... направо се гордея с теб.

— За мен не е шега, мамо. Обичам я. — Доплака му се.

— Вярвам ти, миличък. Колко съм нетактична. Трябва да дойдеш тук незабавно. Настоявам.

— Предпочитам да остана сам.

— Не си прав, момчето ми, това е най-лошото решение на въпроса. Тук ще срещнеш хиляди много по-хубави жени от тази стара крава Лу.

— Не я наричай така! — сопна се Джейми.

— О, хайде, скъпи, умолявам те... ще ти изпратя пари за път.

— Не, мамо — заяви решително.

Но все пак отиде.

По-късно се оказа, че решението му е било правилно. Докато пътуваше със самолета, си мислеше, че сърцето му е разбито завинаги, че животът без Лу и нейната любов е безсмислен и че по-добре да е мъртъв.

Но само три часа след пристигането си в елегантната вила на майка му той вече се забавляваше на празненството, набързо организирано в негова чест. Танцува до изнемога, пи до забрава и в

един през нощта се озова в леглото с най-прелестната и любвеобилна блондинка, каквато можеше да си представи.

— По-добре ли си, скъпи? — усмихна му се Попи на закуска и поднесе гладката си страна за целувка. Джейми поздрави стеснително новия ѝ съпруг, който свали разтворения пред очите му вестник, усмихна се, кимна и отново се скри зад него.

— Ще закусиш ли с нас? — Майка му посочи празния стол до себе си. — Какво ще правим днес? Мисля, че трябва да отидем до Кан и да ти купим нови дрехи. После ще се срещнем на чашка с приятели в „Карлтън“, може да обядваме там. Свен ще играе голф следобед и се пита дали имаш нещо против да го придружиш. Довечера ще отскочим до Монте Карло, ще вечеряме с Ари, сетне... в казиното. Какво ще кажеш?

— Чудесна идея — ухили се младежът.

— Може би трябва да поговоря със сина ти за бъдещето му... за някои възможности... — Вестникът прошумоля и сините очи на шведа се втренчиха в Джейми.

— Не се прави на важен, Свен. Говориш като Хари — това е последното, от което се нуждае момчето. Ако възнамеряваш да разговаряш за бъдещите планове на скъпото ми дете, тогава ще му забраня да играе голф с теб. — Попи се нацупи глезено и Джейми усети облекчение. Докато беше в училището, изобщо не се бе замислял каква професия да избере; сега, когато беше ясно, че няма необходимия успех, за да постъпи в университета, бъдещето му изглеждаше още по-неясно.

— Мислех, че колкото по-скоро... — възрази Свен с напевен шведски акцент.

— Благодарни сме ти за грижите, мили, нали, Джейми? Но нека оставим бедното дете първо да си почине. — Тя се усмихна кокетно на съпруга си — дали ѝ беше трети или четвърти, синът ѝ не можа да си спомни. Появи се икономът, следван от нисичък, чернокос, млад мъж.

— О, фон Вайхер, скъпи приятелю. — Свен скочи на крака. — Мила, да ти представя господин Дитер фон Вайхер.

Попи подаде ръка, над която гостът се поклони, като в същото време тракна с токове. Тя се втренчи в чудесните му сини очи и усмихнато заяви:

— Обожавам тевтонския чар.

Засмяха се и останалите. Немецът така силно стисна ръката на Джейми, че той усети болка и си помисли, че швабата прекалява.

— За дълго ли сте тук, господин фон Вайхер? Организираме много увеселения... — Попи махна неопределено.

— За съжаление ще остана само днес — имам делова среща с вашия съпруг. — Той повдигна китката си и макар че не желаше да обиди домакинята, нетърпеливо погледна часовника си.

— Свен, колко си досаден! Красивите мъже са толкова малко през този сезон. Свършете бързо с деловата част и да отидем да обядваме заедно с този чаровен млад господин.

— Благодаря ви много, мадам, но наистина се налага да замина незабавно.

— Попи, скъпа, хората имат работа, неотложни срещи...

— О, ти си непоносим — нацупи се тя.

— Дитер, елате с мен... — Свен събра вестниците си и с церемониален поклон двамата се оттеглиха.

— Може би ще се изненадаш Джейми, но обожавам немския етикет — въздъхна майка му.

— Мисля, че немецът е истински дръвник. Ледените му сини очи ме карат да потръпвам — сякаш виждам пред себе си масов убиец.

— О, Джейми, колко си жесток. Дитер е много секси. — Попи отметна глава и слънцето огря красивото ѝ лице.

— Толкова си хубава, мамо — прошепна срамежливо младежът.

— Колко си мил, сладурчето ми. Не се предавам — изкикоти се тя и прошепна: — Догодина ще навърша четирийсет, но не го казвай на никого.

— И през ум не ми минава. Не изглеждаш на повече от трийсет.

— Разбира се, като те видят, хората се досещат. Надявах се, че ще мога да те представям за четиринайсет-петнайсетгодишен, но ти си толкова висок и едър...

— Съжалявам — Джейми се усмихна смутено.

— Предпочитам да те мислят за мой любовник — нямам нищо против, дори ще ми бъде приятно.

Едва сега той си спомни, че миналата вечер майка му не го представи на приятелите си като свой син, а просто като Джейми.

Измина месец, изпълнен с непрестанни емоции за Джейми. Той реши, че е открил начина на живот, който най-много му подхожда. Харесваше му да прекарва времето си с весели и забавни компании. Изглежда, единственото желание на всеки тук беше да е щастлив и когато беше с подобни хора, не му беше трудно да повярва, че и той е такъв.

За кратко време научи много повече, отколкото в мъчителните часове по френски и история в училище. Опозна ястия, за чието съществуване не беше и подозирал. Чичо Фред му беше дал доста полезни сведения за вината, но не и за онези, които пиеше сега. Вече говореше френски като местен жител. Майка му го научи да се облича елегантно и на изискани маниери. Усвои до съвършенство воденето на лек и приятен разговор и установи, че има чар, а в тези кръгове да си млад и чаровен беше важна предпоставка. Беше сигурен, че е научил от Лу всичко за секса, но се оказа, че се е лъгал. Блондинката от първата вечер повече не се появи, макар че той помоли майка си да я покани отново. Скоро това вече нямаше значение, защото тя бързо беше заместена от по-млада приятелка на Попи, която бе доста по-възрастна от Джейми. Лора го взе под покровителството си и му показва тънкости в любовта, които надминаха въображението му.

Точно тогава за своя голяма изненада той научи, че Гътри Евриман, станал мултимилионер на двацет и три години след смъртта на баща си — магнат в стоманената индустрия, — е купил вила наблизо. Джейми му телефонира и още същия ден беше поканен на обяд.

— Пригответи се за изненада, сладурче, случи се невъзможното — Гътри е влюбен. — Приятелят му се засмя с тънкия си фалцет. Докато крачеше към вилата, Джейми беше любопитен да узнае две неща — как се е променил през изминалите пет години Гътри и в кого е влюбен.

Изненадата действително беше голяма, тъй като шишкото беше влюбен в жена, докато всички го смятаха за...

— Знам точно какво си мислиш в момента: „Не може да е вярно, нали Гътри е обратен?“ Хайде, признай го! — Русокосият му приятел закачливо го побутна. Беше добил слънчев загар и наедрял още повече.

— Е, честно казано, дал си ми достатъчно поводи да си го мисля.

— О, тези англичани, нима никога няма да се променят? Само защото някой е артистичен и желае да изучи всички страни на живота, те си правят какви ли не заключения.

— Съжалявам, ако съм те засегнал.

— Моля, няма защо. Аз самият никога не съм бил сигурен какъв точно съм. Опитал съм и двата начина, но, изглежда, че все пак жените повече ми харесват, и по-точно — моята Сита.

— Прекрасна е — призна Джейми, наблюдавайки грациозната жена да прекосява градината пред терасата, на която двамата седяха.

— Ще бъда щастлив, ако мога да прекарам остатъка от живота си с нея. — Гътри въздъхна и се усмихна самодоволно, сякаш беше единственият, открил тайната на любовта.

Индийката действително беше поразителна — висока, грациозна, с дълга гарвановочерна коса и подчертани с черно тъмнокафяви очи. Отдавна беше захвърлила сарито и се обличаше като европейка. Беше художничка, постигнала известен успех, но за голямо разочарование на Джейми беше прекалено сериозна.

Той бе дошъл във вилата на Гътри с намерение да се забавлява, но остана разочарован. Неочаквано се озова в някакво мрачно място, където тежки завеси не пропускаха слънчевите лъчи, червено-черните тапети действаха потискащо и някъде от вътрешността на сградата непрекъснато звучеше монотонна музика. Гостите изглеждаха също така мрачни. Мъжете, повечето от тях с бради, носеха еднакви бежови костюми. Съпругите им бяха чернокоси, със силно гримирани очи и с бледи, тъжни лица. Седяха на групи, задълбочени в разговор.

От пръв поглед те решиха, че облеченият в блейзер, с излъскани до блясък обувки и късо подстриган Джейми не представлява интерес за тях и продължиха разговорите си, обвити в облаци дим от канабис, който пушеха. Ако не беше Гътри, който се суетеше непрекъснато около него, Джейми щеше да си тръгне много преди обедът да бъде сервиран, ала не искаше да обиди приятеля си, затова остана и дори изтърпя да му покажат картините на Сита. Разгледа ги с подчертано внимание, но не можа да схване причината за успеха ѝ — всички представляваха еднообразни, неопределени цапаници. Все пак с голямо усилие успя да изрази очакваното в подобен случай одобрение.

Тръгна си веднага, щом благоприличието го позволи, като с Гътри си размениха обещания да се видят отново съвсем скоро.

Отправи се към вилата на майка си, където обстановката внезапно му се стори нормална в сравнение с онази, на която току-що беше станал свидетел. Надяваше се, че Гътри не се е излъгал в Сита.

Ала скоро забрави преживяното разочарование при приятеля си — в живота му се появи ново развлечение, което, колкото и смущаващо да беше, му доставяше много по-голямо удоволствие, отколкото връзката му с Лора. Вълнуващо беше да седи в богато украсеното казино в Монте Карло и да разиграва на комар парите, които Свен му даваше всеки път, когато отиваха там. Нищо друго в живота не можеше да се сравни с тръпката, която кара сърцето да бие лудешки и дланите да се изпотяват при всяко обръщане на картата. Беше в състояние на непрекъсната възбуда и радостта от печалбите замъгляваше разочарованието от загубите.

Чувстваше се неизказано щастлив, пък и не можеше да бъде другояче, след като животът му беше низ от удоволствия. Освен всичко друго беше преоткрил майка си — ярката, далечна звезда най-после беше слязла на земята при него. Тя непрекъснато го докосваше — поглаждаше косата му, целуваше го, хващаше го под ръка, шепнеше му закачки. Джейми беше уверен, че го обича и че иска да бъде близо до нея.

Скоро научи, че Свен притежава петролни танкери и е извънредно богат. Това личеше и по начина, по който задоволяваше прищевките на Попи, а тя от своя страна — на Джейми и на многобройните си приятели.

— Какво стана с Уейн? — попита я един ден Джейми.

— Кой Уейн?

— Мъжът, облечен в костюм от светлосиньо кадифе, с когото дойдохте на спортния празник в училище?

— О, онзи Уейн — усмихна се тя. — Беше малка интерлюдия между съпрузите. За Бога, ти тогава ми се разсърди — мислех, че съм те загубила завинаги, че е писано да приличаш на скучния си баща.

— Май имаше такава опасност, нали? — Той се размърда неспокойно на стола при мисълта за срама, обзел го през този ден.

— Но всъщност ни най-малко не приличаш на Хари. До мозъка на костите си мой син. — Тя му изпрати въздушна целувка.

Когато Джейми се събуди на следващата сутрин, във вилата цареше необичайна тишина. Наметна халата си и излезе на терасата.

Масата беше подредена за закуска и на нея имаше само един прибор.

— Къде са другите? — попита той прислужника, появил се веднага.

— Госпожа Йохансен остави това за вас. — Човекът му подаде плик.

— За мен? — попита изненадано.

— Тази сутрин тя отпътува, сър. Мисля, за Бейрут. Да ви приготвя ли бъркани яйца за закуска, както винаги, сър?

— Да, благодаря... — Джейми седна до масата и отвори плика. Вътре имаше пачка доларови банкноти, самолетен билет до Лондон и набързо надраскана бележка, която гласеше:

„Съжалявам, че не можахме да се сбогуваме — спеше толкова сладко, че не ми се искаше да те будя. Приложеното ще ти помогне да се справиш в началото... Попи. П.П. Пиши ми чрез моите банкери Пиктет в Женева.“

УОЛТ НЮ ЙОРК — ЕСЕНТА НА 1992

Уолт напълно осъзнаваше, че безплодните му пътешествия по света в търсене на чудодейни лекове предизвикват загрижеността на счетоводителите му; подчинените му също се подиграваха зад гърба му, защото намираха експедициите му абсурдни като търсенето на Свещения Граал.

Той обаче смяташе, че ако образованите хора бяха обръщали повече внимание на народната медицина, пеницилинът, дигиталисът и много други лекарства щяха да бъдат открити преди столетия. Краят на съвременната цивилизация би настъпил бързо, ако хора като него не инвестират значителни суми за изследвания и експерименти.

Пътуванията му толкова често завършваха с разочарование — като последното в Бомбай и Кайро, че се питаше дали си струва следващия път да прекосява света, за да открие, че друг шарлатанин се опитва да го измами. Почти едновременно с въпроса дойде и отговорът — разбира се, че няма да се откаже. Преследването на тази цел беше като наркотик за него. Това беше и начин да поддържа жива паметта на дядо си.

Безкрайно съжаляваше, че той не доживя да види разрастването и успеха на компанията — фабриките, лабораториите, изследователските екипи, веригата от магазини из цяла Америка. В началото Уолт беше толкова зает да изгради всичко това, че не успяваше да му пише по-често от един път месечно, и то винаги във връзка с работата. Сега, когато старецът беше мъртъв, съжаляваше, че не му беше писал по-сърдечни писма, че не го беше посещавал по-често. Дори не беше стъпил на гроба му. „Ще трябва да отиде там някой ден“ — каза си, докато отключваше входната врата на жилището си на Парк Авеню.

Закачи палтото си в огромния гардероб в коридора, замаскиран с тапет, изобразяващ гледка от Версай. Извади от джоба си малък бележник, подвързан с черна кожа, и записа времето на пристигането

си вкъщи, както правеше винаги. Често го питаха защо си отбелязва всеки час от деня. Не даваше обяснения — казваше, че обича да си води отчет на времето. Служеше си с код, за да се спаси от любопитството на Чарити.

— Ти ли си, Уолт? — извика тя от всекидневната, която предпочиташе да нарича салон.

Съпругата му седеше до френско бюро от осемнадесети век и пишеше нещо. Вдигна глава от списъка, който правеше, и запита:

— Провървя ли ти?

— Не. Може би ще продължа да изследвам оплешивяването — въпреки всичко е интересно. Ще опитам с екстракт от манго. Но във връзка с импотентността претърпях поредния неуспех и доста грешни пари отидоха на вятъра. — Уолт седна на позлатен, елегантен, но не и удобен стол до камината. Възнамеряваше да поговори с нея около пет минути, сетне да се оттегли в стаята си, където да се излегне в удобното старо канапе, което толкова обичаше, а тя ненавиждаше. — Какъв е този списък? — попита, въпреки че изобщо не го беше грижа.

— Организирам обед с благотворителна цел. Ще събера пари за бебетата, заразени със СПИН.

— Много похвална инициатива.

— Подиграваш ли се?

— Не. Трябва да се направи нещо за бедните същества.

— Навярно няма да се съ согласиш да изнесеш лекция пред дамите за изследванията, които правиш?

— Не, но мога да помоля Уинтър Съливан да го стори вместо мен, ако нямаш нищо против.

— О, тя ли... — Чарити се усмихна подигравателно. — Много е млада и няма необходимия авторитет.

— Освен това е и хубава. — Уолт със задоволство си представи как ще реагират слабите като скелети приятелки на съпругата му, с каменни лица вследствие многобройни козметични операции, когато видят прелестната, млада и добре закръглена Уинтър.

— Красотата ѝ не е проблем, но не желая да рискувам с някаква си секретарка.

— Уинтър е най-добрата ни сътрудничка. Ако помоля някого от химиците, той ще ви отегчи с подробности — не винаги професионалистите са добри оратори.

— Името ѝ е много глупаво.^[1]

— На мен ми харесва. Обясни ми, че е родена през януари и точно тогава майка ѝ четяла „Ребека“. — Той се усмихна, а жена му се намръщи още повече. Дори не подозираше, че има основание да ревнува, защото не знаеше колко много съпругът ѝ харесва Уинтър. Уолт си помисли, че я боготвори като ученик, усмихна се почти незабележимо и въздъхна — съмняваше се, че в отношенията си с нея ще стигне по-далеч.

— Поканени сме на бал в Париж през януари.

— Вероятно няма да отидем. — Чарити сложи позлатената си писалка на писалището с категоричен жест. — Обещахме на семейство Колридж да отидем на ски в Аспен.

— Поканата е от Гътри Евриман.

— Видял си се с Гътри, така ли? — Тя се извърна и лицето ѝ пламна от възбуждане и интерес. — Но нали той страни от обществото?

— Не и когато се отнася за петдесетгодишен юбилей.

— Ще се обадя на Джили Колридж и ще ѝ обясня. Тя ще разбере... Гътри Евриман не е случаен човек. Елитът на обществото ще бъде там. — Чарити радостно плесна с ръце. Уолт я погледна и не за пръв път се учуди как скъпите дрехи, фризьорите, бижутата и пластичният хирург могат да преобразят една жена.

— Какво ще му подарим?

— Нещо скромно, той притежава всичко, което човек може да си пожелае. — Изправи се. — Имам малко работа. Ще се видим по-късно. — Прекоси елегантния салон с римски колони и позлатена мебелировка и с облекчение се отправи към уютната си стая, обзаведена с мебели от кожа и махагон.

Наля си малко уиски — никога не пиеше много, защото имаше опит с алкохола. Избра един компактдиск с песни на Ела Фицджералд и се отпусна на канапето, за да си почине пет минути, преди да се захване с писмена работа, която винаги се натрупваше в негово отсъствие.

С новината, че са поканени от Гътри, беше успял да зарадва Чарити, което не винаги му се удаваше. Трябваше да признае, че е сноб също като нея — все още се вълнуваше при мисълта, че познава подобна високопоставена личност.

Това беше слабост, която признаваше само пред себе си. Струваше му се, че знае причината — това беше един от начините да покаже какъв успех е постигнало момчето от низините. Имаше и още една, по-важна причина, която не споделяше с никого — само така ТЯ щеше да разбере. Като се движеше в тези кръгове, името и снимката му често се появяваха в лъскавите списания и светската хроника. Така майка му със сигурност научаваше за високото му положение в обществото и за големия му успех. Облегна глава на възглавницата и внезапно се почувства смъртно уморен. Затвори очи и си каза, че ще откъдне само пет минути.

Въпреки нежеланието си да мисли за майка си, често, много често го правеше. Питаше се как е тя, как ли изглежда — в паметта му беше останал образът ѝ от последната им среща.

---

[1] Winter — зима (англ.). — Б.пр. ↑

ОРЕГОН — 1966

— Ще се жениш ли? Уолт, навярно си се побъркал. Едва на двайсет години си, толкова си млад.

— Грещиш, мамо. — Той си взе парче от чудесната торта, която тя винаги правеше в чест на пристигането му.

— Никога не си споменавал, че харесваш Чарити, а още по-малко, че я обичаш.

— Знам, мамо, ала се случват и такива неща.

Розамунд, която все още носеше траур, тъжно го изглежда.

— Откога е връзката ти с нея?

— Откакто умря баща ми — искрено отвърна Уолт.

— Затова не съм забелязала — прошепна тя, осъзнавайки, че е била прекалено погълната от мъката си и не е обръщала внимание на сина си.

— Бих желала по-често да си идваш у дома, Уолт — продължи с немощен глас — очевидно искаше да смени темата.

— Аз също, но не искам да загубя работата си в дрогерията.

— Не се налага да работиш. Дядо ти е готов да поеме всички разноски по следването ти.

— Не мога да го допусна, мамо, не искам да спорим по този въпрос. Може би, ако бях постъпил в Калифорнийския университет, щях да приема помощта му, но не и сега, когато съм в Уестлейк, където е толкова скъпо. Не можем да искаме повече от дядо. — Говореше нежно, но решително. В крайна сметка по нейна вина не прие предложението на дядо си да учи в Калифорнийския университет и да предпочете частния, скъп и немного реномиран колеж в Уестлейк, който бе близо до дома им. Майка му не показваше мъката си от предстоящата дълга раздяла, но той я чуваше като плаче нощем, и когато колебливо ѝ спомена за възможността да остане в Уестлейк, тя се разплака от щастие, прегърна го и така реши съдбата му.

Не биваше да обвинява само нея. Основната причина да смени университетите беше чувството му за вина. Безсмислено беше да

разсъждава по този въпрос — никога нямаше да узнае какво е загубил. Утешаваше се с мисълта, че през шестте години на следването щеше да бъде близо до майка си.

Дядо му толкова обичаше дъщеря си и така беше загрижен за тежкото бреме, което внукът му носеше, че веднага се съгласи с решението. Уолт, напълно осъзнаващ вината си, настоя да си намери работа, за да се издържа сам.

Работеше в единствената дрогерия в градчето Уестлейк, която се намираше на километър и половина от колежа. Там беше зает пет вечери през седмицата и по цял ден в събота. Не му оставаше достатъчно време за учене. Четеше лекциите си до късно през нощта и не му се събираха повече от четири часа сън в денонощие. Имаше висок успех, но беше едва във втори курс, а вече се чувстваше изчерпан.

Повечето от състудентите му бяха богати, имаха коли и получаваха щедра издръжка от любящите си родители. Уолт рядко общуваше с тях — не можеше да си го позволи. Вън от възможностите му беше и участието в някоя от студентските организации. Често се чувстваше като чужденец в колежа, когато сравняваше забавния живот на другите студенти и своя собствен, изпълнен с тежък труд. Наблюдаваше ги като пиеха твърде много, пушеха марихуана, експериментираха с ЛСД и намираше поведението им необяснимо. Според него работата и добрите оценки не биваше да бъдат подлагани на риск от подобни „удоволствия“. След няколко опита за сближаване през първата седмица, на които той не отвърна, на него започнаха да гледат като на досаден провинциалист и го изоставиха. Трябваше да се откаже дори от мечтата си да участва във футболния отбор.

Всяка шеста събота преотстъпваше дежурството си на другия помощник в дрогерията, който спестяваше, за да се ожени, и се прибираще вкъщи. Всеки път напразно се стараяше да избягва Чарити. Тя винаги знаеше кога си пристига, дори и тогава, когато той самият не беше сигурен, че ще има възможност да го стори. Понякога се питаше дали по някакъв свръхестествен начин тя не прониква в съзнанието му.

Момичето не беше се отказало от плана си да се омъжи за него и последния път, когато се видяха, го заплаши, че ако при следващото си идване не съобщи на майка си за намерението им, то тя самата ще го стори.

— Но това е изнудване, Чарити — отчаяно беше възразил.

— Да, разбира се — отвърна му делово.

Сегашният неприятен разговор беше следствие от тази заплаха. Уолт беше приключил с тортата и се питаше как да се измъкне без допълнително да натъжи майка си. Чудеше се още дали ще има сили да извърви дългия път през гората, като по този начин заобиколи къщата на Чарити. Имаше желание да посети Джъби в подвижния му дом на другия край на града — приятелят му караше военната си служба, но беше в отпуск.

— Джъби има второ момче — обади се майка му.

Той се усмихна с облекчение — очевидно беше решила да не говорят повече за женитбата му.

— Тъкмо се питах дали ще имам сили да отида до Джъби. Понякога ми се струва, че четеш мислите ми.

— Очевидно не винаги, иначе щях да знам за Чарити, нали?

— О, мамо... — Младежът въздъхна и се опита да избегне погледа ѝ, когато тя седна на масата срещу него.

— Ще си пропилееш живота с това момиче. С твоите способности можеш да имаш която пожелаеш. Тя е зловна — никой не я харесва. Дори не е хубава. — Розамунд нервно сгъваше и разгъваше бялата памучна покривка. — Освен това в нейното семейство има нещо, което не е наред — всички го знаят. Сестрата на госпожа Хорнбийм е в лудница, а две други са умрели като деца — мрачно допълни.

Синът мълчеше.

— Не ти говоря празни приказки, синко, послушай ме. Не възнамеряваш да объркаш живота си заради жена, нали? Като бедния Джъби, който се задоволи да бъде техник, да живее във фургон и да не се надява на нищо повече. А може би тя чака бебе... — Тя изплашено сложи загрубялата си длан върху устата. — Как не се досетих? Това е, нали? Бременна е и си длъжен да се ожениш за нея. О, Уолт, колко си глупав!

— Гресиш. Дори не съм спал с нея.

— Тогава защо? — изкрещя майка му и Уолт не беше сигурен дали я измъчва гняв или болка. — Господи, как бих искала баща ти да е тук.

— Не мога да ти съобща истинската причина.

— Уолт, скъпи, знаеш, че всичко можеш да споделиш с мен.

— Не и това — отвърна и се втрени в някаква точка зад гърба ѝ. Колко често си беше представял, че ѝ признава вината си, че я моли за прошка, че майка му го успокоява и че болката му минава като в миналото, когато тя налагаше с билки наранените места по тялото му след поредния побой.

— Уолт, толкова те обичам, че съм готова да ти простя всичко.

— Сигурна ли си? — поусмихна се той.

— Абсолютно всичко — заяви Розамунд. — Говори. Позволи ми да ти помогна, да те измъкна от тази каша. Не искаш да се ожениш за Чарити, нали?

— Не — призна.

— Тогава с какво те държи в примката си това момиче? Хайде, синко, довери се на майка си. — Тя нежно му се усмихна и го потупа по ръката.

— Видя ме, като направих нещо, и заплаши, че ще ме издаде, ако не се ожения за нея. — Знаеше, че думите му звучат трогателно.

— Мили Боже! — засмя се Розамунд. — И какво „престъпление“ си извършил? Видяла те е, че се целуваш с някого или пък да крадеш ябълки, така ли? — Цялото ѝ тяло се разтърси от смях при абсурдността на тези предположения.

— Видя ме като убих баща си. — Думите се изплъзнаха неволно от устата му и сякаш не ги изговори, а хвърли камъни в дълбока вода. Погледна майка си, която седеше неподвижно и вече не се усмихваше.

— О, не — простена тя. — Не, не е възможно.

— Истина е, мамо. Нямах намерение — просто се случи. Беше нещастен случай, но... — Нямахше сили да ѝ каже за греблото, за изненадата, изписана по лицето на баща му.

— Разкажи ми всичко — изрече тя с удивително спокойствие.

— Мисля, че той получи удар — беше ми казал, че това може да се случи всеки момент. И... и... не знам защо, но... вместо да го издърпам в лодката, го ударих.

— Защо, Уолт, обясни ми защо?

— Заради всичко, което ти беше причинил — побоища, обиди — не можех повече да търпя. — Сведе очи.

Розамунд го зашлеви и изкрещя:

— Не можел да търпи! Какво общо имаш с това?

— Обичам те и не исках всичко да започне отначало...

— Как се осмеляваш да седиш срещу мен и да твърдиш, че ме обичаш, след като си ми отнел единствения мъж, когото съм обичала?

— Но това е невъзможно.

— Кой си ти, та да ми казваш кое е възможно и кое не? Той никога не го правеше нарочно, а само когато беше пиян, и ти го знаеш.

— Беше се изправила, а лицето ѝ пламтеше от гняв.

— Но той щеше да те убие.

— Глупак! Никога нямаше да го стори, защото ме обичаше. Какво си направил, за Бога? Как си могъл? — Майка му седна, смазана и изнемощяла.

— Мамо, съжалявам...

— Съжаляваш ли? — изкрещя Розамунд. — Каква безполезна дума! Направи ме нещастна за цял живот, а твърдиш, че ме обичаш. — Пискливо се изсмя и Уолт потръпна.

Внезапно тя стана и столът се прекатури зад нея. Бързо прекоси кухнята, грабна чантата му и я запрати срещу него.

— Махай се! Махай се от къщата и от живота ми!

— Мамо, не съм го направил нарочно.

— Резултатът е налице, Уолт. Върви си. Повече не желая да те виждам! Ожени се за Чарити и дано бъдеш нещастен колкото мен. Мразя те, до гроб ще те мразя!

ОРЕГОН — 1966—1967

Докато пътуваше с един огромен камион към Уестлейк /за щастие шофьорът се беше съгласил да го качи/, Уолт не чувстваше нищо, сякаш беше под наркоза. Искаше му се да поспи, защото беше смъртно уморен, но щом затвореше очи, мъчителните мисли не му даваха покой. Още не можеше да повярва на случилото се. Смяташе, че познава майка си, вярваше в обичта ѝ, беше сигурен, че тя не харесва съпруга си, макар и да не го мразеше така, както той. Оказа се, че е сгрешил. Убивайки баща си, беше убил любовта на майка си.

Остана затворен в квартирата си цяла седмица. Не посмя да излезе нито веднъж. Поддържаше се с кафе, бисквити и шоколад, които откри в шкафчето си. Трепетно очакваше да го арестуват. Страхуваше се не от Чарити, а от собствената си майка.

Ала вместо полицаите пристигна Чарити. Беше неделя и Уолт се събуди от силно тропане на вратата — чукаше хазайката му, която току-що идваше от литургия.

— Дошло е едно момиче — твърди, че ти е годеница. Не ми е приятно да приемаш жени в дома ми.

— Не се притеснявайте, госпожо Чейзман — отвърна той.

Чарити го чакаше във всекидневната. Когато отиде при нея, младежът я огледа от глава до пети, сякаш я виждаше за пръв път. Беше висока и слаба, но това беше модерно. Рядката ѝ коса беше дълга до раменете, с изрусени кичури. Големите ѝ очи бяха очертани с черен молив и отклоняваха вниманието от масивната ѝ долна челюст. Благодарение на шините, които носеше от малка, зъбите ѝ бяха идеално подредени. Никога нямаше да бъде красива или сексапилна, но поне беше поносима.

— Какво правиш тук, за Бога? — сопна ѝ се, когато забележа големия ѝ куфар.

— Реших да живея при теб.

— Но ти не можеш... Няма ли да продължиш обучението си?

— Завърших гимназия и не възнамерявам да продължа в колеж. Не виждам смисъл, след като ще се омъжвам. Винаги съм мечтала да бъда само съпруга и майка. — Тя самоуверено се усмихна.

— О, Чарити! Как бих могъл да издържам семейство? Едва на двайсет съм и ми предстоят още четири години в колежа. Невъзможно е.

— Ще стане, сладурче, всичко съм предвидила. Ще си намеря работа и ще ти помагам. Тогава няма да е наложително да се трудиш толкова много.

— Но как ще го приемат родителите ти? — попита Уолт, хващайки се като удавник за сламка. — Баща ти ще се ядоса.

— Грещиш. Винаги те е харесвал, смята, че си много умен и че един ден ще станеш много богат. Ще си наема стая — родителите ми не биха се съгласили да живеем заедно, докато не сме... — Чарити повдигна вежди. — Имат ми пълно доверие — добави, за да предотврати възраженията му.

— Не мога веднага да се ожена за теб...

— Не, разбира се. Най-добре ще е догодина, когато ти ще си на двайсет и една, а аз — на деветнайсет.

— Но когато завърша, ще ме вземат в армията.

— Не е задължително. Не знаеш ли, че мой чичо е голяма клечка в Генералния щаб?

— Но защо Джъби отива във Виетнам?

— Този глупак сам пожела — вероятно, за да избяга от Мери-Лу.

— Не бих могъл да постъпя така. Разбира се, че нямам желание да воювам, но не искам да се измъквам по този начин.

— Ще видим — решително заяви тя. — Ако все пак отидеш, ще те чакам тук и ще ти устроя посрещане като на герой.

— Признах всичко на майка ми — предизвикателно рече Уолт, ядосан от прекомерната ѝ самоувереност.

— Знам, видяхме се с нея. Разговорът не беше приятен, тръпки ме побиват, като си спомня. Искаше да научи всички подробности и сякаш правеше съпоставка между моето и твоето описание на случилото се. — Чарити потръпна. — Изглежда не ѝ се вярваше, че си способен да извършиш подобно нещо.

— Значи си безсилна да ме zlepоставиш пред нея.

— Но мога да съобщя в полицията... — Злорадо му се усмихна. — Виж какво, Уолт, защо не се примириш? Ще се оженим, няма друг изход. Знам, че не ме обичаш, обаче някой ден и това ще стане. Красив си и можеш да имаш всяко момиче, което пожелаеш, но смятам, че и аз не съм за изхвърляне.

— Да, разхубавила си се — потвърди той и внезапно изпита съжаление към нея.

— Наистина ли мислиш така? О, колко си мил! — Тя се изкикоти. — Ето, виждаш ли, няма да е толкова лошо. Ще ти помагам, ще бъда добра съпруга. Ожени се за мен, моля те...

През годината, която предшествах сватбата им, Уолт не можеше да се оплаче от Чарити. Тя си намери стая близо до квартирата му. През деня работеше в адвокатска кантора, а вечер — като сервитьорка в закусвалня. Прекарваха доста време заедно, но никога не я докосна, нито пък я целуна.

В продължение на цяла година Чарити спестяваше и събра достатъчно пари, за да наемат малкия апартамент, който беше открила. Уолт не го хареса — двете стаи, кухнята и малката баня му се струваха неуютни.

— Ще се простираме според чергата си — заяви тя твърдо.

След като разбра, че сватбата е неизбежна, той също спести малка сума, за да си купят мебели и да посрещнат някои извънредни разходи — „бели пари за черни дни“, както казваше майка му. За меден месец обаче не можеше и да се мисли — нямаха достатъчно средства.

Въпреки че беше поканена, Розамунд не присъства на сватбата, което даде повод за много сплетни. Семейство Хорнбийм бяха обидени от постъпката ѝ, но добрата госпожа Хорнбийм убеди съпруга си, че странното поведение на майката на Уолт несъмнено се дължи на мъката ѝ по Стийв, която вече три години не стихваше. Но дори и тя не можа да намери задоволителен отговор на въпроса, защо Уолт, винаги толкова привързан към майка си, беше престанал да я посещава. Опита се да изтръгне някакво обяснение от него, но не успя.

За подобна сватба всяко момиче можеше да мечтае. Тя се състоя в местния хотел край езерото. Имаха осем шаферки, четириетажна торта, оркестър и сто и петдесет гости. Нито един от тях не беше от страна на младоженеца. Чарити носеше копринена блуза и дълга пола с четири колосани фусты. В косата ѝ бяха втъкнати бели и розови цветчета и за изненада на всички изглеждаше почти хубава.

През цялото време, докато траеше тържеството, Уолт се чувстваше неловко — усещаше, че зад гърба му шушукат и се споглеждат скришом. Знаеше какво интересуваха всички — защо е престанал да посещава майка си и защо тя не присъства на сватбата?

Затова искрено се зарадва, когато видя стария си приятел Джъби. По изпитото му и бледо лице личеше, че е разбрал какво означава ад.

— Боли ли те? — Уолт посочи десния му крак, който беше раздробен от куршум веднага след пристигането му във Виетнам. Беше прекарал шест месеца в болница и все още се подпираше с бастун.

— Понякога, особено когато ми се пие бира. — Разсмая се, но приятелят му съзнаваше, че лъже — можеше да се обзаложи, че и в момента изпитва болка. — Хей, човече, не се оплаквам, особено когато си помисля за алтернативата — побърза да добави Джъби, сякаш подразбрал, че той схваща истината.

— Каква е тя?

— „Завръщане“ в ковчег. Това сполетя останалите от моята рота, затова раняването беше най-хубавото, което можеше да ми се случи.

— Толкова лошо ли беше?

— По-зле, отколкото можеш да си представиш. Уолт, обещавай ми нещо. Не се прави на герой. Ако можеш, спаси се от армията.

— Чарити твърди, че един ваш чичо може да ми помогне. Но не съм решил още... — Изражението му издаваше, че изпитва угризения на съвестта. — Какво възнамеряваш да правиш отсега нататък?

— О, не съм се отказал от старата си мечта да стана адвокат. Създадени са образователни програми за ветераните от войната, но първо трябва да се справя с бюрократите, които създават пречки, за да пестят пари. Когато това безумие приключи, ще забравят, че сме съществували, за да се заличи по-бързо срамът от Виетнам.

— Не може да бъде!

— Искаш ли да се обзаложим? — Джъби се усмихна, но очите му останаха тъжни.

— Чух, че третото ти дете е на път, поздравявам те.

Приятелят му изпитателно го погледна, за да разбере дали му се присмива, и мрачно добави:

— Ако е мое.

— За Бога, какво искаш да кажеш?

— Не си ли чул за моята Мери-Лу... чука се с когото ѝ падне. — Засмя се горчиво и Уолт се запита кое е било по-мъчително за него — войната или завръщането у дома.

— По дяволите, Джъби, не знам какво да кажа.

— По-добре е да си мълчиш. — Сложи ръка върху рамото му. — Виж какво, признавам, че Чарити е досадна, но несъмнено ще бъде добра съпруга. Заедно ще стигнете далеч. Ако спазваш задълженията си по „сделката“, сестра ми ще ти отвърне със същото.

Уолт се стъписа — навярно Чарити беше издала тайната им на брат си. Внезапно осъзна, че не се страхува от приятеля си и дори за момент почувства облекчение.

— Знаеш ли, когато стана богат и прочут, ще ти помогна да завършиш право. Искаш ли да сключим такава сделка?

— Дадено. — Джъби се разсмя и двамата тържествено си стиснаха ръце.

Докато младоженците пътуваха към Уестлейк с малкия форд, сватбен подарък от семейство Хорнбийм, Уолт си мислеше, че малко жени биха приели да се лишат от меден месец с такова разбиране като Чарити.

— Затвори очи — заповяда тя, докато отваряше вратата на новия им апартамент, после добави: — Хайде, огледай се.

Той се подчини и не повярва на очите си; тъмнокафявата боя беше заменена от снежнобяла; дъските на пода бяха изциклени и лакирани; на прозорците бяха окачени пъстри завеси, а диванът и канапетото бяха с нови калъфи.

— За Бога, Чарити, как...

— Мама ми даде шевната си машина.

— Но как се справи с боядисването? Сякаш не е същият апартамент.

— Харесва ли ти? — радостно възкликна тя.

— Много. Как успя? Нали ходеше на работа?

— Намирах време.

— Благодаря ти, великолепно е. — Уолт се извърна и за пръв път я целуна, при това искрено и с благодарност.

През нощта се любиха. Той беше доста неопитен, тъй като беше спал само с едно момиче. Нямаше представа какво трябва да прави, а девствената Чарити беше още по-неумела. Притискаше се към него и простена, щом Уолт твърде бързо проникна в нея. Разплака се от щастие, когато почувства, че съпругът ѝ достигна върховния миг. По-късно, докато лежаха прегърнати, той се срамуваше, че не може да отвърне на любовта ѝ. Съпругата му заслужаваше повече. Искрено съжаляваше, че не може да отвърне на любовта ѝ.

ОРЕГОН — 1970—1978

Уолт се дипломира с отличие. Докато траеше церемонията по връчване на дипломите, непрекъснато се усмихваше на Чарити. Тя беше успяла да седне на първия ред и по лицето ѝ под сламената шапка, украсена с изкуствени черешки, беше изписана гордост, по-голяма дори от тази на присъстващите родители. Несъмнено имаше право да изпитва задоволство — успехът му се дължеше изцяло на нея. Беше се трудила всеотдайно, за да го освободи от вечерните смени в дрогерията. Беше ѝ признателен, но настояваше да работи в събота, защото не искаше да бъде напълно зависим от нея.

Застанал между другите абсолвенти, Уолт се взираше в лицата на радостните родители и с мъка установи, че се чувства като сирак. Осъзнаваше, че за да оцелее, трябва да скъса с миналото си, но не му беше лесно. Чарити беше поканила майка му на церемонията, ала тя не дойде. Това го беше натъжило, но сега, когато бъдещето се разкриваше пред него, трябваше да забрави всякаква сантименталност и угризения на съвестта. За миг в съзнанието му изплува образът на баща му, но успя да го прогони.

Напразно търсеше с поглед дядо си — ако някой днес трябваше да бъде свидетел на успеха му, това беше той. Едва след церемонията Чарити призна, че старецът се е разболял, което му е попречило да присъства. Не му го беше съобщила, за да не развали тържеството му.

За близките и познатите двамата изглеждаха щастлива двойка. Приятелките на Чарити се учудваха как е успяла да впримчи такъв привлекателен мъж и накрая решиха, че я бива в леглото.

Всъщност не я биваше много, а Уолт с неудоволствие установи същото за себе си. Когато беше в прегръдките на съпругата си, не изпадаше в екстаз. Да се люби с нея беше чисто физическа необходимост като всички останали телесни нужди. Предполагаше, че

същото се отнася и за Чарити, въпреки че тя никога не говореше по този въпрос, нито пък се оплакваше.

Чувстваше се виновен пред нея задето се беше нагърбила с издръжката на семейството. Само ако можеше да я обикне, това донякъде би намалило вината му. Бог му беше свидетел, че се стараяше, но без успех.

Беше убеден, че Чарити заслужава повече от онова, което ѝ предлагаше.

Сериозно се скараха само веднъж, когато Уолт се яви на военна комисия.

— Нали ти казах, че чичо ми... — хленчеше тя.

— Не, трябва да отида.

— Но защо? — тропна с крак Чарити.

— Защото е мой дълг. Как бих могъл да гледам Джъби в очите, ако избягам от военната си повинност?

— Брат ми пръв ще те поздрави, ако покажеш здрав разум. Проклетата война съсипа живота му.

— Може би точно заради него трябва да замина.

— Не говори глупости! Как можеш... след всичко, което направих за теб... мислиш ли, че умирам от желание да получа телеграма, която ми съобщава, че всичко е било напразно?

— Заминавам. Не можеш да ме спреш — решително сложи край на спора той.

— Изобщо не ме обичаш, нали? Ще ти бъде безразлично, ако умра — разрида се тя и изкрещя: — Мразя те, Уолт.

— Нима? Струва ми се, че твърдеше обратното. — Ухили се, доволен, че е надделял в спора.

— О, не... — Чарити се обърна и изтича в спалнята ридаейки.

Когато остана сам, Уолт не се почувства горд от себе си — трябваше по-добре да се справи с положението. Освен това се питаше защо упорства да замине за Виетнам, когато връстниците му правеха всичко възможно, за да се избавят от военната служба. Дали се надяваше да избяга от съпругата си, или пък изпитваше перверзното желание да се сблъска с рисковете на войната?

Така и не замина във Виетнам. Беше изпратен да работи в аптечния пункт на форт Орде и в продължение на две години

изпълняваше рецепти, ядосвайки се най-много на себе си за пропиляното време и за отлагането на плановите му.

След уволнението си постъпи на служба в голямо фармацевтично предприятие близо до Уестлейк. Работата му беше скучна, а заплатата му — ниска, поради което се наложи Чарити да продължи да работи; още не можеха да си позволят да имат дете. Решиха Уолт да прегледа рецептите на дядо си, за да прецени кои са подходящи за масово производство. Ала скоро откри, че се уморява до смърт от отегчителната и непродуктивна работа в предприятието, а освен това и амбицията му за забогатяване сякаш беше намаляла. Вечер предпочиташе да седне пред телевизора с чаша бира или пък да си легне рано. Имаше и друг проблем: по Западното крайбрежие много хора се занимаваха с алтернативна медицина и той започна да мисли, че през двете години, прекарани в армията, е изостанал от колегите си. Откри и още нещо, което го изплаши: беше намразил професията си.

След като цяла година наблюдава бездействието на Уолт, Чарити предложи да се преместят в източните щати.

— Може би там природната медицина не е застъпена така широко, както тук — предположи тя.

— О, да, но как ще започнем?

— Е, отначало ще работиш сам и за себе си.

— Каква велика идея! Как си въобразяваш, че ще живеем, докато чудотворните лекарства на дядо се наложат на пазара?

— Не се безпокой. — Тя скочи и отиде до бюрото си. От малкото чекмедже извади спестовна книжка и му я подаде.

— Погледни.

— Десет хиляди долара! Откъде, за Бога, имаш тези пари? — смаяно възкликна Уолт, който имаше само сто долара в банковата си сметка.

— Спестявах, освен това получих няколко хиляди долара след смъртта на леля Пеги и чичо Марк. Колко мило от тяхна страна да ме включат в завещанието си, нали?

— Изглежда, роднините ти рано умират.

— За какво намекваш? Надяваш се преждевременно да хвърля топа, а?

— Не бъди глупава, изобщо не ми е минавало през ума. Но защо не си ми казала за парите?

— Страхувах се, че ще ги пропилеем. Реших да изчакам, докато станат десет хиляди, и тогава да действам.

— Чарити, ти си чудесна.

— Нали? Всичко съм планирала — усмихна се тя и посочи мебелите, които беше накупила благодарение на усилената си работа през последните седем години. — Ще ги продадем и ще върнем колата, като доплатим за по-голяма, с багажник на покрива. В нея ще натоварим дрехите и онова, което ще задържим.

— Няма ли да ти е мъчно за всичко това? — запита Уолт, който беше свидетел как беше икономисвала, за да купи всеки предмет, и колко се бе радвала на всяка придобивка.

— Не. Скоро ще си купим други, по-хубави мебели. Виж, колата е важна, защото с нея ще отпътуваме на изток.

— Чарити, идеята ти е добра и я възприемам, но не бих желал да купуваш нова кола на изплащане.

— По никакъв начин — прекъсна го и потръпна само при мисълта за заем.

— В такъв случай парите няма да ни стигнат. Ню Йорк е скъп град.

— Ще се справим, обещавам ти. Ще наемем евтин апартамент с голяма кухня, която ще ти служи и за лаборатория. Аз също ще работя. Отначало ще започнеш с приготвянето само на два продукта — да кажем мехлем за екзема и отвара против мигрена. Когато са готови, ще изляза на улицата и ще ги продавам направо от колата. Ще раздаваме и безплатни мостри. Виждаш ли колко е просто?

Така се сложи началото на предприятието УЧФ — идеята да поставят собствените си инициали за име на фирмата беше на Чарити.

— Звучи много професионално, сякаш зад трите букви стои голям фармацевтичен комплекс. Тези инициали ще поставим и върху опаковките. А в рекламните листовки ще използваме като мото онази мисъл на дядо ти, която толкова харесваш: „За всяка болка има билка“.

— Съгласен съм... шефе — усмихна се Уолт, възхитен от ентусиазма ѝ. Съпругата му често го смайваше с идеите си за бъдещето им.

Отначало беше тежко. Наеха едностаен апартамент в сграда без асансьор и без топла вода. Кухнята се оказа малко пространство, отделено от стаята чрез завеса.

Скоро завесата беше премахната и цялото помещение се изпълни с бурканчета и стъкленици. По стените и тавана висяха всевъзможни билки. Горещината беше нетърпима, защото газовата печка почти непрекъснато гореше.

Уолт трябваше да доусъвършенства рецептите на дядо си.

— Разбърквай енергично — беше го учил дядо Дензил. — Какво от това, че има малко плесен, тя е полезна. Разбира се, че вкусът е ужасен, но колкото по-силно горчи едно лекарство, толкова по-добре лекува.

За да се преборят обаче с ожесточената конкуренция на пазара и за да получат одобрението на службата за контрол на лекарствата, тези продукти се нуждаеха от преработка. Кремове трябваше да са устойчиви, гладки, без примеси, лосионите — също. Сиропите за кашлица трябваше да са приятни на вкус и съставките да не се отделят една от друга. Плесен от всякакъв вид трябваше да бъде отстранена.

Горите на щата Ню Йорк бяха богат източник на билки и през почивните дни, когато Чарити не работеше, двамата бродеха из тях, за да си набавят необходимия материал.

Това беше изморително и поглъщащо много време занимание, но поне отклоняваше Уолт от спомените за майка му и баща му. Пришпорваше ги и обстоятелството, че спестените им пари бързо се топяха.

Той не изпитваше предишното задоволство от работата, но осъзнаваше, че вероятно в нея се намира разковничето на бъдещия му успех.

По въпроса за пакетирането Чарити показва истински професионализъм.

— Добрата опаковка е ключов момент, затова трябва да хваща окото и лесно да се запомня. Наложително е да предвидим пари и за тази цел.

— Какво мислиш за нещо в тъмнокафяво? — предложи Уолт.

— Много е банално. По този начин пакетират хранителни продукти. Мисля, че трябва да предпочетем бял цвят и сребристи надписи — така ще бъде по-внушително. Ще поставим и печат:

„Лабораторно проверено“ — добави тя, а той избухна в смях, оглеждайки невероятно разхвърляната стая. Дори Чарити схвана комичността на положението.

След осемнайсет месеца вече имаха три готови лекарствени средства, преработени, изследвани и одобрени от Федералната служба за контрол на лекарствата. Процедурата по одобряването не се оказа сложна, както се страхуваха, защото съставките на продуктите бяха безвредни. Чарити подреди мострите в черно дипломатическо куфарче и се приготви да излезе. Носеше нов морскосин костюм и лачени обувки.

— Приличаш на медицинска сестра — отбеляза Уолт.

— Точно такава е намерението ми.

— Желая ти успех.

— Не се нуждая от пожелания. Имаме добра стока, вярвам в качествата ѝ и съм сигурна, че ще се продава — самоуверено заяви тя. Съпругът ѝ се намръщи, обезпокоен, че може би ѝ предстоеше разочарование.

Чарити се оказа права. Поръчките заприиха и той трябваше да работи денонощно в единствената стая, която имаха, за да им насмогне. Парите започнаха да се трупат, но Уолт плащаше висока цена за неочаквано бързия си успех. Животът му протичаше само между четирите стени и нямаше време за разходка дори до най-близките околности.

Започна да настоява да наемат по-подходящи помещения за работа, твърдейки, че ще полудее, ако не го сторят. Последва дълго и безуспешно търсене, тъй като Чарити отхвърляше всяка възможност под предлог, че наемът е много висок. Накрая, отчаян от нерешителността ѝ и без да се посъветва с нея, нае малка къща; за най-голям ужас на съпругата си беше взел заем от банката, за да плати вноската.

— Мразя дълговете — заяви тя.

— Всеки бизнес започва със заем — нервно ѝ обясни, все още изненадан колко лесно стана всичко — в банката само погледнаха книгата му с поръчки и предложиха два пъти по-голяма сума от онази, която беше поискал. Отначало се изкуши да я приеме, но бързо се

опомни и отказа. Малката сума му беше достатъчна. „Засега“ — беше добавил самоуверено.

— Но тук ни е толкова удобно — настояваше жена му, сякаш не можеше да се примири с наложената ѝ промяна. Все още беше изненадана, че Уолт си е позволил да действа сам, след като тя контролиреше парите.

— Аз върша основната работа и аз ще решавам къде и как да става това — сопна се той.

— А къде виждаш моето място?

Дребният спор прерасна в истинска война, която двамата водиха дни наред. Битките между тях зачестиха и скоро се превърнаха в ежедневие, въпреки че Уолт не го забелязваше.

Условията му на работа се подобриха, но напрежението продължаваше, тъй като броят на поръчките растеше; Чарити постоянно разширяваше търговския периметър.

— Трябва да помислим за реклама от национален мащаб и тогава ще можем да изпълняваме поръчки по пощата — намекна тя.

Възникна необходимост от помощник, сетне от втори. За да има Уолт възможност да разработи нови продукти, назначиха и трети. След година взе по-голям заем от банката и нае още по-голяма сграда за работа.

През това време дядо му се разболя, но Уолт не намери време да отиде да го види. Сетне старецът умря, но той не можа да напусне работата си, за да присъства на погребението му. Ампутираха крака на Джъби, но и него не посети. Работеше до припадък и единственото, което го интересуваше, бяха цифрите в счетоводните книги; лабораторията се беше превърнала в омразен затвор.

Точно тогава Чарити забременя и всичко се промени.

НЮ ЙОРК — 1979

Бременността ѝ не беше лека — тялото ѝ се поду като балон, стъпалата ѝ отекоха така, че можеше да обува само домашните си пантофи. Лицето ѝ подпухна и се покри с петна, получи разширени вени и киселини в стомаха. На всичко отгоре прилошаванията ѝ продължиха и след първите три месеца и продължиха почти през целия период на бременността.

— Няма ли някое лекарство от дядо ти, което би ме облекчило?
— проплака веднъж.

— Опитах всичко — извини се Уолт. Действително изпитваше състрадание към нея, но беше безпомощен да ѝ помогне. Видът ѝ ставаше все по-трагичен и тя престана да излиза. Тътреше крака из мрачния, неуютен апартамент, като по-голямата част от деня прекарваше пред телевизора или в четене на клюкарски списания.

— Съжалявам, но не мога да работя. Не мога да допусна някой да ме види в това състояние — хленчеше Чарити.

— Разбирам, не се тревожи. Аз ще се заема с продажбите.

— Но ти не знаеш как.

— Ще се науча.

— Ами лабораторията...

— Андрю и Скот спокойно могат сами да се справят с производството — отвърна ѝ, имайки предвид по-старите помощници от петимата, които бяха назначили.

— Но ще научат състава на продуктите ни.

— Всеки компетентен химик може да го открие, сладурче.

— О, Уолт — замечтано въздъхна тя. — Нарече ме „сладурче“. Не си го правил досега. — Очите ѝ се напълниха със сълзи, а той съжали, че не беше искрен.

Често признаваше пред себе си, че не може да се оплаче от живота — предстоеше му да стане баща, а и Чарити се оказа пестелива и грижовна съпруга. Животът на приятелите му беше взел съвсем друга посока. Джъби се беше развел с Мери-Лу и беше обременен с

издръжка, която едва смогваше да изплаща с малката си заплата на техник. Браковете на други двама негови приятели от колежа също бяха приключили в бракоразводната зала на съда. Двамата с Чарити продължаваха да са заедно, въпреки че нямаше взаимност в любовта им. Уважението, което с годините бяха изградили един към друг, се оказа достатъчно за поддържане на връзката им. Може би Уолт беше по-щастлив, отколкото си мислеше и не трябваше да роптае срещу съдбата, която му беше наложила този брак. Това му подсказваше разумът, ала сърцето му не преставаше да копнее за истинска любов.

Уолт предприе решителна стъпка. Отново посети банката и проведе дълъг разговор с директора. Оттам отиде направо на Кипс Бей Плаца и нае просторен апартамент с изглед към Ийст Ривър.

Чарити беше твърде отпаднала, за да протестира за новия разход. Благодарни му за загрижеността и със сетни сили се зае да направи план за мебелировката на новия им дом.

За своя изненада Уолт откри един нов свят. Установи, че му харесва и приляга да бъде търговец. Лесно правеше контакти, а най-голямо удоволствие изпитваше, когато се пазареше при сключването на сделки.

Всяка сутрин, когато се качваше в колата, знаеше, че през деня му предстои някакво ново предизвикателство или вълнение, за разлика от скуката в лабораторията. Повече не му се връщаше там. Проблемът обаче беше, че Чарити вече обсъждаше връщането си на работа след раждането. Следователно Уолт имаше на разположение шест месеца, за да разшири производството до такава степен, че да се яви необходимост от двама пласъори.

Един ден го извикаха в банката и се поинтересуваха дали би желал да купи една фалирала фармацевтична компания в Куинс. С нарастващо вълнение Уолт обходи просторните работни помещения и огледа добре обзаведените лаборатории. Мястото беше изключително подходящо за бъдещите му планове. Докато разговаряше с работещите във фабриката химици, които, подозирайки, че той ще бъде новият им шеф, се постараха да му се харесат, взе още едно решение: да запази и текущото производство на традиционни лекарства. И без това от известно време го безпокоеше мисълта, че алтернативната медицина

може да се окаже преходно увлечение, което бързо ще премине. А тук се произвеждаха широк спектър витамини и диетични препарати, от които американците никога нямаше да се откажат.

Но защо предприятието беше стигнало до фалит? Уолт бързо прозря истината. На паркинга се намираше колата на сегашния собственик — голям ягуар. До него се мъдреше собственият му раздрънкан шевролет. През последните години беше научил едно много важно правило в бизнеса: да си определя най-малката заплата, да кара най-скромната кола и всичко останало от печалбата да влага в развитието на предприятието си.

Веднага се върна в банката, за да обсъди финансовите въпроси. Поизпоти се, когато разбра с какво задължение се нагърбва, но, от друга страна, беше горд от доверието, което му оказваха; защо иначе щяха да му правят това предложение? Още същия ден даде положителен отговор.

Когато се прибра в новия си, уютно мебелиран апартамент, не съобщи на Чарити за стъпката, която беше предприел — оправда се пред себе си, че не иска да я тревожи. Всъщност истинската причина беше, че този път желаше да се избави от опеката ѝ и сам да вземе решение.

С напредването на бременността оплакванията на Чарити ставаха все по-чести, което до известна степен го отегчаваше. Започна да отива на работа по-рано и да се прибира по-късно, което не можеше да се обясни само с желанието му да избяга от непрестанното ѝ хленчене. Трябваше да сложи ред в новото предприятие, да се справи със старите дългове, а това изискваше допълнителни часове напрегната работа през деня.

— Имаш любовница, нали? — обвини го една вечер Чарити, когато той се прибра към единайсет вечерта със зачервени от умора очи.

— О, скъпа, не бъди глупава, за Бога! Как бих могъл да намеря време за подобно нещо? — запита Уолт, приготвяйки си кафе сам, защото тя не можеше да понася миризмата му.

— Ще си намериш, познавам те. Чакаше само да се случи нещо подобно, за да се почувстваш свободен.

— Какво имаш предвид?

— Това, че си причина да забременея.

— Скъпа, случи се, защото беше забравила да взимаш противозачатъчните таблетки.

— А ти не го искаше, нали? Никога не си го желал. Откакто съм в това състояние, ме мразиш още повече.

— Чарити, това не е вярно. — Престана да се суети около кафето си и се извърна към нея. — Доволен съм, че ще имаш бебе. Предполагам, че искаш да чуеш точно това.

— Ето, виждаш ли? Говориш само за мен, а за себе си нищо не споменаваш — продължи да ридае тя.

— Виж какво, скъпа, изморен съм. След днешния напрегнат ден не заслужавам тази сцена.

— Коя е тя?

— Няма такава — търпеливо отвърна Уолт въпреки умората си.

— Тогава защо се прибираш толкова късно?

— Защото имах много работа. Без теб е трудно.

— Беше ми казал, че Скот и другият... забравих името му, могат да се справят.

— Да, Скот и Андрю се справят, но... — Трябваше вече да й каже. Глупаво беше, че не го стори по-рано. — Работата е там, че купих ново предприятие.

— Какво си направил? — Очите й се разшириха от изумление. Уолт отвърна спокойно:

— Това е малка фармацевтична компания в Куинс, която произвежда главно витамини. Ще продължим...

— Как си посмял? — изкрещя тя. — Как си посмял, негоднико?

— Не ти съобщих веднага, защото не исках да те тревожа. Кълна ти се, че това е самата истина.

— Знаеш, че всички решения досега сме взимали заедно. Трябваше... — Отново заплака.

— Скъпа, не разбирам какво искаш да кажеш. Все още заедно... Правя всичко за нас и за бебето.

— Копеле! Ограбваш ме.

— Как, за Бога?

— Като ме отстраняваш от бизнеса, който е единствената ми връзка с теб. — Чарити се втурна към него, грабна чашата, плисна

горещото кафе в лицето му и с писък избяга от стаята.

Десет дни по-късно Уолт се люби истински за пръв път в живота си.

Всичко стана случайно, и то поради факта, че секретарката му Йоланда също работеше до късно. Не беше споменал пред Чарити, че я е назначил — възнамеряваше да го стори след раждането. Външният ѝ вид беше такъв, че съпругата му трудно би я възприела.

Йоланда беше висока, с едър бюст и добре заоблени бедра, които умишлено подчертаваше с тесни дрехи. Имаше дълга яркочервена коса, чийто цвят според Уолт не беше естествен, и огромни сиви очи, които винаги бяха влажни като пълните ѝ, червени устни. Говореше по южняшки меко и привлечено, което караше много мъже да потръпват. Носеше се слух, че е била любовница на бившия собственик, въпреки че мъжете в предприятието, които силно я желаеха, и жените, които ѝ завиждаха, не можеха да си обяснят защо, след като беше толкова сексапилна, не беше заслужила нещо повече от секретарско място.

— О, господин Фийлдинг, не подозирах, че още сте тук. — Тя застана на прага на малкия кабинет.

— Наричайте ме Уолт, моля. Тъкмо привършвах с писмената работа. А вие какво правите тук по това време?

— Въвеждам нова система в документацията. Предположих, че ще ви е по-удобно да следите новите продукти, ако са в отделни папки.

— Да, наистина, така ще ми бъде по-лесно да наблюдавам новото и старото производство и да установя кое е изпреварващо.

— Желаете ли да ви обясня системата?

Той погледна часовника си — беше седем и половина.

— Да, с удоволствие, ако нямате нищо против да закъснеете още малко.

— Тази вечер не възнамерявам да правя друго, освен да измия ужасната си коса. — Тя отметна медночервената си грива, която блестеше от чистота.

За около час Уолт разгледа и схвана новата система, която, трябваше да признае, беше логична, смайващо проста и далеч по-добра от тази на Чарити. След като младата жена беше му отделила толкова много време, изглеждаше съвсем естествено да я покани на

вечеря. Тя прие с удоволствие и добави, че знае чудесен италиански ресторант недалеч оттук.

Йоланда се оказа приятна компания. Уолт хареса начина, по който го слушаше — подпряна на лакти и леко приведена, тя сякаш поглъщаше всяка негова дума. По едно време той ѝ предложи да си говорят на „ти“.

— Защо, за Бога, толкова хубаво момиче като теб се задоволява да бъде секретарка?

— Хайде, хайде, Уолт, искаш да кажеш „само секретарка“, нали? — Усмихна му се, за да покаже, че не се чувства засегната. — Необходими са доста способности, за да бъдеш добра секретарка, а аз съм най-добрата.

— Мога да го потвърдя. Съжалявам, не исках да бъда груб, но толкова си хубава, че... — подхвана, сетне засрамено замълча.

— Благодаря ти, много си мил — отвърна тя с лекотата на жена, свикнала на подобни комплименти. — Някога се надявах да стана модел, но фигурата ми не беше подходяща — изискването е да си като вейка; иначе казано, да не приличаш на жена. После около три години бях любовница на един човек, който безцеремонно ме заряза. Тогава си казах, че това повече няма да се повтори и че оттук нататък ще бъда самостоятелна.

— Съжалявам... Нямах намерение да любопитствам.

— Нямам нищо против да ти разкажа историята си, Уолт. Харесваш ми.

— И аз те харесвам, Йоланда.

Само час по-късно се озова в леглото ѝ, което беше съвсем естествен завършек на вечерта. Отначало се почувства смутен и притеснен. В присъствието на тази сексапилна жена изведнъж осъзна колко е неопитен. Безпокойството му обаче беше напразно — намираще се в ръцете на опитна любовница. След като възбудата настъпи, тялото му инстинктивно ѝ се подчини.

Невъзможно беше да се сравни любовното преживяване през тази нощ със секса по задължение, който правеше с Чарити. С Йоланда най-сетне разбра какво означава истинска страст. Колко много му беше липсвало такова чувство осъзна едва когато тя нетърпеливо започна да го съблича, а той — нея. Нямахше място по тялото ѝ, което да не му беше позволено да докосне, разучи и целуне — за разлика от Чарити,

която по време на акта не понасяше дори запалена лампа. Това го накара да се почувства по-мъжествен и по-уверен в себе си. За пръв път в живота си преживя върховна наслада от секс.

Чарити разбра какво се е случило в момента, в който той пристъпи прага на жилището им. Издаде го изражението му, не късният час на прибиране — беше два след полунощ. Пригответи се за бурна сцена, но остана изненадан.

— От известно време го очаквах, Уолт — ледено произнесе Чарити. — Надявам се, че няма да продължи. Която и да е тя, това ще ѝ бъде за пръв и последен път, разбрано ли е? Можеш да ѝ го съобщиш. Ти си моя собственост и винаги ще бъдеш, обещавам ти го. Защото не можеш да се разведеш с мен, знам твърде много, нали помниш? Винаги мога да отида в полицията, ако ме предизвикаш. Засега предпочитам да спиш в детската стая. Лека нощ! — Тя се обърна и с тежки стъпки се отправи към спалнята си. Бялата ѝ памучна нощница се развяваше около нея.

Уолт потръпна. Живееха заедно повече от дванайсет години. През това време се беше грижил за нея, не беше ѝ изневерявал и старателно беше изпълнявал задълженията си на съпруг. Ала щом се опита да се успокои и да не мисли за миналото, Чарити намираще начин да му го напомни и да го заплаши. Изглежда, му беше съдено да носи този ужасен товар до края на живота си. Нямахше покой дори по време на сън — често сънуваше всяка подробност от този съдбоносен ден и се събуждаше плувнал в пот.

От съседната стая се чуваше хълцането на Чарити.

Толкова много ли беше сгрешил? Никога не я беше лъгал, че я обича. Понякога я наричаше „сладурче“ и това беше всичко. Смяташе, че е изпълнил условията по договора, но очевидно изникнаха нови. Случилото се с Йоланда беше неочаквано, но бе чудесно и мечтаеше да се повтори. Тази нощ за пръв път беше почувствал свобода, щастие и забрава. Угаси лампата и покри глава с възглавницата, за да не чува плача на Чарити.

НЮ ЙОРК — 1980—1989

Пристигането на Джъби в Ню Йорк подтикна Уолт да тръгне по път, от който никога нямаше да се отклони.

Бебето — момченце, което нарекоха Ханк — беше на година. Чарити, за изненада най-вече на самата нея, се беше превърнала в нежна и привързана майка, която не се отделяше от детето си. Въпросът за връщането ѝ на работа повече не се повдигна.

След раждането беше понапълняла и това ѝ отиваше — изглеждаше по-женствена. Вниманието ѝ беше погълнато изцяло от бебето и вече по-малко се интересувахе от Уолт, което беше много удобно за него. След като Чарити беше раздвоена в чувствата си, угризенията му, че не може да я обикне, започнаха да стихват.

Все пак Уолт се нуждаеше от близък човек в работата, на когото напълно да се довери, и затова се обади на Джъби.

Разговорът им се състоя в един бар в Манхатън. Приятелят му жадно пиеше мартини, а той бавно отпиваше от бирата си.

— Значи навлизаш най-сетне в големия бизнес, Уолт. Защо закъсня толкова? Бих се обзаложил, че още на трийсет ще станеш милионер.

— Не знам. Бях се затворил в лабораториите, което всъщност не ми харесваше. Не подозирах колко много ми допада търговията, докато Чарити не забременя и не ми отстъпи мястото си.

— Няма да се задоволиш само с това предприятийце, нали?

— Не. Ще видиш, че няма да те разочаровам. До пет години ще стана милионер, или ще се проваля. Допитах се до моите банкери. Случайно открих една фирма близо до Бостън. Основното е една фармацевтична фабрика. Около нея има няколко излишни магазина и западнала бензиностанция, но обмислям да се отърва от този боклук и да запазя само лабораториите. Ще ги ремонтирам с парите, които ще получа, след като продам всичко останало. От банката се съгласиха с плана ми.

— Освобождаваш се от губещи дейности, а?

— Предпочитам да го наричам рационализация.

— А защо не разработиш и тях?

— Хайде, приятелю, не ме пришпорвай. Едва сега започвам. — Уолт се усмихна, отпи от бирата си и добави. — Вероятно по-късно и това ще стане.

— Чарити ми каза, че имаш връзка с друга жена.

Той стреснато вдигна поглед от чашата си, но видя, че приятелят му весело се усмихва.

— Не отричам. Мислех, че тя не знае за последната.

— Жените имат интуиция. Има ли сестра това пиленце?

— Пфу... помислих, че шурейт ми ме мъмри. — Засмя се с облекчение.

Джъби се приведе към него.

— Виж какво, Уолт, сестра ми няма защо да се оплаква — има хубаво жилище, елегантни дрехи, чудесно бебе. Никога не си я лъгал, че я обичаш — тя те изнуди да се ожениш за нея. Не очаквам, че се надява да ѝ бъдеш верен до гроб. Желая ти щастие, приятелю.

— Опитах се да я обикна, да я почувствам по-близка, но не успях и нещата се усложниха.

— И това ти струваше скъпо, така ли?

— Да, така е. Вече съм на трийсет и три, а все още не съм узнал какво всъщност е любовта. Трябва да го открия.

— Аз пък съм отвратен от любовта. Обичах истински Мери-Лу и виж докъде стигнах. Сега чукам и бягам.

— Разбираемо е... — Уолт повика сервитьора и поръча още за пиене.

— Понякога мислиш ли за баща си?

— Опитвам се да не го правя, но не винаги успявам. Той ме преследва дори и в мигове, когато си въобразявам, че съм щастлив. — Докосна челото си. — Всичко, което се случи, е тук, в главата ми, като на филмова лента, която обикновено започва да се върти без никакъв повод или предупреждение. Имам и кошмари нощем, но предполагам, че това е наказанието, което ще ме преследва цял живот.

— Мисля, че направи услуга на майка си. Знам, че едва ли би се съгласила с мен, но съм сигурен, че вече щеше да е мъртва, ако не беше я спасил от него.

— Съгласен съм. Баща ми беше чудовище. Майка ти вижда ли се често с моята?

— Не. Госпожа Фийлдинг живее много уединено, особено след смъртта на съпруга си.

— О, не знам... — подхвана защитна реч Уолт, но сетне размисли и млъкна — не искаше да се изкарва невинен пред приятеля си.

— Имаш ли някакъв контакт с нея? — прекъсна мисълта му Джъби.

— Не. Няколко пъти се връщах в нашия край, исках да видя родната си къща. Нали знаеш, сантименталност... — Той се усмихна. — Стоях отвън. Тя трябва да ме е видяла, но не се показва. Писах ѝ, не ми отговори. Дори не ме поздрави за бебето.

— Закоравял си...

— Нима?

— Някога беше по-чувствителен.

— Животът учи, нали?

През следващите пет години настъпиха много промени. Въпреки че Уолт не спази обещанието си да помогне на Джъби да завърши право, все пак му помогна — направи го вицепрезидент на компанията, отговарящ за търговската дейност. Джъби харесваше работата си, скъпата кола, която имаше на разположение и с която привличаше жените, а също и голямата заплата. Уолт не би могъл да направи по-добър избор — приятелят му се справяше отлично със задълженията си, имаше чудесен подход към персонала и беше неоценим съветник при осъществяването на нови идеи.

Въпреки очакванията на Уолт, че Чарити ще се противопостави на близостта му с брат ѝ, нищо подобно не се случи. Вече живееха в Уайт Плейнс, в красива къща с четири спални, с гараж, голяма градина и басейн. Все още не можеха да повярват, че е възможно да са собственици на такъв дом, както и на двете скъпи коли. Чарити се беше сприятелила със съседки, чиито съпрузи работеха в града и пътуваха всеки ден. Сутрин се събираха на кафе, организираха обеда и други срещи с благотворителна цел. Тя изглеждаше щастлива.

Същото се отнасяше и до Уолт. Без съмнение след драмата в младостта му животът се показваше благосклонен към него. Беше горд с дома си, с последния си модел мерцедес, с бизнеса си, който се разрастваше толкова бързо, че на трийсет и девет можеше да бъде възприет като преуспял човек. Ала най-голямата му гордост беше Ханк — рус и синеок като него, с всички признаци да стане не само едър, но и умен като баща си.

Съжаляваше, че не може да прекарва повече време със сина си. Обикновено сутрин излизаше от дома си, преди той да се е събудил, и неизменно се прибираще, когато момчето вече спеше. Все пак Уолт се стараеше да бъде свободен в неделя. Това беше денят от седмицата, който посвещавахе на Ханк — учеше го да играе крикет, да лови риба, опитваше се да го опознае.

Вече не оставаше без любовница. Йоланда беше последвана от много други, но тя му остана любимка, по която още въздишаше. Връзката им продължи почти година, когато внезапно прекъсна заради друг човек. Йоланда откровено му обясни, че новият ѝ приятел е по-богат от него, че времето минава и тя трябва да мисли за бъдещето си и... че се нуждае от пари. Уолт беше съкрушен. За няколко седмици загуби желание за работа, сетне успя да се овладее. Погрешно беше допуснал, че тя го обича така, както той нея. Когато след месец напълно се възстанови, стигна до мрачното заключение, че също не я беше обичал истински.

След нея беше по-предпазлив с жените. Придържаше се към правилото за взаимната изгода.

Джъби отново се ожени за една от чиновничките в предприятието и беше неизказано щастлив. Понякога пристигаше със съпругата си в Уайт Плейнс за почивните дни и всички добре се забавляваха.

Уолт би трябвало да се смята за щастливец — беше богат, имаше син, предстоеше му шеметна кариера, тъй като беше безскрупулен в деловите отношения; отгоре на всичко съпругата му беше предоставила пълна свобода, а любовницата го обожаваше.

— Чарити, забелязала ли си, че Ханк влачи десния си крак? — запита един ден Уолт, когато му се наложи да съкрати разходката в гората със сина си, защото физическото натоварване затрудняваше детето.

— Да, каза ми, че си е навехнал глезена по време на футболен мач.

— Кога се е случило?

— Не си спомням. Чакай... трябва да беше преди седмица.

— Не го ли заведе на лекар?

— Уолт, не издребнявай, отнася се само за изкълчване.

— Мисля, че трябва да го заведеш на лекар.

— Не ставай глупав. Децата често се нараняват и бързо им минава. Ханк е много несръчен — постоянно се спъва и изпуска всичко. Ако трябва всеки път да го водя на лекар, ще се наложи да живея в болницата. Много е разсеян, в това се състои проблемът.

— Детето се нуждае от преглед — твърдо заяви той, подреждайки папки с документи в куфарчето си. — И да не ходи в училище.

— Какво означава това? — усмивката ѝ помръкна. — Обикновено не си толкова сериозен, какво те безпокои? — Тревогата завладя и нея.

— Вероятно си права, че преувеличавам. Навярно си е разтегнал мускул или нещо подобно, но все пак бих желал доктор Бозкич да го прегледа.

— Приготвяш се за работа? Но днес е неделя — намуси се Чарити.

— Да. Трябва да прегледам някои сметки с Джъби, преди да заминем за Мичиган във връзка с едно предложение. Ще остана в града.

— С любовницата ли? — горчиво запита тя.

— Не, с Джъби. Ако желаеш можеш да телефонираш и да провериш.

— Чудесно! Тревожиш се за Ханк, а ме оставяш да се оправям сама с всичко.

— Съгласихме се, че се отнася за дреболия. Трябва да вървя...

Докато пътуваше, усети, че страх сковаша сърцето му. Не сподели със съпругата си, че отскоро беше забелязал един или два симптома у Ханк, които, разглеждани поотделно, не бяха от значение, но ако се съпоставеха, картината ставаше тревожна.

Несръчността, заради която Чарити подиграваше сина си, се задълбочаваше. В училище Ханк беше разсеян и имаше затруднения

със запомнянето — дали беше „трудно“ дете, или пък просто не успяваше да се справи? Забеляза лека скованост в крайниците му и го сподели с Чарити, но тя обвини учителите, че претоварвали децата с физически упражнения, което напрягало мускулите им. По нейно настояване Ханк беше освободен от часовете по гимнастика, но подобрене не настъпи. Веднъж, когато се върнаха от разходка, той видя, че момчето не е в състояние да нареди мозайката си.

Явно това бяха симптоми на някакво заболяване, но какво?

Докато пътуваше, тази мисъл непрестанно го измъчваше. Защо се страхуваше толкова за детето? Имаше смътно усещане, че ключът към неясното страдание на Ханк се крие някъде в папките му с научни изследвания и затова бързаше към кабинета си. Този път Чарити можеше да бъде спокойна — не отиваше при любовница.

Няколко часа по-късно откри научното съобщение, за което си беше спомнил. Докато преглеждаше информацията тревогата му прерасна в паника.

Преди няколко години по време на голяма научна конференция в Атланта един от подчинените му биохимици бе изнесъл доклад върху рядко наследствено заболяване. Както винаги в подобни случаи въпросът, дали да бъдат продължени изследванията в тази насока, беше подложен на обсъждане. Уолт председателстваше заседанието, на което се реши, че предвид нищожния брой страдащи от тази болест не е оправдано да се отделят огромни средства за изследователска работа върху подобно мистериозно заболяване. Проектът беше отхвърлен, а биохимикът, разочарован от това решение, напусна. Уолт си помисли, че веднага трябва да се свърже с него.

Опита се да се успокои, внушавайки си, че необосновано се поддава на паника. Несъмнено медицинските му познания бяха по-големи от тези на повечето хора, но беше необходима консултация с квалифициран лекар. И все пак...

Не замина за Мичиган, както възнамеряваше — Джъби отиде вместо него. Седеше в кабинета си и чакаше повикването.

— Уолт? Обажда се Дейвид Бозкич. На този етап реших, че е по-добре да говоря с теб вместо с Чарити.

— Отнася се за хорея на Хънтингтън, нали? — с усилие произнесе Уолт.

— Хей, човече, не бързай. За какво се съмняваш?

— За хорея на Хънтингтън... нали знаеш, генетично заболяване...

— Уолт, почакай. Да, чувал съм за такава болест, но искам да те уверя, че нито аз, нито колегите, които познавам, сме се сблъскали с подобен случай.

— При Ханк се проявяват всички ранни симптоми на тази болест.

— Уолт, приятелю, успокой се. Много неща може да не са наред, но това не означава, че трябва да мислим за най-лошото.

— Не знам, Дейв, тази мисъл ме обсеби и не мога да се избавя от нея. Знаеш, че не се плаша лесно. Може би напразно се безпокоя и моля Бога наистина да е така, но инстинктът ми подсказва друго. Бих желал веднага да се започнат изследвания.

— Разбира се, Уолт. Ще приложи всички тестове, известни в медицинската наука. — Лекарят се засмя, но малко престорено, забеляза той. — Междувременно не се тревожи, най-вероятно се отнася за стрептококова инфекция, с която лесно ще се справим — продължи да го успокоява, макар че също беше загрижен.

— Дейв, имам и друга причина да се притеснявам: в семейството на Чарити има случаи на душевни болести, преждевременна смърт и алкохолизъм, а хореята е генетично заболяване и се среща най-често в такива родове.

— Хайде, Уолт, да не правим прибързани заключения — едно шестгодишно дете може да има най-различни оплаквания и това не значи, че боледува от най-тежката болест. Да си призная, не съм чувал за случай на Хънтингтън при такова малко дете.

— Знам повече по въпроса — мрачно отвърна той, а лекарят замълча. — Как реагира съпругата ми?

— Отлично. Поставих диагноза „изкълчен глезен“, което тя желаше да чуе, сетне ѝ обясних, че детето ми изглежда малко бледо и поради това искам да проведем някои изследвания. Не тичай веднага вкъщи, защото ще я разтревожиш.

— Добре. — Уолт затвори телефона и се постара да се пребори с желанието да се втурне към дома, да грабне Ханк в прегръдките си и

да избяга с него някъде, на сигурно място. Чарити не го интересуваеше.

Оказа се, че Ханк наистина има хорей на Хънтингтън — едно от най-редките заболявания, което се предава по генетичен път. Едва сега Уолт осъзна смисъла в предупрежденията на майка си, че в семейство Хорнбийм има случаи на невменяемост и смърт в ранна възраст. Заболяването се срещаше не само много рядко, но и почти никога в детска възраст. Той знаеше за съществуването само на един друг подобен случай... в Канада. Това още повече го гневеше. Ако синът му носеше дефектен ген, защо трябваше той да се прояви толкова рано? Защо Бог не му беше отредил поне двацет и пет, трийсет пълноценни години като на събратята му по съдба? Още по-жестока беше мисълта, че щом се беше проявила в детска възраст, болестта щеше да се развива по-бързо отколкото при възрастните. Разрушителните процеси в мускулите на Ханк щяха да напредват бързо и той щеше да става безпомощен пред очите им.

В продължение на две години Чарити беше като обезумяла. Стресът и тревогата, породени от болестта на сина ѝ, бяха толкова големи, че тя не можеше да спи, загуби всякакъв интерес към къщата, градината, приятелите и дори към външността си. Посвещаваше всяка минута на Ханк и направо го смазваше с майчинските си грижи и страх.

— Чарити, дай му малко свобода. Нека ходи на училище — поне докато може. Трябва да се държим с него като с нормално дете колкото е възможно по-дълго, не разбираш ли? — заяви ѝ веднъж, когато, разрошена и неизмита, тя седеше срещу него и пушеше цигара след цигара.

— Може да се нарани. Какво ще стане, ако падне или другите деца го блъснат?

— Скъпа, всички в училището са предупредени да го наблюдават и пазят.

— Не те е грижа за него.

— Не си права, загрижен съм не по-малко от теб.

— Тогава защо не направиш нещо?

— Какво бих могъл да сторя? — Уолт отчаяно разпери ръце.

— Имаш на разположение толкова лаборатории и учени, които работят за теб. Ако не беше толкова стиснат, навярно щеше да ги накараш да открият лекарство за сина ти. — Тя се разрида.

— Всички мои подчинени непрекъснато работят по нашия случай, но това не е като в холивудски филм — лекарства не се откриват за един ден. Необходими са години на непосилна изследователска работа.

— Нямаме толкова време.

— Многобройни изследвания са извършени преди двамата с теб въобще да подозираме за съществуването на тази болест. Във връзка съм с учените по целия свят и правя всичко, което е възможно, повярвай ми. Ханк е и мой син.

— Вината за нещастията ни е твоя, само твоя. Това е наказание за престъплението, което извърши — Господ не е забравил, че уби баща си — крещеше тя, като с едната ръка нервно закопчаваше и откопчаваше блузата си, а с другата търсеше нова цигара.

— Никой не е виновен — уморено отвърна Уолт, стана и взе куфарчето и ключовете от колата. Извърна се и я погледна. — Виж какво, скъпа, знам какво преживяваш, но ако продължаваме по този начин, с нищо няма да помогнем на Ханк. — Посочи разхвърляната кухня. — Остави го да отиде в училището, той иска да бъде като другите деца.

На път към Ню Йорк се опита да се пребори с отчаянието. Елегантно облечен, безупречно подстриган и избърснат, седеше зад волана и беше олицетворение на преуспял млад мъж. Ала по обгорелите му от слънцето страни се стичаха сълзи, които дори не се опитваше да избърше.

Често, когато беше сам в колата, даваше воля на чувствата си. Понякога крещеше и ръмжеше като ранен звяр, осъзнавайки безсилието си срещу омразната болест, друг път се опитваше да обмисли и планира живота на сина си, а нерядко плачеше мълчаливо и безутешно.

Какво можеха да направят? Ходиха до Лондон, Торонто, Виена, Стокхолм, навсякъде, където се надяваха, че ще открият специалист, който би им помогнал. Опитаха и с алтернативна медицина. Чарити подложи Ханк на всяка, дори и най-ексцентрична диета, за която беше прочела. Уолт похарчи цяло състояние само в пътувания, без да се

смятат огромните суми, вложени в изследвания. Нищо не постигнаха — с всеки изминал месец мускулите на Ханк отслабваха все повече и повече. Предупредиха ги, че има две възможности — детето да умре или да остане недъгаво, безпомощно и неспособно да говори.

За разлика от Чарити, която се беше отдала на религията с надеждата, че ще получи помощ от Бог, Уолт не се молеше много, но когато го правеше, то беше за да склони Всевишния да даде на сина му малко повече добри дни и сетне да го прибере. След такава молитва винаги се чувстваше виновен, сякаш беше предал сина си, сякаш по някакъв странен начин участваше в убийството му. Тогава се втурваше в лабораториите и остро смърряше химиците и биохимиците, че още не са постигнали някакъв резултат.

Не каза на Чарити, че вината не е негова, а нейна. Досега тя и брат ѝ не показваха признаци, че са засегнати от нея, но това не означаваше, че в бъдеще подобно нещо нямаше да се случи. Странно, Чарити, която беше прочела почти всичко по въпроса, не схващаше къде е същината на проблема. Или пък истината беше толкова жестока, че тя съзнателно я избягваше — също като безнадеждно болните, които вярват, че ще се оправят.

Не биваше да имат повече деца, но този проблем не съществуваше, тъй като, откакто Ханк се беше разболял, спяха в отделни стаи и сексът помежду им беше само спомен.

На третата година след заболяването Ханк беше прикован в инвалидна количка. Скоро стана, напълно неподвижен.

— Ще умра ли, татко? — попита една сутрин баща си.

Уолт го погледна и сърцето му се сви. Тялото на детето беше напълно стопено от болестта. Как, за Бога, да обсъжда смъртта с едно деветгодишно момче? Опита се да се усмихне.

— Надявам се, че няма да се случи, синко. Знаеш ли, обичам живота, но не бих желал да живея в свят, в който теб няма да те има.

— Тогава по-добре да се боря. Не искам и ти да умираш, татко.

— Правилно, Ханк. Заедно ще се борим. Не знам дали ще ми повярваш, но скоро с теб пак ще ходим на риболов. — Успя да се овладее, но когато излезе от стаята, отчаяно удари стената с юмрук.

Детето наистина поведе борба и той наблюдаваше с обич и възхищение смелостта и стоицизма му. Но внезапно Ханк беше съборен от остра вирусна инфекция и температурата му бе толкова висока, че телцето се гърчеше в конвулсии. Молитвите на бащата се сбъднаха наполовина — детето оживя, но мозъкът му остана увреден. Съдбата му спести участието да се чувства затворник в недъгавото си тяло. Той повече не осъзнаваше нещастията си. До известна степен това беше спасение, повтаряше си Уолт, опитвайки се да запази душевното си равновесие.

Един ден се върна от служебно пътуване и откри, че Ханк е изчезнал. Стаята му беше празна, играчките му липсваха и дори тапетите бяха сменени.

— Изпратих го в приют — студено обясни съпругата му.

— Не може да бъде!

— Лесно ти е на теб, половината от времето си прекарваш навън, а мен си оставил на топа на устата. Така повече не може да продължава. За нас Ханк е мъртъв. Трябва да помислим и за нашия живот... да започнем отново... сякаш той никога не е съществувал — изхълца тя.

Уолт не се опита да я успокоява — нямаше смисъл. Усамоти се в кабинета си и се размисли. Може би Чарити бе права, може би бе по-добре за Ханк да бъде в заведение, където грижите за него ще са подходящи. Може би бе егоистично от негова страна постоянно да го държи вкъщи.

Започна да посещава сина си всяка неделя — по желание, не по задължение. Жена му не стъпи в приюта нито веднъж.

И двамата страдаха, но не споделяха мъката си. Уолт не знаеше какво чувства Чарити, но не я разпитваше, също както и тя него. Ревниво пазеше болката дълбоко в себе си и не позволяваше на никого да се докосва до нея. Странно, но двамата се отнасяха по различен начин към трагедията на сина си.

Той по-тежко преживяваше нещастията, тъй като майка му, единственият човек, с когото можеше да сподели болката си, беше

прекъснала всякакви контакти с него. Единствените две същества, които обичаше, бяха живи, но изгубени за него. Може би щеше да му бъде по-лесно, ако бяха мъртви. Отначало му се струваше, че е безсмислено повече да работи и сериозно обмисляше да се откаже от всичко, тъй като нямаше син, който да го наследи. За щастие не тръгна по този път, защото по-късно работата се оказа единствената му утеха. Домът без Ханк го отблъскваше и той започна да се застоява все по-дълго в работния си кабинет. Естественият резултат от това беше натрупването на още повече пари. Списанието „Форбс“ постоянно го поставяше в списъка на най-богатите мъже на Америка. За да запази душевното си равновесие, Уолт си постави нова цел — да застане на върха на класацията.

Никога нямаше да разбере майка си. Бяха изминали повече от двайсет години от смъртта на баща му, а тя продължаваше упорито да мълчи — не му се обади нито по повод раждането на Ханк, нито пък след като ѝ съобщи, че детето е много болно. Може би тя също страдеше, но продължаваше да го наказва, като не му позволяваше да споделя с нея.

Уолт поддържаше Розамунд материално. Тя продължаваше да живее в старата дървена къща на края на гората, която беше изцяло променена — имаше нова кухня, баня, мебелировка, а тапетите и завесите се подновяваха всяка година. Адвокатът му съобщаваше кои са обожателите на майка му и какво е материалното им положение. Розамунд беше запазена и привлекателна, затова не беше чудно, че я ухажват. Никой обаче не беше канен в дома ѝ, което означаваше — и в леглото ѝ. Уверяваха Уолт, че майка му е щастлива, и той от все сърце желаше това да е така.

Розамунд не знаеше, че парите, които ѝ осигуряват комфорт, идват от сина ѝ. Ако научеше, несъмнено щеше да ги откаже и да предпочете бедността, което пък щеше да подсили чувството му за вина.

Беше самотен не само вкъщи, но и на работа. Осъзнаваше, че служителите му се държат приятелски с него, защото им е работодател, не защото го харесват като личност. Схващаше, че дори се страхуват от него, заради което трябваше да се сърди на себе си — с годините ставаше все по-сприхав. Това го караше да издига все по-плътни прегради между себе си и тях. Единственият човек, когото донякъде

чувстваше близък, беше секретарката му Бет; понякога си позволяваше да мисли, че тя го харесва заради самия него.

Уолт търсеше утеха в секса. Беше открил, че когато е в леглото с жена, потъваше в забрава и мъкът му намалява, а понякога и съвсем изчезва.

Въпреки че имаше постоянна любовница, която живееше в нает от него апартамент, често се ползваше от услугите на агенциите за компаньонки. Използваше безмилостно тази армия от жени с надеждата, че ще намери облекчение на страданията си. Не беше особено горд с поведението си и се опитваше да успокои съвестта си, като щедро раздаваше суми, подаръци и помощи дори на момичета, които повече нямаше да види.

Една проста случка, свързана с апетита му към жените, го подтикна да си води дневник, в който отбелязваше къде и какво прави всеки час. Някаква компаньонка беше умъртвена по особено жесток начин и се предполагаше, че убийството е извършено от клиент. Името и телефонният номер на Уолт, наред с много други, фигурираше в бележника ѝ, ала разгадаването на кода, използван от момичето за вписване на данните, отне на полицията цяла седмица. Понеже списъкът на подлежащите на разпит клиенти беше дълъг, неговият ред дойде след още една седмица. За нищо на света той не можеше да си спомни къде и с кого е бил през фаталната нощ. Толкова се ядоса на слабата си памет, че полицията, която проявяваше свръхактивност по случая, го задържа в ареста за едно денонощие. За нещастие документи от канцеларията му потвърдиха, че цял ден е бил в Ню Йорк и следователно трябваше да даде обяснение, къде е прекарал вечерта. На помощ му се притече Джъби, който си водеше дневник. Двамата бяха вечеряли заедно в локал. По-късно Уолт беше напуснал с някоя си Рокси, която беше открита и алибито му беше потвърдено. Ала преживяването беше ужасно и той се закле подобно нещо никога да не се повтаря. От този ден нататък в бележник кодирано си отбелязваше всяка стъпка, която предприемаше.

Всички, които познаваха Чарити като изключително привързана майка, бяха изненадани от реакцията ѝ спрямо болния Ханк. Държеше се така, сякаш той никога не беше съществувал. Скри всичките му фотографии, забрани да се споменава името му и напълно заличи момчето от живота си.

Уолт я разбираше — обичта ѝ към детето беше толкова голяма, че тя не можеше да постъпи другояче. Питаше се дали като се преструваше, че Ханк не съществува, Чарити не се опитваше да забрави ужаса и болката от постигналото ги нещастие. Това беше само предположение, тъй като двамата не разговаряха по този въпрос, а на него също му беше забранено да споменава името на сина им.

Наскоро след като Ханк беше настанен в приюта за неизлечимо болни, Уолт ѝ предложи да го придружи при едно от ежеседмичните му посещения там.

— Мястото е хубаво и сестрите са любезни. И представи си, струва ми се, че откривам подобрение при Ханк. Миналата седмица реагира на гласа ми. Защо не дойдеш, денят е великолепен за разходка?

— Не, благодаря, имам работа — учтиво отклони поканата тя, сякаш съпругът ѝ я канеше на обяд.

— Не може ли работата да почака?

— Не, в никакъв случай. По-добре е така и моля те, повече не го споменавай.

Той се подчини, но продължи самотните си посещения в приюта.

Чарити с настървение се втурна в светския живот. Реши, че къщата им в Уайт Плейнс по големина и лукс повече не отговаря на амбициите ѝ и на отличното им материално положение. Уолт с радост я продаде, защото му навяваше мрачни спомени.

Купи апартамент на Парк Авеню в Ню Йорк и се преместиха да живеят там. Мислеше, че най-сетне ще се почувства щастлив, но това не стана — илюзиите бяха свършили.

Съпругата му се зае с ентусиазъм с обновяването на новото им жилище. Беше ѝ предоставил пълна свобода на действие и това беше най-малкото, което можеше да стори за нея — толкова я съжаляваше. Той поне можеше да се утешава с бизнеса си, докато тя бездействаше.

След като приключи с обзавеждането на апартамента, тя се зае със собственото си преобразяване. Подложи се на диета, за да свали няколко килограма, които според него ѝ придаваха женственост, а според нея я отдалечаваха от съвременната мода. Облече зъбите си в керамични коронки, направи си пластична операция на долната челюст и носа, изруси косата си и похарчи цяло състояние за гардероба си. Промяната беше толкова голяма, че Чарити вече можеше да мине за привлекателна.

Тя навлезе във вихъра на светския живот с лекота — обществото в Ню Йорк се интересуваше повече от размера на банковата сметка на хората, отколкото от произхода им. Убеди съпруга си да направи щедри дарения на музеи, художествени галерии, балета и операта. За благодарност получи поканени за приеми, балове и вечери. Накрая тя успя да осъществи и най-голямата си амбиция — беше включена в различни благотворителни дружества.

Отначало Уолт наблюдаваше увлечението ѝ с насмешка, но скоро сам беше завладян от нейната страст. Започна да дава мило и драго, за да види някоя знаменитост в дома си. Но най-много се радваше, когато виждаше снимката си във вестниците и името си — в светската хроника. Може би случайно една възрастна дама в далечния Орегон също щеше да ги види и да разбере колко богат и прочут е станал нейният единствен син. И той продължи с настървение да гони известност.

Вече не мечтаеше да открие голямата любов и се надсмиваше над копнежа си да обича и да бъде обичан. Занапред единствената му любов щеше да бъде работата му.

АМЕРИКА — ПРОЛЕТТА НА 1992

Уолт спазваше неписано правило — никога не се обвързваше с жена, която работеше при него. Твърдо беше решил да избягва този капан, независимо от това, колко привлекателна е служителката или силно желанието му. Често беше наблюдавал последствията от подобно поведение.

Когато назначи Бет на работа, красивото ѝ лице и фигура отначало го изкушиха, както се случваше с всеки мъж, който я познаваше, но не я докосна. Сега беше доволен, че не го стори — между двамата се създадоха чудесни служебни отношения, почиващи на взаимно уважение. Тя го разбираше, не се страхуваше от него и след Джъби познаваше тайните на империята му по-добре от всеки друг. Сексът би могъл да попречи на всичко това.

В деня, в който Уинтър Съливан влезе в кабинета му за интервю, Уолт стоеше до прозореца на свръхмодерно обзаведения си кабинет и наблюдаваше пълния с камиони и микробуси паркинг, превозващи фармацевтичните продукти на фирмата из цялата страна. Извърна се, погледна Уинтър и сърцето му подскочи.

Всъщност тя не беше ослепителна красавица. Големите ѝ сиви очи бяха доста раздалечени, лицето ѝ беше доста обло, устата — помалка, отколкото беше модерно, а носът — топчест. И все пак беше извънредно привлекателна. Русата ѝ коса беше права и гладка като повърхност на езеро и на Уолт му се прииска да я докосне, за да почувства копринената ѝ мекота. Не беше нито висока, нито ниска, нито пълна, нито слаба. Ала най-впечатляващо от всичко беше нейната виталност и жизнерадостта, която струеше от лицето ѝ още преди да се усмихне. Усмивката ѝ не беше свенлива или превзета, а широка и искрена.

— Госпожице Съливан, изглежда, вие сте точно онова, което компанията търси. — Уолт ѝ подаде ръка.

— Но вие още не сте разговаряли с мен — разсмя се новоодошлата и той осъзна грешката си.

— О, тази среща е просто формалност — колкото да ви поздравя с „добре дошли“ — излъга, питайки се защо го прави и какво, за Бога, става с него. — Моите хора са впечатлени от вас и от автобиографията ви.

— Доста строго ме разпитаха — отново прозвуча напевният ѝ глас и Уолт си каза, че би могъл да го слуша с часове.

— Ще заемете важен пост. Връзките с обществеността са най-важни в нашата работа. Виждам, че през последните пет години сте работили за „Зайгалс“. Защо напуснахте? — Почувства, че вече се владее, но все пак изгаряше от желание да ѝ каже, колко е чаровна и колко се вълнува от присъствието ѝ. — Предполагам, че ако работя в стандартно фармацевтично предприятие, ще мога по-добре да преценя плюсовете и минусите на тази дейност. „Зайгалс“ имаха проблем с правосъдието във връзка с един техен продукт. — Уолт кимна утвърдително.

— Все пак, докато работех там, установих, че хомеопатичните и билковите лечебни средства ме интересуват повече от всичко останало. Привлече ме точно тази страна от вашата дейност.

— Засега те заемат само трийсет процента от продукцията ни — обясни ѝ той и сетне съжали — може би това щеше да я накара да се откаже.

— Трийсет процента за алтернативна медицина не са малко.

— Дядо ми твърдеше, че билколечението не е алтернативна, а истинска медицина — засмя се той. — И не е бил далеч от истината, ако си помислим каква огромна част от съвременните лекарства имат за основа билки. Заведоха ли ви до нашата ферма за лечебни растения в Кънектикът? Трябва да я посетите, много е интересно. — Помисли си, че това ще направят заедно.

— Ще бъде удоволствие за мен. Поставила съм си за цел да посочвам на хората тази тъй наречена „алтернатива“ — не мога да се изразя с по-подходяща дума. — Младата жена се усмихваше и говореше толкова убедително, че на него му се прииска да я целуне. — Разбира се, не бива да се отказваме от традиционната медицина, но двете трябва да вървят ръка за ръка.

— Как искам дядо ми да е жив и да ви чуе. Понякога си мисля, че той би се ужасил от пътя, който поех. Дензил не признаваше традиционните лекарства. — Той погледна часовника си. Изпита

желание да ѝ предложи да обядват заедно, но си помисли, че такава стъпка би била твърде прибързана. — Знаете ли, тук имаме чудесно барче, където можете да хапнете. Следобед заминавам за Кънектикът и мога да ви заведа.

— С удоволствие, господин Фийлдинг.

След като Уинтър излезе, той повика секретарката си.

— Бет, нареди някой друг да проведе интервютата с останалите кандидати. Поръчай кола за два часа следобед и уведоми госпожица Съливан да бъде във фоайето по същото време.

— Да, господин Фийлдинг — поусмихна се тя.

— Защо се смееш?

— Значи избрахте госпожица Съливан?

— По-добра не можем да очакваме.

— Разбира се, господин Фийлдинг. — Секретарката се извърна и излезе от кабинета, а Уолт се почувства като малко момче, което бяха заварили с ръка в панталонките.

Това се случи преди девет месеца. През това време Уолт не докосна Уинтър нито веднъж, въпреки че страстно го желаше. Знаеше защо — не искаше да изгуби чудесното приятелско чувство, с което тя щедро го даряваше. От погледите, които понякога му отправяше и от начина, по който ръката ѝ се плъзгаше върху неговата, беше сигурен, че тя го харесва. Беше толкова лесно и същевременно толкова трудно да се прекрачи границата.

Ако задълбочаха отношенията си, колко дълго би могло да трае това?

Колко време би изминало, преди тя да прояви недоволство и да пожелае нещо повече? Веднага би се развел с Чарити, но съпругата му го държеше в ръцете си.

Несъмнено законът можеше да бъде заобиколен с помощта на някой способен адвокат — оттогава бе изминало твърде много време и показанията ѝ щяха да бъдат сметнати като форма на отмъщение. Но какво биха казали приятелите му, онези високопоставени личности, които така обичаше да има около себе си? Знаеше какво ще си помислят — няма дим без огън.

От момента, в който за пръв път я видя, разбра, че Уинтър е различна от другите, и времето, което прекараха заедно, не промени мнението му. Доказателство не му беше нужно, но и то се появи, когато веднъж тя го придружи до приюта, в който беше настанен Ханк. Двамата трябваше да летят със самолет за някаква конференция в Лондон, сетне Уолт щеше да пътува сам до Индия и Кайро. Обясни й, че първо трябва да се отбие на едно място.

Шофьорът караше бавно през красивата местност.

— Къде отивате? — полюбопитства тя.

— В един приют — кратко й отвърна.

— Кой се намира тук, Уолт? — внимателно попита Уинтър, използвайки малкото му име, както винаги, когато бяха насаме.

— Синът ми.

Младата жена притихна.

— Да дойда ли с теб? — попита, когато колата спря.

— Ако желаеш... Предупреждавам те, че гледката не е приятна — отвърна й и веднага съжали, че се показва толкова безчувствен. — Може да те натъжи — смутено добави, като същевременно съжали, че я покани — предпочиташе да е сам при Ханк.

— Сигурна съм, че няма.

Влязоха в дома, който поради тишината и липсата на болнична миризма приличаше повече на вила, отколкото на здравно заведение. Посрещна ги елегантна секретарка, която, бържейки учтиво, ги придружи до стаята на Ханк, пред която ги чакаше медицинска сестра. Помещението беше хубаво, обзаведено със старинни мебели.

— Добър ден, господин Фийлдинг. Ханк има лека настинка, затова днес го задържахме на легло — словоохотливо обясни сестрата. Резкият тон, типичен за професията, липсваше в гласа й.

Уолт застана до леглото на сина си и го погледна. Ханк беше навършил тринайсет, но изглеждаше като шестгодишно дете. Тялото му беше слабо и неоформено, ала най-стъписващо беше лицето му, което изглеждаше недокоснато от живота. Изражението му се беше запазило чисто и невинно, каквото е било в деня, когато мозъкът му беше спрял да функционира. Широко отворените му очи безучастно се взираха в баща му.

— Здравей, Ханк! — Уолт хвана ръката му и я стисна. — Реших да се отбия при теб, преди да замина за Лондон за няколко дни. Какво

искаш да ти донеса? Какво ще кажеш за един сак? Ще ти донеса и няколко пощенски картички... — Монологът му продължи около двајсет минути. Говори му за бейзболен мач, на който не беше ходил, за риболов, който не беше се състоял, за попмузика, каквато не беше слушал, и за филми, които не беше гледал. — Е, добре, Ханк, време е да тръгвам. — Наведе се и целуна измършавялото личице на детето. — Довиждане, момчето ми — извика, когато стигна до вратата, а Уинтър, която през цялото време беше стояла до прозореца, се приближи до леглото, наведе се и също целуна момчето.

— Довиждане, Ханк, радвам се, че се запознахме.

Двамата мълчаливо извървяха разстоянието до колата, качиха се и потеглиха. До летището не проговориха. Уолт седеше замислен и неизмеримо тъжен. Тя докосна ръката му.

— Уолт, толкова съжалявам.

— Ужасна история, нали?

— Трудно е, особено за човек като теб, който има на разположение всички възможни лекарства на света и персонал от най-добрите химици и биохимици.

— Така е. — Погледна я нерешително, тъй като не беше сигурен дали ще може да удържи напора на чувствата си.

— Преча ли ти? Навярно не ти се говори.

— Да — прошепна Уолт, изхълца неудържимо и потисканите от години сълзи потекоха. Младата жена го прегърна, докато болката и отчаянието му попреминаха. Сетне той изприказва мъката си така, както не го беше правил дори пред Джъби.

— Само ти ли го посещаващ? — попита тя накрая.

— Да. Чарити не може... не ѝ се сърдя. Тежко е, дяволски тежко. Тя го е изключила от живота си, все едно че не е съществувал. Избрала е този път, за да запази душевното си равновесие.

— А ти не можеш ли да сториш същото?

— В никакъв случай. Още не съм загубил надежда. Уверяват ме, че той не ме познава и че вероятно не разбира нито дума от онова, което му разказвам, но не мога да повярвам. Човек никога не знае...

— Прав си, не можеш да го изоставиш. Сигурна съм, че Ханк те познава и че обичта ти му дава сили.

— Съжалявам, че те обремених с тази история.

— Благодарна съм ти за... доверието.

Докато бяха в Лондон, Уинтър излезе на пазар и се върна в хотела със сак.

— За Ханк е — лаконично обясни.

Това се бе случило преди две седмици. От този момент Уолт знаеше, че не ще може дълго да продължава по този начин.

АМЕРИКА — ЕСЕНТА НА 1992

— Цял ден ли ще си губиш тук сам времето? — Чарити беше застанала на вратата.

— По дяволите, заспал съм. — Уолт се прозина и се протегна. — Навярно съм изморен.

— Ще вечеряме при семейство Шропшър. Очаква се да дойде и Робърт Редфорд.

— Сериозно ли? — възкликна и внезапно почувства умора и отегчение.

— Какво ти става? Имаш само час, за да се приготвиш — сопна му се тя.

Той рязко се изправи.

— Чарити, защо не посещаваш Ханк?

Лицето ѝ се сгърчи — напрягайки мускулите си, тя сякаш искаше да отблъсне въпроса.

— Вече разисквахме тази тема.

— Не, не сме я изяснили докрай. Може би е добре да поговорим още по нея.

— Знаеш как гледам на нещастieto с него — като на Божие наказание заради греха ти. Не желая да го виждам — нито сега, нито когато и да е.

— Мисля, че трябва да го направиш. Струва ми се, че не бива да го забравяме.

— О, съвсем не съм го забравила, Уолт. Никога не забравям каквото и да било — изсъска и излезе, а той си припомни какво чудесно облекчение беше почувствал, след като сподели мъката си с Уинтър.

През януари, седмица преди бала на Гътри, Чарити излезе да направи някои покупки, но докато пресичаше Пето Авеню, я блъсна такси.

Уолт беше в кабинета си, когато Бет му съобщи новината. В първия момент почувства огромно облекчение — беше ли най-сетне свободен? После се засрами и се опита да прогони предателската мисъл.

— Добре ли е? — попита.

— Не знам, господин Фийлдинг. Ще наредя колата да ви чака.

Когато отиде в болницата, жена му се беше свестила.

— Какво се случи?

— Един Бог знае. Сигурно съм се унесла в мисли. По дяволите, погледни на какво приличам.

— Имаш дълбока рана на челото.

— Най-зле е кракът ми. Лекарят каза, че най-малко три месеца ще съм неподвижна. Искam да се прибера вкъщи. Мразя болниците.

— Разбира се, скъпа.

— С такова нетърпение очаквах бала на Гътри... Трябва да отидеш, Уолт.

— Сам ли?

— Ще бъдеш между приятели. Освен това чрез теб ще науча всички подробности.

При първия удобен момент той побърза да си тръгне. Нямаше търпение да стигне до вкъщи, затова се обади от болничен автомат.

— Уинтър, следващата седмица заминавам за Париж — имам покана за бал. Ще дойдеш ли с мен?

ДИТЕР НА ПЪТ КЪМ ГЕРМАНИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

Сделката на Дитер с негово превъзходителство приключи успешно. Голяма сума, представляваща само част от комисионата, вече беше прехвърлена по сметката му в швейцарска банка, а останалата сума щеше да получи след доставката на стоката. Странно, но този път успехът не му достави удоволствие.

Докато наблюдаваше как негово превъзходителство се взира в спецификациите на стрелковите и ракетните оръжия, Дитер се изкушаваше да му изкрещи: „За Бога, решавай по-бързо, защото въобще не ме интересува резултатът!“ Тази мисъл го шокира — никога не беше постъпвал така. Винаги се беше вълнувал при сключването на сделка. Ала сега го беше завладяла неприсъща апатия.

Докато разстоянието между Испания и дома му в Германия се скъсяваше, лошото му предчувствие се усилваше. Усещането беше толкова необичайно, че не спря да пренощува в Кан, както възнамеряваше, а продължи пътя си.

Зазоряваше се, когато мощният мерцедес навлезе в познатите тесни улички на селцето. На минаване покрай сънените полицаи, които охраняваха огромната желязна порта, намали скоростта. На завоя, откъдето се откриваше изглед към любимия му дом, почти спря, погледна го и въздъхна с облекчение — предчувствието, свивало сърцето му през последните стотина километра, че нещо лошо е сполетяло замъка, неговата най-голяма гордост, не се оправда. Сградата стоеше непокътната сред големия парк. Потръпна от задоволство при мисълта, че той е собственикът на великолепия замък. Зарадва се, че поне това чувство не го е напуснало, включи на скорост и потегли по стръмнината.

Щом чу шума от двигателя, Магда се появи на стълбите. Дитер знаеше, че съпругата му ще е вкъщи и ще го посрещне. Дори и да не

беше уведомена за точния час на пристигането му, тя винаги го чакаше. През всичките години на брачния им живот Дитер никога не беше заварвал дома си пуст.

— Libeling... — Той я целуна по бузата. Искаше му се да я сграбчи в прегръдките си и да обсипе лицето ѝ с целувки, но не го направи — би било несправедливо, след като не може да отиде подалеч. Винаги поддържаше известна официалност в отношенията си с нея, което в крайна сметка се оказа добра тактика.

— Дитер, мъчно ми беше за теб — както винаги възкликна Магда. Предвид обстоятелствата можеше да се заключи, че само се преструва на учтива, ала не беше така — тя беше искрен човек.

— Ще закусиш ли или ще си легнеш?

— Ще закуся. Ако заспя, няма да се събудя до утре сутринта, а имам среща в Мюнхен.

Тя тръгна към малката трапезария, през чийто прозорец се виждаше моравата. Както винаги масата беше красиво подредена. Магда отиде в малката кухня, която бяха устроили до трапезарията.

— Съжалявам за онзи ден — извика Дитер след нея. Вече се беше извинил, но искаше да го направи и лично, като за това подбра момента, в който не я гледа в очите — мразеше извиненията и така му беше по-лесно.

— О, това ли... Нали вече ми се извини. Съвсем го бях забравила — отвърна Магда точно както се беше надявал. Твърде често му се налагаше да се извинява за внезапните си изблици на гняв и тя винаги му прощаваше. Но кавгата беше едно, а насилието съвсем друго нещо. Причината беше известна и на двамата и въпреки това поведението му беше непроситимо — един благородник никога не би ударил дама. А може би той не беше такъв? Тръсна глава, за да отпъди неприятната мисъл. Понякога желаше Магда да не е толкова сговорчива; може би ако и тя крещеше или изразяваше недоволството си от него, щеше да се чувства по-малко виновен, че не може да я задоволява в леглото.

— През целия път до вкъщи имах странното усещане, че се е случило нещо лошо. Очаквах замъкът да е изгорял...

— Нима? Колко странно.

Магда се появи с поднос, върху който беше поставена сребърна кана с кафе, и усмихнато подхвана:

— Изглеждаш уморен, скъпи.

— А ти си красива както винаги. Не любезничеше, а казваше самата истина. Тъмнокосата Магда, с големите сиви очи и овално лице с гладка кожа, беше красавица, въпреки че наближаваше четирийсетте. Когато той се влюби в нея, остана изненадан — мислеше, че ще ожени за блондинка и че ще има светлокоси деца, каквито се полагат на един германец. Вместо това избра брюнетката Магда, деца не му се родиха и вече беше сигурно, че ще остане бездетен. Намръщи се; тази мисъл често разваляше настроението му.

Изпи кафето и изяде две препечени филийки с мармалад.

Магда седеше срещу него и го чакаше да привърши със закуската, за да запали цигара. Дитер не одобряваше пушенето ѝ, ала не можеше да я спре, защото осъзнаваше, че най-вероятно той самият е причината за това пристрастяване.

— Още малко кафе? — Тя взе каната и едва тогава той забеляза, че ръката ѝ трепери.

— Скъпа, какво има?

Съпругата му шумно постави каната върху подноса.

— Не знам как да ти го кажа.

— Какво се е случило? — разтревожи се Дитер. Значи предчувствието не го беше излъгало.

— Много съжалявам, че трябва да ти го кажа, но майка ти е починала в съня си миналата нощ.

— Майка ми ли? — объркано повтори Дитер. — Майка ми е мъртва. — Поклати глава, сякаш не можеше да схване смисъла на думите.

— Съжалявам, но е вярно. Телефонира вторият ти баща.

— Но името ми не фигурира в указателя.

— Какво значение има това? Все пак трябва да те уведомят, нали?

— Така е. — Дитер се съсредоточи, за да открие какви чувства предизвиква у него тази новина. — Знаеш ли, струва ми се, че все пак се нуждаю от малко почивка. Ще отида да полегна.

— Чудесна идея. Позволих си да отложа срещите ти за днес. Естествено е и всеки ще го разбере.

— Благодаря ти, Магда, за всичко си помислила.

Докато се изкачваше по високото мраморно стълбище, имаше усещането, че носи тежки гумени ботуши — толкова голяма беше

умората му. Бързо се съблече, дръпна завесите, за да се скрие от слабото зимно слънце, и се отпусна в леглото. Ала въпреки че клепачите му бяха натежали за сън, очите му останаха широко отворени, вперени в тавана.

— Софи, бедна Софи... — простена и гласът му отекна в празната стая.

КЕМБРИДЖ — 1957

Дитер застана пред тухлената къща с еркерни прозорци. Грозотата ѝ го накара да потръпне. Провери дали е заключил вратата на фургона, сетне бутна разнебитената порта и тръгна по късата пътечка. Позвъни и се загърна още по-плътно в палтото си, докато чакаше да му отворят. Не възнамеряваше да стои пред вратата повече от десет секунди. Всъщност не знаеше защо беше дошъл. Навярно от любопитство.

Вратата се отвори и на прага застана момче, облечено в грозната сива униформа на английските основни училища — три четвърти сиви чорапи, които се бяха смъкнали до глезените му, и въздълги сиви шорти. То не продума, само подозрително се взираше в Дитер със сивите си очички.

— Госпожа Кларксън вкъщи ли е?

— Ти не си англичанин, нали? — отвърна на въпроса с въпрос детето.

— Не, не съм.

— Познах по говора ти.

— Колко си наблюдателен! — поусмихна се Дитер. — Попитах...

— Мамо! — извика момчето. — Търси те някакъв човек.

Той смаяно изгледа, питайки се това ли е природеният му брат.

В дъното на тесния коридор се появи жена, която бършеше ръцете си в пешкир и късогледо се взираше към входната врата.

— Да? — обади се несигурно тя, тръгвайки към тях.

„Не може да е майка ми“ — възмутено си помисли, когато видя приближаващата се ниска жена с побелели коси.

— Дитер, ти ли си? Наистина ли си ти? — Тя го прегърна и се надигна на пръсти, опитвайки се да го целуне. Синът ѝ стоеше по войнишки вдървено и чакаше радостният ѝ изблик да стихне. — Дитер, скъпи, ти дойде, винаги съм твърдяла, че това някога ще стане. Влез, много е студено. — Софи го дръпна в коридора. Майка и син

продължиха неловко да се взират един в друг, докато детето, облегнато на стената, ги наблюдаваше с интерес. — Много си пораснал — възкликна Софи.

— Децата растат, мамо — раздразнено заяви Дитер.

— Колко съм глупава! Разбира се, че вече си мъж. Не мога да повярвам, че имам двайсетгодишен син. Дарън, това е големият ти брат, за когото толкова често съм ти говорила. Нарекохме го така, за да прилича името му на твоето. — Тя се изсмя по начин, който му беше познат. — Е, да отидем в дневната, там гори камината. — Майка му го въведе в малка стая, която беше така претъпкана с мебели, че изглеждаше още по-малка. — Ще направя чай. Дарън, ела да ми помогнеш. — Тя избута детето навън.

Дитер се огледа. Вкусът на майка му си личеше — сиво-сини кадифени завеси и тапети на райета. Усилията да се разкраси грозната стая бяха трогателни, но безплодни.

Софи се появи с поднос, а той скочи и затвори вратата след нея.

— Винаги си се отличавал с добри маниери — замислено отбеляза тя. — Боб скоро ще се прибере и много ще се зарадва. Ще останеш ли за вечеря? Трябва да ми разкажеш всичко, което си правил... — Майка му говореше бързо и нервно.

Дитер със съжаление я изглежда. Какво би могъл да й разкаже за последните осем години и как би могла да го разбере?

— Нямах представа колко се разтревожих, когато избяга. Търсихме те дни наред. Къде се скри?

Дитер се усмихна — често се беше питал дали майка му се е поинтересувала за него; искаше му се да вярва, че е било така.

— Отначало живях в горска хижа, а когато настъпи зимата, се преместих при един приятел в града.

— Още ли живееш в Берлин?

— Не, в Мюнхен. Прехвърлих се там преди три години. Искях да съм в западната част на Германия. Английският паспорт ми помогна да се измъкна от Берлин.

— Значи все пак си имал някаква полза от Боб? А беше толкова сърдит, когато те осинови.

— Да, научих се да съм благодарен — меко отвърна той, без да я уведомява, че сега има два паспорта — английски, който беше

жизненоважен за бизнеса му, и немски, с бащиното му име, придобит чрез подправени документи и голям подкуп.

— С какво се занимаваш?

— С търговия — купувам, продавам...

— Какво? — попита детето.

— Всичко, което има цена — лаконично отвърна той и това беше самата истина. Не обясни, че е търгувал с храна, цигари и алкохол, които купуваше на безценица от един корумпиран сержант, шеф на военен склад, и продаваше на инфлационни цени. Нито пък й каза, че за кратко време беше въртял бизнес със старо желязо, от който натрупа доста пари. Страхуваше се, че такива подробности биха навредили на образа му, който се стараеше да си изгради. Ала й разказа за почтените си сделки с мебели, картини и сребро, които се намираха в изобилие в следвоенна Европа. Накара я да повярва, че само благодарение на находчивостта си, а не на диамантите, е успял да купи голям магазин и да го напълни със стока.

— Започвам голям бизнес с антики. Хората отново забогатяха.

— Не и тук.

— Да, виждам, че положението е доста нерадостно. Как издържаш?

— Много съм щастлива — твърдо заяви майка му, сякаш се отбраняваше.

— Къде работи Боб? Още ли е при военните?

— Не, напусна веднага, щом му се удаде случай. Портierer е в колеж и си обича работата — вяло добави.

Дитер замълча — чувстваше се неловко. Да живееш в замък с човек като баща му и сетне да изпаднеш до това положение... Наистина не знаеше дали да й се възхищава, или да я съжалява.

И двамата трепнаха, когато чуха изщракването на ключалката.

— О, кого виждам...

Боб Кларксън застана на прага — носеше евтин костюм, огромният му корем висеше над колана, а зачервеното му лице излъчваше вулгарност. Сега Дитер разбра, че майка му заслужаваше само съжаление.

Посещението при семейството му беше изпитание за него. Винаги беше презирал Боб, но сега вече го ненавиждаше заради нерадостния живот, на който бе осъдил майка му.

Вечерята му се стори безкрайно дълга, а храната — непоносима.

Хранеха се мълчаливо, по едно време Софи се обади:

— Дитер се справя добре, Боб. Ще отваря антикварен магазин.

— О, това е добре, синко. Изненадан съм, че такива неща се търсят. Мислех, че след удара, който им нанесохме, германците дълго няма да се сетят за подобен лукс.

— Напротив, моите сънародници желаят да нормализират живота си колкото е възможно по-бързо — което и правим — натърти Дитер.

— Твоите сънародници? Мислех, че си французин.

— Не, Дарън, германец съм — студено заяви брат му.

— Ако съм на твое място, приятел, не бих се хвалил с подобно нещо — изкикоти се Дарън, скочи от стола и избяга от стаята.

Боб се извини, че трябвало да отиде в клуба — там щяло да има някакво състезание, което не искал да пропусне.

— Ще останеш ли за по-дълго? — попита той, навличайки палтото си.

— Боя се, че няма да мога.

— О, Дитер, надявах се, че поне ще пренощуваш у нас — обади се Софи.

— Съжалявам, мамо, утре рано сутринта имам среща в Норфолк — ще купувам картини. А за следобед имам запазено място във ферибота, който ще отплава от Харуич.

— Трябва да има закон срещу изнасянето на националните ни богатства в чужбина, особено за Германия — изръмжа Боб.

— Но нали спечелихте войната, не можете да имате всичко на този свят — студено се усмихна Дитер. Боб продължително и сурово го изгледа и за момент не беше сигурен, дали вторият му баща иска да го удари, или пък търси и не може да намери думи, за да му отговори.

Сетне излезе и затръшна вратата след себе си.

— Дитер, не биваше така да го оскърбяваш, не е справедливо. Той не е умен като теб — смъмри го Софи, когато най-сетне останаха сами.

— Подразни ме глупавата му английска гордост. По мое мнение тази страна завинаги се е разделила с величието си. За разлика от Германия... О, мамо, ако можеш само да видиш какво е постигнато. Ако знаеш с каква гордост работят германците. Трябва да се върнеш.

— Защо, тук ми е много добре — усмихна се тя.

— Как е възможно? С това семейство, в такава къща и в тази страна...

— Съгласна съм, че не сме богати, но имаме достатъчно храна. Колкото до другите неща, които мислех за важни... те вече не ме интересуват. Нямам сребърни прибори, но и не се налага да ги лъскам. Гардеробът ми е малък, което означава, че по-малко дрехи пера, гладя и поправям. Мога да почистя тази къща от зимника до тавана за един ден, така че не съм принудена да наемам прислуга, която да недоволства и да ме шпионира.

— Но мислех, че Англия...

— Англия се отнесе добре с мен. Харесвам хората й, те скоро ще се съвземат, ще видиш — убедително заяви Софи, а синът й поклати недоверчиво глава. — За пръв път от години се чувствам в безопасност. И знаеш ли защо — заради Боб. Той ми дава тази сигурност. Знам, че е малко простоват, но е мил, добър и ме обича повече от всеки друг досега.

— Но след баща ми... — смутено прошепна младежът.

— О, баща ти... — Сведе поглед и лицето й придоби замечтано изражение. Значи Дитер беше прав, като си мислеше, че никой не е в състояние да се сравни с баща му. — Вярно е, че никога повече не бих обичала някого така, както баща ти. Той беше красив, очарователен, сърдечен, а аз бях толкова млада. Ала Хайни не ме обикна и с него никога не почувствах сигурността, която Боб ми даде.

— Не го вярвам, мамо.

— Тогава защо той не се ожени за мен? — тъжно се усмихна Софи.

— Щеше да го направи след войната.

— Не, миличък, лъжеш се. Аз също си въобразявах, че ще го стори, но дълбоко в себе си знаех, че това е неосъществима мечта. Бях само негова любовница и несъмнено, когато ми се наситеше, щеше да ме замести с друга.

— Никога нямаше да се случи подобно нещо — продължаваше да упорства Дитер.

— Милото ми момче, лоялен си както винаги. Представи си, че не бяха убили баща ти и че той се беше завърнал жив и здрав след войната като брат си. Наистина ли мислиш, че високомерният граф, научавайки, че съм станала проститутка, за да оцелеем, щеше да ме приеме обратно в леглото си? — При тези думи Дитер примигна. Софи настойчиво се втренчи в сина си, който отклони поглед. — Никога! Ала Боб го направи — прошепна тя.

— Променила си се, мамо.

— Да, разбира се, в противен случай щях да загина.

— Не мога да забравя, мамо — задавен от вълнение промълви той.

— Искаш да кажеш, че не можеш да ми простиш? Боя се, че това е твой проблем, не мой. Не се срамувам от миналото си, но дори и то да не ми харесва, не мога да го променя. А ти или го приемаш такава, каквото е, или не.

Дитер се втренчи в майка си. Как е възможно толкова много да се промени един човек? Къде беше лекомислената, кокетна Софи?

— Защо дойде, Дитер? Защо... след толкова много години?

— Искях да те видя.

— Само затова ли?

— Донякъде и от любопитство.

— Струва ми се, че причината е друга.

— Не, съвсем не — излъга той. Наистина имаше съществено основание да дойде. Следващата седмица щеше да отплава с малко корабче, натоварено с оръжие, за африканска държава, където беше избухнала революция. Досега беше изпълнявал дребни оръжейни поръчки, но знаеше, че благодарение на дискретността си ще бъде натоварен да извърши нещо по-голямо. Този момент беше настъпил. Имаше голяма опасност да бъде заловен и хвърлен в някой вонящ африкански затвор. А може би и да загине... Беше дошъл да се сбогува — за всеки случай.

ЕВРОПА И АФРИКА — 1957—1962

Корабът с оръжие щеше да потегли от Холандия. Година преди това с помощта на английския си паспорт Дитер беше успял да започне бизнес с внос и износ на стоки в Ротердам, като всъщност се подготвяше за оръжейни сделки. За прикритие на истинския си предмет на дейност беше регистрирал още няколко фирми в Лихтенщайн. Отначало партньорите не го приемаха насериозно поради младостта му, но скоро се убедиха, че надменният младеж не им отстъпва по нищо. Дитер внасяше килими, дървени украшения, дрехи и коприна от източните страни, а изнасяше сирена, канцеларски мебели и резервни части за машини — всичко това беше вписано в разрешителното му.

Понеже не можеше непрекъснато да пребивава в Холандия, а и не го желаше, трябваше да наеме доверени лица — това го изискваше не само естеството на работата, но и огромните суми пари, които се очакваше да преминават през фирмата. Дитер знаеше, че единственият начин да си осигури дискретност, е да наеме хора, които са му задължени по един или друг начин.

В един бар се запозна с Ян, който се опитваше да удави мъката си в алкохол. Бил изпратен в затвора за сътрудничество с германците по време на окупацията. След излежаване на присъдата открил, че обществото не му е простило и че работа за него не може да се намери. Ала когато разбрал, че други, които са услужили на врага много повече от него, не само са се спасили от затвора, но и просперирали, огорчението му нямало граници. Един сърдит, безпаричен, но интелигентен човек беше идеална находка за Дитер. Сприятели се с него, нахрани го, облече го, намери му подслон и накрая му предложи работа във фирмата си. Ян му беше безкрайно благодарен.

Дребничката блондинка откри най-случайно в парка, където тя ридаеше на една скамейка. Настани се до нея, мълчаливо взе ръката ѝ и я изчака да се поуспокои. Историята, която му разказа, беше банална: срещнала американски моряк, който ѝ завъртял ума с приказки за

южни плантации; впечатлителното момиче си въобразило, че едва ли не самият Рет Бътлър стои пред нея и лесно се поддаде на съблазънта. Щом установила, че е бременна, открила и още нещо — че американските власти нямат данни за моряк с името, което тя знаеше. Когато изповядала греха си пред пастора, божият служител мелодраматично я изхвърлил на улицата. В момента била без средства и искала да се самоубие.

Дитер плати за аборта в една клиника и я настани в удобно жилище. Предложи ѝ работа като секретарка на Ян и за по-сигурно преспа няколко пъти с нея. Реналта вече беше лудо влюбена в благодетеля си и готова да умре за него.

Брус, капитанът на корабчето, беше едър и страшен на вид шотландец с белег на едната буза. Беше участвал във войната някъде в Западна Европа и изпитанията му трябва да са били толкова ужасни, че след това цивилният живот му се сторил безкрайно скучен. Каквато и работа да захванеше, винаги я загубваше, защото бързо се отегчаваше и се напиваше до смърт.

Дитер беше обходил баровете на много пристанища, преди пътищата им да се кръстосат. Двамата веднага изпитаха уважение един към друг и Дитер реши да му се довери. От друга страна, перспективата да се занимава с контрабанда и по този начин да се надсмива на обществото, както и щедрото възнаграждение, убедиха Брус, че най-сетне си е намерил добра работа.

По съвета на шотландеца купиха оцеляло през войната торпедно корабче. Отначало Дитер се поколеба — искаше му се нещо по-голямо за целта. Ала когато Брус изтъкна, че този тип кораби развиват най-високата скорост, той се съгласи. В действителност тези двигатели имаха ограничен капацитет и се нуждаеха от непрекъснато зареждане с бензин, ала шотландецът разреши този проблем, като смени мотора с дизелов, превърна задната кабина в резервоар, а за малкия екипаж опъна хамаци на палубата.

Скривалище за оръжието направиха в трюма; под машинното отделение на корабчето. Тази операция струваше пари и на Дитер се наложи да продаде още диаманти. Както винаги това му причини болка.

Един от западните военни аташета в Берлин му беше обяснил в какво се състои тази авантюра — доставка на оръжие за една все още

нестабилна след освобождението си от колониално владичество африканска държава. За да се справи със задачата, Дитер щеше да се нуждае от връзките си в Берлин, създадени още в ранната му младост.

Голяма част от пратката беше доставена от американска база в Германия със съдействието на корумпиран американски сержант. Прехвърлянето на оръжието през руската зона се извърши по сложен и скъп начин чрез фургони, коли и камиони, чиито тайници умело бяха замаскирани с обикновен товар. Неоценима помощ им оказа руски дипломат, който се нуждаеше от доларите на Дитер, за да осъществи мечтата си да избяга на Запад. Последната част от оръжейната партида щяха да получат в пусто заливче по западното крайбрежие на Англия от затънал в дългове оръжейник на разпуснат британски полк.

Едно от най-важните правила в живота Дитер беше научил още като дете в разрушения Берлин — че всеки човек може да бъде купен.

Когато най-после отплаваха с целия товар на борда, се поуспокои и се изтегна на тясното легло в кабинката в предната част на кораба. Отначало мислеше да го нарече „Софи“, но в последния момент промени намерението си и на кърмата беше изписано „Реналта“. Искаше да запази първоначалния неопределен цвят на корабчето, който толкова добре се сливаше с този на морето, но Брус даде друг съвет:

— Боядисай го, така ще буди по-малко подозрения. Ако запазиш този невзрачен цвят, негодниците ще помислят, че криеш нещо.

Щом излязоха в открито море, Дитер усети умора. Никога нямаше да забрави напрежението, докато товареха оръжието на борда, което лично беше опаковал в сандъци с надписи „инструменти“. Лежеше върху плаващия арсенал и по странен начин се чувстваше щастлив и въодушевен.

Торпедното корабче не беше построено за разходки по море и когато навлязоха в Бискайския залив, високите вълни го заподмятаха и на моменти то дори се отклоняваше от курса. Пътешествието протичаше спокойно. Ала с приближаването на местоназначението Брус удвои постове — екипажът се оглеждаше за морски съдове, брегова охрана, митничари, изобщо за всеки, който би проявил настойчив интерес към товара.

В уречената нощ корабчето се приближи към брега с угасени светлини.

Дитер се беше замислил върху мистерията на великия континент, когато някой внезапно допря нож до гърба му.

— Митническа проверка — чу плътен глас зад гърба си. — Горещите.

Кипящ от гняв, той се подчини. Как е възможно постове да не забележат митничарите?

— Имате оръжие, нали? Предайте го.

— Не превозваме, само сирене и сечива. Можете да видите документите. — Дитер говореше спокойно и учтиво. Бавно се извърна, възхищавайки се на хладнокръвието си. Погледът му срещна черно, мокро от пот лице и изплашени очи. Човекът носеше тениска и шорти, а краката му бяха боси.

— Митница ли, негоднико? — извика Брус, хвърли се към чернокожия и изби оръжието от ръцете му, удари го по главата с пистолета си и бързо го хвърли зад борда.

— Акулите ще му видят сметката.

Чу се изстрел и куршумът изсвистя близо до лицето на Дитер.

— Залегни, глупако. — Брус безцеремонно го блъсна на пода.

Престрелката беше кратка — нападателите бяха общо четирима, но никой от тях не се оказа добър стрелец, защото куршумите им свистяха в нощта, рикошираха в металната обшивка на кораба и попадаха, без да навредят върху товара, завързан на палубата. За части от секундата другите членове на екипажа извадиха оръжията си, прицелиха се в „митничарите“, които полетяха в морето.

Настъпилата след изстрелите тишина беше толкова дълбока, че на Дитер му се стори почти осезаема. Изправи се и попита:

— Какви бяха тези?

— Кой знае. Навярно пирати. Но е възможно това да е двойна игра от страна на клиентите ти, чувал съм, че подобно нещо се случва. Да се освободим от товара и бързо да изчезваме.

— Мислиш ли, че е безопасно да продължаваме?

— Не е безопасно. Какво предлагаш — да се върнем в Ротердам със стоката и без печалба? — Брус се върна в машинното, а Дитер се почувства като глупак.

Корабчето навлезе в залива, където трябваше да се осъществи срещата. Всички се бяха струпали на палубата и в очакване на сигнала ругаеха през зъби. Само след пет минути проблесна светлина. Дитер се

усмихна — стори му се, че участва в приключенски филм, ала в следващия миг се укори за глупостта си.

Бързо и мълчаливо мъжете започнаха разтоварването на стоката, прекосявайки дървения понтон.

Брус и Дитер слязоха на сушата. Върху стъпалото на голям камион седеше изискано облечен господин с кожено куфарче. Поздравиха се усмихнати.

— Има ли някакви досадници наоколо? Военни, полиция или нещо подобно? — любезно запита Брус.

— Не. Всички получиха своето и няма да ни безпокоят — заяви господинът на безупречен английски.

— Своето ли? — попита Дитер.

— Става дума за подкуп — обясни шотландецът.

— Поздравявам ви за точността — продължи мъжът. — Чух изстрели, имайте ли неприятности?

— Някакви пирати ни изненадаха на борда, когато приближавахме, но се справихме с тях. — Разтоварването беше тръгнало още по-бързо, защото към хората на Дитер се бяха присъединили шестима негри във военни униформи.

— И така, на работа! — Мъжът отвори куфарчето, а Дитер преглътна, когато на светлината на ветроупорния фенер видя плътно наредените пачки долари.

— Поддръж лампата, Брус, за да ги преброя.

— Не е нужно, всичко е наред — заяви мъжът.

— Все пак, ако не възразявате... — Бързо започна да брои парите, сякаш беше банков касиер.

Един от войниците се приближи и прошепна нещо на безупречно облечения си шеф. Той стана, оправя ръбовете на панталона си, изтръска пясъка от обувките си, кимна на друг от хората си и пое друго куфарче.

— Всичко е наред, сержантът току-що ми съобщи, че поръчката ни е изпълнена. Предадох ви и парите, следователно мога да си вървя — заяви.

— Не бързайте! — Брус заплашително застана пред него. — Ако бях на ваше място, щях да почакам, докато партньорът ми преброи парите.

— Нима е наложително?

— Много. — Шотландецът грубо го блъсна и той се строполи върху стъпалото.

Дитер се намръщи и погледна приятеля си.

Тук е само половината от договорената сума.

— Така си и мислех. Негодник! — изръмжа Брус.

— Господа, моля ви! — Мъжът махна и многобройните му пръстени проблеснаха. — Имаме малък проблем. Парите, които очаквахме да получим от приятелите ни от източния блок, се оказаха по-малко от обещаното и... — Той не довърши изречението, защото Брус стреля в главата му, тялото му увисна като на парцалена кукла.

Дочули гърмежа, негрите дотичаха, опитвайки се да извадят пистолетите си. Куршумите се врязаха в телата им. Кръв зашуртя от разкъсаните им артерии и парливият ѝ мирис изпълни ноздрите на Дитер. Разнесе се тракане на картечница. Той се извърна; застанал върху малка височина, смеейки се до припадък, дребният ирландец беше пуснал в действие картечница. Негрите лежаха и стенеха на пясъка. Брус ги обходи и с по един куршум ги довърши, сякаш беше ловец, който доубива ранен елен.

— Защо го направи? — Дитер се извърна и погледна шотландеца, който равнодушно отпиваше уиски от манерката си.

— Малкият негодник се опитваше да те прати за зелен хайвер. Той лъжеше. — Брус се наведе и вдигна коженото куфарче, без да обръща внимание на кръвта по него. Отвори го и видяха, че то също беше натъпкано с долари. — Виждаш ли?

— Как разбра?

— Шикалкавеше, а освен това не ми хареса кройката на костюма му.

— Не можеш да убиваш хората само защото не ти се нравят.

— При определени обстоятелства мога. Нали не мислиш, че приятелчетата щяха да ни оставят да си отидем с парите? Ако не им бяхме видели сметката, те щяха да видят нашата.

— Имаме уговорка за още две доставки.

— Тогава сме направили услуга на този момък. — Той побутна тялото с крак. — Струва ми се, че е наемник. Шефовете му може би щяха да те убият след доставяне на последната партида, но не и след първата. Този тук се опитваше да извърти номер и на тях. Да, съвсем определено му направихме услуга — такава бърза и лека смърт...

Нали не мислиш, че приятелите му щяха да бъдат толкова милостиви с него?

— Но защо застреля и останалите, налагаше ли се?

— Така е по-чисто.

— Брус, ти си непоправим. Какво щях да правя без теб?

— Най-вероятно щеше да си мъртъв. С мръсен бизнес си се захванал, приятелю. Имаш нужда от някои напътствия, за да оцелееш.

— Потупа го по рамото, прегърна го и двамата се отправиха към кораба.

Същата нощ, докато корабчето плаваше в северна посока, двамата приятели се напиха от радост.

— Срамувам се да го кажа, Брус, но това пътуване ми достави удоволствие. Не си спомням кога за последен път съм се чувствал толкова щастлив.

— Забавно беше, нали?

— Какво ще правим, ако подобно нещо се случи и следващия път?

— Няма да се повтори. Дадохме им да разберат, че не бива да се шегуват с господин Дитер. Не се безпокой, новината ще стигне където трябва.

Наистина при следващите пътувания неприятности нямаше. Дитер установи, че с нетърпение очаква новите сделки, мечтае за тях и за вълнението, което му доставят. Двамата с Брус бързо забогатяха.

Дитер благославяше деня, в който срещна шотландеца. Безрезервно му се доверяваше и безкрайно му беше задължен за опита, който наготово получаваше от него — не само по отношение на контрабандата с оръжие, но и по всички други житейски въпроси. В продължение на пет години работиха заедно, осъществявайки много по-големи контракти, използвайки много по-големи кораби.

Последствията от дейността им не ги вълнуваха. Политиката не ги интересуваше; и двамата бяха от един дол дренки — искаха да бъдат богати и да се наслаждават на живота.

Една вечер през 1962 след успешно осъществена оръжейна доставка за група терористи Брус, както обичайно ставаше, се напи заедно с приятеля си. По-късно излезе, за да потърси проститутка, а Дитер си легна.

На следващата сутрин Брус беше намерен мъртъв в леглото си. Беше прободен с нож в сърцето, имаше и други наранявания по тялото, портфейлът му беше откраднат.

Повикаха Дитер, за да разпознае трупа. Когато видя безжизнената, кървава маса, трябваше да се извърне, за да скрие сълзите си от служителя в моргата. Като остана сам, раменете му се разтресоха от ридания. Почувства се отчаян, обезкуражен и безкрайно самотен. Брус беше единственият приятел, който някога беше имал. Едва сега осъзна, че го е обичал като втори баща. Спомни си за истинския, за графа, и за това, как като дете умееше да сдържа сълзите си пред него, за да не го разочарова. Сега, макар и вече мъж, беше дал воля на мъката си — знаеше, че страда заради двамата.

Никога повече не взе лично участие в доставките на оръжие.

ГЕРМАНИЯ 1963—1965

Нелегалните сделки с оръжие се сключваха нередовно, затова не си позволяваше да занемарява другите си дейности. Компанията за внос и износ на стоки, която беше основал в Амстердам, за да приспива вниманието на пристанищните власти, процъфтя и се превърна в съществен източник на доходи.

Изглежда, Реналта вече се беше примирила с факта, че няма да стане негова съпруга. Ала Дитер знаеше, че не може да разчита на благоразумно поведение от страна на жена, която се чувства отхвърлена. Ето защо, за да си осигури предаността ѝ, я настани в малък удобен апартамент, чийто наем плащаше. Освен това се зарече никога да не забравя рождения ѝ ден и годишнината от срещата им и винаги ѝ изпращаше скъпи подаръци на тези дати. Реналта изглеждаше доволна, а той намираше, че цената, която плащаше за нейната лоялност, не беше висока.

Антикварният му магазин в Мюнхен също имаше огромен успех. За да стигнат до антиките на последния етаж, купувачите трябваше да минават покрай скъпи мебели и други предмети и често купуваха някой от тях, без всъщност да имат нужда от него.

От предприятията, които беше основал, много беше привързан към магазина за продажба на предмети, свързани с войната — униформи, медали, барабани и стари оръжия. Вече имаше постоянни връзки с колекционери и дори беше започнал да издава каталог, който им изпращаше по пощата и който също му носеше доходи.

Преуспяваше и художествената му галерия. Със съвременно изкуство не се занимаваше, нито пък го интересуваха картини, рисувани през настоящия век — мнението му за късния Пикасо не съвпаднаше с конвенционалното. Любимите му картини си оставаха италианските, с религиозни сюжети, което пък беше странно за атеист като него. Ала дори и в тази възвишена атмосфера на изкуството Дитер беше направил малко отклонение с търговска цел — в сутерена на галерията висяха много портрети на английски аристократи, които

търпеливо чакаха да бъдат закупени от някой новобогаташ, спешно нуждаещ се от високопоставени прадеди. Беше открил, че от такива картини особено много се интересуват американците и сериозно обмисляше да открие клон в Щатите.

Въпреки че още нямаше трийсет години, беше станал много богат и обмисляше да навлезе в търговете с произведения на изящните изкуства. Грижливо беше спестявал и вече имаше банкова сметка в Швейцария — едно постижение, което му доставяше особено удоволствие. Там влагаше парите от нелегалните сделки с оръжие.

Бързото му забогатяване му позволи да осъществи своя отдавнашна мечта — да предложи щедра поддръжка на майка си. Ала Боб се докачи и заяви, че може сам да се грижи за Софи. Дитер се подразни от глупавата му гордост и настоя на своето — искаше майка му да води охотен живот. Опита се да ги настави в по-голяма и по-хубава къща, ала срещна съпротивата на Боб. Винаги, когато отиваше в Англия, се стараеше да се вижда с майка си. Срещаха се само в Лондон, тъй като къщата в Кембридж го разстройваше и го караше да се чувства натрапник. След време срещите им престанаха, и то не по негова вина, а по нейна — Софи се оправдаваше с прекалена заетост. Дитер с болка се питаше какво би могло да запълва дотолкова времето ѝ, че да ѝ пречи да се виждат.

Все още не можеше да забрави Брус. Спомняше си за времето, което бяха прекарвали заедно, тъжеше за загубата не само на приятеля, но и на трепетното вълнение, което беше изпитвал на кораба с незаконния товар, когато се промъкваша под носа на граничните власти. Ала щом си припомнеше миризмата на кръв, на разкъсана плът и стенанията на умиращите при онова първо приключение в Африка, потръпваше и се радваше, че вече не участва в подобни операции и че плаща на други да рискуват вместо него.

Живееше в скромен апартамент в старата част на града — не понасяше модерните квартали и за момента не се нуждаеше от просторно жилище. Беше го обзавел с мебели и картини от собствения си магазин, които не се задържаха дълго в дома му, тъй като в очите му представляваха само стока. На Дитер се нравеше постоянната смяна на декора — поне не се отегчаваше от вещи.

Имаше обаче някои предмети, които никога не би изтъргувал, и това бяха притежанията на баща му, плячкосани от нацистите. От

години старателно ги издирваше и откриваше по търговете из цяла Европа, проследявайки всяко съобщение или слух за разпродажба на някоя частна колекция. Никога не питаше собствениците как са се сдобили с тези предмети. Просто плащаше исканата цена и всичко, което успяваше да открие, трупаше в помещение с огнеупорни стени и сигурна ключалка.

Най-неочаквано и за самия него се привърза към голям черен котарак. Нарече го с английското име Моуги. Приятно му беше вечер, когато се прибира от работа, да го заварва вкъщи.

В действителност обичаше Моуги повече от любовниците си. Имаше предпочитание към дребни жени поради собствения си нисък ръст, и то блондинки. Някои бяха интелигентни, други — глупави, но това беше без значение за него. Не го интересуваше интелектът им.

Връзките му рядко траеха повече от няколко месеца. Няколко седмици след запознанството жените неизменно се влюбваха в него. Признаците винаги бяха едни и същи — поканваха го на вечеря, която те сами щели да приготвят за него. По правило не се отзоваваше на такива покани — обичаше хубавите ястия и не беше готов да рискува с готвачки любителки. В момента, в който някоя от любовниците му пожелаеше да изпере и изглади ризите му, да пренареди мебелите или да избере завесите в апартамента му, разбираше, че тя се готви да заживее с него. Незабавно приключваше тази връзка. Винаги го правеше по един и същ начин — изпращаше голям букет цветя, придружен с кратка, вежлива бележка, която съобщаваше, че между тях всичко е свършено.

Не беше се влюбвал досега и се учудваше, че толкова много жени се влюбваха в него. Тази неспособност да обича не го натъжаваше — не изпитваше нужда от любов и беше сигурен, че тя би навредила на работата и амбициите му. Донякъде дори се радваше на този факт и избягваше да си задава мъчителни въпроси.

Сексът му доставяше удоволствие — знаеше със сигурност, че е добър в леглото, и често си мислеше, че точно по тази причина жените толкова лесно се влюбват в него, а това беше още един повод да ги презира. Може и да нямаше голям опит в тази област, но беше сигурен, че сексът е второстепенен, не основен момент в любовта.

Имаше малко приятели, не много близки, с които от време на време се събираше. Почти всички се занимаваха с подобен на неговия

бизнес, тъй че винаги намираха общи теми за разговор, които никога не засягаха чисто лични чувства и мнения.

Беше избрал да живее в Мюнхен не само поради красотата на града и околностите му, но и поради близостта му до бащиното му имение. Изчака да се сдобие с хубава кола, преди да се отправи към дома, в който бяха преминали най-хубавите му детски години. Още в първите дни на установяването си в Мюнхен реши, че ще се появи в замъка не като случаен човек. Дори и тогава не влезе през главната порта на парка, а го заобиколи и застана на удобно за наблюдение място на отсрещния хълм, откъдето с бинокъл погледна към красивата сграда. Видя паркирани коли — скъпи, много по-скъпи от неговата. Около тях се движеха много хора — вероятно гости, — а всред тях се перчеше чичо му Йоханес фон Вайхер. Застоя се, обзет от гняв към онзи, който не би трябвало да е наследник на имението. Тази разходка стана редовна част от програмата му в почивните дни.

Един четвъртък, както вече му беше обичай, зае наблюдателното си място на хълма. Не бяха изминали и няколко минути, когато видя, че чичо му Йоханес се качи в колата и напусна замъка. Дитер си помисли, че след като теренът е чист, може да си позволи да посети имението. Спусна се по хълма и влезе през голямата желязна порта. Сърцето му се разтуптя при вида на познатата алея. Караше бавно и се оглеждаше. Натъжи се, когато видя, че грижливо поддържаният от баща му имот беше съсипан. Спря пред оградата и я огледа. Замъкът приличаше на хубава жена, която преживява тежки времена, но чиято красота трудностите и нуждата не могат да накърнят. „Какво съкровище“ — помисли си. Беше обзет от смесени чувства — гордост, съжаление, тъга и въпреки всичко радост, но най-много гняв от запустението. Испита желание да изтича по стълбите и да потропа на входната врата, ала предпазливостта го спря. Несъмнено, ако чичо му го завари тук, ще нареди незабавно да го изхвърлят. Не се страхуваше да се срещне с Йоханес, но знаеше, че изгонването от бащиния му дом щеше да представлява унижение, което не би понесъл. Ето защо заобиколи къщата и паркира колата си в задния, покрит с калдъръм двор пред кухненските помещения. Тук занемареността личеше още по-силно.

Хрумна му, че готвачката Мария и нейният съпруг Вили може би още са живи. Почука, въпреки че не знаеше как трябва да се представи на новия персонал. Може би все пак беше по-добре да си тръгне.

— Вили! — изненадано възкликна, когато вратата се отвори и на прага застана съпругът на Мария, който сякаш изобщо не беше остарял. — Вили, колко се радвам да те видя.

— Моля? — обади се старият човек и отстъпи назад, стъписан от възторга на непознатия.

— Аз съм, Дитер фон Вайхер.

— Милостиви Боже, нима сънувам? Ти ли си наистина? Не мога да повярвам на такова чудо. Мислехме, че си мъртъв... влизай, влизай — радостно забърбори той, като държеше вратата широко отворена. Дитер влезе и веднага усети познатия от детинството му мирис — за пръв път от двайсет и една години почувства, че си е у дома.

Червендалестата и понапълняла Мария го притисна в обятията си. Дитер се чувства сигурен като никъде другаде.

— Не си се променила — учуди се той, когато Мария най-сетне го пусна.

— Едва ли — усмихна се старата жена. — Вече съм на седемдесет и три, а Вили — на седемдесет и седем.

— Годишите не ти личат — закачливо я излъга и същевременно си помисли, че те не са имали и петдесет, когато на него, детето, му се е струвало, че са с единия крак в гроба.

— А ти, Дитер? Чакай да пресметна — на двайсет и една си, ако не се лъжа — сияеше Мария. — Какво искаш? Кафе? Шоколадова торта? Харесваше моите торти, нали си спомняш?

— Кафе! — презрително изсумтя Вили. — Това трябва да се полее с нещо по-сериозно — настоя и отиде до бюфета за бутилка. — Има и още нещо! — добави с усмивка и излезе от стаята. Върна се след няколко минути с малко олющено куфарче. — Спомняш ли си го, Дитер?

— О, това е старият куфар, който не успяхме да вземем с нас.

— Същият — потвърди Вили, извади носна кърпа и шумно издуха носа си. Младият мъж щракна ключалката, отвори куфарчето и възкликна с удивление:

— Оловните ми войници!

— Обещах ти да ги пазя, докато се върнеш, и го сторих.

Дитер се просълзи. Двамата с Вили се прегърнаха, едва сдържайки вълнението си.

Мария го настани до блестящата от чистота кухненска маса и се засуети около него.

— Колко е хубаво тук! — прошепна той и се отпусна в стола със задоволство, каквото не беше изпитвал от години.

— Майка ти... — нерешително подхвана Мария, очевидно изплашена от онова, което може да чуе.

— О, добре е, благодаря ти — усмихна се младият мъж, надявайки се да не го питат повече.

— Тя също ли живее в Мюнхен?

— Не, повторно се омъжи. — Натърти на последната дума, за да разсее всякакви съмнения относно собствената си легитимност в това отношение. — За англичанин — истински благородник.

— Радвам се. Не беше необходимо да напускате. Опитвахме се да разубедим Софи, но тя не ни послуша — беше решила да търси баща ти. Както виждаш, не е било нужно. Тук дойдоха американците, а не руснаците, както тя се страхуваше. Бяха много мили и се отнесоха с по-голямо уважение към нас, отколкото очаквахме. Божичко, колко често мислехме за теб и бедната ти майка и се питахме какво ли ви се е случило. Такава мила жена — винаги се държеше добре с нас.

— Благодаря ти, Мария. Разбира се, трябваше й доста време, за да се примири със загубата на баща ми, който ще си остане нейната голяма любов.

— Жалко, че не откриха тялото му — така раните по-трудно зарастват. Искаш ли още торта?

— Не, благодаря. — Развълнувано си помисли, че след като трупът на баща му не е открит, следователно и среброто, заровено при него, стои непокътнато. — А тук как върви животът? Забелязах, че имотът не се поддържа и че гората преждевременно е изсечена, ала това не пречи на чичо ми да кара скъпа кола.

— Не поддържа имота... и тази проклета кола... негодник... той е отвратителен негодник.

— Знаеш ли къде е сега? — тайнствено попита Мария. — В леглото със съпругата на един градски съветник. Възмутително! — Готвачката отрязва още торта за всички.

— Всеки четвъртък съветникът отива на събрание в Мюнхен и остава да нощува там, а нашият Йоханес хуква подир онази...

— Възмутително! — повтори готвачката.

— Има и нещо още по-лошо, което няма да го изведе на добър край — продължи Вили. — Захванал се е с доставки на дървен материал за строеж и за целта подлага на поголовна сеч горите в областта. И знаеш ли как си осигурява договорите с общината? Чрез подкупи, ето как.

— Майка му се е поболяла от тревоги — допълни Мария.

— Баба ми тук ли е?

— Да, дойде наскоро след войната, преди руснаците да освободят от плен чичо ти. Ако ме питаш, по-добре да не го бяха правили. Старата дама обича това място повече от сина си и се справя с трудностите по-добре от него.

— Загубила ли е имението си в Източна Германия?

— Загубила е всичко. Бедната старица пристигна посред нощ само с един куфар и с една обезумяла от страх стара прислужница, която наскоро умря. Скъпоценностите ѝ, среброто... всичко, било ограбено.

— Разбира се, тя нищо не знаеше за баща ти. Много трудно ни беше да ѝ съобщим, че е изчезнал безследно и че трябва да очаква най-лошото. Това много я разстрои... — Вили с жест показва какво е било душевното състояние на графинята.

— Вили, не бива така да говориш — скара му се Мария, но тя самата продължи с клюките.

Дитер се наслаждаваше на разговора и не прекъсваше бърбенето на старците. Когато погледна през прозореца и видя, че се е стъмнило, се изправи.

— Трябва да вървя.

— Не искаш ли да видиш баба си?

— Не сега.

— Ще дойдеш пак, нали?

— Да, съвсем скоро. Мисля, че най-удобно ще е в четвъртък. Знаем, че чичо Йоханес не изгаря от желание да ме види.

— На твое място бих го приел като комплимент — усмихна се Вили.

ГЕРМАНИЯ — 1965—1967

Дълбоко в съзнанието на Дитер винаги се беше спотайвало желанието да отмъсти на чичо Йоханес. Дълго време не знаеше как би могъл да го осъществи, но постепенно у него назряваше убеждението, че почти всеки човек има някакво петно в миналото си, което се старее да запази в тайна, и което би могло да бъде използвано срещу него. Не възнамеряваше да се втурва неподготвен в атака — знаеше, че за такава операция ще са му нужни средства. Но вече беше богат и очевидно моментът беше настъпил.

С годините си беше изградил мрежа от контакти — хора, с които имаше делови отношения, други, на които беше правил услуги. Беше дошло време да поиска нещо в замяна — необходима му беше информация.

Бързината, с която данните започнаха да се трупат, го изненада и доказа, че чичо му е както глупав, така и арогантен човек — глупав, защото не беше прикривал следите си, и арогантен, защото си беше въобразявал, че може безнаказано да върши престъпления.

Доста неприятни подробности излязоха наяве. Йоханес беше измамил свой партньор в бизнеса с дървен материал, който беше готов да свидетелства срещу него. Беше укривал данъци, можеше да бъде обвинен и в измама при някаква сделка с недвижим имот. А корупцията, свързана със сключването на договора за доставка на строителен материал с местната община се оказа много по-страшна, отколкото Вили предполагаше. Освен съветника се явиха и други разгневени съпрузи, на които Йоханес беше сложил рога. Не остана в тайна и историята с две млади момичета от имението: едното беше изнасилено от него, а другото, повярвало на щедрите му обещания, беше родило дете, на което отказваше да дава издръжка. Бащите на момичетата също желаеха да си разчистят сметките с прелъстителя.

Досега тези хора бяха мислили, че са сами с проблемите си и поради това безпомощни, ала когато разбраха, че могат да се обединят с други като тях, добиха смелост да потърсят правата си. Дитер само

трябваше да изчака, докато те се консултират с адвокати и съответните органи се задействат. С чисто сърце можеше да каже, че няма пръст в цялата тази работа. Беше поискал единствено да го уведомят за времето и мястото на задържането на Йоханес.

През следващите три месеца, докато подготвяше удара срещу чичо си, редовно посещаваше замъка — обикновено в четвъртък, когато Йоханес отиваше на любовна среща. При всяко отиване преживяваше силно вълнение. Отдавна знаеше, че обича тази къща, свързана с най-ранните му спомени, но никога не беше предполагал, че привързаността му към нея ще се окаже толкова силна. Изпитваше почти физическа необходимост да я притежава и болезнено желаше да живее отново в нея. Мисълта, че досега подобно силно чувство към жена не е имал, не го смущаваше; домът съчетаваше в себе си сигурност, постоянство и красота, с каквито качества почти никое човешко същество не можеше да се похвали.

Сега вече знаеше какво се крие зад ненаситната му жажда да трупа пари: желанието, стаено от най-ранно детство в душата му, да стане собственик на замъка, което досега беше смятал за неосъществима мечта. Досега!

Все още не беше казал на никого къде се намират останките на баща му. Изкушаваше го идеята да посети мястото и да прибере сребърните предмети, но реши да не го прави. Ако го заловяха, щяха да го обявят за крадец, а точно това не желаше.

Беше позволил на Мария да разказва на старата графиня истории от детството му, сетне да ѝ съобщи, че Дитер тайно посещава замъка. Отначало старата дама не откликваше, но по-късно започна да се интересува и да подпитва за него, докато накрая изяви желание да го види. Дитер правилно беше предположил, че любопитството ще надвие гордостта ѝ. Не прие поканата — все още не беше настъпил благоприятният момент.

Най-сетне най-щастливият миг от живота му дойде. Този ден стигна до замъка по главната алея, а не се промъкна крадешком по страничната. Тъкмо паркираше, когато входната врата се отвори и се появи Йоханес, заобиколен от полицаи. За съжаление не му бяха сложили белезници, но си личеше, че е сломен. Облегнат на новото си беемве Дитер го наблюдаваше с усмивка.

— Добро утро, чичо — учтиво поздрави той.

— Кой си ти, по дяволите? — стрелна го с поглед арестуваният.

— Твоят племенник, чичо. Не си ли спомняш за мен, синът на Хайни, когото се опита да изхвърлиш от онзи сутерен в Берлин, заедно с майка ми Софи? Навярно нея помниш добре. Би трябвало, след като си бил толкова разгневен, че е предпочела брат ти пред теб. — Дитер се усмихваше през цялото време, докато говореше с очевидното намерение да разяри Йоханес. Усети, че полицаите наостриха уши, и беше сигурен, че до края на деня новината за самоличността му ще обходи областта.

— О, копелето на французойката. Дошъл си да злорадстваш, нали?

— По-скоро искам да знаеш кой ти скрои този номер.

При тези думи Йоханес се втурна към него с вдигнат юмрук, ала Дитер не трепна. Едър, плещест полицаи сграбчи арестувания, чието лице беше изкривено от омраза.

— Трябва да огледам замъка и да реша какви поправки е наложително да се извършат — бавно продължи Дитер.

— Ах, ти малък негодник! Няма да го получиш никога! — изкрещя чичо му.

— Не ти ли е минавало през ума, че ще се наложи да продадеш замъка заради дълговете си? — Младият мъж говореше така спокойно, че той обезумя от ярост.

— Ако това стане, ти ще си последният човек на земята, на когото ще го предложи. Ще получиш замъка само през трупа ми.

— Както искаш — усмихна се Дитер. — На добър час, чичо — извика и изтича нагоре по стълбите. За пръв път от двайсет и две години влезе в бащиния си дом през главния вход. Затръшна вратата и се облегна на нея. Задъхваше се от възторг; имаше нещо вярно в това, че отмъщението доставя удоволствие. Почувства се щастлив като дете.

Не чака дълго, докато настъпи следващият епизод, свързан с падението на чичо му. Задържането и разпитът в полицията траяха няколко дни, след което Йоханес беше освободен под гаранция.

Адвокатът му го посъветва да се признае за виновен, тъй като фактите бяха налице, и по този начин да се отърве с по-лека присъда.

Йоханес го прати по дяволите, излезе, напи се, прекара една бурна нощ с любовницата си, сетне се прибра и се застреля.

— Накрая показа, че е джентълмен — заяви Дитер на Вили, без да изпитва каквито и да било угризения на съвестта.

Реши, че трябва да предостави на графинята прилично време за траур. Изчака за изминат три месеца и тогава прецени, че вече може да се срещне с баба си.

Според описанията на Мария очакваше да види прегърбена, съсухрена и склерозирала старица. Но се изненада, когато в салона завари изправена, елегантно облечена и очевидно интелигентна дама, която при това беше и много красива за възрастта си. Остана разочарован — такава жена можеше да създаде проблеми.

— Графиньо! — Той тракна токове и се поклони.

— Мария ми каза, че претендираш да си мой внук — започна без предисловие тя, без да обръща внимание на учтивия му поздрав.

— Не претендирам, а съм такъв.

— Застани до прозореца — заповяда тя. Стори му се, че го разглежда цяла вечност. — Приличаш на Хайни, но той беше рус, а ти си тъмнокос.

— Майка ми, французойката, е брюнетка.

— О, разбирам. Хайни предпочиташе брюнетки. Спомням си, че се говореше за някаква французойка, дъщеря на съдържател на бар. Не беше подходяща партия за сина ми.

— Съгласен съм, графиньо. Боя се, че баща ми беше малко романтичен.

— Но не достатъчно, за да се ожени за нея, нали? — Тя пронизително го изгледа с интелигентните си очи, сякаш го изпитваше. Дитер любезно се усмихна, преди да отговори.

— Не, но, както отбелязахте, такъв брак нямаше да е удобен за човек с неговото положение.

— Ако беше преживял войната, какво мислиш, че щеше да направи?

— Често съм се питал, графиньо. Доколкото го познавам, мисля, че щеше да даде богата издръжка на майка ми и вероятно щеше да й

предложи да се върне в Париж, а на мен щеше да подsigури образованието и старта в живота.

— Разбирам — безизразно отвърна тя. — А ти нямаше ли да се почувстваш онеправдан?

— Междувременно щях да съм се научил да се примирявам с действителността — предпазливо изрече Дитер, тъй като схващаше, че няма смисъл да се изкарва прекален светец.

— Не си ли недоволен, че... как да кажа... си бил изоставен?

— Напротив, радвам се, че събитията се развиха по този начин. Научих се да се боря. Ако имах закрилата и богатството на баща ми, може би нямаше да постигна сегашния си успех.

— Значи мислиш, че си преуспял — промърмори графинята, без да обръща внимание на Мария, която сервираше чая.

— Да.

— На колко възлиза богатството ти?

Дитер замълча, изчаквайки Мария да излезе. На баба му това се стори забавно.

— Не възразявам да сте осведомена за финансовото ми положение, ала не и прислугата.

— Нима? Защо така? — възкликна старата дама, едва сдържайки смеха си.

— Защото сте моя баба — с достойнство отвърна той и й съобщи размера на част от състоянието си — нямаше никакво намерение напълно да се доверява на когото и да било.

— Справил си се добре.

— Усърдно работих.

— По-малкият ми син знаеше ли за съществуването ти?

— Да. — Беше негов ред да прикрие радостта си.

— Не го харесваше, нали?

— Не. Съжалявам за вас...

Графинята вдигна ръка.

— Няма нужда от съчувствия. И аз не го харесвах. Дойдох тук по принуда. Нямаше къде другаде да отида.

— Разбира се, вашето имение на изток...

— Да, заграбиха го комунистите. Там беше истинският ми дом. За съпруга ми този замък беше само една ловна хижа, но вече се научих да го ценя.

— А къщата в Берлин?

— Йоханес продаде терена. Там сега е построена невероятно грозна сграда, населена с отвратителни хора. Не бих живяла там дори да можех да плащам високия наем.

Сетне графинята промени темата и Дитер я остави да му разказва спомени от младостта си в Берлин, които му се сториха интересни. Беше дошъл с предубеждението, че няма да я хареса, но към края на срещата почувства симпатия към нея, независимо че тя го отпрати набързо. Когато на вратата се извърна, за да се поклони, старата дама вдигна поглед.

— Определено приличаш на Хайни. Но само това, млади момко, не е достатъчно за мен да те приема за внук. Имам нужда от доказателства.

— Имам такива.

— Тогава следващия път ги донеси.

При следващата визита след формалностите Дитер подаде на графинята томчето от първото издание на Шилер. Тя го пое и погали.

— Аз му го подарих.

— Знам.

— Откъде знаеш?

— Папа ми каза.

— Бях му го надписала. Но ти би могъл да го купиш от антикварна книжарница — библиотеката ни беше разграбена от нацистите.

При следващото посещение ѝ донесе малък револвер, чиято дръжка беше инкрустирана с перли.

— Предполагам, че е принадлежал на вашата свекърва — отбеляза той, подавайки ѝ оръжието.

— Да, едва ли е бил на свекъра ми — отвърна тя и лукаво се усмихна.

За последно запази подноса.

— Подарен е на съпруга ви от Втори пруски артилерийски полк.

— Всеки негодник може да фалшифицира надписа.

— Това е всичко, което имам, бабо — тези предмети и спомените ми. Отговорих на всичките ви въпроси. Бяхте изненадана от подробностите, които знам, нали? — Дитер се приведе, този път раздразнен от поведението ѝ. При всяко посещение се чувстваше като на разпит; благославяше добрата си памет и беше сигурен, че постепенно надвива упорството на старицата.

— Рискът е голям. Всеки самозванец може да се сдобие с тези предмети.

Дитер се изправи, пламнал от негодувание.

— Не съм самозванец. Имам още една тайна, но предпочитам да не я споделям с вас, за да не ви разстройвам.

— Господин Кларксън — поде тя, отказвайки както винаги да го нарече фон Вайхер, за което той копнееше. — Двамата ми синове са мъртви, преживях две войни, загубих всичката си собственост. Всичко, което ми е останало, е този замък, който за съжаление ще се наложи да продам, за да се прехранвам. Съмнявам се, че има нещо на света, което би ме разстроило повече.

Дитер продължително я изглежда, преди да отговори.

— Знам къде е трупът на баща ми. Знам как е умрял. Знам къде са скрити най-красивите сребърни предмети на семейството. Мислите ли, че това ще ви остави равнодушна?

— Не, господин Кларксън.

Графинята беше безстрашна жена. Обути във високи ботуши и облечена в дебело палто, тя седна в колата на Дитер, за да бъде откарана в гората. Пътят, който водеше до малката ловна хижа, вече не съществуваше. Това не попречи на старата дама, подкрепяна от едната страна от Вили, а от другата — от Дитер, да се провира между гъстите шубраци.

Когато влязоха в хижата, Дитер потръпна и се огледа, сякаш се страхуваше, че Гестапо може да е по петите им. Освен това беше обезпокоен. Ами ако след войната войниците се бяха върнали и бяха прибрали плячката? Ами ако все пак, решили да сторят нещо достойно, бяха погребали баща му в гората? Как щеше да се оправдава пред баба си тогава? Ами ако при вида на скелета графинята му

отправеше обвинение, че той го е скрил там? Беше способна на абсолютно всичко.

Двамата с Вили преместиха тежкия дъбов скрин. Закованата врата се откри и прислужникът започна да я отваря с лост. Колкото и смела да беше баба му, не можеше да очаква, че тя ще се спусне в зимника с кухненския подежник, както правеше той като дете.

Вили носеше фенерче.

— Ще вървя напред, за да проверя дали стълбата не е изгнила — каза Дитер. Сърцето му биеше до пръсване. Ами ако някой беше влязъл през кухнята? Ами ако всичко беше откраднато?

Освен дебелия слой прах и гъстите паяжини, всичко беше така, както го беше оставил през онзи ден през 1944. Очевидно никой не беше влизал. Униформите, от които беше откъснал отличителните знаци, лежаха на пода. Сандъците, съдържащи среброто на семейството, стояха до стената. Ръката му трепереше, когато вдигна фенерчето и освети купчината изгнили дрехи и кости.

Графинята мълчаливо застана пред останките на сина си. Вили изхълца. Тя се извърна и презрително го изгледа, а бедният човек, разтърсван от ридания, изтича нагоре по стълбата.

На връщане старата дама само промълви:

— Нищо ли не знаеше за това, Вили?

— Нищо, мадам. По времето на граф Хайнрих тази ловна хижа не се използваше, тук идваше само малкият Дитер. Графът щеше да я събори, ако не беше момчето. Бях забравил за съществуването ѝ, а и гората добре я крие. Нищо не знаех и за тези сандъци, господарят трябва да ги е донесъл сам. Каза ми да не се тревожа за среброто, защото било на сигурно място. Предположих, че го е оставил в банка.

Графинята повече не продума.

Когато пристигнаха в замъка, Дитер получи покана да остане за вечеря, а ако желае, и да пренощува. Естествено прие — подобно нещо не беше се случвало досега.

Едва след вечеря, когато останаха сами на чаша коняк, старата дама внезапно каза, сякаш на себе си:

— Обичах го.

Дитер видя, че очите ѝ бяха насълзени.

— Значи той наистина е мъртъв.

Едва сега осъзна, че през цялото време баба му беше живяла с надежда. Като много други тя беше успяла да убеди сама себе си, че синът ѝ е жив и е пленник някъде из степите на Русия. Днес беше убил тази надежда.

— Съжалявам, че научихте истината по толкова жесток начин.

— Не, по-добре е да знам. Разкажи ми всичко, което знаеш.

Той сподели за офицерите от Гестапо и за откъслечните разговори, които беше дочул. Беше ги съпоставил и заключил, че след като баща му така непредпазливо беше говорил на френски с майка му за войната и близкото поражение на Германия, навярно е бил изтезаван да издаде къде е скрил среброто, след което гестаповците го бяха убили. Графинята дълго мълча, сякаш искаше да осмисли чутото, сетне промълви:

— Дитер, трябва да разрешим някои проблеми с теб. — Той се усмихна — тя за пръв път се обръщаше към него на малко име. — Но първо исках да съм сигурна, нали разбираш? Получих това имение от Йоханес. Нямам пари, нямам роднини и се нуждая от наследник. Бих могла да те осиновя и всичко това ще бъде твое, включително и титлата на баща ти. Съгласен си, нали?

Дитер помисли, че сърцето му ще престане да бие. Едва сдържа вълнението си и непредпазливо отвърна:

— Да.

— Ако го направя, как ще ми се отплатиш?

— Нямам представа.

— Тогава аз ще ти кажа. Условието ми са прости: бих искала да разполагам с апартамент и прислужница тук, а също да имам вила в Южна Франция. Надявам се и на добра издръжка до края на живота си.

— Може да се уреди.

— Освен това очаквам да получа пари в брой — да кажем, колкото е стойността на имението. За всеки случай, Дитер.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да се осигуря, ако банкрутираш.

Той се засмя.

— Умееш да се пазариш, бабо.

— А ти си много... странен. Баща ти беше сърдечен човек, а ти си студен.

— Така ли? Не го знаех. Може би защото животът се отнесе по различен начин с мен. Трудно е да си доверчив, когато си изхвърлен на улицата в един опустошен от войната град и се бориш да оцелееш.

— Жалко. Ала трябва да се научиш да се доверяваш на хората.

— Като теб ли? — засмя се той.

— Touche. — Тя също се усмихна.

ГЕРМАНИЯ — 1970

Титлата и бащиният замък вече принадлежаха на Дитер. За него процедурата по осиновяването беше само формалност — възстановяване на правата, които имаше по рождение.

Между високопоставените си приятели баба му разпространи историята, че синът на Хайни от брака му с французойка по време на войната най-сетне я е открил. Срамното положение на незаконороден беше погребано заедно с останките на баща му в огромния мавзолей, който Дитер построи на мястото на старата ловна хижа. Гробницата беше достатъчно голяма за всички от рода му.

Ремонтира замъка и с подновена енергия започна да издирва оплячкосаните предмети до най-малката порцеланова статуетка.

Титлата на Дитер и новото му положение в обществото дадоха силен тласък на законния му бизнес. Откриха му се възможности и за редица други дейности; стана директор на няколко компании, до една свързани по някакъв начин с изкуството. Уважаваха го като познавач на старите италиански майстори. Беше станал известен и още по-богат.

Успехът му беше толкова голям, че спокойно можеше да се откаже от нелегалната търговия с оръжие. Обмисляше да го направи, защото изпитваше постоянен страх, че може да бъде разкрит и с това да рухне грижливо изгражданото му обществено положение. Съзнаваше, че репутацията е ценна, необходима, но и крехка придобивка, която, ако не се пази, може да изчезне като утринна роса. Ала съзнанието му беше завладяно от страстта да печели пари. Като много други, започващи от нулата, го измъчваше постоянният кошмар, че някой ден богатството му може да се стопи и отново да бъде на улицата.

На трийсет и четири, богат, красив, очарователен и титулуван, Дитер беше мечта за много майки. Ала той се забавляваше с жените, без да се обвързва.

— Дитер, не мога да повярвам, че живееш в замъка на баща си и че си истински граф. Гордея се с теб. — Майка му развълнувано го прегърна, а той се почувства неловко.

— След като го ремонтирах и поставих всяко нещо на мястото му, исках ти първа да го видиш. Възстанових старата ти спалня, както си беше.

— Не знам какво да кажа. — Тя го погледна с насълзени очи. „За Бога, само не плачи, мамо“ — помисли си той.

— Доста се забави с поканата — заяви природеният му брат Дарън.

— Три години ми бяха необходими, за да възстановя замъка. Бях решил да ѝ го покажа какъвто го помни — кратко отвърна Дитер и му се прииска брат му и вторият му баща да не бяха идвали. Желанието му беше да бъде сам с майка си, както някога, ала Софи настоя да доведе и другите. Единственото му утешение беше, че по-големият син на Боб Кларксън, Ланс, бе отклонил поканата.

По време на десетдневното им гостуване Дитер беше озадачен от майка си. Беше напълняла, почти никакъв грим не скриваше бръчките ѝ, побелялата ѝ коса не беше боядисана. Дрехите ѝ бяха старомодни, ушити от домашнотъкан плат и изглеждаха сякаш поръчани по евтин каталог. Софи се държеше неловко с прислугата и се чувстваше като риба на сухо.

Нямаше я онази весела, елегантна францужойка, която помнеше. Дали само се беше преструвала пред баща му? Беше доволен, че я покани да дойде, докато баба му беше във Франция, иначе графинята нямаше да познае в Софи жената, която Дитер ѝ беше описвал.

— Мамо, не си похарчила за себе си парите, които ти изпращам — заяви един ден той, след като забеляза, че Дарън всеки път се появява с различни костюми, докато майка му почти не сменя облеклото си.

— О, много отдавна загубих интерес към модата — засмя се тя, но изглеждаше смутена.

— Тогава за какво ги използваш?

— Имаме толкова много нужди... Заплатата на Боб не е голяма, а той... е толкова талантлив...

— Талантлив ли? В какво?

— Не, имам предвид Дарън. Музикант е, и то много добър. Един ден ще стане по-известен от членовете на „Бийтълс“.

— И ти плащаш за образованието му, за инструментите и за дрехите му, нали?

— Ами, да. Нали не възразяваш?

— Не, парите са за теб и можеш да правиш с тях каквото пожелаеш. Очаквах обаче да отделиш малко и за себе си.

— Не са толкова много. — Лицето ѝ придоби решително изражение.

— Намираш, че не ти изпращам достатъчно, така ли? Цели семейства могат да преживеят с такива суми.

— Е, имам нужда от повече.

— Не, мамо, няма да стане.

— Ревнуваш, нали? Защото той е любимият ми син, моето бебе. — Гласът ѝ стана писклив.

— Признавам, че не го харесвам.

— Как можеш да говориш така за собствения си брат? Понякога си мисля, че в тебе има нещо нередно — толкова си студен.

— Всичко ми е наред, мамо. Но що се отнася до Дарън, той е един мързеливец, който винаги разчита на теб. Съмнявам се, че може да постигне какъвто и да било успех.

— Не искам да те слушам. — Софи запуши ушите си с длани.

— Вманиачена си на тема „Дарън“ и никой не е в състояние да те разубеди.

— Говориш ужасни неща. — Майка му скочи на крака. — Защо не признаеш, че си скъперник? Толкова си богат, а не желаш да помогнеш на братчето си. Винаги си бил стиснат, не виждам да си се променил. Спомняш ли си как в Берлин криеше от мен онези военни значки — можехме да се оправим много по-скоро.

— Знаеш как ги използва, когато ти ги дадох — сърдито отвърна Дитер.

Кавгата застрашително се разрастваше. Майка му го ругаше и той не ѝ отстъпваше, за което по-късно съжали. Той бил студен, безчувствен, скъперник и чудовищен син; тя била вятърничава, неблагодарна, не се грижела за него като дете; той бил невъзможен и неблагодарен; тя пък никога не го е искала и обичала; той бил съсипал живота ѝ и тя съжалявала, че го е родила...

Майка му си събра багажа и замина, а Дитер беше завладян от дълбока депресия. Чувстваше се предаден от нея, както някога. Сетне се окопити — какво значение имаше това? Не беше ли се постарал да я забрави, след като реши, че тя не го обича? Защо той, възрастният мъж, трябваше да се тревожи? Беше я посещавал, но само по задължение. Щом като майка му гледа на отношенията им по този начин, то той отново ще я забрави. Все пак продължи да ѝ изпраща пари.

Пет години по-късно, когато беше на трийсет и девет, стигна до заключението, че се е превърнал в саможивец. Промяната беше настъпвала бавно и неусетно, така че той не я беше забелязал. Откъсването му от света беше започнало след скарването с майка му, което беше преживял тежко.

След като тя си замина, Дитер откри, че светският живот вече не го привлича. Приемите започнаха да му се струват шумни и безполезни — там срещаше едни и същи хора, с които неизменно водеше едни и същи разговори. Скоро единствените срещи, отбелязани в дневника му, бяха онези, свързани с бизнеса.

Откри още, че се чувства най-щастлив в замъка. Не се страхуваше от самотата — твърде затворено беше живял като дете. Дори установи, че тя му беше липсвала. Приятно му беше да прекарва вечерите сам, с изискани ястия и превъзходно вино на трапезата, с музика по негов избор или с някоя хубава книга.

Последното, от което се отказа, бяха случайните връзки с жени. Не можеше да си обясни как стана това, но един ден, в леглото, поглеждайки към последното си „завоевание“, откри, че не си спомня името ѝ. Някога тези връзки задоволяваха сексуалните му нужди, ала тази необходимост вече не изглеждаше толкова важна — установи, че дълго време може да мине без секс. Съзнаваше, че никога не беше имал кавалерско поведение към нежния пол, винаги у него беше надделявал мъжкият егоизъм. Когато все пак се случеше да прекара нощта с някоя жена, не се чувстваше удовлетворен като в миналото — нещо винаги липсваше, но не знаеше какво.

Осъзна колко много се е променил в деня, в който загуби Моуги. Котаракът умря в съня си. Дитер сам се зае с изкопаването на гробчето

в градината с розите, където беше любимото място на Моуги. По едно време престана да копае, облегна се на лопатата и се разрида. Доколкото си спомняше, беше плакал само още веднъж в живота си — за Брус. Дотам ли беше стигнал? Дотолкова ли се беше изолирал? Защо нямаше близки приятели? Как можеше да живее без тях? Дали майка му не беше права, когато твърдеше, че е неспособен да обича? Щом като на трийсет и девет години имаше за приятел единствено черния котарак, то Софи навярно имаше право.

— Дитер, запознай се с новата ми компаньонка Магда — извика баба му, застанала в големия хол на замъка; погледът ѝ шареше наоколо, за да провери дали не е настъпила някаква промяна по време на отсъствието ѝ. Графинята правеше едно от редовните си посещения в замъка и появата ѝ предизвикваше обичайния смут.

— Здравейте! — казаха едновременно Дитер и Магда и се разсмяха.

Магда беше слабичка и ниска на ръст. Дългата ѝ кестенява коса беше прибрана назад и завързана с панделка. Имаше големи сиви очи, а изражението ѝ беше невинно, като на дете — нямаше и следа от цинизма или светското лустро, с които жените го бяха привличали досега. Гласът ѝ беше приятен, леко дрезгав, а смехът ѝ галеше ухото. Поразен от красотата ѝ и силно заинтересуван, той пое ръката ѝ и възкликна:

— Добре дошли!

По време на едномесечния престой на баба му в замъка той се влюби. Предполагаше, че това е любов, защото чувството, което го връхлетя като ураган, му беше напълно непознато.

Оставаше без дъх от радост, щом зърнеше Магда. Когато тя влизаше в стаята, усещаше, че пулсът му се учестява. В нейно присъствие копнежът да я докосне, да погали дългата ѝ, лъскава коса, да зарови лице в нея и да вдъхне уханието ѝ беше толкова силен, че се налагаше да държи ръцете си здраво стиснати зад гърба. Особено непоносими бяха нощите, когато знаеше, че тя се намира само през няколко врати от него, а се страхуваше да я приближи, за да не бъде отблъснат — самата мисъл за подобна възможност го караше да настръхва. Ала най-много го изненадаваше желанието му да се грижи за нея и да я закриля. Досега единствено към майка си беше изпитвал

подобно чувство. Беше смутен и объркан, но си въобразяваше, че никой не подозира вълненията му.

— Защо, за Бога, не ухажваш момичето и не избавиш всички ни от тези страдания? — попита баба му една вечер, когато двамата си пиеха аперитива. Дитер подскачаше при всеки звук, надявайки се, че чува стъпките на Магда, и разочаровано се отпускате на стола си, когато се оказваше, че се е излъгал.

— Не разбирам за какво говориш — смутено отвърна той и погледна встрани, сякаш баба му четеше мислите му.

— Много добре разбираш. Полудял си по момичето, всеки го вижда.

— А тя знае ли? — попита, смъртно изплашен да не чуе утвърдителен отговор.

— Трябва да е много глупава, за да не го забележи — засмя се графинята. — Разбира се, че знае. Има признаци, че и тя се намира в същото състояние — забравя да ми донесе пощата, книгите, купува ми цигари, каквито не харесвам... изобщо, не си гледа работата както трябва. Бълнува за теб, глупчо.

— Но какво да сторя? Ами ако грешиш и тя въобще не ме харесва?

— Защо да не те харесва? Покани я да излезете и да вечеряте някъде. Направи й предложение.

— Да й направя предложение ли? — учудено възкликна. Подобна мисъл не беше минавала през ума му.

— Защо не, Магда е подходяща за съпруга. Произхожда от добро, но разорено от проклетата война семейство. Разбира се, това не е проблем за теб, след като си толкова богат. Ти си превъзходна партия, Дитер, и момичето ще те грабне без колебание.

Не беше толкова просто, колкото баба му си го представяше. Магда наистина го харесваше и това пролича, когато я покани на вечеря — лицето ѝ светна от радост. Оказа се, че двамата си приличат много повече, отколкото беше предполагал — интересите им в областта на музиката, литературата и изкуството напълно съвпадаха. Магда говореше с увлечение за картини и политика; по първата тема Дитер взимаше живо участие, а по втората беше само слушател.

Откри, че тя е изненадващо сериозна за човек, който толкова често се смее.

Имаха още няколко все така приятни излизания. На него му допадаше вниманието, с което Магда го слушаше, вперила големите си, сиви очи в него — чувстваше се някак си по-важен.

Една вечер, преди двете с баба му да отпътуват, младата жена призна, че е обикнала замъка и че се е привързала към него като към живо същество. Дитер беше щастлив. И тогава ѝ направи предложението за женитба. Тя го отхвърли, без дори да се замисли.

— Но защо? Толкова сме подходящи един за друг — прошепна ѝ, разтреперан от мъка.

— Познаваме се много отскоро, Дитер. Един месец съвсем не е достатъчен.

— Не се съмнявам, че времето е напълно достатъчно. Ти си всичко, за което съм мечтал.

— Много мило от твоя страна, но за да се омъжа, трябва да съм сигурна, че ще е за цял живот.

— Същото се отнася и за мен.

— Само времето ще покаже дали сме един за друг. Има и още нещо... — поколеба се. — О, няма значение. Глупаво е.

— Какво е то? Какво? — Дитер нерешително хвана ръката ѝ.

— Още не си ми казал, че ме обичаш — сведе поглед тя.

— О, Магда, скъпа, толкова съжалявам, забравил съм. Разбира се, че е така. Наистина е така.

Момичето се засмя.

— Защо се смееш?

— Все още не го казваш както трябва.

— Нима? Но то се подразбира... обичам те, Магда — неуверено изрече Дитер.

— И аз те обичам. Ще поговорим по този въпрос след шест месеца.

Ала измина почти година на непрекъснати пътувания между Германия и Южна Франция и на безброй предложения, преди Магда да даде положителен отговор.

— Можеш ли да го повториш? — запита Дитер, не вярвайки на ушите си.

— Да — засмя се тя на слисаното му изражение.

— Абсолютно ли си сигурна?

— Напълно.

— Но защо едва сега, Магда?

— Не бях сигурна, че ме обичаш, че знаеш, какво означава да си влюбен в някого. Често се питах дали не се заблуждаваш в чувствата си само защото отчаяно желаеш някой да те обича. Останах поразена, когато разбрах, че досега от никого не си получил любов, а такива като теб не могат да обичат — просто не са се научили.

Думите ѝ го изненадаха. Побърза да смени темата, за да прикрие неудобството си.

— Не те ли смущава разликата във възрастта? По дяволите, догодина ще стана на четирийсет и една.

— Какво са осемнайсет години разлика, когато истински обичаш? Ако все още имам някакво съмнение, то е, че може би ще ти е трудно всецяло да ми се отдадеш, но реших, че моята любов ще стигне за двама ни.

Същата вечер Дитер реши, че няма какво повече да очаква от живота.

Беше необикновено за нравите на седемдесетте години, ала те все още не бяха се любили. Бяха се целували страстно, но нищо повече. Още в самото начало Дитер реши, че този път ще се държи различно. Толкова много уважаваше Магда, такава невинност се излъчваше от нея, че не му се искаше да я поругае.

Може би това беше грешка.

— Магда, скъпа, толкова съжалявам. Не знам какво ми става. — Смазан, той скри глава във възглавницата на брачното им легло.

— Няма значение, мили, и двамата сме изморени от сватбената церемония. Хайде, ела в обятията ми. — Тя разтвори ръце, притисна го до себе си и заспа, а Дитер остана буден, вперил поглед в тавана, ужасен от онова, което се беше случило.

На сутринта беше същото и на следващата вечер, и на следващия ден, и през целия меден месец, който прекараха на наетата от него яхта

в Карибско море. Колкото и да се опитваше, не успяваше да осъществи полов акт. Всеки път започваше нормално, но щом проникнеше в нея, ерекцията му изчезваше. Дните минаваха и Дитер, който досега не обръщаше внимание на екипажа, започна да се страхува от едрите, похотливи мъже.

Когато се върнаха от сватбеното пътешествие, измисли служебно пътуване и замина за няколко дни в Мюнхен. Там потърси една от старите си приятелки и толкова бурно се люби с нея, че накрая тя беше принудена да го моли да престане.

По пътя към дома беше в приповдигнато настроение, радиото в колата гърмеше, а той пееше с пълен глас. Какъвто и да беше проблемът му, вече не съществуваше. Сграбчи Магда в преградките си, обсипа я с целувки, заведе я към спалнята и нетърпеливо я разсъблече, докато ерекцията му растеше. И тогава невероятното отново се случи; импотентността му се прояви веднага щом проникна в нея. Той отчаяно се отпусна в леглото.

Очертаваше се мрачно бъдеще. Копнежът му за син никога нямаше да се осъществи. Нямаше да може да ощастливи жената, която обожаваше и която беше поставил на пиедестал.

Магда твърдеше, че е щастлива, че платоническата любов е по-важна от физическата, че той не бива да се тревожи и да се отчайва, защото това още по-малко ще допринесе за премахването на проблема.

Дитер си намери любовница, защото сексуалните му желания не бяха изчезнали, нито намалели.

Понякога му се искаше Магда да не е толкова търпелива — от това положението ставаше още по-непоносимо. Искаше му се тя да прояви разочарованието и яда си, да покаже, че се чувства излъгана, да го обвини — някак си да го накаже. Тя никога не направи подобно нещо — винаги беше кротка и довольна.

Дитер не се държеше мило с любовницата си, дори я мразеше. Питаше се как може да се люби с нея по цяла нощ, а да не успява да задоволи съпругата си.

Сякаш страданията на Магда не бяха достатъчни, че трябваше да изживее и друго — още по-голямо. Колебливо и с много такт тя спомена, че предвид обстоятелствата биха могли да имат дете чрез изкуствено оплождане.

Дитер преживя неопишимо унижение, докато обясняваше или по-скоро се опитваше да обясни на лекаря защо се налага това. Горчиво беше разочарованието на Магда, когато се установи, че не може да забременее, защото беше стерилна.

Предложи му да си осиновят дете, но Дитер отхвърли идеята — очевидно им беше съдено да останат бездетни. Ала тя продължи да копнее за майчинство.

Връзките му с жени продължиха. Обикновено бяха краткотрайни, с изключение на последната. Знаеше, че трябва да бъде по-дискретен, но афишираше любовниците си, защото по някакъв перверзен начин искаше Магда да разбере за тях. Навярно гневът ѝ би му подействал като камшик, като бичуване, което би било облекчение за него. Мисълта, че тя може да го напусне, го изпълваше с отчаяние, но и с надежда, че чрез наказанието ще постигне освобождение. В същото време съзнаваше, че, ако жена му разбере и оправдае поведението му, това би било най-голямото му унижение.

ГЕРМАНИЯ — ЕСЕНТА НА 1992

— Софи — повтори той в празната стая, учудвайки се, че не чувства скръб. Нямахме смисъл да отива на погребението ѝ — от много години майка му беше мъртва за него.

Ала така ли беше наистина? Понякога го спохождаше мисъл, от която не можеше да се освободи. Нямахме ли нещо в миналото му, което му пречеше да бъде истински съпруг на Магда? Не беше ли я поставил на пиедестал и не се ли страхуваше, че страстта би унищожила любовта му към нея, също както се беше случило с майка му, когато откри истината за нея?

Не можеше да се освободи от мисълта, че получава от Софи ужасяващо наследство. Дали предателството ѝ към него щеше да го преследва до края на живота му?

БАЛЪТ НА ГЪТРИ

ФРАНЦИЯ — ЯНУАРИ 1993

Гътри, както сам признаваше, беше изненадан, че успя да достигне петдесетгодишна възраст. Способността му да изпива огромни количества алкохол, без да се напива, беше легендарна, освен това никога не го измъчваше махмурлук. Само след няколко часа сън можеше да пише по дял ден, а след това да прекара нощта в бурни забавления. Енергията му будеше възхищение. Висшето общество не го интересуваеше. Намираше светските съборища твърде скучни, особено онези в родната му Англия. Само от време на време се появяваше на такива места, където знаеше, че ще бъде радушно приет, понякога дори с овации. Отдавна беше открил, че е бисексуален и шеговито обясняваше, че това е истинско преимущество. Появата на Сита — единственото същество, което някога беше обичал — го промени изцяло. След смъртта ѝ на познатите му им се стори, че е потиснал мъжката половина в себе си, за да се помири със загубата. Сякаш знаеше, че повече няма да намери друга като Сита и по този начин беше затворил съзнанието си за жените. Поведе бурен живот, сменяйки често партньорите си, като изборът му не винаги беше безопасен. Ала той вдъхваше такава привързаност у любовниците си, че безнаказано можеше да ги изоставя.

Неговият бал щеше да бъде едно от онези специални събития, които от време на време предлагаше на обществото. Едновременно щеше да се отплати за оказаното му гостоприемство и за направени му услуги през последните пет години. Тъй като рядко устройваше големи приеми, поканите му се очакваха с нетърпение; една репутация можеше да се изгради или разруши в зависимост от това, дали лицето е получило покана от Гътри.

Като много мъже с неговата сексуална нагласа той беше гений в организирането на подобни тържества. Повече от година подготвяше специалното събитие, за да е сигурен, че всичко ще бъде безупречно.

— Разумно ли е да харчиш толкова много, Гътри? Намираме се в ужасна рецесия — опита се да го посъветва един приятел.

— Точно затова го правя, скъпи мой. Парите трябва да се въртят. Престъпление е да ги държиш в банката или под дюшека. Стариат Гътри си е чист социалист. — Шишкото гръмко се изсмя на шегата си.

Реши, че домът му в Париж е твърде малък за проява от такъв мащаб, затова купи замък в околностите на града. Мълвата бързо превърна събитието в легенда.

— Чу ли, че Гътри е купил замък, за да побере гостите на тазгодишния си бал?

— Божичко, навярно е луд.

Съвсем не беше луд. От известно време търсеше такова място, за да осъществи другия си план, който обмисляше през последните няколко години. С един куршум щеше да убие два заека.

Отдавна беше разбрал, че само във Франция се чувства като у дома. Възхищаваше се от несломимата гордост и независим дух на французите; наслаждаваше се на хедонизма на тази нация, за която единствени господари бяха виното и хубавите ястия.

Беше на двайсет години, когато реши, че това е страната, в която желае да прекара живота си.

При новината, че Гътри е купил огромен необзаведен замък, собствениците на антикварни магазини и галерии очакваха, че той ще направи големи покупки, но останаха разочаровани. На първо време новият собственик се зае с поправката на водопроводната инсталация, с изграждането на нови бани, душеве, тоалетни и кухня. „Останалото може да почака“ — обясняваше той на любопитните. До късно през нощта работници поправяха покрива, а огромните зали ечаха от тракането на шевни машини — шиеха се пищни завеси и драперии.

Беше намислил да даде костюмиран бал — обичаше маскарадните облекла. Ала ако обявеше, че устройва бал с маски, хората щяха да дойдат в костюми от всички епохи, а точно това той не искаше.

Решението му подсказа една от илюстрациите на Сесил Бийтън към постановката на „Моята прекрасна лейди“ — костюми от епохата на крал Едуард, и то само в бяло и черно. Колко елегантно щеше да бъде, а освен това и много символично — черно, изразяващо скръбта

по непълноценно изживените му петдесет години, и бяло, олицетворяващо надеждата за следващите петдесет.

Когато най-накрая поканите бяха разпратени, хората от висшето общество бяха смаяни — бяха твърде малко на брой.

Очакваше се, че поканените ще бъдат най-малко хиляда. Ала удостоените щастливци бяха едва четиристотин, което донесе разочарование на мнозина по целия свят.

Замъкът беше на един час път от Париж и Гътри достави по море четири лондонски омнибуса, които да превозват гостите, отседнали в хотел в града. Някои бяха настанени в местни странноприемници.

Омнибусите бяха паркирани на площад „Етоал“ със специалното разрешение на полицията. Това беше удобно за гостите, настанени в големите хотели наоколо. На всеки имаше надпис: „За замъка на Гътри“.

Мнозина от гостите никога не се бяха возили в автобус, а други не си спомняха кога за последен път го бяха правили, затова се вълнуваха като деца. Между тях беше и изисканата нюйоркчанка Уинтър Съливан, облечена в черна копринена рокля, гарнирана с апликации от ситен черно-бял пепит.

— Ах, истински лондонски омнибус! Колко вълнуващо! Какво ще кажеш да пътуваме на горния етаж? — Очите на младата жена блестяха от въодушевление, което радваше Уолт. Беше доволен, че е тук с нея, не с Чарити. Съпругата му никога не би се въодушевила по такъв повод и най-вероятно щеше да откаже да пътува по този начин — щеше да ѝ се стори много просташко.

Отначало гостите послушно се наредиха на опашка, но скоро редът се обърка, тъй като всички се опитваха да се качат в червените английски омнибуси, без да обръщат внимание на няколкото луксозни автобуса с климатична инсталация. Уолт успя да си пробие път и помогна на Уинтър да стъпи на платформата, сетне я последва по стълбичката, възхищавайки се на вълнообразното движение на роклята ѝ.

— Уолт! Уолт! Запазил съм ти място. — Дитер махаше откъм предната част на омнибуса, където беше седнал с Магда.

— Здравей, Дитер. Ах, каква схватка беше! О, и Магда е тук! Напоследък не те виждаме често, мила. — Целуна я по страната и не за пръв път се запита какво намира тази чаровна жена в Дитер. — А

това е сътрудничката ми Уинтър Съливан, която отговаря за връзките на компанията с обществеността. — Забеляза лукавата усмивка на немеца и побърза да допълни: — Тя любезно се съгласи да ме придружи; съпругата ми си счупи крака, но въпреки това настоя да дойда — натърти и си прехапа езика, ядосан, че точно на този човек се налага да дава обяснение.

— Дръжте се здраво, моля-я-я! — извика някой, имитиращ лондонски акцент. Звънецът издрънка и голямото червено возило се изтегли от площада, зави по Авеню Фош и се отправи към Булонския лес.

— Билети, моля-я-я! Благодаря ви!

— Джейми! — едновременно възкликнаха Уолт и Дитер. — Ти ли си кондукторът?

— Униформата ми прилича, нали? Вижте това. — Той потупа голямата метална кутия, която висеше окачена на колана му. — Истинска старовремска машинка за билети. Винаги съм мечтал да бъда кондуктор и може би поне в тази професия щях да отбележа успех. — Ухили се, но Уинтър беше сигурна, че наистина го мисли. — Билети, моля.

— Колко? — попита американецът, изваждайки издутия си портфейл. От опит знаеше, че при такива прояви винаги се развива благотворителна дейност.

— Колкото решиш. Парите са за УНИЦЕФ.

„Кондукторът“ сложи петте стодоларови банкноти в голямата кожена чанта, праметната през рамото му, сетне безочливо попита:

— За един пътник, нали, сър?

Уолт се засмя и подаде друго снопче с банкноти. Дитер бързо прецени дарената от другия сума и за да не остане назад, удвои своята.

— За два билета — подчерта, а Джейми докосна козирката на шапката си.

— Благодаря, сър.

— Джейми, писах на Гътри, но освен поканата друг отговор не получих. Знаеш ли дали търсенето на съкровището ще се състои?

— Доколкото знам, да. Все още ли се интересуваш от него?

— Може би — уклончиво отвърна Дитер.

— Аз пък най-решително подкрепям идеята — заяви Уолт. — Предполагам, че ще бъде забавно.

— Ще търсите съкровище? Може ли и други да участват? — поинтересува се Уинтър.

— Малко скъпичко излиза — засмя се Джейми.

— Може само да ни придружиш в пътуването. — Уолт изглежда Джейми, за да види реакцията му.

— Нямам нищо против да дойде и Уинтър. — Той ѝ се усмихна и младата жена, която познаваше изкуствените усмивки на филмовите звезди, беше изненадана от сърдечността му. — Какво ще кажеш, Дитер?

— Много ще се радваме. — Той леко се поклони, но тя не остана очарована от усмивката му.

— И аз бих искала да дойда — намеси се Магда. — Ако е възможно — добави, а на Уинтър се стори, че тази жена е доста потисната.

— Невъзможно е, скъпа. Ами ако се окаже опасно? По-добре е да си останеш вкъщи. — Съпругът ѝ потупа ръката ѝ. Уинтър си помисли, че ако беше омъжена за него, нямаше да му позволи да се държи така покровителствено с нея. Но това нямаше да се случи — този мъж не беше по вкуса ѝ.

— Тогава трябва да съм до теб — отвърна Магда и Уолт завидя на този негодник Дитер, че има такава съпруга.

— Какво представлява това съкровище и къде се намира? — запита Магда.

При този въпрос двамата мъже смутено се спогледаха.

— Не знаем подробности. Гътри смята, че знае къде е скрит Еликсирът на живота и ние трябва да го търсим — обясни Джейми на дамите без сянка от смущение. Говореше така, сякаш да преследваш някаква химера беше най-естественото нещо на света. — Обаче ще трябва да внесем пари като залог, който ще остане за победителя.

— Какво печели този Гътри от цялата работа? — обади се Уинтър.

— Доста тлъста сумичка, ако се провалим — ухили се актьорът и по недоумяващото изражение на младата жена за пръв път осъзна колко невероятно изглеждаше всичко.

— Еликсир на живота! И залог, навярно голям... намирисва ми на измама — заяви тя.

— О, не! Гътри не е мошеник — неубедително изрече Уолт.

— Но всеки, който е открил този... еликсир, ще стане безумно богат. Защо му е да се отказва от него? — настояваше младата жена.

— Гътри не се интересува от пари — има ги достатъчно.

— Не съм срещала някой, който да има толкова много, че да не иска още — упорстваше Уинтър и Уолт си помисли, че тя има право.

— Гътри е различен... — категорично отвърна Джейми, но отново с интерес изгледа привлекателната жена. Запита се дали само парите на приятеля му я интересуват. Беше ли любовница на милионера или пък можеше да си опита късмета с нея? — Гътри не е като другите... — неубедително заключи, изплашен от споходилите го мисли. Последното нещо, от което се нуждаеше в момента, беше нова връзка; сърцето му все още кървеше заради Мика.

— Успя ли да събереш пари за залога, Джейми? — деликатно попита Уолт, но когато получи утвърдителен отговор, не успя да прикрие изненадата си.

— Продадох картина — безгрижно обясни той, сякаш беше прочел мислите му.

— Какво ще правиш, когато продадеш всичките?

— Ще продължа със семейното сребро.

— Изненадан съм, че ти е останало нещо за продаване — изръмжа Дитер.

Уинтър изненадано го погледна — в гласа на иначе сдържания германец прозвуча раздразнение. Англичанинът изглеждаше извънредно мил, каква можеше да бъде причината за напрежението между двамата? Магда побутна съпруга си да престане да се заяжда.

— Не се предаваме лесно, Дитер. Нали знаеш как е при нас, англичаните — винаги се намира по нещо скътано на тавана, което да ни спасява в критичен момент и в същото време да поддържа бизнеса на дребни търговци като теб. — Този път усмивката му беше язвителна. — Стига сме бърбили, имам работа. Ще се видим на бала.

Уинтър съжали, когато го видя да се отдалечава.

В околностите на Париж шофьорът на омнибуса изгуби посоката в лабиринта от второстепенни шосета, но настроението на пътниците остана приповдигнато. В ролята си на кондуктор Джейми организира малка агитка, която запя на горния етаж на омнибуса.

— Забавно е, нали? Също както някога в Ийст Енд — смееше се той. Личеше, че много се забавлява.

— За какво става въпрос? — запита Уолт.

— Говори за дебелашките забавления на английската работническа класа — побърза да обясни Дитер.

— О, Боже, никога не си ни харесвал, нали? — чистосърдечно запита Джейми.

— Не става въпрос за харесване или нехаресване, но не се занимавам с хора, които разчитат на минала слава. Не ми допадат второстепенни нации. — Докато говореше, студено се усмихваше.

— Нима? Мислех, че си много близък с второстепенни и дори с третостепенни нации. Твой специалитет са банановите републики или по-точно всеки, който се слави с пълна кесия.

— Тази вечер прочутият британски хумор ти изневерява, Джеймс.

— Как позна? Откакто те познавам, не съм те чул да се смееш.

— Не си прав. С удоволствие се смея, когато Германия ви бие на футбол. Представете си великата английска раса, победена в националния си спорт! — Дитер нарочно говореше високо, за да го чуят всички.

— За какъв се мисли този? — прошепна Уинтър.

— Той е английски лорд.

— Не, имам предвид германеца.

— Той пък е граф — отвърна Уолт.

— Не одобрявам маниерите му.

Спирачките изскърцаха и омнибусът отново спря. Пътниците изпъшкаха.

— Безобразие! Отивам да говоря с шофьора — извика Дитер, скочи и хукна по пътеката между седалките.

— Жалък негодник — високо произнесе Уинтър.

Джейми също отиде до шофьорската кабина и видя, че германецът сърдито крещи на шофьора, който беше разгърнал голяма пътна карта върху волана и се взираше в тъмнината, проявявайки завидно търпение. Най-сетне Дитер млъкна.

— Свърши ли, драги? Добре, позволи ми да ти кажа, че да объркам пътя ми е неприятно, колкото и на теб. Щом си толкова умен, оправяй се сам. — При тези думи шофьорът отвори вратата на кабината и равнодушно тръгна към изхода на омнибуса.

— Веднага се връщай! — изкрещя германецът.

— Достатъчно, Дитер, хиляди благодарности за помощта ти! — намеси се Джейми.

Използвайки всичкия си чар и ревейки в кожената си чанта за пари, англичанинът се зае да убеждава шофьора да продължи.

След като получи значителна сума и автограф от Джейми, той се върна в кабината и успя да стигне до замъка.

— Забележително! — възкликна Уинтър, когато, надвесвайки се над каменната балюстрада, погледна към шумната тълпа, събрана в голямата зала на замъка. Подът беше застлан с големи черни и бели мраморни плочи и когато облечените в едноцветни облекла гости се движеха по него, наподобяваха огромни, оживели шахматни фигури. Цветята бяха бели, поставени в огромни черни вази.

— Същото е и в трапезарията — заяви присъединилият се към тях Джейми. — Направена е като огромна палатка, сякаш се намираш в обширна бирария.

— Толкова е хубаво! Напомня ми за сцена от „Моята прекрасна лейди“ — извърна лице към него младата жена.

— Надявам се, че не сме поканени да оплакваме нещо или някого — заяви Уолт.

— По дяволите, мисля, че петдесет години зад гърба са достатъчна причина за траур — усмихна се Джейми и Уинтър забеляза, че той е много по-красив, отколкото на екрана. А той пък си помисли, че тя има много приятна външност, въпреки някои несвършени черти на лицето, които се забелязваха само при по-подробен оглед.

— Да се присъединим към останалите. — Уолт хвана под ръка сътрудничката си и побърза да я отдалечи от Джейми.

Стените на балната зала бяха покрити с черно кадифе, което стигаше до тавана, където като далечни звезди блещукаха светлилки.

— Сякаш танцуваш във вселената — прошепна Уинтър, когато той я поведе към дансинга. За пръв път Уолт възневидя модерните танци; копнееше да я притисне в прегръдките си в един старомоден валс. След две оглушителни изпълнения на оркестъра ѝ предложи да починат. Младата жена се подчини, макар и с неохота.

— Да потърсим по-тихо кътче — предложи ѝ и хванати за ръце, двамата влязоха в съседна зала. Ала и тук врявата беше голяма. Смесиха се с тълпата и той започна да я представя на познатите си. Уинтър се почувства неудобно под изпитателните погледи на мъжете. Още по-малко ѝ се понрави пренебрежителното отношение на жените към нея — сякаш искаха да ѝ покажат, че тя няма значение за тях. В същото време усети, че тайно я оглеждат и преценяват фигурата, облеклото и бижутата ѝ. Когато установиха, че не са скъпи, пренебрежението им прерасна в презрение. Уинтър се запита каква ли щеше да бъде реакцията им, ако тоалетът ѝ беше на Версаче и беше отрупана с диаманти.

— Уолт, смятат ме за твоя любовница — прошепна.

— Какво, за Бога, те кара да мислиш така? — престори се на изненадан той.

— Начинът, по който ме оглеждат.

— Въобразяваш си, Уинтър — виновно измънка, тъй като имаше същото усещане. Добре му беше известно, че в това общество всяка млада жена, хванала под ръка по-възрастен мъж, минава за негова любовница.

Най-сетне откриха място за сядане — широките стъпала на мраморното стълбище, което величествено се издигаше към горните етажи.

— Нали не ти е скучно? — загрижено я попита, когато установи, че от дълго време седят, без да продумат.

— Боже мой, не! Забавлявам се, като гледам хората и се старая да отгатвам националността и професията им. Чудя се защо богатите мъже са толкова грозни.

— И аз ли?

— Не. Ти си привлекателен по доста естествен начин.

Уолт се усмихна на двусмисления комплимент.

— Но си изключение. Останалите са или подпухнали, или мускулести и загорели от слънцето като пушени херинги.

Изящна блондинка, облечена в толкова тясна рокля, че изглеждаше невъзможно да седне, се спря да говори с Уолт, демонстративно загърбвайки Уинтър.

— Не всички жени са грозни — отбеляза той, наблюдавайки отдалечаващата се с плавна походка красавица. — Много е богатата,

омъжена е за един от най-големите американски бизнесмени.

— Значи съпругът ѝ е богат. — Искаше ѝ се да добави, че се съмнява дали тази ослепително красива жена би изглеждала също толкова добре сутрин, преди да се е гримирала. Вместо това се усмихна и продължи: — Мислиш ли, че онези жени някога са изглеждали като нея? — Кимна към група заможни приятелки на Чарити с подмладени чрез козметични операции лица и слаби като скелети. — До богатите мъже можеш да видиш или чирози като тези, или съвсем млади и празноглави кукли, които могат да им бъдат дъщери.

— Голяма циничка си, Уинтър.

— Съвсем не, просто съм реалистка. Всички тук са толкова изкуствени.

Уолт погледна чистото ѝ, негримирано лице и реши, че тя има право.

— Но ти си млада и красива. Какво ще стане, когато остарееш? Няма ли да използваш всевъзможни средства за подмладяване?

— Искаш да кажеш, когато годините започнат да се отразяват? Ще оставя нещата да следват естествения си ход. Възнамерявам да остарявам с достойнство — ако изглеждам като онези там, бих умряла. Майка ми, с бръчките и всичко останало, е далеч по-хубава от тях.

Отдалеч съзряха Дитер и Магда.

— Е, поне този оборва теорията ти, защото е и богат, и красив.

— Не съм съгласна. Студен е като камък. Трябва да притежаваш топлота и човечност, за да си свършен. От този човек ме побиват тръпки. Добре ли го познаваш?

— Запознахме се преди много години, но не мога да кажа, че го познавам. Не мисля, че някой може да се похвали с подобно нещо, той е истинска загадка.

— Питам се как е успял да задържи милата си съпруга.

— Може би го обича, случва се дори и при богатите — засмя се Уолт.

— С какво се занимава?

— Търговец е на картини и на други предмети на изкуството — отвърна той, предпочитайки да премълчи слуховете за другия бизнес на Дитер — представяше си как щеше да реагира Уинтър на подобна информация.

— О, разбира се, името Вайхер е известно. Четох статия за него, в която се казваше, че личната му колекция струвала милиарди. Струва ми се, че да притежаваш такова огромно състояние е... неприлично. Странно е, че се занимава с изкуство, а изглежда като масов убиец.

— Скъпа моя, внимавай, когато си служиш с подобни епитети. — Уолт се усмихна и се запита дали ако най-после се опита да я съблазни, ще има успех. Обикновено чрез богатството си печелеше когото си поиска. Щеше да бъде жалко, ако точно заради него бъде отхвърлен от онази, която най-много би желал да притежава. Все пак наивната ѝ прямота му допадна; повечето хора раболепничеха пред него заради парите му.

Джейми почти се беше отказал да идва на бала — чувстваше се много потиснат. На първо място причина за това беше мъката му по Мика и предчувствието, че завинаги я е загубил — негов верен приятел беше сметнал за свой дълг да го уведоми, че съпругата му се намира на яхтата на Деметриус. Надеждата, че вероятно Гътри е поканил и нея, го беше подтикнала да дойде. Въобразяваше си, че ако остане поне за малко насаме с Мика и я помоли да се върне при него, тогава всичко щеше да бъде наред. Другата причина за отчаянието му беше невъзможността да събере пари за новия филм. Хранеше голяма надежда, особено след срещата си с автора на сценария Роджър Маршал, който му довери, че го е писал, представяйки си точно него в главната роля. Няколкото личности, които отначало проявиха интерес, повече не се обадиха. Не можеше да си обясни защо — дали не се бяха изплашили от репутацията му на пияница и гуляйджия? Или пък неучастие му във филм от доста дълго време го беше превърнало в бита карта, от която повече никой не се интересува? Ами ако причина за всичките му неуспехи всъщност беше ужасният Деметриус? Тази мисъл засили негодуванието му. Не беше ли достатъчно зловният грък да притежава съпругата му, ами трябваше да руши и кариерата му?

С нежелание дойде на бала, но вече не съжаляваше, че го стори. Тук вече се носеше мълвата, че филмът ще се снима и че Гътри ще участва не само като консултант, но и като композитор на музиката. Да се намерят спонсори не беше проблем, тъй като името и влиянието на Гътри превъзхождаха онези на Деметриус. Джейми се озова в

приятното положение да отблъсква най-нетърпеливите да инвестират в продукцията. Без да е сигурен какво става, той ги съветваше да разговарят с Гътри, обяснявайки им учтиво, че е само актьор. Не пропускаше обаче да създаде впечатлението, че е вътре в нещата.

От доста време не беше се радвал на популярност като филмов идол. Въпреки че титлата винаги му осигуряваше радушен прием в обществото, възможността отново да бъде филмова звезда го правеше изключително щастлив. В тези кръгове почитаха успеха, но ненавиждаха провала и бягаха от него като от заразна болест. С времето Джейми беше помъдрял и знаеше, че ако филмът не сполучи, отново ще го забравят.

В годините на отчаяна борба за роля беше мечтал славата отново да го споходи и искрено съжаляваше, че не я беше ценил достатъчно, докато беше на върха ѝ. Беше очаквал, че ще се зарадва, ако дойде такъв момент. Вместо това откри, че му се иска да избяга и че гледа на почитателите си с презрение.

Най-после се скри зад голяма саксия с бели лилии, чието ухание скоро му причини главоболие. Наблюдаваше тълпата, която се събираше на групи и разпръсваше като огромна амеба, и се питаше какво е намирал в тези хора и защо някога тяхното мнение означаваше толкова много за него.

И все пак желаше да прави филм. Изпитваше нужда да докаже на себе си, че отново е способен да постигне успех и че този път той няма да му се изплъзне. Ще покаже на Мика... Усмихна се при тази мисъл и поклати глава — не, най-напред трябва да възстанови собственото си самочувствие. И все пак нямаше нищо лошо в това да ѝ покаже какво още може.

Въпреки това нещо не беше наред — чувстваше се отегчен, което беше необичайно за него.

Докато говореше с група банкери и съпругите им, изпита непреодолимо желание да им каже, че не дава пет пари какво мислят за него. Внезапно се почувства преуморен и остарял, което го ужаси. Измъкна се от скривалището си и се запъти към бюфета — този път щеше да си вземе по-силно питие.

След продължителен разговор с елегантно облечен млад мъж по въпросите на френската политика за свой най-голям ужас Дитер откри, че всъщност е правил компания на водопроводчика на Гътри.

— Наблюдавам такава интересна смесица от хора, Дитер. Запознах се с дърводелец, две медицински сестри и с градинаря на Гътри — възкликна Магда.

— Долна паплач — процеди той през зъби.

— Добре е да се срещаме с хора от различни слоеве.

— За какво ни е, за Бога? — изненадано запита Дитер. — Ако искам да разговарям с градинари, вкъщи ги имам достатъчно.

Магда замълча, както правеше в подобни случаи. Тази вечер Дитер беше много раздразнителен, особено след пътуването с автобуса. Тя недоумяваше защо е такъв. Може би в съзнанието му търсенето на съкровището вече беше започнало и Джейми и Уолт се явяваха като негови съперници. Често го беше виждала в подобно настроение по търговете, когато се бореше да откупи някоя ценна картина.

— Но къде е той? Странен домакин, няма що — още никой не го е виждал.

— Ще отида да оправя грима си — извини се Магда. Имаше моменти, когато никой не можеше да угоди на съпруга ѝ и тази вечер той беше нетърпим.

Къде беше Гътри? Всички си задаваха този въпрос. Молбата на домакина да не му носят подаръци и даренията да бъдат само в полза на любимата му организация УНИЦЕФ не беше изпълнена от всички. В един ъгъл на залата имаше дълга маса, върху която стоеше огромен сребърен супник, препълнен с пликове, съдържащи чекове и пари. Ала освен него непрекъснато растеше купчината от пакети, които съобразно инструкцията бяха опаковани в черна, бяла и сребриста хартия.

Всички подскочиха и се засмяха на реакцията си, когато четирима тромпетисти надуха инструментите си, застанали на върха на мраморното стълбище. Появиха се половин дузина млади послушници в дълги черни раса и с черни широкополи шапки, които със сведен поглед изтичаха по стълбите; напомняха студенти по богословие, бързо прекосяващи площада „Св. Петър“ на излизане от семинарията.

В този момент се появи Гътри. Избухнаха аплодисменти, защото беше облечен от глава до пети в яркочервени кардиналски одежди. Той застана на стълбите и грациозно помахна на гостите. Всички запяха „честит рожден ден“.

— Реч, искаме реч — изкрещя някой.

Гътри погледна часовника си, вдигна ръка, сякаш за благословия, и извика:

— Точно след половин минута ще стана на петдесет. — Барабанни удари отброиха секундите, после тромпетистите засвириха, присъстващите заръкопляскаха; върху масичка на колела беше внесена огромна торта и бяха дръпнати завесите пред една ниша, където бликна фонтан от шампанско.

— Реч! — настояваха присъстващите. Той вдигна ръка, за да въдвори тишина.

— Не е време за тържествени слова, милички. Твърде изморително е за всички. Но... — с театрален жест посочи залата. — Забавлявайте се!

После величествено слезе по стълбата и се смеси с гостите, снизходително приемайки поздравленията им.

Час по-късно Уолт, Дитер и Джейми бяха повикани от един от послушниците и въведени в стая, която за разлика от останалите беше мебелирана. В нея имаше огромно бюро от махагон и диван, върху който се бяха настанили кученцата на Гътри. Черните им мънистени очички стрелнаха новодошлите и отново равнодушно се затвориха — групата не заслужаваше вниманието им. Пред бюрото, наредени в полукръг, стояха три скъпи тапицирани стола с високи облегалки. Плътни завеси закриваха прозорците, а тежка дъбова врата не пропускаше шума от залата. В камината гореше огън и само една настолна лампа върху бюрото осветяваше помещението.

— Какво облекчение е да поседнеш! — Уолт доволно се отпусна в един от столовете.

— Би трябвало да мебелира замъка преди бала — изръмжа Дитер.

— Не е в стила на Гътри, защото... — поде Джейми.

— Защото какво? — Гътри се втурна в стаята и кучетата го посрещнаха с истеричен лай. Трябваше му известно време, за да ги успокои. — Защото какво? — повтори, намествайки огромното си туловище в подобния на трон стол зад бюрото.

Тримата изглеждаха смутени; Уолт и Дитер погледнаха Джейми, който минаваше за приятел на домакина.

— Обикновено държиш много на мебелите, затова всички сме озадачени, че няма достатъчно столове — обясни Джейми и веднага съжали за думите си. Да се оплакваш, че няма къде да седнеш, след като си изял такова количество хайвер, съомга и омари и си изпил безброй чаши шампанско, изглеждаше, меко казано, дребнаво.

— Да, съжалявам за столовете. Колкото до останалата част от мебелировката... Вижте, това място ще има друго предназначение.

— Нима? В какъв смисъл? — попита Джейми.

— Няма да го ползвам аз.

— Така ли?

— Да — отвърна Гътри, без да навлиза в подробности. — Е, господа, всички сме тук. И тримата се явихте, както обещахте. Означава ли това, че държите на думата си? Носите ли чековете? — попита и дяволито се усмихна.

— Предлагам още веднъж да изясним всичко — заяви Дитер. — Доколкото разбирам, залогът ни трябва да бъде два и половина милиона швейцарски франка или техният еквивалент по курса за деня. Победителят или по-точно онзи, който открие еликсира, ще получи и парите, и еликсира. Загубилите облога трябва да прибавят още толкова, което означава, че спечелилият получава допълнително пет милиона.

— Точно така, мое мило момче.

— Кой ще държи парите?

— Мисля, че това трябва да съм аз. Или не ми вярвате? — Гътри ги изгледа със сериозно изражение, въпреки че очите му насмешливо примигваха.

— Разбира се, че ти вярваме — засмя се Уолт, но се почувства неловко, тъй като същата мисъл измъчваше и него.

— А ти, Джейми?

— Съгласен съм — безгрижно отвърна приятелят му, на когото беше безразлично кой ще бъде „банкерът“, тъй като нямаше да даде

нито цент — Гътри щеше изцяло да го финансира.

— Съжалявам, но мисля, че не е правилно такава голяма сума да се остави в...

— Никой не те насилва, Дитер. Ако не ти изнася, не участвай.

— Нямам предвид това. — Германецът сърдито изгледа другите двама, които мълчаха и очакваха от него да уточнява подробностите, сякаш всички не бяха еднакво заинтересовани. — Ако ние четиримата започваме бизнес помежду си и при това влагаме значителни суми, ще се нуждаем от гаранция, нали?

— Слушай, трима срещу един сме — прекъсна го Уолт, който вече изгаряше от нетърпение играта да започне. — Нямам нищо против Гътри да държи парите.

— Благодаря ти, Уолт, колко мило от твоя страна — провлечено каза шишкото и той беше сигурен, че му се надсмива.

— Има още едно нещо за уточняване. — Този път всички с раздразнение изгледаха Дитер. — Какъв е твоят интерес? Възможно е да загубиш този вълшебен еликсир. На всичко отгоре ще получиш парите само ако всички се провалим. Струва ми е, че това търсене може да се окаже невъзможна задача и че съкровището е една измислица.

— За Бога, защо не попита за всичко това още в Кан?

— Защото, ако си спомняш, Джейми, този въпрос беше повдигнат в края на една пиянска нощ. Впоследствие размислих.

— Скъпи Дитер, правиш от мухата слон. Отпусни се, момчето ми, и се успокой. Наистина се надявам, че един от вас ще успее — не мога сам да се справя с вълшебния еликсир. Между другото, няма нищо магическо в него, но може би не трябваше да ви съобщавам този факт, защото е ключ към загадката. Лошо момче! — Гътри се плесна по ръката. — Колкото до парите, те не ме интересуват. Ако загубите, ще дам всичко за благотворителни цели, уверявам ви. Това задоволява ли ви?

Дитер неохотно кимна.

— Още нещо: единствената цел на тази малка лудория е шегата — сещаш се, нали, за мъничката дума ш-е-г-а? Тя означава удоволствие, радост, забавление. — Широко се усмихваше, докато поучаваше Дитер, който изглеждаше едновременно ядосан и засрамен.

— И така, да продължим. Моля, подайте онова, което стискате във влажните си лапички.

Бързо му беше подаден един доларов чек, последва го чек за английски лири, поставен в плик, защото беше празен, и най-накрая на бюрото му неохотно беше сложено платежно нареждане за швейцарска банка.

Гътри се измъкна от стола си и с леки стъпки приближи до сейф в стената, който никой досега не беше забелязал.

— Ще останат тук до деня, в който стане известен победителят. Ето... — Подаде на всеки по един плик. — Тук е първият ключ към загадката, а втория ще откриете, когато разрешите този. Мисля, че трябва да поставим срок. Предлагам да бъде три месеца от днес, което означава шести април. Ще се срещнем тук в единайсет сутринта. Ако никой от вас не се яви, ще смятам, че мога да правя с парите ви каквото пожелая, и ще очаквам втората ви вноска. Имате ли въпроси?

Тримата седяха с наведени глави като ученици, които не си знаят урока.

— От този момент ли започваме? — попита Джейми само за да наруши мълчанието. Без транспорт щеше да е трудно да отидат където и да било тази нощ.

— Мисля, че ще бъде по-справедливо, ако всички започнете по едно и също време, ето защо предложих да дойдете и да си отидете с един и същи автобус. Така едновременно ще пристигнете в Париж. — Шишкото се усмихна и се надигна. — Е, ако сме се уточнили, да се върна при гостите. Весело прекарване се получи, нали?

— Можем ли вече да ги отворим? — Уолт размаха своя плик.

— Разбира се, скъпи мои. На добър час, на всички ви — заключи Гътри и излезе. Уолт сложи плика в джоба си с намерение да го отвори, когато остане сам. Джейми надникна в своя и също го прибра. Само Дитер се вгледа по-внимателно и се засмя.

— Ако всичко е толкова просто, колкото изглежда, намирането на еликсира ще се окаже само една надпревара с логиката. Господа! — Той тракна токове и се поклони.

— Надуто копеле! — изръмжа американецът.

ТЪРСЕНЕТО НА СЪКРОВИЩЕТО ЛОШАТА КЪЩА, В КОЯТО ЦЪФТЯТ РОЗИ

Дитер не беше в първия червен омнибус, отпътувал за Париж в два часа сутринта, нито във втория, потеглил в три. Нямаше следа от него и в последния, който напусна замъка в четири.

— Малкият негодник е офейкал за Париж — каза Джейми, когато се настани до Уолт и Уинтър в омнибуса.

— Питам се дали Париж играе роля в загатката.

— Защо не отвориш плика, Уолт — сънливо запита Уинтър.

— След шампанското, което изпихме, имам нужда от една хубава закуска, за да мога да мисля и предприема нещо.

— Знам как се чувстваш. Изглежда, вече сме поостарели за подобни увеселения — ухили се Джейми.

— Говори само за себе си, старче — отвърна на закачката му той, сетне усмихнато добави: — Може би като нарушава правилата и не пътува с нас, той излиза от играта.

— Дали това изобщо е правило? Гътри спомена, че така ще е по-честно. Надявам се, че нищо лошо не му се е случило. Ще бъде по-интересно, ако и Дитер участва. Ще ми достави удоволствие да смачкам фасона на нафуканото копеле.

— За онзи глупак с кавалерийските ботуши ли говорите? — Някакъв мъж от задната седалка се наведе и потупа Джейми по рамото.

— Здравей, Туерп. Не те видях на бала, къде се беше скрил, разбойнико? — Той радостно поздрави и представи виконт Теймсайд, по-известен като Туерп за приятелите си и за любопитните журналисти.

— Съжалявам за Мика, Джейми — въздъхна мъжът със сериозно изражение.

— Благодаря, Туерп. Какво да се прави, случват се и такива неща. — Джейми сви рамене и се усмихна, сякаш му беше безразлично. — Да не би да познаваш потъналия вдън земя германец?

— Как не? Преди няколко години измами стария с една картина на Рембранд. Произходът ѝ беше малко съмнителен — често явление при картини, които висят от столетия на едно и също място. Искам да кажа, че прадедите ни обикновено не пазят документи, свързани с покупката. Видях го снощи.

Джейми съчувствено цъкна с език, сигурен какво ще последва.

— Онова проклето човече заяви, че се съмнява в автентичността на картината, качи малко цената и всъщност я купи на безценица. Сетне я продал за милиони. Долен мръсник! — Туерп се извини на Уинтър за речника си. — Все пак тази вечер отчасти си отмъстих. Погледни! — Виконтът бръкна във вътрешния си джоб и извади оттам пачка банкноти, които размаха с пиански жест. — Продадох му стария си, раздрънкан рейнджровър на двойна цена. Глупак! — изруга и отново се извини.

— Е, вече знаем как си е тръгнал — отбеляза Джейми.

— По-важно е да знаем къде е отишъл — разтревожено добави Уолт.

Уговориха се да се срещнат на закуска в апартамента на Уолт в Риц; Джейми отседна в по-евтин хотел. След недоспиването и налегналия ги махмурлук, той, съобразявайки се с правилото, че клин клин избива, настоя да вземат по един аперитив и сетне да решават каквото и да било.

— Точно така. Дръжте се, започваме. — Уолт, който упорито отказваше да отвори своя плик преди закуската, го разреза и извади отвътре кремав лист хартия.

— Какво пише? — нетърпеливо попита Уинтър.

— „Лошата къща, в която цъфтят рози“ — напевно произнесе той и с озадачено изражение го повтори няколко пъти. — Ненавиждам игрословиците. Защо, по дяволите, се съгласих на тази глупава история?

— Кой е станал накриво тази сутрин? — засмя се Джейми.

— И двамата сме луди. Да дадем толкова пари за глупава игра с неразбираеми послания. Навярно нашият малък приятел от Германия ни е изпреварил и вече е преполовил пътя дотам.

— Не е чак толкова безнадеждно... — започна Джейми.

— Поне мога да си позволя да губя пари. А ти?

Уинтър вдигна поглед, озадачена от внезапната раздразнителност на Уолт. — Питам се какво означава прилагателното „лоша“ — неподдържана или с лоша слава?

— Знаете ли френски? — усмихна ѝ се англичанинът.

— Не — изръмжа Уолт.

— Спомням си по нещо от ученическите години — обади се тя.

— Е, тогава? — окуражително поде Джейми, а младата жена отново се възхити на красотата му и се учуди, че човек може да е толкова привлекателен на тази възраст.

— Нека да видя — тръсна глава тя, сякаш да се отърве от подобни мисли и усложненията, до които могат да доведат. Внимателно разгледа листа хартия, който Уолт ѝ подаде.

— Добре, с розите е лесно — поде младата жена.

— На твоє място бих обърнал по-голямо внимание на последните думи в изречението — подсказа ѝ графът.

— Знаеш за какво става дума, нали? — погледна го Уинтър и той кимна.

— И така, лош на френски е *mal*, но също и *mauvais*? А къща е *maison* — *maison mauvais*. — Уинтър поклати глава. — Не виждам смисъл. Или пък означава лудница или нещо подобно? Някога така са ги наричали — лоши къщи.

Джейми търпеливо изчакваше.

— *Maison mal... maison mauvais* или *mauvais maison* или *mal maison*... — изреждаше тя различните съчетания. — Стой! Звучи познато! *Mal maison* — това е място, нали? Но какво и къде? О, Уолт, трябва да го знаеш, да си чувал за него. — Уолт поклати глава. — *Malmaison*, да, сетих се — извика възбудено тя. — Това е къща, действително съществуваща. Но кой живееше там? Беше някаква прочута личност... Жена... Да, знам! — подскочи от мястото си Уинтър. — Там е живяла Жозефин^[1]. Трябва ни пътна карта — нетърпеливо заключи тя.

— Жозефин, съпругата на Наполеон ли? — попита американецът.

— Същата.

— Не е честно. Ако не си бил там, как ще се сетиш? И защо, по дяволите, трябва да познавам френската история?

— Но затова пък аз съм тук. — Тя нежно докосна ръката му, а Джейми усети, че сърцето му се сви при този интимен жест.

Веднага след закуската тримата се качиха в колата на Уолт и потеглиха.

— Далече ли е?

— Не, на дванайсетина километра — увери ги Джейми, който умело въртеше волана на голямото волво — комби. Беше изненадан, че американецът притежава такава кола, но той му обясни, че това било главно за удобство на съпругата му.

Докато пътуваха, почти не разговаряха, тъй като всички бяха изморени от предишната нощ. Джейми реши, че трябва да престане да мисли за Уинтър. Какво можеше да ѝ предложи? Нямаше пари, сърцето му беше разбито от несполучливия брак, имаше замък, чиято издръжка поглъщаше всичките му доходи, а освен това съществуваше и проблемът му с хазарта. Не, по-добре е тя да остане при американеца. Но какво можеше да получи от него? Беше развратник, най-брутално използваше жените и после ги захвърляше. Това не биваше да се случи с младата жена.

Уолт се питаше какво да предприеме спрямо Уинтър. Учудваше се, че колкото и да я желал, не беше опитвал да се люби с нея досега. Уважаваше я и дори му се струваше, че е влюбен в нея.

— Странно място, нали? — Джейми навъсено гледаше през стъклото евтините магазинчета, безбройните гаражи и паркинги, покрай които минаваха.

— Моля?

— Мястото, в което тази императрица е дочакала края на дните си, е доста неугледно. Предполагам, че по онова време не е изглеждало толкова зле. — Изведе колата от магистралата и без малко щеше да пропусне тесния път, водещ към замъка.

Раздрусването събуди Уинтър, която беше задрямала.

— Стигнахме ли?

— Почти — отвърна Джейми. — По дяволите! — изкрещя и завъртя волана силно надясно, за да избегне сблъскването с рейнджровъра, който врхлетя върху тях на излизане от паркинга. Сетне бързо завъртя наляво и тежката задница на волвото поднесе

върху мокрия паваж, а крайпътните храсти одраскаха калниците. Натисна спирачките, колата се завъртя на сто и осемдесет градуса.

— По дяволите! — Той опря чело на волана и изчака да се успокои. — Да благодарим на Бога, че тази кола е толкова стабилна. Всяка друга щеше да се преобърне.

— Копеле! — изкрещя Уолт и се плесна по коляното. — Беше Дитер. Нарочно го направи, за да ни изтласка от пътя.

— Сигурен ли си? — попита англичанинът.

— Сляп ли си или какво? Това беше проклетият рейнджровър.

— Тези коли са широко разпространени във Франция.

— Познах го в мига, в който профучаха край нас. И Магда беше с него. Освен това воланът беше отдясно.

— Добре, но как ще знае, че ние сме във волвото? Можеше да бъде всеки друг. Много по-вероятно е да е някой калпав шофьор — продължи с успокоителен тон Джейми, а Уинтър имаше странното усещане, че пред нея стои героят от филмите му Питър Аскот, който често се озоваваше в напрегнати ситуации.

— Дитер познава колата ми. Миналата година го возих с нея до Антиб и докато бях зает, му я отстъпих за няколко дни. Трябва да добавя, че ми я върна с ударен калник и празен резервоар.

— Типично за него. — Джейми включи на скорост.

— Харесвам англичаните, толкова са прями — засмя се Уинтър.

— Няма причина да бъдем други.

Уинтър се влюби в Малмезон и замечтано произнесе:

— Много хубаво и същевременно толкова тъжно място. Можете ли да си представите как бедната Жозефин се е разхождала по тези алеи и тъгувала по изгубената си любов?

— Какво ще правим сега? Ще търсим писмо върху розовите храсти, така ли? — попита американецът, който с досада наблюдаваше как тихото ромолене се превръща в пороен дъжд.

Сякаш в отговор на въпроса му към тях се приближи намръщен и мокър до кости мъж, който им подаде два плика.

— Предполагам, че трябваше да попита кои сме — заяви Уолт, разкъсвайки плика.

— Мисля, че разполага с фотографиите ни. Когато приближавахме, поглеждаше към нещо в ръката си, което най-вероятно е било снимка. Какво пише, Уолт? — Уинтър се повдигна на пръсти, опитвайки се да прочете бележката.

— Какво според теб означава това, Джейми?

— Виж какво, нямах нищо против да ти помогна да преодолееш първия етап от състезанието, тъй като съзнавах, че си в неблагоприятно положение, след като не знаеш френски. Но не можем да продължим заедно — няма да е честно, пък и ако го направим, кой ще бъде победителят?

— Бихме могли да си поделим наградата.

— Да, и да очистим другия — разсмя се Джейми, въпреки че не му беше до шеги; не знаеше доколко американецът е в състояние да убие човек, но вече беше сигурен, че Дитер няма да се поколебае да го стори.

---

[1] Жозефин Боарне (1763—1814) — станала съпруга на генерал Бонапарт през 1796 и императрица през 1804. След развода си с Наполеон през 1809 заживяла в двореца Малмезон, където починала през 1814. — Б.пр. ↑

КАНАДСКИ ЕЛЕН ОХРАНЯВА ПОЛЕТО НА СМЪРТТА

Дитер тайно злорадстваше, че два пъти успя да надхитри съперниците си. Първо се измъкна от бала без тях, като се успокояваше, че всъщност Гътри не беше ги задължавал непременно да се връщат с ужасните автобуси. И второ, беше ги изпреварил с един час, а може би и с два.

— Мислех, че това ще бъде игра — заяви Магда, която седеше до него и още не можеше да се съвземе от сутрешния инцидент с волвото.

— След като са заложили толкова много пари, не може да бъде игра — отвърна той — най-сетне караше собственото си порше по магистралата на север от Париж.

— Според мен Джейми не взима тази история насериозно.

— Той е глупак. В живота всичко е получавал наготово и затова не цени парите — иначе нямаше да ги прахосва на комар.

— А Уолт?

— Той обича парите и несъмнено ще направи всичко, за да спечели.

— Включително и да изблъска съперниците си от пътя?

— За какво намекваш?

— В онази кола, която тази сутрин се опита да избутах в канавката, се намираха приятелите ти.

— Магда, скъпа, разбира се, че не бяха те. Колата се движеше неправилно и само благодарение на моето умение избягнахме катастрофа.

„На празен участък от пътя?“ — помисли си тя и се наведе за запалката.

— Непременно ли трябва да запалиш цигара? Знаеш, че мразя да пушиш в колата.

— Ставам напрегната, когато шофираш толкова бързо, и то по мокър асфалт.

Дитер свали стъклото и вятърът и дъждът нахлуха в купето. Магда дръпна още веднъж, преди примирено да угаси цигарата.

Защо трябваше да бъде груб с нея? Щеше да направи всичко, за да спечели състезанието, защото никога в живота си не беше се задоволявал с второто място. Ала вълнението, свързано с търсенето на съкровището, не беше причина за сегашното му поведение. Обикновено беше мил с нея, защото искаше да е щастлива. Никога не забравяше рождения ѝ ден или други празници. В бизнеса си позволяваше да бъде арогантен, ала към нея винаги се стараеше да е внимателен. Случваше се да прояви твърдост по някой повод, но по реакцията ѝ разбираше, че това ѝ харесва — може би го приемаше като компенсация на липсващото ѝ мъжко надмощие в леглото. Знаеше, че има моменти, когато тя обвинява и себе си, че не могат да се любят. Би трябвало открито да поговорят по този въпрос, но нещо го спираше — изпитваше смущение и срам. А как жадуваше да се люби с нея! Въздъхна дълбоко и когато Магда протегна ръка и докосна неговата, хвана нейната и нежно я стисна.

Всъщност имаше проблем и това беше любовницата му Гретел. Обикновено беше предпазлив, но се опасяваше, че при последната му среща с нея в един ресторант, Магда ги беше видяла. Съдеше по това, че очите на съпругата му бяха станали по-тъжни и че още по-настойчиво се стараеше да му угоди във всичко. Това го караше да изпитва още по-голяма вина и което беше напълно неоправдано, да ѝ се сърди. Срамуваше се от себе си. Имаше неприятното предчувствие, че дори и да е научила за връзката му, тя няма да повдигне въпрос, защото разбира каква е ролята на Гретел. Дитер познаваше съпругата си и знаеше как се утешава: след като тя не може да го направи щастлив, трябва да е благодарна, че друга го прави вместо нея. Почувства се като нищожество и още по-силно натисна педала за газта.

Щеше да бъде добре за всички, ако приключи историята с Гретел и точно това трябва да направи. Само не знаеше дали биха му стигнали силите, защото тя не беше като другите жени, с които беше имал връзка. Естествено беше руса като всички останали, но за разлика от тях беше интелигентна, добродушна и умееше да се нагажда към променливите му настроения. В много отношения приличаше на

съпругата му. Е, не можеше да твърди, че е влюбен в нея, но във всеки случай беше много привързан.

Тази жена му беше необходима — в леглото ѝ се доказваше като мъж и знаеше, че ако тази увереност му липсва, ще претърпи провал навсякъде и във всичко. И въпреки това не се държеше добре с нея. Беше щедър, но когато се любеха, проявяваше необяснима жестокост — в такива моменти я мразеше, загдето Магда не е на нейното място.

Беше много объркан.

Ако съпругата му беше научила, негово задължение бе да скъса с Гретел. Изпитваше ужас при възможността двете жени да се запознаят и да се сприятелят. Тогава тайният план, който отчасти беше споделил с любовницата си, щеше да се разкрие.

Дитер искаше да има син. Някога беше заявил на Магда, и то съвсем искрено, че децата не го интересуват. До известна степен нейната стерилност правеше неговата импотентност по-поносима или, с други думи, успокояваше го, че вината не е само негова. Гретел щеше да бъде идеална майка. Едната възможност беше тя да задържи детето и той да го признае по-късно, за да си осигури наследник, а другата — двамата с Магда веднага да осиновят бебето и да го отгледат заедно. Не беше сигурен кой от двата варианта е по-добър и затова още се въздържахше от обсъждането им с всяка от жените. Беше объркан, защото не знаеше до какви емоционални сътресения можеше да се стигне. Не беше изключено и двете да го изоставят.

Не можеше да си представи живота без Магда, нито пък искаше да се лиши от сексуалната си връзка с Гретел и с това се обясняваше сегашната му нервност. Превключи на по-висока скорост, за да задмине някакъв камион.

— Скъпи, какво ти е? Много си напрегнат.

— Така ли? Нищо ми няма.

— Сигурен ли си, че не е нещо, което можеш да споделиш с мен?

— Не, отнася се до бизнес.

Магда забеляза, че колата забави ход.

— Къде сме?

— В Албер, близо до Соме. Ще обядваме и след това ще продължим. А ти беше много мълчалива, за какво мислеше?

— О, нищо особено. Изморена съм и това е всичко — усмихна се тя и се запита кога ли съпругът ѝ ще събере смелост, за да поговори с

нея за бебето, което желаше да им роди приятелката му Гретел.

В хотелската стая Джейми разсъждаваше върху новия ключ. „Канадски елен“ подсказваше някаква връзка със Северна Америка. А „поле на смъртта“ трябва да означава бойно поле, заключи и се свърза с един приятел, който беше първи секретар на канадското посолство в Париж. Отговорът пристигна след десет минути.

Той нае кола и след като обядва, потегли към град Албер в Северна Франция.

Уолт и Уинтър наближаваха Албер. Той мигновено разгада смисъла на посланието във втория плик и това направи силно впечатление на спътницата му.

— Много е просто. Това е Бомон Амел — край река Сомма имаше канадска дивизия. Мястото, където са се водили сраженията, е напълно запазено. „Канадски елен“ е мемориал.

„Накъде да гледам?“ — помисли си Дитер, докато спираше колата си на паркинга на Бомон Амел — туристическа атракция през лятото, а сега напълно пуст. Двамата с Магда тръгнаха пеша към мемориала.

— По такива места обикновено има книга на посетителите — каза той на съпругата си, когато никой не се приближи до тях с плик. — Питам се дали...

Бързо откри книгата в бронзова кутия, поставена в гробница, върху плочата, на която бе изобразено кленово листо. Отвори я и намери вътре три плика, които пхна в джоба и подкани спътницата си да побързат.

Щом колата им се отдалечи, от една дървена къщичка излезе градинар, отиде до гробницата, отвори книгата и постави нови три плика, адресирани до различни лица.

Половин час по-късно по пътя към Албер, Дитер и Магда се разминаха с колата на Уолт и Уинтър. Уолт включи светлините и натисна клаксона, но немецът не им обърна внимание.

Излязоха от главния път и продължиха по второстепенен, с много завои, който минаваше през редица селца, но и покрай много гробища; белите надгробни камъни отдалеч приличаха на строени войници.

— Не мога да реша дали това ми харесва или не — промълви Уинтър, когато най-после влязоха в парка на Бомон Амел. Мястото на полесраженията беше запазено много добре, точно както е било през съдбоносното лято на 1916. В падините, които някога са били окопи и където са падали убити и стенели ранени хора, сега растеше трева. Полето, свидетел на такава човешка трагедия в миналото, се разстилаше пред тях, покрито с нежна зеленина, а могилите му придаваха вид на развълнувано зелено море. Наоколо цареше тишина, гледката навяваше безкрайна тъга.

Изкачиха се на хълма, засаден с декоративни храсти, където се издигаше бронзов канадски елен.

— Доплака ми се — простена Уинтър и Уолт я прегърна, за да я успокои, въпреки че също беше развълнуван. Внезапно прокънтя висок смях — нещо неочаквано и необичайно за такова място. Огледаха се и на двайсетина метра от тях забелязаха момиченце в яркочервени дочени дрешки, което възбудено крещеше и тичаше, преследвано от по-големия си брат, който също високо се смееше.

— Ето защо толкова много хора са загинали тук. За да може тя свободно да тича — задавено произнесе Уолт.

— Надявам се, че децата осъзнават това. Хайде да се подпишем в книгата за посетители.

Когато стигнаха до мястото, където се пазеше книгата, Джейми вече беше там.

— Здравейте! Този ключ не беше труден за отгатване, нали? — извика и размаха пликите във въздуха. Уинтър се намръщи — избликът му на радост бе неподходящ за това място. — Къде ще отседнете — в Албер, Амиен или ще отпрашите за Париж? Има един много приличен хотел...

— Възнамеряваме да останем в Амиен — отвърна Уолт.

— Аз също. Ще вечеряме ли заедно?

— Не ми се иска да ги напусна — тихо се обади Уинтър.

— Кого? — попита англичанинът.

— Бедните мъртви войници.

— Зловещо място, нали? — ухили се весело Джейми.

— Не те ли натъжава? — изненада се от безразличието му тя.

— Какъв смисъл има да се връщаме към миналото? Не ни става по-добре от това, нали? Двама мои дядовци, един чичо и шестима братовчеди са оставили костите си тук.

— Не ти ли се иска да се поклониш на гробовете им?

— Не. Защо да се разстройвам? — Той се извърна и погледна към набразденото от окопи и потънало в зеленина поле. Уинтър за сетен път заключи, че англичаните са странни хора.

ТАМ, ДЕТО ЛУДВИГ Е ПОЛУДЯЛ

И тримата мъже стигнаха до едно и също заключение относно последния „ключ“, макар и не по едно и също време.

Дитер нае самолет, за да отлетят с Магда за вкъщи още същата нощ. Уолт уреди шофьорът му да откара колата в Германия, а двамата с Уинтър да пристигнат в Мюнхен със собствения му боинг. Джейми, на когото се налагаше да прави икономии, хвана нощния влак в същата посока.

На родна територия Дитер беше сигурен, че бързо ще разсекрети следващия ключ. Питаше особени чувства към младия крал Лудвиг Баварски, за когото беше уверен, че става дума в загатката. Като дете беше чел и препрочитал „Пръстенът на Нибелунгите“ и се беше възхищавал от историите, възхваляващи рицарството и смелостта. Не беше ли издигнал в култ дома си, също както този крал? Не беше ли Вагнеровата музика, създадена изцяло под патронажа на Лудвиг, която го беше вълнувала и изпълвала с национална гордост повече от всичко? Познаваше добре всички замъци, които кралят беше построил: някога смятани за безумни прищевки, сега, като туристически обекти, те представляваха един от най-важните източници на доходи за Бавария.

„О, да, на този етап играта е лесна“ — помисли си, влизайки в своя замък.

През целия път до вкъщи Магда не пророни нито дума. Дитер чувстваше, че тя му се сърди, но не знаеше защо и тъй като плановите му не търпяха отлагане, реши засега да не търси отговора. Изглежда, съпругата му загуби интерес към търсенето на съкровището, след като той отстъпи и ѝ разреши да го придружава.

Пристигнаха в замъка късно вечерта и се задоволиха само с лека вечеря.

— Как мислиш, да започна или да завърша с посещение на замъка в Нойшванщайн? Той е най-известният от всички замъци на

Лудвиг и най-вероятно става дума за него. Как мислиш? — попита Дитер.

— Да — отвърна Магда.

— Но възможно е мястото да не е толкова известно — може би става дума за ловната хижа Шахен.

— Може би.

— Няма да е справедливо спрямо останалите — навярно те познават само Нойшванщайн или Линдерхоф.

— Може би.

— Не се ли интересуваш поне малко откъде да започна? — обидено запита той.

— Разбира се.

— Смущава ли те нещо?

— Нищо — гласеше отговорът, който най-много го дразнеше.

— Ще продължиш ли заедно с мен?

— Разбира се. — Отговорът ѝ беше придружен със същата вяла усмивка.

— Е, имам още работа. — Стана, смачка салфетката и я хвърли на масата. Спря до вратата и подхвърли: — Не те разбирам, Магда. Казвала си ми, че желаеш да прекарваш повече време с мен и сега, когато се явява такава възможност... не проявяваш никакъв интерес.

— Не е това. Но ми се иска...

— Какво?

— Бих желала да не се стремиш към победа на всяка цена. Страхувам се от онова, което правиш.

— Колко глупаво от твоя страна, но и колко мило! — Той я целуна по страната с намерение да прикрие раздразнението си.

В кабинета си смъкна от рафтовете всички книги, в които пишеше за Лудвиг, и потърси някои факти, свързани с лудостта на краля. Най-вероятно ставаше дума за замъка Берг, където затвореният поради душевното си заболяване Лудвиг беше убил лекаря, а след това и себе си — типичен пример за лудост. Ала замъкът Берг беше частно притежание... не, вероятно се отнасяше за някой от по-известните. Реши да отиде първо в Херенхиймзее, който Лудвиг се е опитвал да превърне във втори Версай. Затвори книгата и вдигна телефонната слушалка, за да се обади на Гретел по частната си линия. С раздразнение установи, че номерът ѝ е зает.

Уолт и Уинтър отседнаха в двустаен апартамент в хотел „Рафаел“. Когато пристигна, Джейми се постара да си намери хотел на по-умерени цени; би се задоволил с една евтина странноприемница, ако не трябваше да поддържа имиджа си. Едва сега осъзна, че постъпи глупаво, като отклони предложението на Гътри да поеме разходите му.

Просна се върху покритото с пухена завивка легло, свали шапката и тъмните очила, които носеше, за да не го разпознаят. Помисли си, че има вероятност да спечели състезанието — досега ключовете се оказаха твърде елементарни. Хрумна му, че могат да се случат две неща: или загадките ще станат по-трудни, или Гътри е намислил някаква хитрина. Но дори да се класираше на трето място, му оставаше надеждата за новия филм — снимките щяха да започнат през май в Прага. Наистина беше щастливец — не всеки получаваше втори шанс в живота. Внезапно си спомни за Мика, за красивото ѝ гъвкаво тяло и радостта му помръкна.

— Не е полезно да въздишаш по нещо, което не можеш да имаш, старче. Погледни истината в очите, жената не е виновна. Кой би останал при неудачник като теб? — обърна се към образа си в наплютото от мухи огледало. Разгледа лицето си с безпристрастно око и за стотен път се запита дали не трябва оперативно да изглади бръчките си. Много хора го правеха. Сетне поклати глава: струваше му се противоестественно, а пък и си представяше реакцията на баща си.

Усети глад. Реши да потърси ресторант, където сервират топли наденички с кисело зеле и бира. Едва след като се нахранеше, щеше да отиде в библиотеката. Не знаеше нищо друго за Лудвиг, освен че е полудял и че е построил замък на име Нойшванщайн, който бе послужил за декор на филма „Шушукане“. Хрумна му, че може да побъбри с някоя хубавичка библиотекарка, говореща добър английски, и да я помоли да направи проучването вместо него.

Уолт вече се беше свързал с агента си за Европа и беше наредил да му намерят специалист по въпроса за Лудвиг Баварски, с когото да се срещне следобед в хотела.

Дитер стана рано, доста преди Магда. Закуси набързо, изгарящ от нетърпение да тръгне на път. След като съпругата му се опитва да го ограничава в действията му, по-добре беше да замине без нея. Надраска ѝ бележка и само минути по-късно пътуваше с колата си по магистралата към езерото Хиймзее.

Въпреки ранния час там се бяха насъбрали много туристи. Очакваше някой от тях да се приближи към него с плик, но остана излъган. Най-сетне вратите на замъка се отвориха и със задоволство започна да обикаля залите, възхищавайки се за кой ли път от изключителния архитектурен гений на Лудвиг.

Дотолкова се прехласна, че почти забрави за целта на посещението си. Когато се сети да погледне часовника си, видя, че е дошло време за обяд. Беше пропилял цялата сутрин. Очевидно онова, което трябваше да открие, не се намираше в Херенхиймзее. Отиде до паркинга, качи се в колата и потегли по аутобана към Мюнхен.

Когато влезе в кабинета си, обикновено спокойната му секретарка беше силно възбудена.

— Какво се е случило, Вилма?

— Слава Богу, че дойдохте. Някакъв мъж непрекъснато ви търси по телефона. Стори ми се доста припрян. Дори един-два пъти ме заплаши. Казах му, че веднага щом се свържа с вас, ще предам съобщението му, но вие не ми се обадохте, както обикновено. Мисля, че веднага трябва да му телефонирате.

— Има ли писма за подпис? — попита той; не възнамеряваше да се обажда на когото и да било, особено след като настояваше по този начин. Още по-малко желаше да се подчинява на заповедите на секретарката си.

Тя му подаде няколко грижливо написани на машина писма, които Дитер подписа без да чете — разчитане на коректността ѝ. Прегледа и сутрешната поща, за да провери дали има нещо важно и едва тогава обърна внимание на бележките с телефонните повиквания. Отдели шест от тях, които толкова бяха обезпокоили секретарката и на които трябваше веднага да откликне. Намръщи се — всичките бяха от Тото, който не биваше да го търси в кабинета му. Откакто правеше бизнес с негово превъзходителство, никога не бяха го търсили на телефон, който можеше да бъде проследен. Защо сега го правеха? Погледна апарата, сякаш чакаше отговор от него. Навярно щеше да бъде по-безопасно, ако отиде в някой хотел и телефонира оттам. Погледна часовника си: ако ще пътува на юг към Нойшванщайн днес следобед, то трябваше да рискува и да се обади още сега.

— Тото? Обажда се Дитер фон Вайхер. Съжалявам, бях зает. Бизнес, нали знаеш? — излъга, без да му мигне окото.

— Негово превъзходителство е разтревожен, граф фон Вайхер.
— В гласа на Тото също личеше тревога.

— Защо? Направих проверка и установих, че всичко е наред — отново излъга Дитер. Балът и състезанието изцяло бяха погълнали вниманието му, освен това тази сделка изобщо не го интересуваше. Чрез кодирани факсове беше предупредил Ян в Амстердам, че очакват от тях спешна доставка на машинни части и че сметката е уредена. Негово превъзходителство винаги плащаше предварително, така че нямаше никакво основание за бавене на доставката. Още преди седмици беше получил потвърждение от Ян, че нареждането му е изпълнено и че всичко върви гладко.

— Негово превъзходителство се учудва защо не е получил пратката, за която е платил толкова голяма сума.

Дитер почувства, че му се завива свят и го избива студена пот. Нищо подобно досега не беше се случвало. Половината от оръжието трябваше вече да е пристигнало на уговореното място, а останалото количество да е на път.

— Наистина не разбирам за какво става дума. Доколкото съм осведомен, всичко върви по график — обясняваше той и усещаше как увереността бързо го напуска.

— Негово превъзходителство не е получил нищо, господин графе.

— Навярно има някаква засечка, но нищо повече, уверявам те. Може би лошо време или нещо подобно...

— Дано да е така. От пет дни се опитвам да се свържа с вас. Програмата на негово превъзходителство сериозно е объркана. Боя се, че търпението му се изчерпа.

— Незабавно ще се свържа с моите хора.

— Разполагате само с дващест и четири часа, такава е волята на негово превъзходителство. — Връзката прекъсна.

Дитер задържа слушалката, вслушвайки се в свободния сигнал. Тото винаги се обръщаше към него на малко име. От години не се беше държал така официално. Присви го стомах. Нещо сериозно се беше случило. В подобни случаи бързо се беше справял с положението. За пръв път беше изплашен. Знаеше, че негово превъзходителство не беше човек, който ще разбере или приеме каквото и да било закъснение. Беше професионалист и очакваше същото от хората, с

които работеше. Телефонира в офиса в Амстердам и мрачно изслуша многократните позвънявания, на които никой не отговори. Отново набра номера с надеждата, че първия път може би го е сгрешил. Сетне им изпрати факс. Изчака десет минути за отговор, но такъв не последва.

Седеше на бюрото, втренчил поглед в пространството. Къде ли беше Ян? Този човек беше работил за него в продължение на трийсет и седем години и привързаността и благодарността му не подлежаха на съмнение. Беше се грижил добре и за него, и за Реналта. Ако беше решил да го измами, защо трябваше да го направи точно сега? Ян приближаваше седемдесет и несъмнено в близко бъдеще също щеше да се пенсионира. Имаше достатъчно средства да живее охолно до края на живота си. Дитер неспокойно забарабани с пръсти по бюрото и поклати глава: абсолютно никакъв. Миналия месец Ян беше поискал увеличение на заплатата си, за да може да изплаща ипотeka върху къщата на внука си. Беше му отказал, защото смяташе, че щедро му се отплаща за лоялността.

След смъртта на Брус се беше опитал да работи с няколко морски капитани, но никой не се оказа добър като покойния му приятел, освен сегашния, Ал — американец, ветеран от вьетнамската война, който още не можеше да се освободи от преживявания кошмар. Нямаше друг избор, освен да му се довери. Набра следващия телефонен номер.

— Ал, обажда се Дитер фон Вайхер. Чувал ли си нещо за Ян ван Рентас?

— От няколко седмици не съм. За последен път се видяхме, когато пристигнахме на пристанището с одеялата от Индия.

— Да, да — нервно го прекъсна. — Не ти ли се обади за една специална пратка?

— Съжалявам, нищо не знам по този въпрос.

— Благодаря ти. — Остави слушалката и неவிждащо се втренчи в пространството. Ако Ян му беше изменил, то кога го беше направил? Ако това е станало миналата седмица, тогава всичко беше загубено. Може би още е в Амстердам. Уреди среща с пилота си в бара на хотел „Амбасадор“. Щяха да отлетят за Холандия. Нареди и на един частен детектив да следи, какво ще правят Уолт и Джейми в негово отсъствие.

Сетне отиде в апартамента, който му служеше за срещи в Мюнхен, изкъпа се, преоблече се и едва тогава си спомни, че още не се

е обадил на Гретел. Ала сега нямаше време за нея, чакаше го по-важна работа. Тя беше търпелива и щеше да разбере, че на първо място стои бизнесът. Щеше да ѝ се отблагодари с подарък.

След два часа стоеше в бара на хотела и пиеше минерална вода — беше твърде напрегнат за алкохол.

— Скъпи Дитер, как си?

Извърна се и видя, че зад него стои Уолт — загорял от слънцето, спокоен и самоуверен.

— Добре, благодаря. А ти? — отвърна той, опитвайки се да прикрие изненадата си: как се беше озовал тук американецът, след като беше откраднал плика му?

— Докъде стигна с отгатването на ключовете? Не са трудни, нали? Да ти кажа право, не разбирам Гътри. Имам предвид ключовете — едно дете би се досетило. При такъв голям залог, изглежда, има някакъв скрит мотив. Според теб каква е играта му?

— Запознах ме с него преди много години, но не бих казал, че го познавам.

— О, и Джейми твърди същото. Всеки би помислил, че англичаните се познават помежду си, нали?

— Мисля, че при тях правилото не важи. Как е прелестната госпожица Уинтър? — засмя се Дитер и го погледна многозначително.

— Изморена е. Ходихме до... ех... как се наричаше това място? Херен... не мога да го произнеса. Там никой не ни очакваше. Възнамеряваме утре да отидем до Нойван... пфу, още една трудна дума. Ти успя ли?

— Боя се, че не ми остава време да се занимавам с това. Бизнес, нали знаеш? — излъга германецът.

— Може би ти ще можеш да ме осведомиш, вместо да чакам на опашка пред рецепцията... По пътя от Париж дотук шофьорът ми катастрофирал. Не е сериозно, но ще мине цяла седмица, докато поправят колата. Трябва да наема друга. Ще ми препоръчаш ли някоя фирма?

— Можеш да вземеш моята кола.

— Няма ли да ти трябва?

— Не. За съжаление заминавам по спешност за няколко дни. Не се тревожи, имам още няколко в гаража си.

— Много мило от твоя страна. При тези обстоятелства бих казал дори, че си великодушен. Двамата с Уинтър сме ти много задължени.

Пилотът махна на Дитер от вратата. Той се извини и излезе. Уолт остана сам само за няколко минути, защото отнякъде изникна Джейми.

— Здравей, Джейми, можеш ли да се похвалиш с някакъв успех?

— Абсолютно никакъв. Това е дяволски проклет ключ, ако питаш мен. Става дума за някакъв луд крал, който е управлявал цяла Бавария. Лудостта може да го е спохождала навсякъде, нали? Вероятно се има предвид някой от замъците, които е построил. Ами ако е откачил на друго място?

— Ние ходихме до Херен... По дяволите, не си спомням името на проклетото място... онзи замък, който се намира на остров в езеро. Уинтър каза, че ѝ напомня за Версай. Там нямаше нищо, въпреки че чакахме цяла вечност.

— И аз бях там. Всъщност ви видях.

— Защо не се обади?

— Не исках да ви безпокоя. Изглеждахте толкова погълнати един от друг... — Това не беше вярно; Двамата се държаха като всички останали туристи, но Джейми искаше да го изпита, да го подтикне към откровеност. Остана разочарован.

— Възнамеряваме утре да опитаме с два замъка близо до град на име Фюсен. А ти?

От услужливата библиотекарка, която се оказа страстна почитателка на филмите му, Джейми научи, че Лудвиг е построил три замъка — Нойшванщайн, Линдерхоф и Херенхиймзее — и е възстановил безброй други. Беше решил да се съсредоточи върху трите, построени от краля, но, изглежда, и Уолт имаше същото намерение.

— Дитер внезапно смени тактиката — може би го измъчва гузна съвест, след като се опита да ни изхвърли от пътя. Отстъпи ми колата си, като каза, че заминавал някъде във връзка с бизнеса си. Може и да го изпреварим.

— Нима? Колко необичайно!

— Така е. Той е от хората, които биха направили всичко, за да ти попречат, не да ти подадат ръка за помощ.

— Точно така. Може би е разгадал този ключ и е спечелил преднина. Навярно пътуването му не е свързано с бизнес, а със

следващия етап на загатката.

— Не мисля. Изглеждаше ми сериозно разтревожен. Но това не е наш проблем.

— Не, разбира се. Не ми се плаче на чужд гроб. Къде ще вечеряте?

— А ти, Джейми?

— Не виждам причина да не прекараме заедно вечерта.

— Аз също.

Дитер пристигна в Амстердам и взе такси до офиса си. Там нямаше никого. Застана в средата на стаята, пребледнял и със стиснати юмруци. Какъв глупак е бил да вярва толкова много на Ян. Нямаше нужда да телефонира в банката, за да научи, че парите, които беше прехвърлил по сметка на фирмата и по швейцарската сметка, до които Ян имаше достъп, бяха изчезнали. След всичко, което беше направил за него, неблагодарникът беше офейкал с цялата сума. Седна зад бюрото и се опита да се успокои. В яда си можеше да вземе погрешни решения.

Първо трябваше да потърси Реналта. Навярно тя знаеше нещо, тъй като двамата с Ян бяха много близки. Набра домашния й номер със свито сърце, защото се страхуваше, че и тя няма да отговори. Но жената се обади и го обсипа с радостни възклицания. Той я прекъсна и попита за Ян. Бившата му служителка обясни, че не го е виждала повече от месец, че напоследък рядко е посещавала офиса и че връзките им почти са прекъснали.

— Когато за последен път го видях, беше бесен. Каза ми, че не си пожелал да му помогнеш да плати някаква ипотека. — В гласа й прозвучаха въпросителни нотки, сякаш очакваше повече обяснения.

— Това ли е всичко? — рязко попита Дитер, като все още не можеше да повярва, че Ян го е предал заради такава смешна сума.

Отиде до склада и видя, че там нямаше и следа от сандъците с оръжието. Ян беше откраднал и тях и без съмнение ги беше продал, но не на негово превъзходителство.

Върна се в офиса. Замисли се, сетне се обади на местен човек, с чиято помощ два-три пъти в миналото беше откривал хора, които не

изгаряха от желание да се явят пред него. Поговори известно време и заключи:

— Слушай, Карл, на всяка цена намери този негодник и го доведи при мен. Или не, чакай да помисля... Не желая да го виждам. Оправи се с него, знаеш какво имам предвид, нали?

Затвори телефона, сетне се обади на Реналта и я помоли да дойде и да му помогне. Съблече палтото си — предстоеше му много работа.

Съвместната вечеря на Уолт, Уинтър и Джейми продължи по-дълго, отколкото всеки един от тях беше очаквал. И тримата попрекалиха с виното, а тройните коняци накрая се оказаха фатални.

Когато Джейми, леко пьян и доста изморен, се отпусна в хотелското легло, си припомни, че беше се съгласил на следващата сутрин да отиде заедно с тях до Нойшванщайн, въпреки предварителните си намерения да играе самостоятелно. Добре знаеше защо беше приел предложението на Уолт — искаше да прекарва повече време с Уинтър. Отдавна не беше срещал толкова чаровна жена. Когато беше с нея, почти забравяше за Мика.

В един от онези студени, но прекрасни зимни дни, с които понякога месец януари дарява Европа, веселата компания се качи в мерцедеса на Дитер; зад волана седеше шофьорът на Уолт, който беше пристигнал същата сутрин. Пътуването през красивата баварска област, където покритите със сняг планини ослепително блестяха под слънцето, беше приятно.

— Погледнете! — възкликна младата жена. — Виждали ли сте по-красиво нещо в живота си?

Всички впериха поглед в далечината, където, сякаш излязъл от детските приказки, се извисяваше замъкът Нойшванщайн.

— Сякаш е направен от слонова кост — продължи тя. — Прекрасен е.

Оставиха колата на паркинга, който беше доста отдалечен от замъка. На Уинтър ѝ се искаше да наемат файтон, но не го предложи. По-бързо, макар и по-малко романтично, щеше да бъде да пътуват с автобус.

Стигнаха до върха на един хълм, където слязоха и се присъединиха към шумната тълпа, спускаща се към портите на замъка. Купиха си билети и влязоха. Застояха се в двора в очакване някой да ги

заговори, но останаха разочаровани. Само туристите любопитно ги оглеждаха, побутваха се и шепнеха: „Това той ли е?“

— Е, въпреки че бързаме, щом сме дошли дотук, ще трябва да влезем в замъка и да го разгледаме — заяви Уолт, за най-голямо удоволствие на Уинтър.

Докато бродеха из залите и се възхищаваха на скъпоценните предмети и картини, почти забравиха напрежението и престанаха да се питат къде може да е Дитер в момента. Помещенията бяха малки, доста мрачни и в тях сякаш витаеше духът на умопобъркания Лудвиг.

— Имах чувството, че нещастният крал е излязъл за малко и че ще се върне всеки момент. Много тъжно място — въздъхна Уинтър, когато напуснаха замъка.

— Предлагам да обядваме, преди да продължим към замъка Линдерхоф, съгласни ли сте? — попита Уолт, очевидно по-малко разчувстван от нея.

Отпътуваха към близкия град Фюсен и първата им работа там беше да намерят подходящ ресторант. Обядът, както и предишната вечеря, се проточи по-дълго от очакваното, защото и на тримата, станали вече приятели, им беше приятно да са заедно. Навярно всеки един от двамата мъже изпитваше скритото желание да бъде насаме с Уинтър, но приятелството надделя над ревността. Беше три следобед, когато най-после напуснаха ресторанта и бавно тръгнаха по тясната уличка към паркинга.

— Къде е шофьорът? — попита младата жена.

— Ей го там — засмя се Джейми. — Довери ми, че немската кухня му е противна и че ще си потърси хамбургер.

Направиха му знак, той също им махна, прекоси улицата, качи се в колата, включи стартера и... страхотен взрив разкъса него и автомобила на парчета.

Оглушителният трясък разтърси малкия град, сякаш някъде беше паднал гръм. Шумна каскада от стъкла се изсипа на паважа, парчета от мазилка се разхвърчаха на всички страни. Ударени от тях хора се свлякоха на земята, облени в кръв. Настъпи моментна тишина, докато останалите се окопитят от шока и разберат, че не са ранени. Неколцина хукнаха към пламтящата кола, а други се спуснаха да помагат на

ранените. Смъртнобледа, Уинтър понечи да ги последва, но Уолт я грабна за ръката.

— Стой тук.

— Трябва да съобщим в полицията. Ще им кажем, че ни е бил шофьор и ще ги уведомим за името му. — Уинтър говореше припряно.

— Не бива да привличаме вниманието им.

— За Бога, той беше твой служител.

— Да, да, ще направя, каквото трябва. Ще платя за погребението, ще се погрижа за вдовицата му, но, ако се забъркаме с полицията, ще ни задържат тук седмици. Не е ли така, Джейми?

— Разбирам те и съм съгласен, че би било добре веднага да се измъкнем от тази каша, но не мисля, че ще можем. Ще трябва да се свържем с властите и да обясним, че тази кола не е наша, а на Дитер.

— Добре — неохотно се съгласи американецът.

— Джейми е прав, длъжни сме да го направим. — Уинтър хвана Уолт под ръка, а Джейми си помисли какъв жесток тип е този американец.

Въпреки че им беше разрешено да спят в хотела, по-голямата част от времето през следващите два дни прекараха в полицията. Разпитваха ги поотделно, писаха показания поотделно, сетне отново бяха разпитани от друг полицай и им беше наредено още веднъж да напишат показанията си — очевидно правеха съпоставка на сведенията, които даваха. Уинтър не можа да си спомни да има някакъв неприятел. Джейми се пошегува и призна, че няколко съпрузи може би биха желали да го видят мъртъв, но хуморът му не направи впечатление на немската полиция. Той философски понасяше разпитите, особено ако не му липсваха цигари, докато Уинтър беше раздразнена от наглите въпроси. Уолт пък беше вбесен.

— Кой бизнесмен няма врагове, за Бога! — крещеше. — Как, по дяволите, мислите, че съм стигнал дотук? Като съм се правил на светец ли?

Уинтър и Джейми бяха освободени да напуснат града, след като оставят адресите си в полицията, ала той беше задържан за разпит още един ден.

Когато най-после се събраха, разговаряха единствено за Дитер.

— Все още не мога да дойда на себе си. Предполагам, че търсенето на съкровището ще бъде забавна игра. И какво стана? Онзи

шваба се опита да ни убие — клатеше глава Уолт.

— Смяташ, че Дитер ни погоди този номер, така ли? — попита тя. — А не е ли възможно просто колата да се е самозапалила? Много пъти съм виждала горящи коли по пътищата.

— Грешиш. Това беше бомба и някой възнамеряваше да убие някого — обади се Джейми.

Младата жена потръпна. Двамата едновременно понечиха да я прегърнат, но смутено се отдръпнаха.

— На Уинтър ѝ е студено, да отидем да се подкрепим някъде — загрижено каза Уолт.

Влязоха в уютен ресторант и си поръчаха по едно голямо мартини.

— Кой би го направил? Прекарахме такъв хубав ден. Нима през цялото време бомбата е била под нас? — запита Уинтър, все още пребледняла.

— Не — отвърна Уолт. — Мисля, че сме били следени. Бомбата е била поставена, докато сме закусвали. Който и да я е сложил, е смятал, че един от нас тримата е шофьорът.

— Познаваме човек, който е точно в такъв бизнес. Милият Дитер има дълъг стаж в тази област. О, той самият не си цапа ръцете, но като търговец на оръжие много добре знае на кого да възложи поставянето на бомба.

Младата жена се ококори.

— Дитер е търговец на оръжие? О, колко ужасно! Изглеждаше ми такъв учтив и мил човек.

— Току-що се опита да ни убие за втори път, а ти продължаваш да мислиш, че е учтив и мил, така ли?

— Какво да правим? Ще оставим ли да му се размине и този път на този тевтонец или ще си отмъстим? — запита Уолт.

Уинтър се облегна назад и заяви:

— Не мога да повярвам, че говориш сериозно. Наистина ли мислиш, че щом Дитер се е опитал да ни убие, и ние трябва да направим същото? Правилно ли е това? Честно казано, не ми е тук мястото.

— Предлагам повече да не се занимаваме с него. Казахме каквото трябва в полицията и ако продължим да мътим водата, за никого няма да е полезно. Да ги оставим сами да разследват случая —

приключи въпроса Джейми. — Сигурен съм, че той няма да предприеме други атаки срещу нас.

— Искаш ли да се откажем от всичко и да заминем за Щатите, Уинтър? — запита Уолт.

— В никакъв случай, ще издържим докрай, до пълна победа!

— Знаете ли, по-забавно е, когато някой се опитва да ви свети маслото. Поне така е във филмите — засмя се Джейми и на нея ѝ се прииска да го целуне, задето се опитваше да разведри атмосферата.

Същата нощ Джейми не можа да заспи. Дълго се мята в леглото, накрая стана, запали лампата, наля си уиски и започна да изрежда телевизионните канали с надежда да открие нещо интересно. Спря се на някакъв документален филм. Не знаеше немски, но чудесните снимки на някаква голяма гора, направени от нисколетящ хеликоптер, му доставиха удоволствие. После картината се смени: на екрана се появи туземно селце и човекът с камерата беше заобиколен от дребни хора с плоски лица и големи носове, същите като слугата на Гътри.

— Разбира се — изкрещя той и удари с юмрук по възглавницата. — Търсили сме друг Лудвиг. Сгресли сме и континента.

Въпреки че беше посред нощ, грабна телефона и набра номера на летището. Час по-късно установи, че всички полети за Бразилия са заети за седмица напред. Ако все пак искаше да тръгне, трябваше да направи сложно пътуване, като отлети първо до Щатите, сетне до Аржентина, но за това бяха необходими дни. Седна на ръба на леглото и се замисли. Знаеше кое е единственото спасение и в шест часа сутринта почука на вратата на Уолт.

— За Бога, Джейми, кое време е? — възкликна американецът, и го покани да влезе, след което поръча кафе по телефона. Седнаха в салона и през отворената врата на спалнята Джейми със задоволство забеляза, че леглото е разхвърляно, но празно.

— Насочили сме търсенето в погрешна посока. Вече знам със сигурност къде трябва да отидем. Бедата е, че няма свободни места в самолетите. Питам се дали ако ти открия тайната, ще ме вземеш на твоя боинг.

Уолт беше решил да се откаже от играта — не мислеше за себе си, а за Уинтър, която не искаше да излага на опасност. Понеже тя настояваше да продължат, смяташе за свой дълг сам да прекрати участието си. И все пак...

— Добре, идваш с нас. За къде ще летим? — запита той.

— Бразилия.

— Какво общо има между Бразилия и Лудвиг Баварски?

— Нищо. Заблудили сме се. Трябва да търсим Даниел К. Лудвиг, спомняш ли си го?

— Разбира се, кой би могъл да го забрави? Милият, стар Лудвиг — първият американец, който се обяви против унищожаването на тропическите гори. Беше най-богатият човек на света. Вече е покойник.

— Точно така. Ето защо отиваме в Бразилия.

— Но Бразилия е огромна страна, Джейми. Откъде ще започнем?

— Когато пристигнем на точното място, ще се появи някой приветлив човечец с плик в ръка и ще ни насочи по-нататък.

— Надявам се да си прав.

От два дни Магда не знаеше къде е Дитер и се безпокоеше. Беше научила за случилото се с колата, няколко пъти я бяха посетили от полицията, а въпросите им ѝ се сториха тревожни. Тя обясни, че стои настрана от бизнеса на съпруга си, и изтъкна, че ѝ се струва невероятно хора от света на изкуството морално да паднат дотам, че да са готови да извършат убийство. Но се питаше дали няма нещо нередно.

Многократно звъня на секретарката му, докато усети, че ѝ досажда. Потърси го в магазините, в галерията, при партньорите му, ала никой не можа да ѝ помогне. Оставаше само една личност, която може би знаеше, къде е Дитер — любовницата му Гретел.

Доста време беше необходимо на Магда да събере смелост и да се обади на съперницата си. Неотдавна беше научила, че новата любовница на съпруга ѝ е по-красива и по-интелигентна от досегашните, а и връзката му с нея се очертаваше да бъде по-трайна. Откри името и адреса ѝ и един ден я проследи до фризьорския салон. Да се завърже приятелство на такова място беше най-простото нещо. Последва среща в сладкарница и признанието на Гретел, че любовникът ѝ настоява да му роди дете, което превърна страха ѝ в паника.

Магда колебливо протегна ръка към телефона — знаеше коя е Гретел, но тя нямаше понятие, че се е сприятелила със съпругата на Дитер.

Откри й самоличността си и я покани в замъка.

Избухна в плач, когато зърна Гретел, а тя се опита да я успокои.

— Разкажи ми какво се е случило. Прочетох за колата и щях да умра от страх. Нали не мислиш, че са искали да убият Дитер?

— О, Гретел, толкова се страхувам. От два дни е изчезнал и нямам никакви известия от него, което е съвсем необичайно. Нещо лошо, много лошо се е случило. Подозирам, че е свързано с онова „търсене на съкровище“. — Тя обясни на момичето какво е занимавало Дитер през последните две седмици.

— Не мисля, че е това. Нали е отстъпил колата на съперниците си? Освен ако...

Двете жени се спогледаха ужасени.

— О, невъзможно е — прошепна Магда.

— Не! Колко съм глупава! Дитер никога не би сторил подобно нещо.

Свечери се и двете продължиха да се успокояват взаимно. Магда се чувстваше удивително добре в компанията на Гретел. Всякаво съперничество беше изчезнало, защото ги обединяваше загрижеността и любовта към един и същи мъж.

— Ще останеш ли да пренощуваш, Гретел?

— Ами ако той дойде и ме завари тук? Навярно няма да е доволен.

— Рано или късно ще разбере, че се познаваме.

— И че се харесваме.

— Толкова съм щастлива, че си с мен. Разбираш ме по-добре от когото и да било.

Двете седяха до телефона, очаквайки позвъняване. Тревогата на Магда нарастваше.

— Трябва да се опиташ да поспиш, Магда, изтощена си.

— Ами ако Дитер телефонира и не го чуя? Освен това не искам да бъда сама.

— Ще седя до теб и ще те събудя, ако той се обади. Имаш ли хапчета за сън?

Гретел нареди да донесат топло мляко, сложи малко бренди в него и накара Магда да го изпие заедно със сънотворните таблетки, сетне седна до нея и я почака да заспи. По някое време ѝ стана неудобно на стола, събу обувките си, съблече се и се пхна в леглото до приятелката си. Скоро и тя се унесе в сън.

Дитер беше на края на силите си. Обиколил беше цяла Европа, за да търси оръжие за негово превъзходителство. Поради войната в Югославия, нестихващата активност на ИРА, метежите в Южна Америка и бъркотията в Русия задачата му не беше лека. Банковата му сметка в Швейцария почти се стопи, след като изтегли огромни суми от нея, за да плати поскъпналите оръжия. И все пак беше набавил само половината от исканото количество. От хотел във Франкфурт, отново пренебрегвайки всякаква предпазливост, се обади на Тото, за да му съобщи, че половината от стоката вече е на път. Тото отвърна, че ще предаде новината на негово превъзходителство, но че шефът му едва ли ще бъде доволен.

Ръката на Дитер трепереше, докато оставяше слушалката. Реши, че това ще бъде последната му сделка с оръжие. Този бизнес вече не му носеше радост, а само страх, който спокойно можеше да си спести. Защо непрекъснато се подлагаше на този риск? С Магда имаха достатъчно средства да живеят охолно до края на живота си.

Замина за Мюнхен и пристигна там призори, капнал от умора. Мислеше само за вкъщи, за леглото си и за Магда. Ала трябваше да свърши още нещо, преди да се прибере. Нае такси, което го откара до кантората му. Влезе в празната сграда и от кабинета си, без да обръща внимание на факсовете и купчината бележки със съобщения, още веднъж телефонира на Тото. Въпреки ранния час той веднага се обади.

— Негово превъзходителство е съгласен — каза и прекъсна връзката.

Дитер въздъхна с облекчение. Седна до бюрото и погледна най-горната от купчината бележки, които секретарката му беше оставила. Прочете я два пъти недоумяващо. Защо Уолт и Джейми бяха заминали за Бразилия, и то заедно? Обади се на частния детектив, който ги следеше.

— Да, късно вчера отлетяха с американски боинг. Проверих заявеното направление, беше за Бразилия.

— Бразилия ли? — възкликна той, внезапно проумял същността на въпроса. — Разбира се, Даниел К. Лудвиг.

— Графе, чухте ли...

Нищо друго не го интересуваше. Затвори телефона, без да благодари на детектива — често постъпваше по този начин с подчинените си. Погледна часовника, обади се на пилота си и му съобщи, че по-късно този ден ще летят за Южна Америка. Въпреки че беше достатъчно богат, с удоволствие щеше да възстанови накърнената си сметка в швейцарската банка с парите от облога. И да останеше тук, нищо повече не можеше да направи, освен да се ядосва. Нямаше да се забави повече от седмица, ако съдеше по лекотата, с която се беше справил с досегашните загадки.

Качи се в колата си и бавно я подкара по още пустите улици на Мюнхен към дома си. Очите му се затваряха от умора. Свали стъклото, за да го ободрява студеният въздух, пусна касета с Вагнерова музика и засили звука до краен предел.

Когато пристигна, Магда не го чакаше, но едва ли можеше да я обвини. Ала вече всичко щеше да бъде наред. Изтича нагоре по стълбите, нахлу в стаята ѝ и се спря стъписан: до жена му, праметнала ръка върху нея, спеше Гретел. Изненадата му премина в гняв, а гневът — в отчаяние.

Първа се събуди любовницата му.

— Дитер! — възкликна и протегна ръце към него, а на лицето ѝ се изписа радост и облекчение.

— Развратници! — изкрещя той и излезе от спалнята, затръшвайки вратата зад себе си. Слезе по стълбите и напусна замъка.

Джейми беше прав. Едва се бяха регистрирали в хотела и към тях се приближи мъж, който им подаде вече познатите пликове със следващите инструкции.

Последното местоназначение, или поне те така си мислеха, беше невзрачно градче на име Санта Ана, до което се добраха след изморителен полет с малък самолет. Отседнаха в западнало хотелче; всичко тук контрастираше с разкоша на хотела в Рио де Жанейро, който сега им се струваше суперлюксозен.

— Знаете ли, никъде не съм виждала толкова много църкви — заяви Уинтър. Беше ходила на разходка и бе изморена. — Не бих се изненадала, ако ми кажат, че имат по една църква за всеки ден от годината. Като влезеш в тях, усещаш една и съща миризма — на мухъл и тамян.

— Сигурен съм, че баровете им не са по-малко — добави Уолт.

— Ала навсякъде цари ужасна бедност. Изровени пътища, вонящи канали... А нещастните деца направо ми скъсаха сърцето. Забелязахте ли майките им? Превремени състарени жени, върху чиито лица е изписана безнадеждност.

— Да, карат те да се чувстваш неудобно заради собственото си благополучие, което винаги си смятал за свое право, нали? — обади се Джейми.

Уолт не реагира на казаното. Богатството, което беше натрупал, му служеше като щит срещу заобикалящата го нищета. По неговите стандарти почти всеки срещнат беше беден, но това отдавна не го притесняваше.

— Ще ви покажа нещо, което ще ви заинтересува — заяви той, — но след като пием по чаша бира.

Въпреки че такситата бяха рядкост в този град, успяха да спрат едно. Шофьорът караше, без да щади нито пътниците, нито колата. В покрайнините на града той спря пред голяма, ниска, модерна сграда, която рязко се отличаваше от околните стари къщи.

— Какво е това? — изненада се Уинтър и погледна Уолт.

— Моите лаборатории — гордо отвърна той. — Създадох ги, защото заедно с тропическите гори изчезват и много растителни видове, които вероятно имат целебни свойства. Знаете ли, че само един процент от тукашните растения са изследвани от медицинска гледна точка?

— Но това е чудесно. Ще се прочуем по целия свят. Защо не си ми казал досега?

— Защото беше рано. Щях да го направя по-късно, когато постигнем някакъв напредък.

Няколко часа разглеждаха модерните лаборатории. Уолт не беше се поскъпил да набави най-доброто оборудване, но въпреки това Уинтър почувства, че специалистите смятат себе си и работата си позабравени от собственика.

— Какво точно се опитваш да откриеш? — поинтересува се тя.

— Всичко. Например лекарство против артрит — не сте виждали индианец, страдащ от това заболяване, нали? Ами ако изникне и нещо, което лекува СПИН? Внезапно той се натъжи и прошепна: — Мечтая за откриването на средство, което ще лекува хорея на Хънтингтън.

При тези му думи Уинтър го хвана за ръката и състрадателно го изгледа, ала Джейми не разбра защо.

На следващия ден тримата все още се намираха в хотела, отегчени и изнервени. Пилотът им беше казал да чакат тук, без да даде повече обяснения — изглежда, и той беше посветен в играта. Ето защо бяха безкрайно разочаровани, когато вместо очаквания куриер се появи Дитер. Той усмихнато им подаде ръка.

— Здравейте! Ето че отново се срещаме.

Тримата се престориха, че не забелязват протегнатата му ръка, и той слисано ги изгледа.

— Извинете, но каква е тази враждебност? Обидил ли съм ви с нещо?

При този въпрос Уинтър го изгледа смразяващо, Уолт изсумтя, а Джейми се облегна назад, лениво протегна дългите си нозе и се обади:

— Беше много мило от твоя страна да дадеш колата си на Уолт, но не съм предполагал, че искаш да ни убиеш.

Германецът пребледня.

— Да не се е случило нещо с колата?

— И още как! В нея избухна бомба, скъпо момче.

— Скъпи приятели, нямам понятие за какво говорите. Не бях в Германия и когато се върнах, имах време само колкото да стегна куфара си.

— Навярно Магда ти е съобщила за случилото се.

— Не се видяхме — измънка Дитер, представяйки си отново Магда и Гретел заедно в леглото. Наложил му се да стисне юмруци, за да не изкрещи.

— А секретарката ти не влезе ли във връзка с теб, не ти ли остави съобщение?

— Не е имала начин да се свърже с мен. Съжалявам, господа, но трябва да ми повярвате. Нямам представа какво се е случило. Предоставих ви колата си с най-добри намерения и ако е имало бомба, то тя е била предназначена за мен. Приемете моите извинения за

неприятностите, които сте преживели. Боя се, че не мога да кажа нищо повече. — След тези думи той се поклони на Уинтър, рязко се обърна и се отдалечи.

Тримата се спогледаха смаяни и малко засрамени. Не бяха и помислили да търсят друго обяснение за случилото се, дотолкова бяха убедени, че Дитер е човекът, който се беше опитал да ги убие. Ала след като поумуваха, стигнаха до заключението, че неговото обяснение е съвсем логично.

В стаята си Дитер изпадна в паника. Беше сигурен, че негово превъзходителство е наредил бомбата да бъде поставена в колата му. Три часа му бяха необходими, за да се свърже с кантората си в Мюнхен, и щеше да се разплаче от облекчение, когато Вилма му прочете кодираните факсове. Доставка за негово превъзходителство вървеше по график. Може би веднага трябваше да заmine и лично да наблюдава операцията, но сметката му в швейцарската банка беше почти изчерпана, поради което никак не му беше безразлично това „търсене на съкровище“ и паричната награда, свързана с него. Освен това не му се връщаше в Мюнхен. Споменът от прегърнатите в леглото жени предизвикваше физическо отвращение у него.

На следващия ден четиримата получиха съобщение да отидат на самолетната писта в покрайнините на града, където ги чакаше по-малък самолет с друг пилот. След няколко минути летяха над безкрайната шир на бразилските тропически гори.

— Къде мислите, че ни водят? — попита Уинтър. — Чудесно е да се види всичко това. Не бих го пропуснала за нищо на света. Погледнете реката там долу. Това Амазонка ли е? — обърна се тя към пилота.

— Не, Арагуая — отвърна той.

В продължение на няколко часа следваха реката, сетне машината се наклони надясно и се устреми към малка площадка за кацане. Оказа се, че това не е крайната точка на пътуването, а само междинно кацане за зареждане с гориво. Отново излетяха и няколко часа по-късно кацнаха на друга импровизирана писта.

Очакваше ги водач, който сякаш беше близък на слугата на Гътри. Без да продума, той посочи пътека, изсечена в гората, и всички го последваха. Растителността беше толкова гъста, че не се виждаше небето. Въздухът беше наситен с изпарения.

Когато застанаха на стръмния бряг на реката, която бяха наблюдавали от самолета, слънцето вече залязваше. Очакваха ги две дълги канута. Качиха се в тях, но не тръгнаха по реката, а се отправиха към средата, където канутата спряха до голям пясъчен насип.

— Спиш тук — произнесе водачът им на развален английски.

— Тук ли? — възкликна Уолт. — На земята?

Водачът им показва с жест, че трябва да изкопаят дупки в пясъка, където да легнат.

— Бива си те, приятел — ухили се Джейми на водача. — Имам усещането, че не сме симпатични на тези момчета.

— Не говори така — потръпна Уинтър и за пръв път се запита какво търси тук. — Преспивала съм на всевъзможни места, но никога като морска костенурка, заровена в пясъка.

— Дали има крокодили? — нехайно запита Дитер, сякаш не споделяше страха на спътницата си.

— Крокодили ли? — нервно се изсмя Уинтър.

— Ей, ти — извика Уолт на водача. — Има ли крокодили? — запита бавно, сякаш говореше на дете.

Човекът потупа пушката, праметната през рамото му, и измърмори:

— Аз пази.

Нощта беше настъпила ненадейно, тъй като се намираха на място, където здрач не я предхождаше. Температурата бързо спадна и четиримата се почувстваха уютно в спалните си чували. Не очакваха, че ще заспят, но тихото шумолене на листата бързо ги унесе.

Събуди ги утринната врява на маймуните. Денят настъпи също така внезапно, както нощта. Индианците навиха спалните чували, измиха съдовете, групата се качи на канутата и потеглиха по реката, този път в северна посока.

В продължение на два часа бързите лодки се плъзгаха по повърхността на прозрачните води. Джунглата беше надвиснала от двете страни на реката, сякаш искаше да я погълне. От време на време минаваха покрай някое селище, чиито изплетени от клони колиби се намираха досами водата. Деца и възрастни изтичваха навън, крещяха, смееха се и възбудено им махаха.

Пред тях изникна малък пристан и канутата се отправиха към него. На брега стояха скупчени група местни жители — не се чуваше нито говор, нито смях.

Двама по двама пътниците преминаха по люлеещия се мостик към брега. Там ги чакаше млад мъж, наметнал бяла престилка; зад очилата с позлатени рамки лицето му беше сериозно и строго.

— Добър ден, аз съм доктор Буш. Работя за бразилската фондация на самаряните. Вие навярно сте господин Фийлдинг, лорд Грантли, граф фон Вайхер и госпожица Съливан?

Отговориха му утвърдително, но от учтивост премълчаха, че нищо не са чували за подобна фондация.

— Последвайте ме — заповяда той, рязко се обърна и закричи към вътрешността на джунглата.

— И този си го бива — прошепна Джейми на Уинтър, която високо се разсмя. Лекарят се извърна и ги изгледа. Изглеждаше толкова изненадан и сериозен, че тя едва се сдържа да не прихне отново.

След пет минути излязоха на малка поляна. Тук се намираха две продълговати, ниски сгради, построени от блокчета сгурия, примесена с цимент. Около тях имаше колиби от клони и листа. Наблизо беше построено малко бунгало. Влязоха в една от сградите през врата, замрежена срещу насекоми, и се озоваха в продълговато помещение, в което горещината беше непоносима, а също и миризмата на гной. Ритмичното, гръмко тракане на генератор правеше разговора почти невъзможен. Покрай стените бяха наредени болнични легла; боята им беше олющена, но чаршафите бяха безупречно чисти.

В четири от леглата имаше деца. Две от тях лежаха по гръб, широко отворените им очи бяха вперени в тавана, а по изпитите им лица се стичаха сълзи. Другите две изглеждаха в кома. И четирите имаха тежки лицеви деформации: едно момче имаше само едно око, друго — зееща дупка вместо нос. Уолт, Уинтър и Джейми се бореха с отвращението от гледката и с желанието да избягат. До дълга маса в средата на помещението седяха други четири момчета — индианчета; едни бяха без ръце, на други липсваха крака. Уолт разпозна миризмата — беше на разлагаща се плът, на гангрена. Тримата смутено се усмихнаха на пациентите и последваха доктора, който безмълвно ги

изведе от отделението. Поведе ги към друго, точно копие на първото, само че тук страдащите бяха момичета.

— Но те всички са деца — прошепна Джейми.

— Колко са големи според теб? — попита Уолт.

— Не мисля, че са на повече от десет, а най-малките вероятно са на около шест. Трудно е да се каже. Тук дори и възрастните изглеждат като деца.

Дитер наблюдаваше сцената без всякакво вълнение.

Същата картина завариха и във втората сграда. Обходиха я мълчаливо — пред лицето на толкова мъка и страдание думите бяха безсилни. Лекарят тръгна през двора към малкото бунгало и четиримата покорно го последваха.

— Много тъжна гледка, докторе. Бих желал да помогна с нещо. Навярно ще приемете известна сума за оборудване, а също и за играчки — обади се Уолт.

Лекарят студено го изглежда.

— Не, благодаря ви, господин Фийлдинг. Имаме достатъчно подаръци от вас.

— Съжалявам, докторе, но не си спомням да съм правил дарение на вашата църква — раздразнено заяви американецът.

— Не ме разбрахте, господин Фийлдинг. Децата, които току-що видяхте, са *ваши* жертви. Вие сте виновен за мъките им.

— Не ставайте смешен, никога не съм чувал за вас. Как се осмелявате да ми говорите така? — гневно извика той.

Лекарят не трепна и попита:

— Да разбирам ли, че отричате да имате нещо общо с това?

— Разбира се. По дяволите, нищо не знам за тези деца, нито за това място. За пръв път идвам тук... и за последен.

— Спомняте ли си, че преди десет години една от вашите компании се опитваше да създаде противозачатъчно средство, което да се взима само веднъж на шест месеца?

— Да, да, спомням си. Надявахме се дори да го доусъвършенстваме така, че да се приема само един път в годината. По-късно се отказахме от този проект.

— Защо, господин Фийлдинг?

— Нямахме успех, ето защо.

— Вашите тестове ли го показаха?

— Да, лабораторните изследвания се провалиха. В научната работа резултатите не винаги са положителни — Уолт сви рамене.

— А експериментите с хора? — настояваше лекарят.

— Не стигнахме до тях.

— Тогава как ще обясните онова, което току-що видяхте, господин Фийлдинг? Тези нещастни същества представляват отговора на въпроса защо противозачатъчното средство на фирмата ви беше отхвърлено.

— Докторе, мисля, че ми дължите обяснение — намеси се Уинтър.

— Препаратите на господин Фийлдинг са изпробвани върху местни жени. Противозачатъчните им свойства не са подействали и след употребата им са се родили деца с различни деформации. Липсата на крайници е най-малката беда. Някои са дошли на бял свят без лица и дори без мозък.

Настъпи мъртва тишина. Никой не поглеждаше към Уолт.

— Господи, не съм и подозирал... Повярвайте ми, нищо не знам.

— А не мислите ли, че е трябвало да знаете? Никога не сте се потрудили лично да проверите какво се върши в тукашните ви лаборатории, нали? Изпращахте други хора. Навярно не следите работата и на останалите изследователски центрове?

— Да, така е. Нямам време, а и не се налага — назначавам най-добрите специалисти, разчитам на техния професионализъм и чета докладите, които ми изпращат. Не съм получавал съобщение за този проект.

— Ако това, което казвате, е вярно, препоръчвам ви за в бъдеще да следите по-отблизо работата им.

— Съвършено сте прав, докторе. Нямам навика да лъжа. — Той рязко се изправи и отиде до прозореца.

Уинтър потръпна. Новината беше ужасна. Ако излезеше наяве вредата за компанията на Уолт щеше да бъде огромна, а репутацията му — унищожена.

— Можете ли да докажете всичко това? — запита тя.

— Да — кратко отвърна лекарят.

Уолт се извърна, изгледа ги и извика:

— Казах ви, че всичко това не ми е било известно.

— Как бихте се чувствали като убиец, господин Фийлдинг?

— Ужасно! — извика той, смутен от спомена за баща му.

— Навярно е клевета — за пръв път се обади Дитер.

— Няма смисъл да се извинявам, твърде късно е за онези клетки създания. — Уолт се дръпна от прозореца. — Но поне мога да облекча страданията им. Дори и да не искате парите ми, докторе, ще ви ги дам. За разлика от вас, началниците ви сигурно ще ги приемат с охота. Благодаря ви, че ни отделихте от времето си — произнесе с достойнство и тръгна към вратата. Останалите безмълвно го последваха.

— Един момент, имам нещо за вас — извика лекарят и им подаде познатите вече пликосе, надписани поименно. Търсенето на съкровището сега им се стори толкова незначително занимание, че никой не пожела веднага да ги отвори.

Тръгнаха мълчаливо един подир друг, но Уинтър се наведе, хвана ръката на Уолт и я стисна. Той я погледна и младата жена видя, че очите му бяха насълзени.

Върнаха се на мостика, качиха се в канутата и потеглиха по обратния път. Всички мълчаха. Американецът беше потънал в мисли, а другите не искаха да го безпокоят с празно дърдорене. Дитер умуваше какво ли представлява новият ключ — той единствен не забравяше с каква цел бяха дошли дотук. Късно следобед пристигнаха на пясъчното островче и водачът запали огън.

— Ще се разходя — заяви немецът.

— Така ли, къде? Не виждам подходящо място за разходка — изненадано се обади Джейми.

— Ще отида с кануто до брега и ще се поразтъпча по поляната. Някой ще ме придружи ли? — с половин уста попита той.

— Не, благодаря — отвърна Джейми. Никога не беше изпитвал особена симпатия към Дитер, но сега, при това необикновено пътуване, когато немецът беше толкова мълчалив и резервиран, неговата компания му беше още по-неприятна.

— Изморена съм — добави Уинтър. Всъщност не беше така и с удоволствие би се разходила, но не искаше да остави Уолт, който седеше превит на пясъка, вперил празен поглед в пространството, забравил всички около себе си.

Дитер се качи в едно от канутата и го насочи към отсрещния бряг и мястото, откъдето тръгваше пътека към поляната.

Отдалече се чу бръмчене на самолет. Малката машина кръжи над тях около минута, сетне се отправи по течението на реката обратно към Санта Ана.

— Онзи малък негодник пак ни върза! — изруга Джейми.

— Дитер ли? — попита Уинтър, въпреки че знаеше отговора.

— Може ли да управлява самолет?

— Няма значение дали може или не. Обзалагам се на каквото искаш, че е подкупил пилота.

— Тогава какво ще правим ние, за Бога? — попита тя и извика:

— Уолт! Дитер задигна самолета. Изиграни сме. Какво ще правим сега?

Той потръпна, сякаш едва сега идваше на себе си.

— Хм... хм... — промърмори и започна да опипва джобовете си.

— Имам пари, може би ще можем да наемем по-голяма лодка.

Джейми се усмихна.

— Не мисля, че тези хора тук се интересуват от пари. Трябва да им дадем предмети. С какво разполагаме?

Мъжете свалиха златните си часовници, а Уинтър — диамантения си пръстен. Джейми добави и златната си запалка, като преди това нежно изгледа и погали надписа върху нея, питайки се къде ли е сега Мика.

— Вземете я, и без това все се каня да се откажа от пушенето — засмя се той, а Уинтър си помисли, че никога не е виждала по-горчива усмивка.

Оставиха Джейми да преговаря с водача. Започна пазарлък за колко време е възможно да се стигне до Пара Белем на атлантическия бряг и се споразумяха вместо за шест, това да стане за четири дни.

На вечеря Джейми и Уинтър ядоха малко и останаха да си говорят, докато Уолт, без да сложи троха в устата си, се отдалечи и се отдаде на собствените си мисли. Джейми не можеше да си спомни някога да е разговарял по този начин с жена — във всеки случай не и с Мика.

Тя му разказа за детството си, за живота си в Ню Йорк, за приятелите си.

Сетне се случи нещо странно — започна да ѝ описва своя живот. Не беше го правил пред никого, дори пред Мика. Разказа ѝ за самотното си детство, за болката, която баща му му беше причинил,

прекъсвайки връзките си с него, и дори за любовта си към бавачката Лу. Довери ѝ за проваления си брак, за последния си опит да говори с Фиона и за начина, по който тя го беше отхвърлила.

— Колко голяма е сега дъщеря ти?

— Не мога да повярвам, че тази година ще стане на двайсет и една. Навярно затова започнах толкова често да мисля за нея. Този рожден ден не е като другите.

— Обзалагам се, че винаги си мислил за нея.

Той помълча, сетне продължи:

— Не е съвсем така. Мика ми помогна да забравя. Не искам да кажа, че замести дъщеря ми, но във всеки случай ми беше по-леко. Не, не съм ексцентричен — засмя се той, сетне продължи: — Смея се, защото действителността е ужасна. Дъщеря ми не иска да знае за мен, съпругата ми живее с друг мъж, затънал съм в дългове и освен това трябва да съживя кариерата си или да загина. Най-доброто, което мога да сторя при това положение, е да се смея.

— Защо се ожени за Мика?

— Бях влюбен в нея.

— Още ли я обичаш?

— Честно казано и аз не знам. Не познавам приятелите ѝ. Изглежда, тя умишлено ме държи настрана от тях.

— Навярно желае да бъде различна с различните хора.

— Умна жена си, знаеш ли?

— Не особено, но не обичам да гледам страдащи хора, а ти очевидно страдаш. Сигурно е ужасно да загубиш детето си. Сякаш си загубил част от душата си, нали?

Джейми я погледна с възхищение.

— Точно така.

— Опитай се да се сдобриш с Фиона, тя ти е необходима.

— О, не знам. Ами ако наистина ме мрази? Не бих могъл да го понеса.

— Не е възможно подобно нещо. Ти си толкова симпатичен... невъзможно е да те мрази.

Харесваше му откровеността ѝ. Протегна ръка и погали лицето ѝ, очертавайки с пръст острата ѝ брадичка. На лунната светлина русата ѝ коса блестеше като сребро.

— Уинтър, толкова си отзивчива и... хубава.

Тя се извърна към него. Хвана ръката му и я задържа за миг, вперила големите си очи в неговите.

— Джейми, недей, да не разваляме хубавото приятелство — прошепна тя, внимателно се освободи от ръката му и за най-голямо негово разочарование добави: — Да се опитаме да поспим.

Уолт все още седеше настрана от тях, с широко отворени, немиждащи очи. Уинтър стана и се премести до него.

Той се извърна и я погледна.

— Уинтър, не съм знаел, наистина не съм знаел.

— Вярвам ти.

— Трябва да се върна в Ню Йорк и да открия кой е отговорен за всичко.

— Ще дойда с теб.

— Наистина ли ще го направиш? Чувствам се ужасно самотен. Няма никой, който...

— Не си сам.

Джейми, който ги наблюдаваше, извърна глава. Унило се отпусна в пясъчната ямка с надеждата, че ще заспи.

Събуди се призори и видя, че Уолт стои изправен до него.

— Трябва да се откажа от играта и да замина за Щатите.

— Разбирам те — усмихна се Джейми, но сърцето му примря. Как, по дяволите, той самият щеше да се върне от Южна Америка в Европа?

— Не се безпокой. Знам, че не разполагаш със средства. Предлагам ти да дойдеш с нас до Ню Йорк, сетне ще се погрижа да стигнеш до Англия. Съгласен ли си?

— Благодаря ти. Погледна ли последния ключ?

— Не, забравих. При сегашните обстоятелства състезанието ми се струва маловажно.

КЪДЕТО ДЕЯНИЕТО НА ПРИНЧИП^[1] ПОДПАЛИ КОНТИНЕНТ, ПЛАМЪЦИТЕ ОЩЕ ГОРЯТ...

Джейми седеше в самолета за Лондон и размишляваше за случилото се в Бразилия. Нещастieto на онези деца го беше покрусило, а към това се прибави и тревогата за Уолт. Този силен човек изведнъж рухна пред очите им. Влизаше в положението му и разбираше решението му да се откаже от търсенето на съкровището. Бягството на Дитер със самолета беше не само неспортсменско, но и крайно опасно за тях. Ами ако индианците бяха решили да избягат? Колко дълго тримата биха могли да издържат в онази джунгла? Ако към всичко това се прибавеше експлодиралата кола в Германия и смъртта на нещастния шофьор, то тази игра изобщо не можеше да се нарече забавна, както вероятно беше замислена от Гътри. Джейми също беше на път да се откаже от състезанието, но Уинтър настоя да продължи. Усмихна се при спомена за нея. Все още беше пред очите му: застанала в средата на обширния хол в апартамента на Уолт, сложила ръце на кръста си, с пламнало от ярост лице и войнствен поглед...

— Да не си посмял да се откажеш, Джейми, и да оставиш наградата на онзи негодник Дитер. Както виждаш, Уолт не може да продължи и ще трябва ти да се бориш заради всички нас.

Беше му се приискало да я сграбчи в прегръдките си, но не го направи — уважаваше Уолт и чувствата му. В негово лице най-сетне беше намерил истински приятел, не можеше да си позволи да го изиграе точно сега. Той очевидно беше влюбен в Уинтър; Джейми беше забелязал, че се държи с нея по-различно, отколкото с другите жени.

Реши да остане няколко дни в Ню Йорк и Уолт го покани да му гостува. Запита се дали не се бави и отлага заминаването си поради

нежеланието да се раздели с Уинтър или също беше загубил интерес към играта.

В един магазин се сблъска с Туерп, дошъл по работа в Ню Йорк. Приятелят му предложи вечерта да се срещнат в един клуб.

Когато влезе в претъпкания с известни личности клуб, където си бяха уговорили среща с Туерп, виконтът още не беше дошъл. Седна на една маса и зачака приятеля си, наблюдавайки танцуващите двойки. Внезапно сърцето му подскочи, защото видя Мика — висока, гъвкава, подвижна, изумително красива. Очите ѝ бяха затворени и погълната изцяло от музиката и танца, не обръщаше внимание на никого и на нищо в залата. Той знаеше, че неизбежно ще се срещнат някъде по света и че това е само въпрос на време, макар че се ужасяваше от подобна възможност и се питаше как ли би я понесъл.

Откри, че я наблюдава с възхищение, примесено със съжаление за изгубеното щастие. Внезапно осъзна, че връзката им беше съществувала само в собственото му въображение. Сега, когато знаеше, че всичко е свършено, нейното присъствие не му причиняваше страдание. Очевидно не си бяха подхождали. По-добре беше за нея да намери друг мъж, който да я направи истински щастлива — тя го заслужаваше.

Музиката спря и Мика наклони глава към партньора си, сетне го прегърна и двамата напуснаха дансинга. Едва тогава Джейми видя, че това е жена — друг прочут модел. Забрави разсъжденията отпреди малко и усети прилив на гняв, болка и унижение.

Почувства, че стомахът му се свива на топка. Всичко беше допуснал, но че Мика е лесбийка — никога. Побърза да напусне нощния клуб, нае такси и се отправи към апартамента на Уолт.

Когато влезе, Уинтър все още не беше си легнала и пишеше нещо, седнала зад малкото бюро; очила с големи рогови рамки ѝ придаваха сериозен вид, но същевременно подчертаваха женствеността ѝ.

— Джейми, изглеждаш ужасно. Какво се е случило?

Той седна и зарови пръсти в косата си.

— Видях съпругата си под ръка с жена и това ме срази. Знам, че е глупаво и старомодно от моя страна, но не го очаквах. — Говореше бързо, без да я поглежда, съзнавайки, че ако Уинтър види болката му, и най-малкият шанс да я спечели завинаги ще изчезне.

Уинтър остави писалката.

— Трябва да е било ужасен шок.

— Побеснях, въпреки че би трябвало да се радвам заради нея.

— Естествено е да се смутиш, когато ти е показала, че всъщност никога истински не те е желала. Навярно това е върхът на изневярата — когато един мъж изгуби съпругата си заради... жена. Не можеш и не знаеш как да се съпротивляваш, защото насреща ти не стои друг мъж. А може би двете са само много добри приятелки? Нали знаеш как стоят нещата при манекените — опита се да го успокои Уинтър, като същевременно мислено упрекваше онази глупачка Мика за страданията, които му причинява.

— Не, познавам Мика. Не обича да я докосват, а тази жена я беше прегърнала. Очевидно е, че имат сексуална връзка.

— Все пак някога щеше да научиш.

— Права си — мъжка ревност и нищо повече — опита се да се усмихне Джейми.

— О, така е по-добре — засмя се Уинтър, удивлявайки го със способността си да успокоява.

— Е, достатъчно сме се занимавали с моята особа. Как е Уолт?

Усмивката ѝ помръкна.

— Безпокоя се за него. Работи както преди, дори още по-напрегнато, затова съм тук по това време и му помагам. Напредва с планове за построяването на нова болница в Санта Ана, а може би и на още няколко. Както винаги е пълен с идеи. Това е най-великодушният човек, който познавам. Обществото няма представа какви средства отделя за благотворителност. Посети лабораториите, където е произвеждано онова лекарство, разпита някои от специалистите и ги уволни. Всичко е нормално около Уолт, с изключение на онази история.

— Радвам се, че си тук. Знаеш ли, от години познавам Уолт, но никога не съм бил близък с него. Мислех го за безскрупулен бизнесмен, който обича удоволствията и е способен да убие човек. Оказа се, че не е такъв. Всъщност има добро сърце.

— Обожавам го — призна тя.

„О, разбирам...“ — помисли си Джейми и внезапно стана.

— Извини ме, Уинтър, но утре ще ставам рано и затова трябва да си лягам.

Това беше последното нещо, което му се искаше да направи. Предпочиташе да остане с нея, да си поговорят, да научи повече за живота ѝ. Дълго време остана буден, размишлявайки. Ще си потърси друга като нея, невъзможно беше да няма втора Уинтър по света, успокои се той...

Докато пътуваше към Лондон, се сети за плика на Гътри, извади го от джоба си и отново озадачено прочете съдържанието на ключа: „Където деянието на Принчип подпали континент, пламъците още горят“. Значи деянието е било ужасно. Дали този Принчип не е светил маслото на някого? Или пък на цял континент? Името му е европейско и най-вероятно италианско, следователно събитието е станало в Европа. „Подпали континент...“ — това не означава ли война? Ами ако деянието на този тип е предизвикало война в Европа? Втората световна? Не. Първата? Джейми се размърда на мястото си. Точно така. Как, по дяволите, беше името на онзи човек, който бе убил австрийския ерцхерцог, поради което беше избухнала Първата световна война?

— По дяволите! — високо изруга и стресна важната дама до себе си. — Искрено съжалявам — извини се. — О, боже! — промърмори той. — Става дума за Сараево. Нали там продължава онази мръсна война...

Дамата намръщено го изгледа и високомерно заяви:

— Лорд Грантли, мисля, че такъв език можете да си позволявате само на екрана.

Джейми още веднъж засрамено се извини.

Когато Дитер пристигна в Мюнхен, не си отиде веднага вкъщи. Чувстваше се наранен, предаден и нямаше никакво желание да се среща с Магда. Оставаше съпругата му да признае, че има връзка с любовницата му, за да бъде окончателно разгромен. Не желаше никой да го вижда в това състояние, дори Магда. Затова се зае с плановете си. Доставка на оръжие за негово превъзходителство вървеше без затруднения; можеше да си позволи да продължи търсенето на съкровището. Щеше да използва връзките си в оръжейния бизнес, за да проникне в област, където страничен човек трудно беше допускан — въвлечената във война част от бивша Югославия.

В Ню Йорк загрижеността на Уинтър към Уолт растеше. Както беше споделила и с Джейми, шефът ѝ продължаваше да работи усилено, но някак машинално, като робот.

— Да се опитам ли да те свържа с госпожа Фийлдинг? — попита го една вечер.

— Защо, за Бога? — изсмя се той.

— Не съм ти го казвала досега, но се безпокоя за теб. Изглеждаш толкова тъжен и разсеян. Навярно имаш нужда да споделиш грижите си с някого и с кого друг, ако не със съпругата си?

Уолт я изгледа продължително, сетне промълви:

— Не обичам Чарити. Тя е последният човек, с когото бих желал да разговарям за каквото и да било.

Уинтър наведе очи и горчиво си помисли колко често беше чувала тези думи от мъжете. Всички бяха еднакви. Харесваше го и дори беше признала пред Джейми, че го обича, но той беше женен, а тя си имаше правило да не се забърква с чужди съпрузи.

— Никога не съм я обичал, Уинтър.

— Господин Фийлдинг, по-добре е да не говорите за лични неща пред мен, все пак съм само една служителка — поде с официален тон тя.

— Знаеш, че това не е вярно и че означаваш за мен нещо много повече от обикновен служител. Не се тревожи, не се стремя към теб като към поредното завоевание. Ако беше така, щях да опитам да те прелъстя много по-отдавна. Положението е много по-сериозно — мисля, че те обичам.

— О, господин Фийлдинг, моля ви... — Тя вдигна ръце, сякаш за да се предпази.

— Моля те, наричай ме Уолт, както преди — унило я поправи той, изплашен, че направи грешка, като ѝ призна чувствата си.

— Не ме разбра, Уолт. Обичам работата си, не желая да я загубя и затова се пазя от усложнения в отношенията ни. Чувала съм...

— Чувала си за похожденията ми, така ли?

— Ами, да, публична тайна са — отвърна Уинтър и добави на ум: „И нямам никакво намерение да влизам в списъка на завоеванията ти.“

— Позволи ми да ти обясня. Да, знам какво се говори за мен и навярно си чула само половината от истината. Заслужавам си лошата репутация. Ала знаеш ли какво значи да живееш с човек, с когото не те свързва нито приятелство, нито любов? Представяш ли си какво означава за един млад мъж години наред да дели легло с жена, към която не изпитва абсолютно нищо? Признавам, че търсех връзки с други жени, но винаги съм бил щедър към тях. В прегръдките им, макар и за кратко, намирах забрава.

— А сега?

— Сега настъпи промяна. Откакто те познавам, мисля само за теб. Опитах се да се разсея с други жени, но не успях. Не съм очаквал, че на моята възраст ще се влюбя. Това още повече влошава нещата. Страхът, че няма да те имам, ме прави още по-нещастен.

— Не те разбирам. Как е възможно да твърдиш, че си самотен, когато имаш толкова приятели до себе си, а и този продължителен брак със съпругата ти... След като е бил толкова ужасен, защо не си се развел още преди години?

— Самотата ми, Уинтър, започна в деня, в който убих баща си. Ала положението се влоши още повече, когато признах това пред майка ми и по този начин я отчуждих от себе си за цял живот.

Уинтър седна изумена, а Уолт горчиво се засмя.

— Не си очаквала да чуеш подобно признание от мен, нали? Не и от Уолт Фийлдинг, уважавана личност в обществото. Живея с тази мъка от седемнайсетгодишен. Понякога чувството за вина е непоносимо, понякога успявам да забравя за малко и да се поотпусна, но в Бразилия то ме връхлетя с ужасяваща настойчивост. Когато видях онези деца и разбрах, че са осакатени по моя вина, тогава споменът за убийството на баща ми възкръсна с нова сила. Аз го убих — повтори той, сякаш да се увери, че е разбрала. — Животът ми е прокълнат и с право. Има дни, в които се питам защо още живея.

— Не говори така, моля те. Струва ми се, че те познавам повече от преди. Проумяла съм, че зад грубоватата ти външност се крие добър и великодушен човек. Дори и да си убил баща си, сигурна съм, че има смекчаващи вината обстоятелства. Навярно си бил принуден да го сториш.

Както лавината се отприщва от една снежинка, така и изповедта на Уолт започна да се лее, предизвикана от топлотата и разбирането на

Уинтър. Разказа ѝ за бруталността на баща си, за страданията на майка си и за участието на Чарити в тази история. След толкова години мълчание не знаеше защо го прави точно сега и точно пред тази жена, в която беше влюбен и която навярно щеше да отблъсне с признанието си. Изяснявайки истина подир истина, Уолт усети, че му олеква, макар да знаеше, че с всяка дума все повече я отдалечава от себе си.

— И така, след като знаеш, че съм убиец, навярно няма да продължиш да работиш с мен — тъжно заключи той, като не посмя да каже: „И няма да ме обикнеш“.

— Разбира се, че оставам. Поласкана съм, че ми се довери, и мисля, че трябва да предприемеш нещо.

— Какво да направя? Да отида в затвора ли? Въпреки че са минали много години, без съмнение ще си получа доживотната присъда.

— Не се знае. Трябва да отидеш в съда и да разкажеш какво си направил тогава. Сетне ще се видиш с майка си и ще я помолиш да свидетелства, че баща ти е бил непоправим пияница и побойник, който те е довел до умопомрачение. Господи, та ти си бил дете!

— Ами Чарити?

— Дали тя изобщо някога те е обичала, или само се е стремела да те притежава? Струва ми се, че е второто, иначе отдавна щеше да ти даде свободата, която желаш.

— Бог знае! Има дни, в които я ненавиждам. Не винаги е било така, опитвал съм се да я обикна. Имам голям дълг към нея. Когато учех, тя работеше с всички сили, за да издържа и двамата ни. Много помогна и за възхода на компанията. Винаги ще ѝ бъда благодарен, но няма да ѝ простя, че обърна гръб на нашия син. Нещо се скъса в мен този ден и мисля, че оттогава започнах да я мразя.

— Докога възнамеряваш да ѝ бъдеш благодарен? До края на живота си ли? Несъмнено всичко, което е направила, е било по нейна воля. Не си я принуждавал, нали?

— Не, дори понякога амбицията ѝ ме дразнеше — не ни оставаше време за забавления.

— Как смяташ да постъпиш сега?

— Не знам...

— Най-напред трябва да отидеш при майка си и да се опиташ да я накараш да ти прости. Представяш ли си колко е страдала през

всичкото време?

— Едва ли ще пожелае да ме види.

— Ще я накараш.

— Лош човек съм, Уинтър.

— Не говори така. Объркан си, но не и лош. — Сложи ръце на раменете му и когато той склони глава на рамото ѝ, вече знаеше, че ще я послуша.

Дитер се огледа. Нямаше нито една запазена сграда. Някои бяха изгорели до основи, а по стените на други има огромни дупки от снаряди. Непрекъснато се чуваше картечен огън, носеше се миризма на изгоряло дърво и на разлагаща се човешка плът. Той стоеше на улицата, пронизан до кости от студ и страх, и имаше чувството, че отново е дете и се намира в Германия. Потръпна. Защо, за Бога, Гътри ги беше довел до този ад на земята? Във въздуха изсвистя снаряд и падна на сто метра от него върху група хора, наредени на опашка за храна. Минута след оглушителния взрив се чуха писъците на ранените.

— Не е забавно, нали? Най-добре е да се поприкрием — отбеляза младежът до него и го поведе по стълбите към някакъв зимник, пълен с хора. Отвътре се разнасяше такова зловоние, че той отстъпи назад. — Ще свикнете — засмя се спътникът му, докато сядаха върху една дъска.

Дитер беше започнал да харесва Джо, който трябваше да го преведе през последната фаза на това опасно пътуване, довело го до един град, за чието съществуване не беше и подозирал. Дори името му не можеше да произнесе. Бяха го поели още от Белград и си го прехвърляха от група на група все по-навътре във военната зона.

— Ужасно е — призна той. — Уж сме подготвени от предаванията по телевизията, но нищо не може да се сравни с действителността.

Потърси думи, за да опише ужаса си от видяното в този обсаден град, но вместо това добави:

— Говорите превъзходен английски.

— Надявам се. През целия си живот съм живял в Милуоки — засмя се Джо. — Пристигнах само преди три месеца, но вече доста неща съм видял.

Дитер се учуди, че спътникът му е в състояние да се шегува в опустошения от войната град на дедите му, и си припомни гнева и болката, които изпита, когато видя бащината си къща в Берлин разрушена.

— Кой ви изпрати да ме посрещнете?

— Дежурният лекар. Защо идвате? Не сте журналист, нали? Не сте и знаменитост — имахме много такива, преди снарядите да зачестят. Да не би да сте политик?

— Значи не познавате Гътри? — заобиколи въпроса германецът, защото как при тези ужасни обстоятелства можеше да обясни, че е тук във връзка с една глупава идея за съкровище, зародила се в луксозен хотел в Кан.

— Гътри ли? Не. Само ми наредиха да ви намеря и да ви доведа в сиропиталището.

— Сиропиталище ли? — извика Дитер. — Стига с тези деца!

— Моля? Не ги ли обичате?

— Миналата седмица преживях нещо, свързано с деца, което ме потресе. Изглежда, някой умишлено насочва вниманието ми към страдащи малки същества.

— Тогава сте попаднали точно където трябва. Понякога ми се струва, че в тази страна не е останало нито едно безгрижно дете.

— Ще останете ли по-дълго тук?

— Отначало не исках. Още щом пристигнах и видях обстановката, изпитах желание да избягам, да се върна в спокойния и сигурен свят, от който идвам. Струваше ми се, че няма да мога да понеса толкова много страдания. Но сега съм разколебан. Трябва да помогна с нещо. Тези деца имат нужда от грижи, не мога да ги оставя.

Дитер погледна красивия младеж и внезапно се засрами, че никога, дори в младостта си, не беше и помислял да помогне на някого.

Поредната бомбардировка свърши и двамата излязоха на улицата. От току-що разрушените сгради се издигаха облаци прах, носеше се острата миризма на барут.

— Трябва да прекосим онази улица. Артилерията замлъкна, но има опасност от снайперисти. Виждате ли онази пролука? Това е най-сигурното място за пресичане... относително казано — усмихна се Джо. — Ще трябва да изчакаме нашия ред.

Дитер се огледа. Няколко жени на средна възраст с пазарски чанти и неколцина мъже с кожени куфарчета, бяха приклекли зад остатък от ламаринена ограда. Всички напрегнато се послушваха. Чувахе се тракане на картеници и групата изчакваше паузата на презареждането, за да могат по трима-четирима да пробягат разстоянието. Дитер се запита какво прави тук. Защо не обърне гръб на всичко това и не се върне там, откъдето е дошъл? Не трябваше да бъде тук и да рискува живота си. Чу се писък и някаква жена падна, улучена от куршум. Трима мъже, единият от които беше младият американец, се хвърлиха на земята, изпълзяха до нея и я издърпаха на безопасно място.

Дойде техният ред да притичат и Дитер усети, че сърцето му ще се пръсне от вълнение и страх. На отсрещната страна двамата се прегърнаха.

— Оттук нататък е по-лесно — увери го младежът. — Но за всеки случай дръжте главата си наведена.

Той се подчини и двамата продължиха пътя си по тесните улици, докато стигнат до невзрачна сграда. Прозорците бяха заковани с дъски, стъклата липсваха. Джо отвори вратата към сутерена и Дитер го последва. При мъждукането на единствената електрическа крушка беше трудно да се прецени колко хора са се събрали там, но ако се съдеше по гласовете, повечето бяха деца.

— Това е нашето сиропиталище. Не знаем със сигурност дали всички са сирачета. Едни прибрахме от улицата, други открихме в съборените къщи. Някои от тях са тук от шест месеца, а други — само от няколко часа. Елате. — Той го поведе към голямо помещение под земята, където млада медицинска сестра изваряваше в тенджерата кухненски ножове и няколко ножици.

— Това и болница ли е?

Сестрата се извърна и го погледна.

— Може да се каже. Тук е по-сигурно по много причини. Истинската болница често я обстрелват. С леко ранените деца можем да се справим и сами, но тежките случаи изпращаме там. Днес обаче е невъзможно — бомбардировката не престава. Докторът отново не можа да дойде, Джо.

— По дяволите — изруга младежът. — Как е момченцето?

— Умря, съжалявам. Ти направи всичко, което можа.

— Само деца ли взимате тук? — обади се Дитер.

— Да. Боя се, че възрастните трябва да се спасяват както могат. Грижим се само за децата, с надежда, че все някога нещата ще се оправят — отвърна сестрата. Двата го заведоха в съседната стая. Покрай стените бяха наредени дюшеци, но толкова плътно, че минаването между тях беше трудно. Върху всеки дюшек лежаха по две, а някъде и по три деца, които отправиха към него големите си, безизразни, сякаш мъртви очи.

— Тук са най-тежките случаи. Децата в другата стая не изглеждат толкова зле — обясни младата жена, сякаш бе прочела мислите му.

Той тръгна бавно покрай дюшеците, вперил поглед в мръсните превръзки, потресен от страха и болката, изписани по лицата. Извърна се и промълви:

— Очите им... Това не са детски очи.

— Видели са неща, каквито никое дете не би трябвало да знае, че съществуват. Пред очите им са измъчвали семействата им, изнасилвали са майките и сестрите им. Някои са толкова травмирани, че са загубили способността си да говорят — обясни сестрата.

— Но раните им ще се инфектират, ако използвате тези замърсени превръзки. — Посочи крака на едно дете, омотан в тъмносив бинт.

— Това е всичко, с което разполагаме.

— Мисля, че мога да доставя повече.

— О, имаме превързочни и други материали в големи количества, но не могат да стигнат до нас. — Тя спря до един от дюшеците, клекна и започна да сваля превръзката от крачето на момиченце на не повече от три години. — Рана от шрапнел — обясни на Дитер. Докато размотаваше бинта, детето захленчи, опитвайки се да се откопчи от ръцете ѝ. — Бихте ли я подържали?

Той обви ръце около мършавото телце на детето.

— Значи нямате болкоуспокояващи?

— Имаме много малко и ги пазим за тежките случаи.

— Тежки случаи ли? Господи, а това какво е? — Погледна гноясалите рани на детето и попита: — Ще издържи ли?

— Бог знае.

Малката заплака по-силно. Сграбчи якето на Дитер, а той я притисна към гърдите си, сякаш искаше да поеме болката ѝ върху себе си.

— Как се казваш? — нежно я попита.

— Не знае името си. Намерена е в зимника на селска къща недалеч оттук. Мъртвата ѝ майка е лежала върху нея и, изглежда, с тялото си я е запазила от куршумите.

— Мили Боже! — възкликна Дитер. — Нямах име, така ли? Тогава ще те нарека Катя. Харесва ти, нали? Някога мечтаех да имам дъщеря, която да се казва Катя — нежно ѝ заговори той. — Искаш ли да ти разкажа приказка? Разбира се, че искаш. Имало едно време една красива принцеса на име Катя...

Сестрата почисти и превърза раните на детето.

— Благодаря ви... Никога не е била толкова спокойна. Странно, сякаш разбираше какво ѝ разказвате.

— Имате ли нужда от още помощ? — изненадващо и за самия себе си попита Дитер, като все още притискаше Катя до гърдите си. Не му се искаше да я пусне.

— О, да, благодаря ви. Всяка помощ е добре дошла.

— Ще я подържа, докато заспи. — Започна нежно да люлее момиченцето и да му разказва друга приказка — този път за рицари, яхнали бели коне.

Следващите три дни той прекара в сиропиталището, помагайки в чистенето и в стерилизирането на инструментите. Непрестанният тътен от бомбардировките се чуваше в сутерена и караше децата да пицят от страх дори в съня си.

Всяка свободна минута прекарваше с Катя — носеше я на ръце, успокояваше я с думи и ласки и се тревожеше за нея. Питаше се защо отделя по-специално внимание на това дете и с какво то го привлича повече от останалите. Струваше му се, че знае отговора — след като му беше невъзможно да помогне на всички, притъпяваше чувството си на безпомощност, като се стараяше поне при нея да види някакъв резултат от усилията си. А това, че беше способен на състрадание, беше нещо съвсем ново за него.

На четвъртия ден до тях достигна известие, че част от помощите, получени в Сараево, са заделени за сиропиталището и оставени на съхранение в някакъв военен лагер на двайсетина километра от техния град. Някой трябваше да отиде и да ги прибере, преди да го откраднат. Джо веднага се нагърби със задачата.

— Ще дойда с теб — заяви Дитер, макар да беше сигурен, че по-късно ще съжалява за постъпката си. Помисли си, че ако има антибиотици, щяха да послужат за Катя.

Пътуването мина безпрепятствено, но в лагера се натъкнаха на затруднения. Тук цареше хаос и след като не се знаеше кой за какво отговаря, никой не желаше да поеме отговорност и да им предаде двата пакета. Дитер избухна, което още повече влоши положението. Джо го помоли да го почака в колата, докато успее да ги убеди да му предадат помощите. Наложил се да даде подкуп, за да получи скъпоценните пакети.

Дитер не остана възхитен от шофирането на младежа и затова настоя на връщане той да кара колата. Не бяха изминали и километър, когато пред тях се изпречи патрул, който им съобщи, че пътят гъмжи от снайперисти и че е опасно да продължат сами. Последва ново забавяне, докато изчакат да се сформира конвой от помощните сили на ООН, но когато отново потеглиха, обградени от големите, бели, бронирани коли със сини сигнални лампи, се почувстваха по-сигурни. Бяха пътували около двайсетина минути, когато се чу някакъв тъп звук, сетне предното стъкло се напука и побеля, сякаш беше покрито със скреж.

— Какво, по дяволите, беше това? Камък ли? — обърна се той към спътника си.

Джо седеше като вдървен, а по лицето му беше изписана изненада.

— Простреляха ме.

Дитер натисна спирачките и възкликна:

— О, Боже! — Отново се чу остро свистене и той инстинктивно се наведе, удряйки главата си във волана. — Не се тревожи, ще стигнем навреме. — Прекалено бързо натисна съединителя и двигателят угасна. Изруга и завъртя стартера, нетърпеливо натискайки с крак газта.

— По-бавно, ще задавиш карбуратора — дрезгаво се обади Джо.

— Знам какво правя — сопна се Дитер, защото виждаше как конвойт изчезва зад завоя на пътя, а с него и охраната им. Бяха се превърнали в мишена. Ръцете му трепереха, но отново опита. Този път моторът запали. Наведе глава, посъветва спътника си да стори същото и подгони конвойа. Не след дълго усети, че воланът лепне. Погледна го и видя, че целият е покрит с кръв, която се стича по бедрата му. Извърна глава към младежа, защото помисли, че тази кръв струи от него, ала той седеше притихнал, бледен и притискаше корема си с ръце. Разбра, че самият той е ранен. Прималя му. Огледа се и установи, че ръкавът му е напоен с кръв и че е ранен в рамото. След секунди болката се разпространи като пожар по дланта и пръстите. Наложих да пусне кормилото и ръката му увисна безжизнена в скута. Трябваше да се овладее, да преодолее болката и да съсредоточи вниманието си върху шофирането, за да закара ранения колкото е възможно по-бързо в сиропиталището. Пътуването беше кошмарно, тъй като шосето беше осеяно с ями от снаряди и при всяко подскочане на колата ръката му се разместваше, което беше съпроводено с неопикуема болка — сякаш някой го режеше с бръснач.

Стъмваше се, когато пристигнаха. Дитер залитайки излезе от колата, като придържаше ранената си ръка. Затича, въпреки че всяка стъпка му причиняваше непоносима болка. Блъсна вратата и изкрещя на сестра Ана:

— Джо е ранен!

Сетне се свлече на пода.

Една седмица по-късно Джейми най-сетне успя да пристигне на територията, която някога беше част от Югославия. Не се изненада, когато в хотела в Загреб се яви човек, който му съобщи, че Дитер вече е тук — с открадването на самолета в Бразилия немецът беше набрал преднина. Англичанинът все още кипеше от гняв и изгаряше от нетърпение да се срещне с изменника, за да си разчисти сметките с него — този път завинаги.

Джейми с мъка се добра дотук. Във военната зона туристи не се допускаха. Една вечер, докато гледаше новините по телевизията, му хрумна идеята да заминее като журналист. За съжаление издателите на вестници не бяха въодушевени от идеята. Ала след една много пиянска

вечер с един от тях успя да си издейства нужните документи. Дори и тогава му бяха необходими дни, за да се добере до желаното място, и когато най-сетне пристигна, се оказа, че вместо в Сараево водачът му го беше довел в този град.

— Каква мръсотия! — възкликна, когато го въведоха в малката стая, където лежеше Дитер. — За Бога, изглеждаш ужасно — съчувствено добави той, въпреки че предварително беше намислил да го наругае.

Безкръвните устни на ранения се разтегнаха в слаба усмивка.

— Благодаря ти, от твоята загриженост ми олеква.

— Какво се случи? Боли ли те? — Доброто сърце и възпитание на Джейми надделяха над гнева му.

— Един куршум ми раздроби рамото. Доста боли, а и за нещастие раната се инфектира, което влоши още повече състоянието ми.

— Тук имат ли антибиотици? А болкоуспокояващи? Предполагам, че нищо не достига.

— Да, така е. Обаче двамата с Джо, американския доброволец, успяхме да докараме известно количество лекарства. Наредих да се използват първо при децата.

Джейми беше готов да извика: „Какво си направил?“, удивен от постъпката на немца. Вместо това си замълча и само го потупа по ръката.

— Научи ли как е Джо? Той също е ранен, в корема. Успели да го закарат в болницата по време на едно затишие, но оттогава нищо не съм чул за него.

— Поправя се. Скоро ще играе бейзбол.

— Нали не се шегуваш, Джейми?

— Не. В действителност раната му била по-лека, отколкото изглеждала. Всъщност теб е трябвало да закарат в болница, не него.

— Тук е ад. Видя ли децата? — запита Дитер.

— Не още. Когато научих, че си ранен, реших да видя първо теб. — Той се учуди колко бързо гневът му премина в състрадание, когато видя трескавия и сгърчен от болки мъж.

— Трябва да те предупредя, че гледката е потискаща. Бедните деца, не бива така да се постъпва с тях.

— Ако се спазваше оръжейното ембарго, това нямаше да се случи, нали? — студено отбеляза Джейми, смаян от лицемерието му. Не трябваше толкова да му съчувства. Светът щеше да е по-добър без хора като него, които сееха смърт чрез „играчките“.

— Знам какво си мислиш, но същото измъчва и мен. Съжалявам за всичко. Да сключваш сделки и да изпращаш кораби с оръжие на анонимни хора в анонимни страни е едно, но да видиш как загиват хора — съвсем друго.

— Празни приказки. Невъзможно е да не си осъзнавал какво правиш.

— Веднъж, преди много години, бях в Африка. Нападناха ни и ако не ги бяхме убили, те щяха да убият нас. След това повече никога не се замислях за последствията... За убитите и осакатени жени и деца... Това беше само бизнес за мен.

— Явно раняването много е променило начина ти на мислене. — Джейми извърна глава, за да скрие отвращението си.

— Осъзнавам вината си.

— Нима?

— Не ми ли вярваш?

— Обстоятелствата, при които водим този разговор, са необичайни. Може би когато се оправиш, съвестта вече няма да те мъчи.

— Грещиш. Раняването не е причина за промяната в мен. Не мисли, че искам да си изплатя дълговете пред Бога, преди да умра. Прогледнах, когато видях тези страдащи деца.

Джейми недоверчиво го изглежда.

— Занимавах се със зловещ бизнес, приятелю, и поради това съм причинил много мъка по света. Едва сега го осъзнавам. Когато се върна, ако изобщо това стане, повече никога няма да се докосна до оръжие. Парите, които съм спечелил, ще използвам да помогна на деца като тези тук. Повярвай ми.

— Трябва да те измъкнем оттук — заяви Джейми, който не можеше да преодолее неприязънта си към немца.

— Не виждам как ще стане.

— Остави на мен, всичко ще уредя — увери го той, без да има и най-малка представа как ще го направи.

Дитер не преувеличаваше. Условията, при които живееха децата, бяха непоносими — без лекарства, без храна и вода. Джейми беше потресен от тази безчовечност и отчаян поради пълната си безпомощност. Щеше да напише репортаж, но се съмняваше в ползата от него. Кой ще го чуе, когато далеч по-големи професионалисти от месеци напразно се опитваха да пробудят световната съвест във връзка с тази брутална война. След като и лекарят беше убит, само младата медицинска сестра Ана, която го посрещна при пристигането му, беше останала да се грижи за децата.

— Знаете ли към кого да се обърна за помощ, за да изведе Дитер от този град?

Ана го погледна и смръщи вежди, сякаш искаше да си спомни откъде го познава. Той не се изненада — сестрата едва ли можеше да допусне, че това е Джейми Грант, от години винаги в първата десетка на най-елегантно облечените мъже.

— Проблемът е дали той ще пожелае да тръгне. Преди няколко дни му намерихме място в самолет, но отказа да изостави децата.

— Нима? — Благородните дела на Дитер не бяха за вярване.

— Беше чудесен, помагаше във всичко, особено в грижите около децата — успокояваше ги, играеше с тях... Ще ми липсва, когато замине.

— Наистина ли? — Този път удивлението му беше безгранично; навярно този човек действително се беше променил.

— Положението тук е безнадеждно. Не мога да го лекувам, а и да си призная, нямам време. Откровено казано, ще умре, ако веднага не напусне града.

Понякога, и то нерядко, Джейми извличаше полза от своята популярност. Почти нямаше човек на планетата, който да не беше гледал филмите му за Питър Аскот. Дори и тук, където бушуваше гражданска война, щом се изми, избръсна и преоблече, хората го разпознаха и вратите се отвориха пред него.

За щастие в Сараево се намираха западни политици, дошли да се запознаят на място с положението. Един от тях, страстен поклонник на Джейми Грант и със затихваща популярност wśród избирателите си, веднага схвана, че една снимка във вестниците със световноизвестния актьор ще се отрази добре на рейтинга му. Веднага се разпореди за място в самолета, който щеше да отлети след два дни, уреди и

транспортирането на Дитер до летището. Пътуването щеше да бъде опасно и никой не им гарантираше, че безпрепятствено ще пробият обсадата, но нямаше друг изход.

Докато чакаха да заминат, той седеше до носилката на немеца и му говореше, когато той беше буден. Болният се вълнуваше и отказваше да се отдели от децата. Щом раненият се унесеше в сън, Джейми помагаше на Ана, но трудно понасяше страха, болката и плача на децата. Беше сигурен, че кошмарът ще го преследва до края на живота му.

Бомбардировките бяха зачестили и той започна да се пита дали изобщо някой би могъл да се измъкне от този ад. Хрумна му странната мисъл, че може би му е писано да умре тук, на това място, където е настъпил краят на всяка човешка суета. Съжали, че се беше откъснал от Фиона. Господи, как е било възможно да стори това! Когато се измъкне оттук — ако изобщо това беше възможно — щеше да направи всичко, за да се сдобрят. Не му се искаше да повярва, че ще умре, без да й каже колко много я обича.

Състоянието на Дитер се влошаваше. Беше започнал да бълнува и Джейми слушаше странни монолози на немски, френски и английски език, които звучаха като изповед. Речта му беше несвързана, но в редки моменти говореше съвсем смислено.

— Джейми, тук има едно момиченце, което не си знае името, но аз го наричам Катя. Само на три години е и е много изплашено. Трябва да бъде оперирано, иначе ще загуби крака си. Искам да я спасим. Страхувам се, че ще умре. Можеш ли да я изведеш оттук?

— Ще видя какво мога да направя.

Към полунощ раненият се събуди и извика:

— Джейми, тук ли си?

Приятелят му, който беше заспал на пода, веднага скочи.

— Обичам Магда повече от живота си. Ще й го кажеш ли, ако не се върна?

— Не говори глупости, няма да умреш — неуверено измънка Джейми.

— Трябва да й го кажеш. Провалих се с нея, ужасно се провалих.

— О, навярно Магда няма да го потвърди, тя също те обича. Ако знаеш само как влюбено те гледа...

— Не, не разбираш. Никога не съм й бил истински съпруг. Не мога да го правя с нея.

— О, хайде, хайде... — смутено промърмори и го потупа по здравото рамо, объркан от признанията му. Никога не беше изпитвал симпатия към Дитер и дори на моменти го беше ненавиждал, но през тези дни и нощи, докато го слушаше да говори за детството си и как е намерил мъртвия си баща, за нелегитимността си и битката за оцеляване в Берлин, започна по-добре да го разбира и дори да го харесва. От опит вече знаеше, че за характерите и постъпките на хората винаги можеше да се намери някакво обяснение, колкото и дълбоко да е скрито то. Нямаше нищо против да слуша бълнуванията на Дитер за нещастното му детство, но не и това. Не желаше да научава интимни подробности за семейния му живот, особено след като познаваше и Магда. Има неща, за които не бива да се говори. Ала внезапно си спомни колко добре се беше почувствал след изповедта си пред Уинтър и прошепна: — Говори, приятелю, слушам те.

— Проблемът е в това, че тя ми напомня за майка ми.

— Приличат ли си?

— Не съвсем, но силни чувства ме свързват и с двете. Някога боготворях майка си, ала тя ме разочарова. Стана проститутка и въпреки че го направи от нужда, не й го простих. Вече не е между живите. Сега се страхувам да докосна Магда, за да не се срути пиедестала, на който съм поставил и нея. Ако престана да я обичам, не знам какво ще правя. Разбираш ли?

— Да, да — побърза да потвърди Джейми, въпреки че не беше съвсем сигурен за какво говори приятелят му. Навярно това беше някоя друга смразяваща история от живота му, за която никой не подозираше.

Преди да напуснат сиропиталището, Дитер беше толкова зле, че изглеждаше почти мъртъв. Пътуването до Сараево беше кошмарно и Джейми щеше да го помни до края на живота си. Когато най-сетне се добраха до летището, някакъв лекар от контингента на ООН веднага инжектира силни антибиотици на болния, който беше толкова изтощен, че не можеше да откаже. Самолетът беше зареден с гориво и очевидно чакаха тяхното пристигане, за да излетят. По време на пътуването Дитер само веднъж отвори очи и разтревожено попита:

— Катя с нас ли е?

— Да, успях да го уредя.

— Добре — прошепна болният и отново се унесе.

Самолетът, с който пътуваха, се приземи в Париж. Магда ги чакаше на летището с линейка.

— Водя ти двама пациенти, Магда — засмя се Джейми, чувствайки се малко неудобно, задето е научил за семейните й тайни.

— По настояване на съпруга ти идва и едно момиченце, което се нуждае от спешна операция.

— Слава Богу, че беше с него, Джейми. Ще се погрижа и за детето, не се тревожи.

— Къде ще ги заведеш?

— Уредила съм да ги приемат в американската болница. А какво стана с търсенето на съкровището?

— Изглежда, се провали. Не успяхме да разгадаем последния ключ. Нито пък получихме следващия. Не беше възможно да открием когото и да било, тъй че, предполагам, никой не печели, освен Гътри и неговата благотворителност. Цялата работа беше много странна.

— О, колко жалко! Дитер толкова искаше да спечели.

— Всички искахме — засмя се Джейми и помогна на Магда да се качи в линейката, в която вече бяха настанени ранените. Махна й за сбогом и мислено пожела късмет на Дитер.

— Лорд Грантли? — Той се извърна. Видя един от членовете на делегацията, който му подаде три плика.

— Добрият, стар Гътри! — засмя се Джейми.

След гореща баня и силно кафе, за каквито в Югославия можеше само да мечтае, си легна и спа почти цяло денонощие.

На борсата в Ню Йорк цареше паника. Уолт разпродаваше империята, която беше градил в продължение на дваайсет години. Обясни причините само на Джъби.

— Компанията прекомерно се разшири. Да търгуваш с лекарства означава да търгуваш с живота на хората. Ако този бизнес беше по-малък и имах възможност да следя всяка операция и всеки подчинен, щях да науча за отвратителните опити в Бразилия и да ги спра навреме.

— Наистина ли щеше да го сториш?

— Заклевам се. Допускаш ли, че съм толкова алчен, за да позволя подобно престъпление? По дяволите, мислех, че поне ти ми вярваш. — Извърна глава и по лицето му се изписа смесица от гняв и болка. — Не мога да разчитам на никого, освен на себе си.

— Навярно е така. Но защо трябва да се самообвиняваш? Толкова много лекарства съсипват здравето на хората, вместо да го подобряват, но чул ли си някой от собствениците на съответните компании да се е отказал от бизнеса си по тази причина?

— Въпрос на съвест. Моята е достатъчно обременена, за да понесе и това.

— Къде останаха амбициите ти?

— Каква полза от тях? Имам достатъчно средства, за да не работя до края на живота си, но що за живот е това? Нямам близък човек до себе си, а единственото ми дете бавно и мъчително умира.

— Но как ще си запълваш времето?

— Ще измисля нещо, най-вероятно ще се захвана с градинарство.

— Интересно ще ми бъде да го видя — засмя се Джъби.

— Не се безпокоиш за себе си, нали? Ще се погрижа да останеш на досегашната си длъжност.

— Не желая. През последните няколко години стоях във фирмата само заради теб. Гордеех се със способностите ти. С удоволствие ще се пенсионирам преждевременно. Мечтая за жилище в Хавай, където да живеем с Лиз.

Чарити побесня, когато се завърна вкъщи и научи за намеренията на съпруга си.

— Защо, за Бога, постъпваш така с мен? — попита тя Уолт, след като до късно през нощта го беше чакала да се прибере.

— Защото този бизнес повече не ме интересува.

— Не говори глупости. Загубил бил интерес... Сякаш си разсърдено дете. А какво ще стане с мен? От какво ще живея?

— Ще получа много добри пари от продажбата на предприятията. Ще ти подсигурия издръжка, която ще ти позволи охотен живот. С останалото ще постъпя както намеря за добре.

— Издръжка ли? — повтори Чарити и лицето ѝ се изкриви. — Какво искаш да кажеш?

— Искам развод. Ще продължа да се грижа за теб, не се безпокой.

— Не можеш да се разведеш с мен, защото знаеш какво ще направя.

— Прави каквото пожелаеш, това повече не ме засяга, разбираш ли? Безсмислено е да продължаваме да живеем заедно, след като не се обичаме.

— Как можеш да говориш така след всичко, което съм сторила за теб? Обикнах те от първия ден, в който те видях, и никога не съм преставала да те обичам.

— Не ме обичаш, а само искаш да ме притежаваш. Аз пък повече не желая да съм собственост на когото и да било. — Той се обърна и понечи да си тръгне.

— Не си отивай, моля те. Защо ме напускаш? Заради друга жена, нали? — В гласа ѝ се прокраднаха тревожни нотки. — Знаех за всичките ти любовници и много съм страдала, но ако това те прави щастлив, нямам нищо против. Накрая винаги се връщаш при мен. Не ме изоставяй, Уолт.

— Не отивам при друга жена, въпреки че ми се иска. Изморен съм от живота, който двамата водихме, от досегашната си работа и повече не желая това да продължава. Не искам да живея с теб, Чарити, тъй че си свободна да извършиш пъкленото си дело. — Той излезе и я остави да хлипа на канапето в пищно обзаведената всекидневна.

* * *

След няколко дни, докато пътуваше със самолет за Орегон, той обмисляше положението. Беше се консултирал с адвокати и бе разбрал, че няма давност за извършеното от него престъпление и че все още го заплашва присъда. Все пак имаше смекчаващо вината обстоятелство и това беше непълнолетието му по време на извършване на убийството. Ако майка му се явеше като негов свидетел в съда и разкажеше за жестокостта на съпруга си към нея и сина ѝ, тогава Уолт можеше да се надява на снизхождение и да получи условна присъда. Ала сега се

питаеше дали не беше по-добре да отиде в затвора със строга присъда и получавайки наказание за престъплението си, да намери най-сетне душевно спокойствие. Ами ако въпреки всичко това не стане и напразно изгние в килията? Навярно майка му щеше да му посочи най-правилното решение. Трябваше да се срещне с нея.

Колата спря пред родната му къща. За кой ли път остана учуден, че домът, в който беше преминало детството му, изглежда непроменен, само дето му се струваше някак си по-малък. Позвъни и доста време остана отвън — причината му беше известна — майка му го беше видяла, че пристига и се колебаеше дали да го приеме. Най-сетне му отвори. Очакваше да я види много променена от възрастта, но бръчките по лицето и побелялата коса не я загрозяваха. Почувства прилив на обич към нея. Прииска му се да се притисне до гърдите ѝ и да чуе топли майчини слова. Строгото ѝ изражение обаче подсказваше, че не бива да храни напразни надежди.

— Не очаквах да те видя отново, Уолт. Мисля, че се бяхме разбрали — говореше твърдо и решително, което накара сърцето му да замре.

— Знам, мамо, но нещата се промениха. Аз също съм променен. Трябва да поговоря с теб.

Розамунд се отдръпна и го пусна да влезе. Уолт постоя в просторния вестибюл с изтъркан до блясък под и кристално огледало на стената, сетне влезе в уютната, мебелирана с вкус всекидневна.

— Хубаво е тук — произнесе, за да наруши мълчанието.

— Нали искаше да говорим за нещо важно?

— Дошъл съм, за да се предам на властите. Целият ми живот дотук беше белязан от чувството за вина.

— Това е добре.

— Всеки трябва да си получи заслуженото, тъй че съм готов да отида в затвора. Все пак ще се опитам да прекарам там колкото е възможно по-кратко време. Адвокатите ми смятат, че ако се явиш в съда и разкажеш истината за живота ни с баща ми, навярно ще получа по-лека присъда.

— Възможно е изобщо да не те осъдят, защото беше дете, когато извърши убийството.

— Да, има такава вероятност.

— Тогава ще останеш ненаказан.

— От правна гледна точка, да.

— Как протече животът ти, Уолт?

— Не особено щастливо, мамо. Това утеха ли е за теб? Чувството за вина ме преследваше навсякъде.

Видя, че майка му се усмихна на този отговор и реакцията ѝ го вледени.

— Синът ти още ли е жив?

— Да. Може да живее още десет-петнайсет и дори повече години. Вече не ме познава — отвърна той с неизмерима тъга в гласа.

— Несъмнено Чарити обвинява теб за нещастieto и твърди, че е Божие наказание, нали?

— Точно така. — Изненада се, че майка му знае истината.

— Винаги съм знаела, че тя е глупава. — Розамунд седна и с жест го подкани да стори същото. — Мисля, че и ти си доста глупав. Какъв смисъл има да правиш признания сега? Всичко ще бъде публикувано във вестниците, ще се отворят стари рани... Запитвал ли си се дали бих желала да ни одумват? Няма да свидетелствам в съда.

— Разбирам. Е, това е всичко — промълви той, изправи се и тръгна към вратата.

— Седни, синко, още не съм свършила. Мисля, че достатъчно плати за грешката си. Бог те наказва, ако обществото не успя.

При тази промяна в тона ѝ Уолт се извърна и седна на стола, без да сваля очи от лицето ѝ.

— Имах много години, за да обмисля нещата от всички страни. Обичах баща ти, въпреки че беше едновременно и добър, и лош. Към теб проявяваше изключителна жестокост, а аз бях много слаба, за да те защита. Освен това и любовта ми към него беше сляпа. Не те оправдавам за извършеното и никога не бих могла, но пък и не искам да те видя в затвора. Ти си мой син и въпреки всичко те обичам. — Дребната жена излъчваше спокойствие и достойнство. Уолт изпита желание да я грабне в прегръдките си, но не посмя да го стори.

— Наистина ли ме обичаш, мамо?

— Да, въпреки усилията, които положих да те изтръгна от сърцето си. Щом те видях да приближаваш къщата, трябваше да се боря със себе си, за да не ти отворя. Искях да те намразя, но не успях. Когато съм сама, ми е лесно да си повтарям, че не трябва да те виждам,

но в твоє присъствие... тук... в тази стая... — Гласът ѝ потрепери и очите ѝ се напълниха със сълзи.

— О, мамо, толкова ми липсваше.

— И ти на мен, синко...

По-късно двамата седяха до масата в уютната кухня и майка му усмихнато му подаде парче от току-що изпечената торта, после наля кафе и попита:

— Какво възнамеряваш да правиш?

— Казах на Чарити, че искам развод. Ще ѝ оставя достатъчно средства, за да живее охолно, което всъщност най-много я интересува. Предоставям на нея да реши дали да ме издаде.

— Кой би повярвал на една застаряваща жена, изоставена от богатия си съпруг? Всеки ще си помисли, че го прави за отмъщение.

— Така ли мислиш?

— Сигурна съм.

— Искам да се върна тук. Ще си купя къща и ще доведа сина си, за да остана с него до края. През целия си живот се стремях да забогатея, но каква полза от богатство, когато няма с кого да му се радваш? Притежавам фармацевтично предприятие наблизо, което ще задържа, а всичко друго ще продам.

— Нима? — закачливо възкликна майка му.

— Да. В това предприятие ще произвеждаме нови лекарства върху богатата на лечебни свойства растителност в тропическите гори. Ще създам и лаборатория за изследване на заболяването на Хънтингтън и може би ще успеем да изнамерим лек за него. Дължа това на сина си.

— Имаш и друго намерение, нали?

— Да. С парите, които ще получа от продажбата на компанията, ще основа фондация за подпомагане на местното население в Бразилия. Само така ще мога да се освободя от бремето на още една голяма вина.

— Да не би да си срещнал друга жена, която да е причина да искаш развод с Чарити?

— Да, мамо, и много я обичам. Сгреших, като ѝ го признах, и по този начин само обърках още повече нещата. Боя се, че тя харесва друг.

— Бедничкият ми Уолт! — прошепна Розамунд.

— След всичко, което неотдавна видях, мисля, че не съм за окайване. Напротив, щастлив съм, защото имам възможност да започна отначало. Колко хора могат да се похвалят с подобен шанс?

След като дойде в съзнание и се почувства по-добре, Дитер каза на сестрите, че не желае да вижда съпругата си. Ала Магда беше упорита, отколкото той предполагаше, и на третия ден от престоя му в болницата нахлу в стаята му.

— Знам какво си мислиш, но се заблуждаваш. Гретел беше легнала до мен, защото не бях на себе си от страх. Беше дошла да ми прави компания и нищо повече, повярвай ми.

Той студено я изгледа.

— Не предполагам, че познаваш Гретел.

— Когато ти не се завърна и полицията те търсеше, се обърнах към всички познати. Накрая се обадох и на нея и тя дойде.

— Навярно много ти е струвало да я потърсиш.

— Познаваме се от известно време. Гретел е мила жена и много те обича. По-симпатична ми е от другите.

— Какви други?

— О, хайде, знам всичко за любовниците ти. Глупавите ти краткотрайни връзки никак изтърпявах, но историята с Гретел е по-сериозна. — Тя нервно сновеше из стаята.

— И ти нямаш нищо против нея? — Трябваше да е доволен, ако това бе така.

— Разбира се, че имам — сопна се съпругата му. — Обичам те и страдам, че не мога да ти дам онова, което най-силно желаеш.

— О, Магда, вината е изцяло моя.

— Да приемем нещата такива каквито са, след като не можем да ги променим. — Внезапно седна на леглото му и изплашено го погледна. — Докато те нямаше... Изслушай ме, не ме прекъсвай. Докато те нямаше, Гретел ми довери желанието ти да имаш син. Мисля, че ако тя роди детето, вероятно ще можем да го осиновим и тогава ти ще си удовлетворен и никога няма да ме напуснеш. — Разплака се, а той протегна ръка към нея.

— О, скъпа, навярно съм ти причинил големи страдания, за да се примириш с такова решение. Ще можеш ли някога да ми простиш?

— Понякога се отчайвам и се опитвам да те намразя, но любовта ми към теб е толкова силна, че надделява над всичките ми разочарования. Все пак иначе си бил безупречен съпруг.

— Докато бях болен, взех някои решения и едно от тях е, че прекратявам връзките си с жени, включително и онази с Гретел.

— О, бедното момиче, толкова много те обича...

— Да, но аз обичам само теб. Нямаме нужда от бебето на Гретел, ще осиновим Катя и ще заживеем щастливо — замечтано добави Дитер. Ала дали това беше възможно и нямаше ли миналото да го преследва и за в бъдеще? В едно беше сигурен — без Магда животът му беше немислим. Когато си беше представил, че я губи, се беше почувствал безкрайно нещастен. Нито парите, нито титлата, нито положението му означаваха нещо, ако тя не е до него.

Джейми изчака да минат пет дни преди да посети Дитер в болницата, за да е сигурен, че няма да навреди на здравето му. Приятелят му изглеждаше много по-добре. След обичайните в подобен случай любезности, той му подаде плика.

— Получихме следващия ключ. Сигурен съм, че мога веднага да го отгатна, но смятам да почакам, докато се оправиш. Няма да е справедливо, ако използвам състоянието ти, за да спечеля преднина.

— О, англичаните са прочути с коректността си. Много добре знаеш, че ако бях на твое място, нямаше да се колебая да те изпреваря.

— Нима? Съмнявам се, доста си се променил.

— Няма ли преди това да се върнеш в Англия?

— Не. Никой не ме чака там. — Извърна глава, за да скрие смущението си. Искаше му се да отиде до Лондон и да потърси Фиона, но нямаше достатъчно кураж да го стори. Страхуваше се, че отново ще бъде отритнат, което нямаше да понесе — грубото поведение на Мика го беше направило свръхчувствителен.

— Действително съм се променил, Джейми. Няма да продължа да търся съкровището. Решил съм веднага щом изляза от болницата, да организирам помощ за онази нещастна страна. Ще използвам всичките си връзки, за да доставя лекарства и храна на страдащите деца. Както

виждаш, не мога да се върна към стария начин на живот, поне не веднага.

— Досещам се какво имаш предвид. Смяташ, че живеем суетно и глупаво.

— О, това не важи за теб. Ти вършиш полезна работа с филмите си. Трябва да продължиш да ги правиш.

— Да, ако ми стигнат средствата — засмя се Джейми.

— Предстои ти да спечелиш състезанието и да грабнеш наградата.

— Ако изобщо има нещо истинско в тази игра... Забеляза ли, че всичко, свързано с нея, е много особено. Отгатването на ключовете не представляваше никаква трудност за нас и започнах да се питам какво ли представлява това съкровище и дали изобщо то съществува. Ако питах мен, мисля, че Гътри се е вживял в ролята на Всевишния.

— Възможно е. Навярно е измислил тази игра заради нас. Този човек е загадка. Ала не съжалявам, а ти? Научих много неща, но най-много се радвам за Катя... Благодаря ти, че я спаси. Задължен съм ти. Как успя?

Джейми погледна към вратата, за да се увери, че не ги подслушват.

— Не обичам да се занимавам с документи и от всичко на света най-мразя бюрокрацията. Не разбирам онези хора, които настояват да задържат децата, въпреки че те измират от липса на лекарства и храна, нямат родители, които да се погрижат за тях, а за бебетата, плод на изнасилвания, никой не иска и да знае. По официален път нямаше да успеем да измъкнем Катя, затова накарах сестрата да ѝ даде сънотворно, сложих я в сака си, покрих я с дрехите си и я пренесох като ръчен багаж. Никой не ме провери на летището; като член на онази високопоставена група от наблюдатели се ползвах с дипломатически имунитет. Когато излетяхме, отворих сака и... само да беше видял лицата им.

— Много добре си направил. Историята е истински сюжет за филм — засмя се Дитер. — С Магда решихме да я осиновим, но не знаем как — малката няма документи.

— Предполагам чрез подкуп на отговорните лица.

— И аз мисля така.

Седмица след завръщането си в Германия Дитер, който все още беше слаб, си беше легнал рано. Отвори очи, когато Магда влезе с чаша бренди, която заместваше таблетките, предписани от лекаря.

— Как се чувстваш?

— Чудесно. — Тя се наведе да оправи завивката му и гърдите ѝ докоснаха рамото му. Сладостна тръпка прониза тялото му. Сграбчи ръката ѝ и с дрезгав глас изрече: — Обичам те! Искam те! Веднага!

Придърпа я към себе, страстно я целуна, а ръцете му потърсиха мекотата на гърдите ѝ.

— Дитер — изохка Магда, когато той подразни зърната ѝ и впи устни в тях.

Дълго потисканата ѝ сексуалност се освободи. Тя бързо свали дрехите си, отметна завивката и притисна голото си тяло до неговото.

Усетил отново страх, Дитер извърна глава и простена:

— Няма смисъл...

Магда не му отвърна, а продължи все по-настойчиво да се притиска към него. Той почувства топлина в слабините, сякаш някой наливаше разтопен метал в тази част на тялото му. Неочаквано тъй дълго мечтаната ерекция настъпи. С победоносен вик тя го пое и започна ритмични движения. Върховният момент настъпи и премина твърде бързо и за двамата.

Седнаха в леглото и учудено се спогледаха. Засмяха се и силно се прегърнаха, сякаш искаха да задържат мига.

— Да опитаме още веднъж.

— Непременно — отвърна с нарастваща самоувереност Дитер.

Този път го направиха по-бавно, по-спокойно и по-чувствено. Той не биваше повече да се тревожи. Онова, което го беше сковавало досега, беше изчезнало в пламъците и ужасите на войната.

---

[1] Гаврило Принцип — сръбски студент, роден в Босна, убил на 28 юни 1914 година австрийския престолонаследник ерцхерцог Франц Фердинанд и съпругата му, което довело до Първата световна война. — Б.пр. ↑

НА ЮГ ОТ ЕЗЕРОТО НА АРИАДНА...

Останал сам в играта, Джейми нямаше причина да бърза и затова реши да прекара няколко безгрижни дни в Атина. Докато пиеше кафе и прелистваше някакъв вестник, в колонката за светска хроника забеляза съобщението, че майка му се намира в града. Не бяха се виждали от години и внезапно пожела да ѝ се обади.

Попи, която го покани в луксозната си вила извън Атина, представляваше тъжна гледка. Косата ѝ беше прекалено руса за жена на нейната възраст, силно опънатата вследствие на много козметични операции кожа на лицето лъщеше неестествено. Наближаваше шейсетте и светлорозовата, къса поличка никак не ѝ подходеше. Изясни се защо е в Гърция веднага щом представи новия си годеник — стар, но много богат грък. Джейми се усмихна, питайки се кой ли подред съпруг ще е този? Навярно петият.

Както очакваше, вилата беше пълна с гости. За майка му животът беше един безкраен празник.

Джейми се питаше дали желанието да сподели с нея чувствата си към Мика, Уинтър и Фиона го беше довело тук. Но подходящ момент за такъв разговор не се появи, тъй като изобщо не останаха насаме. Защо ли си беше въобразил, че може да ѝ се довери, когато близост между тях никога не беше съществувала? Докато я наблюдаваше как възбудено снове между гостите, си помисли колко глупав е бил да очаква съчувствие и съвет от нея. Внезапно осъзна, че е излишен в салона на майка си.

След двудневен престой и сърдечно сбогуване с нея той се качи на полупразното по това време на годината корабче, което пътуваше от Пирея за остров Наксос в Егейско море.

За пореден път ключът не му създаваше затруднения, въпреки че не знаеше какво се намира на юг от Наксос. Преди години, когато беше много млад, беше идвал на острова с един приятел. Нощуваха и се хранеха в обикновена таверна, напиваха се всяка вечер, а когато парите им свършиха, се преместиха да спят на плажа. Докато стоеше на

палубата и наблюдаваше отдалеч обраслия в буйна растителност остров, той си припомни онези вълшебни нощи, когато небето не беше черно, а мастиленосиньо, звездите закачливо примигваха над главите им, дивата мащерка ухаеше, а песента на щурците галеше слуха. Подобно преживяване в живота му повече нямаше да се повтори.

Корабчето спря на кея и Джейми се отправи към езерото на Ариадна, разположено наблизо. Местната легенда гласеше, че тя се е къпала в него, очаквайки завръщането на Тезей. Всъщност това беше нещо като издълбан в скалите басейн, пълен с топла минерална вода. Най-вероятно тесният канал, който свързваше езерото с морето, беше точката, откъдето трябваше да тръгне в южна посока.

Не беше трудно да намери говорещ английски местен човек, който да му превежда при разговора с един от старите рибари. След като поръча няколко бутилки вино, Джейми успя да научи, че точно на юг се намира остров Ковос. Съдейки по израженията на рибарите, мнението им за него не беше високо. Обясниха му, че островът е малък, само шепа камъни, хвърлени от боговете в пристъп на гняв. Бил неплодороден, хлябът — лош, маслините — дребни, хората — неразговорливи, жените — грозни. Нямало защо да ходи там, по-добре било да остане в Наксос...

На следващата сутрин, все още измъчван от махмурлук, той успя да намери лодкар, склонен да го превози до островчето, което действително изглеждаше като пустиня в сравнение с плодородния Наксос. Нямаше планини, само един хълм се виждаше от брега.

Джейми огледа окъпаната в слънчеви лъчи местност и промърмори:

— Благодаря ти, Гътри. А сега накъде да тръгна, стари негоднико — на север, на юг, на изток или на запад?

Не можеше да бъде на север, защото натам беше морето. Ако тръгнеше на запад, след сто метра щеше отново да се озове пред него. Тогава на изток или на запад да поеме? Той постъпи като всеки хазартен играч в подобен случай — извади монета от джоба си и я подхвърли.

— Ези или тура? Ези — значи на юг.

Вървя през трънаци и храсти, докато се добра до някакъв черен път, който свързваше морето с вътрешността на острова. Тръгна по него и не след дълго се озова в подножието на хълма. Едва сега видя,

че по склона му е разположено голямо село. Къщите бяха построени върху тераси, издълбани в скалите, и отдалеч приличаха на водопад, който се спуска от върха. Джейми пресметна, че дотук беше извървял около два и половина километра. Започна да се изкачва по хълма, като от време на време спираше и се оглеждаше. Островът нямаше пристанище, в заливчето не се виждаха водни коледа и луксозни яхти. Ала това кътче, забравено от цивилизацията, му допадаше.

Пътят нагоре по хълма към селото беше по-стръмен, отколкото му се стори отдалеч, и няколко пъти му се наложи да спира, за да си поеме дъх. Каза си, че трябва да се откаже от пушенето и от пиенето. Това решение се затвърди, когато по средата на пътя го задминаха две старици с тежки кошници. Ако съдеше по сбръчканите им лица, сигурно бяха два пъти по-възрастни от него. Те усмихнато го поздравиха и бързо го изпревариха.

— По дяволите, тези баби се движат като ракети — промърмори той, усмихна се и продължи да пълзи нагоре.

Забеляза, че земята по склоновете на хълма беше обработена. Самото село приличаше на десетките други, които беше видял в Гърция. На централния площад имаше църква и таверна с маси и столове, изнесени на тротоара. Джейми седна, поръча си бира и се огледа. Тук беше оживено, нямаше и помен от обичайната сънливост на гръцкото село. Къщите и дворовете бяха чисти и спретнати, никъде не се виждаше олющена боя или боклук. Възрастни жени прекосяваха площада, натоварени с пазарски чанти — не бяха прегърбени и вървяха бодро. Ако знаеше гръцки, непременно щеше да ги попита за тайната на тяхната жизненост.

Като свърши питието си, отиде в селското гробище, както му беше обичай, когато попаднеше в непознато селище. Винаги беше твърдял, че единствената му полза от изучаването на латински е, че може да чете надписите по паметниците. Този път обаче му се наложи да призове на помощ и познанията си по старогръцки. Извънредно много го интересува фактът, че тук всеки беше умрял в твърде напреднала възраст — сто и десет, сто и петнайсет години. Това го развълнува. Навярно Гътри не се шегуваше с тях. Може би неговият еликсир все пак съществува. Защо иначе селото щеше да е пълно с толкова бодри старци, а гробището — със столетници? Дали ползваха някакво лекарство или пък някоя малко позната билка?

Върна се в таверната, където вече сервираха обяда. Скришом занадничка в чиниите, опитвайки се да отгатне дали някоя особеност в храната не е причина за дълголетието на местните жители. Задушено агнешко месо, салата със сирене, риба, макарони — най-обикновено гръцко меню. Възрастните мъже пиеха вино, а на всяка маса имаше обичайната гарафа с вода. След като не говореше гръцки, как да открие тайната им? Навярно докторът ще му се притече на помощ. Но ако действително тук имаше нещо, досега трябваше да е открито и предложено на пазара.

— Извинявайте, не сте ли филмовият актьор Джейми Грант?

Той се извърна и срещна тъмнокафявите, усмихнати очи на свещеник в дълго черно расо, с голям, красиво изработен кръст на гърдите.

— Да.

— Познах ви. Гледали сме вашите филми, много са забавни. — Мъжът говореше английски със силен акцент. — Разрешавате ли? — Посочи празния стол до Джейми. — Какво ви води насам? Много малко туристи ни посещават, дори корабите не спират.

— Смятайте го за Божия благословия.

— Може би сте прав.

— Прави ми впечатление, че тук всички са дълголетници — каза Джейми, опитвайки се да скрие любопитството си. — Как си го обяснявате? Да не би тук да е Шангри-ла^[1]?

— О, едва ли. В Шангри-ла хората остават вечно млади и хубави, а ние не сме такива. Няма красота в старостта.

— Не мисля така. Всяка възраст има своята привлекателност — учтиво заяви Джейми, без сам да вярва на думите си. Мисълта за старостта го ужасяваше. Навярно селяните и рибарите я посрещаха мъдро и спокойно, но не и филмовите актьори. — Забелязах, че тук всички изглеждат здрави и пъргави.

— Може би се дължи на природосъобразния ни начин на живот. Нямаме автобуси и ако някой иска да отиде до крайбрежното селце да си купи риба, трябва да върви пеш или да използва велосипед. Имаме само две коли — едната се използва от доктора, а другата — от мен. Несъмнено двамата с него ще умрем рано.

— Да не би да се дължи на някакъв по-особен начин на хранене?

— Кой знае? Естествено здравословното хранене има значение или поне така ни уверяват лекарите.

Джейми усети, че всичките му подпитвания удрят на камък, но въпреки това продължи:

— Забелязах, че всички в таверната пият много вода. Необичайно е, особено за гърците. Не мислите ли, че пиенето на много вода е вредно?

— Разбира се, че не. Напротив — полезно е.

— Тогава навярно някакъв минерал в нея или нещо подобно е причина за местното дълголетие?

Свещеникът направи знак на сервитъора да се приближи и поръча храна и вино, без да му отговори. Джейми се зачуди дали не беше нарочно.

— Познавате ли Гътри? — запита той.

— Ха! Кой не познава милия, стар шишко? Бяхме заедно в Кембридж.

— О, разбирам. Значи вие сте неговият човек, който ще ми покаже онова, което търся.

— Така ли? Но какво всъщност търсите? Може би ще мога да ви помогна, може би не — загадъчно отвърна свещеникът.

— Гътри ни изпрати да търсим Еликсира на живота — смутено обясни младият мъж.

— Еликсирът е нещо, което удължава живота до безкрайност, нали? Задачата си я бива.

— Да, така е. — Джейми се приведе и нетърпеливо запита: — Да не би да има нещо във вашата вода?

— Какво трябва да има? — невинно попита свещеникът.

— Някакво свойство, което да е причина хората тук да живеят толкова дълго? Или пък тайната се крие другаде?

— Кой знае? — отвърна раздражено свещеникът. — Може да се дължи на слънцето, на начина ни на живот... Важното е, че сме доволни.

— Някога правили ли сте химически анализ на юдата? Ако се окаже, че има подмладяващ ефект, можете да я бутилирате и да забогатеете.

— Защо ни е, имаме всичко, от което се нуждаем, и сме доволни от живота си. Онези, които искат нещо повече, напускат. Останалите

живеят в любов и разбирателство.

— Значи не мислите, че водата е причина за дълголетието на местните жители? — разочаровано подхвана младият мъж.

— Не съм казал подобно нещо. Просто ви изясних, че има съчетание на обстоятелства, които ни правят такива, каквито сме. Ала — продължи той с променен глас — струва ми се, че трябваше да бъдете трима.

— Да, но двама се отказаха или ако предпочитате, отпаднаха. Откриха, че не се нуждаят от еликсир.

— А вие?

— Моят случай е по-различен. Навярно не съм късметлия като тях и все още не съм намерил себе си.

— Разбирам. Е, млади момко, няма никаква мистерия около нашата вода и ако желаете, ще ви покажа откъде идва. Може би тогава ще решите как да действате по-нататък.

Излязоха от селото и се заизкачваха по каменистата пътека, виеща се по склона. Най-сетне спряха пред отвора на някаква пещера, прикрит от пълзящи растения. Когато влязоха, свещеникът включи фенерчето си и подаде едно и на Джейми. Силно приведени, бавно запристъпяха по дълъг, тъмен и влажен коридор, изрязан в скалата, докато внезапно пред очите им се откри просторна зала. Джейми погледна надолу и видя огромно езеро.

— Ето, виждате ли? Това е нашият воден източник — истинско чудо на природата. Езерото не пресъхва дори и при най-голяма суша. Никой не знае откъде извира водата, ние просто сме благодарни на Бога, че я има.

Джейми седна върху надвисналата над езерото скала. През процеп високо над главата му проникваше слънчева светлина и падаше върху водата, от което тя добиваше тюркоазен оттенък. Гледката беше изумително красива. От тавана на пещерата се спускаха сталактити, наподобяващи тръбите на огромен орган. Имаше и сталагмити, но те бяха потопени дълбоко във водата и приличаха на потънал призрачен град. Цареше мъртва тишина. Джейми дълго седя като хипнотизиран, без да усети, че свещеникът си е отишъл. Инстинктивно усети, че е стигнал до края на пътуването, въпреки че не знаеше какво трябва да прави по-нататък.

[1] Рай на земята, чието местонахождение е неизвестно — по романа на Джеймс Хилтън „Изгубеният хоризонт“ (1933). — Б.пр. [↑](#)

КРАЯТ

Джейми пристигна в замъка на Гътри в единайсет сутринта на шести април. Бяха изминали точно три месеца от деня, в който тръгнаха да търсят съкровището. Преживяванията им бяха толкова много и толкова разнообразни, че се връщаше объркан. Беше научил много неща, но и много други останаха загадка за него.

Замъкът беше променен. Пролетните цветя бяха разцъфнали и градината беше неузнаваема. Навсякъде играеха деца. Той си припомни, че цялото им пътуване по някакъв начин беше свързано с тях. Странно, но и тримата не бяха родители за пример — Дитер изобщо нямаше деца, Уолт имаше болен син, който не живееше при него, а самият той беше изоставил единствената си дъщеря.

Отвори му слугата, за когото вече знаеше, че е бразилски индианец. Тръгнаха през голямата зала, която още не беше мебелирана. Гътри беше в кабинета си, където се беше състояла последната им среща.

— Джейми, чудесно е, че те виждам, момчето ми. Точен си като англичанин. Ще пийнеш ли нещо специално? — Той посочи подноса, върху който имаше бутилка шампанско, поставена в кофичка с лед, кана с портокалов сок и само две чаши.

— С удоволствие.

— Това е любимият ми специалитет — добави Гътри, докато смесваше питиетата. — Само ти ли идваш?

— Да, но ти, изглежда, предварително го знаеше — Джейми кимна към двете чаши. — Предполагам, че ти е известно какво се случи. Чувствахме невидимото ти присъствие по време на цялото пътуване.

— Подразбрах нещо, но искам и ти да ми разкажеш.

— Съдбата на онези деца в Бразилия покърти всички ни, особено Уолт, който не знаеше за опитите с лекарства. Откритието така го разстрои, че не можа да продължи с нас, а се върна в Щатите.

— Сигурно знаеш, че разпродава всичко. Чух, че ще задържи само една лаборатория в Орегон. Ще основе фондация в полза на бразилските индианци. А милият Дитер? Разкажи ми за него.

— Защо, та ти знаеш всичко. Когато го видях за последен път, се кълнеше, че ще се откаже от нелегалната търговия с оръжие и че ще използва връзките си, за да внесе помощи в страните, които се нуждаят от тях. Трагедията, която видяхме в Югославия, би разплакала и самия дявол. Дитер не престава да мисли за нещастните деца. За малко щеше да загине заради тях — ранили го, когато пренасял лекарства за сиропиталището.

— Кой би помислил, че милият Дитер ще се изложи на такъв риск? Ала въпреки всичко не умря. Вместо това се преобрази и с парите от нелегалната си търговия основа фонд за подпомагане на сираците в страните, разтърсвани от граждански войни. Много похвално, нали? На всичко отгоре ще осинови и едно момиченце. И така, миличък... — Гътри трмаво се запъти към сейфа, набра комбинацията и извади чековете, които беше оставил там преди три месеца. — Поздравявам те. Съгласно споразумението парите са твои. Предполагам, че си открил еликсира. Така ли е?

— Мисля, че да. — Джейми погледна чековете. Изгаряше от желание да протегне ръка към тях, но се въздържа и вместо това дълбоко въздъхна. — Дори и да съм спечелил парите, размислих и няма да ги взема.

— Сериозно ли говориш? — обади се Гътри без следа от изненада в гласа си.

— Задръж ги и ги предай на УНИЦЕФ.

— Имаш ли нещо против, ако ги взема аз?

Той го погледна недоумяващо.

— Е, ако такова е желанието ти... — измънка, но усетил, че разочарованието му ще проличи, добави: — Виж, тъй като нямам дял в депозита, нямам право да го взимам или да предявявам изисквания.

— Да не помислиш, че искам парите за себе си, момчето ми? Съвсем не, ще ги използвам за моята забавачница. Забеляза ли децата отвън? Какви сладурчета, нали? Малко са шумни, но какво да се прави...

— Колко са?

— Двайсет и пет, но имаме място за още десет. Новият ми проект е да създам място за почивка и радост на децата. Не, не сиропиталище, а слънчев дом, в който да събират здраве и сили.

— Похвално начинание, както ти се изразяваш, но и доста странно. Питам се защо го правиш.

— За изминалите петдесет години не свърших нищо полезно, а само се наслаждавах на живота. Реших през следващите петдесет да не бъда толкова голям егоист.

— Отказваш ли се от вилата и от всичко останало?

— За Бога, момчето ми, за нищо на света не бих се отказал от лукса. Не възнамерявам на стари години да живея в мизерия. Нещата ще си вървят постарому. Само ще преразпределям богатата, тъй да се каже.

— И след като реши да реформиращ себе си, помисли, че можеш да сториш същото и с нас тримата, така ли? Искаше да ни покажеш грешките, които правим в живота, нали?

— Боже мой, нима това се е получило? — изкикоти се шишкото.

— Не постъпи добре.

— О, хайде, приятелю, къде остана чувството ти за хумор?

— Междувременно го загубих. Всъщност за кого се мислиш?

— За Гътри, разбира се, за добрия стар, симпатичен Гътри. Но ако имаш друга представа за мен, съобщи ми я, целият съм слух, сладурче.

— Нямаше право да постъпваш така с нас. Спомняш ли си какво ни каза в началото? „Предлагам ви да се позабавляваме, да се спасим от скуката през зимата.“ — Джейми умело имитираше гласа му. — Забавление ли? Ти почти унищожи Уолт, който всъщност е един добър човек. Можеше да убиеш Дитер. Какво знаеш за него и детството му, когато се е оформял характерът му? Дали знаем какво е преживял Уолт, за да стане такъв безскрупулен бизнесмен?

— Хайде, Джейми, спести ми извиненията. Всички сме имали сурово детство...

— Не говори глупости. Нищо от онова, което сме преживели като деца, не може да се сравни със случилото се с Дитер. Знаеш ли, че е открил любимия си баща зверски убит? А животът му в Берлин в края на войната е бил истински кошмар. Тогава майка му е проституирала, за да могат да преживяват. За Бога, ако подобно нещо

днес се случи на някое дете, ще го обсадят психиатри и социални работници, за да го закрилят. А той е трябвало да се справя с всичко сам.

— Е, все пак той изпълни мисията. А искаш ли да знаеш нещо за любезния Уолт — говори се, че е убил баща си. Изненадан си, нали, момчето ми?

— Как? Кога?

— О, преди години, когато е бил съвсем млад. Очевидно баща му е бил неприятен тип, който често го е биел и Уолт се е отървал от него, като му е помогнал да се удави. Не го обвинявам.

— Господи, какъв ужас! Как го научи?

— Едно птиченце ми го каза.

— Означава ли това, че си шпионирал всички ни? По дяволите, невъзможен си.

— Имах причини да го направя.

— Представям си колко ревниво бедният Уолт е пазел тайната си и накрая се явява тип като теб, който я разкрива.

— Колко състрадателен си станал!

— Не бъди саркастичен. Знам, че Уолт е човек на място. Ако наистина е убил баща си, сигурен съм, че е бил принуден. Не съм този, който може да го съди. Но на теб никога няма да простя за това, че се подигра с нас. Не го заслужавахме. Нямах право да играеш ролята на Господ и да раздаваш правосъдие от негово име. Ти си негодник! — Осъзнаваше, че като говори така, проиграва шанса си да прави филм, но внезапно установи, че не го е грижа. От името на тримата трябваше да каже всичко на шишкото.

— Свърши ли с нравоучението, момчето ми?

— Какъв ли смисъл има, след като не се вслушваш в никого? За теб всичко е игра.

— Сега е мой ред, Джейми. Позволи ми да ти съобща някои истини, за да разбереш, че всичко е много сериозно. Да си богат не означава да си безотговорен, каквито са онези двамата. Те напълно заслужават онова, което им се случи. Нали видя прислужника ми Жозе? Със съпругата му са обикновени, доверчиви индианци. С цялата си наивност са си мислели, че белият човек знае повече от тях, и... са станали негова жертва. Цялата история е много тъжна. Имали са три деца и са били твърде бедни, за да си позволят повече. В отчаянието си

жената прибягнала до хапчетата на Уолт. Родила уродливо дете, занесла го в гората и го убила. Сетне, разкъсвана от срам и угризения, се самоубила. Целта ми беше Уолт да види последиците от дейността си.

— За Бога, не чу ли? Не е знаел нищо.

— Трябваше да знае. Вината е изцяло негова.

— Защо Жозе не ги е осъдил?

— Не бъди наивен. Какво може да направи един обикновен индианец? Във всеки случай той не иска пари, а съпругата си. Освен това едно парично обезщетение не е никакво наказание за Уолт — той е толкова богат.

— Защо не му обясни всичко, а измисли тази сложна игра?

— Той едва ли щеше да си направи труда да провери нещата на място.

— А бедният Дитер с какво заслужи наказанието си?

— Спомняш ли си мистериозната самолетна катастрофа над Тихия океан, при която всички пътници загинаха?

— Струва ми се, че да — излъга Джейми.

— Беше атентат. Медиите съобщили, че президентът на някаква африканска държава щял да пътува с този самолет и политическите му противници поставили бомба в него. Информацията се оказала неточна, президентът не бил в самолета, но треста невинни пътници загубиха живота си. Между тях се намираше мой приятел — млад, надарен човек, който едва започваше кариерата си на оперен певец. Току-що се беше оженил и съпругата му очакваше дете. Когато чула новината, пометнала и така остана съвсем сама. Търговията с оръжия, които Дитер безгрижно нарича „играчки“, му служи само за забавление. Той е просперираше в толкова други области, че не му се налага да цапа ръцете си. Само с алчност може да се обясни играта със смъртта. Ще попиташ защо лично не му кажа всичко това. Каква полза? Той знае, че всички ние не одобряваме дейността му, и въпреки това продължава. Ето защо бях принуден да действам по-решително.

— Значи предварително си обмислил всичко.

— Да. Искан да ги накарам да страдат. От известно време ги следях, обаче фактът, че двамата се озоваха едновременно в един и същ хотел в Кан, беше чиста случайност.

— Ами аз? С какво привлякох вниманието ти?

— С нищо, скъпи Джейми, ти си ангел. Разбира се, бих желал да не си такъв закоравял комарджия, но с това вредиш само на себе си. Ти също случайно се оказа там и щеше да е нелюбезно от моя страна да те изключа от играта. Освен това реших, че участието ти ще е от полза за другите двама, особено за Уолт, който, бидейки американец, щеше да се затрудни в отгатването на ключовете, свързани с Европа. От тази гледна точка беше в неравностойна позиция. А теб, изглежда, подцених, защото излезе победител. Защо отказваш да вземеш парите, нали искаше да снимаш филм?

— След като разбраха, че се интересуваш от проекта, желаещите да инвестират в него са много, тъй че финансово не съм притеснен. Освен това парите не са най-важното нещо в живота. След онова, което видях, мисля, че те трябва да се използват за полезни цели, не за празни удоволствия.

— И все пак искаш ли да правиш филм, или си решил да ставаш монах?

— Налага ми се да работя, защото имам дългове, а трябва да поддържам и замъка. Но предполагам, че вече нямам шанс, след като ти държах такъв език.

— Не бъди глупав, Джейми. Обичам споровете. Освен това донякъде си напълно прав — попрекалих, но нали знаеш, че обичам да си навирам носа навсякъде.

— На теб, стари негоднико, никой не може да се сърди.

— Чудесно. И все пак трябва да помислиш за имението Грантли и за онзи чудесен замък, който те зарежда с енергия и любов.

— Ако успея да подновя кариерата си, надявам се да спечеля достатъчно, за да задържа имота, ако ли не, ще продам всичко. Наскоро разбрах, че хората и отношенията между тях са по-важни от някакъв замък.

— Значи се запозна с моя приятел Панос, свещеника? Той много те харесал. Каза ми, че си изглеждал по-добре, отколкото на екрана. И така, какво е заключението ти?

— Че еликсирът не се намира във водата.

— Така ли мислиш?

— Да. Не взех проба за изследване, защото щяхме да открием, че това е обикновена минерална вода.

— Точно така. Преди време направихме анализ с Панос. Въпреки всичко водата е с превъзходни качества и може да бъде източник на доходи. Представяш ли си, бутилирана вода от Егейските острови? Защо не се заинтересува?

— Много мислих по въпроса. Който се захване с подобен бизнес, ще плати голяма морална цена. Не искам да съм този, който ще промени живота на местните хора. Те са дълголетни, защото са изпълнени с вътрешно доволство. Еликсирът на живота е в самите нас. Ако основем там фабрика за бутилиране на минерална вода и ги направим богати, какво ще остане от вътрешната им удовлетвореност? Няма ли да съкратим живота им до жалките седемдесет години? Не бих взел такъв грях на съвестта си.

— Значи мислиш, че това задоволство е причина за дълголетието им?

— Дълго разсъждавах върху нещо, казано от свещеника: че всички те се обичат. Именно това е ключът към загадката. Нямам предвид сексуалната, а истинската, духовната обич. Трябва да обичаш другите хора повече от себе си.

— Каква хубава идея! Да се надяваме, че си прав, момчето ми. Признай, че играта беше забавна.

— О, да. Понякога беше страшна, понякога — тъжна, но си прав, че беше интересна. Все пак нямам желание да се повтори.

Докато пътуваше за Лондон, Джейми се питаше какво става с него. Обикновено не изпускаше случая да се сдобие с пари, а сега беше обърнал гръб на цяло състояние. И какви бяха онези негови брътвежи пред Гътри за обич и доволство? Навярно с възрастта е започнал да изглупява. Усмихна се, защото за пръв път от много време се чувстваше спокоен. Щеше да се заеме с филма, но не заради парите, а заради огромното удоволствие, което щеше да изпита, правейки добра роля. И най-важното беше, че този път нямаше да работи за слава. Вече беше осъзнал колко е преходна. Ала в едно нещо беше напълно сигурен — докато е жив, няма да се занимава с хазарт. Това решение взе, когато видя, че сумите, които губи за една нощ в казиното, могат да стигнат за едногодишната издръжка на сиропиталището в Югославия.

Взе такси до вкъщи. Заизкачва бавно стълбите към апартамента си не поради умора, а защото за пръв път щеше да влезе в жилището си, след като Мика го беше напуснала.

Дали присъствието ѝ още се усещаше там? Щеше ли старият му копнеж по нея да възкръсне? Тя трябваше завинаги да изчезне от живота му. Вече знаеше кого иска да има до себе си, но съзнаваше, че мечтата му е непостижима.

В апартамента цареше потискаща тишина. Не бързаше да запали лампата, защото знаеше какво ще види. И въпреки това изтръпна, когато светлината обля дългия коридор: върху тъмночервените стени от единия до другия край бяха наредени дваисет огромни снимки на Мика в различни пози. Той бързо започна да сваля портретите. Събра ги закуп и ги наблъска в гардероба на входното антре. Едва тогава се почувства по-добре.

В спалнята все още се носеше уханието на парфюма на Мика. Отвори гардероба и видя, че дрехите ѝ стояха по местата си. Щеше да махне и тях, след като се подкрепи с чаша уиски.

Щом Дитер се освободи от комплексите, любовта между него и Магда разцъфтя с неподозирана сила. Двамата се наслаждаваха един на друг, сякаш бяха съвсем млади любовници, които сега откриват секса. Единствената им неприятна мисъл беше свързана с Гретел — питаха се как да ѝ съобщят за чувствата си.

Ала притесненията им бяха напразни. От прозореца на спалнята си тя ги беше видяла да се разхождат в градината. По влюбените им погледи беше разбрала всичко. Внезапно ѝ прилоша. Разбра, че са я използвали. В яда си дръпна силно завесата и я скъса; счупи няколко скъпи предмета, сетне си стегна куфара и завинаги напусна замъка.

Не след дълго Уолт намери подходяща къща. Беше достатъчно голяма, за да се обособи крило за сина му, в което да има стаи за обслужващите го медицински сестри, помещение за гимнастика и басейн за масаж. Лекарите му бяха казали, че Ханк няма да може да се ползва от басейна и гимнастическите съоръжения, но той не губеше надежда.

Новият му дом беше отдалечен на около седемдесет километра от този на майка му и на двайсетина от Уестлейк, където се намираше единствената лаборатория, която му беше останала.

Изненадващо и за самия него, той беше безкрайно доволен, че се е върнал в родното си място, където се чувстваше сигурен.

Майка му излезе права по отношение на Чарити. Съпругата му не отиде в полицията да го предаде и тайната му остана запазена.

Чарити беше удовлетворена от издръжката и побърза отново да се впусне във вихъра на светските удоволствия.

Беше пресметнал, че за по-малко от година ще открие болница в Бразилия. Питаше се дали ръководенето само на една лаборатория ще му бъде достатъчно, за да запълва времето си. В едно беше сигурен — нямаше да му липсва светският живот, който двамата с Чарити бяха водили досега. Дали не бяха търсили светските удоволствия, за да запълват празнотата, която съществуваше в отношенията им?

Копнееше да сподели живота си с жена като Уинтър, но това беше само мечта. Наскоро след завръщането им бе намерил оставката ѝ на бюрото си. Не я обвиняваше. Нямаше право да я натоварва с грижите си. Тя навярно щеше да отиде при Джейми. Искрено ѝ желаше щастие, но страдаше, че повече няма да я види. Но преди всичко трябваше да изпълни дълга си към Ханк. Не се страхуваше от самотата, която го беше съпровождала през целия му живот. Сега поне беше свободен.

Първият ден на Джейми в Лондон беше напрегнат. Мълвата, че е пристигнал, се беше разпространила мълниеносно и телефонът му непрекъснато звънеше. Отвсякъде се силеха поздравления и покани. Ала той реши, че първата му работа е да опакова вещите на Мика и да уреди изнасянето им от дома си. Вече не изпитваше съжаление от раздялата им.

Наля си още едно уиски и се отпусна на канапето. Господи, как мечтаеше Уинтър да е до него в момента. Ако беше проявил смелост и беше ѝ признал чувствата си, може би тя щеше да предпочете него пред Уолт. Защо така лекомислено му разчисти пътя? Защо винаги трябваше да бъде джентълмен до мозъка на костите си?

Позвъни се и той се запита кой може да го търси по това време. Отвори вратата и недоумяващо изгледа младата жена, която стоеше на площадката.

— Здравей, татко — опита се да се усмихне тя.

— Фиона! Каква приятна изненада! — Не знаеше как да постъпи. Ако я целунеше, щеше да бъде твърде прибързано, ако само ѝ стиснеше ръката — много формално. Затова сложи ръка на рамото ѝ и добави: — Заповядай, влез. — Повече я към всекидневната и момичето застана в средата на стаята.

— Искаш ли нещо за пиене? — попита Джейми, за да наруши неловкото мълчание.

Зарадва се, когато Фиона кимна утвърдително, защото това му даваше възможност да отиде за малко в кухнята и да се овладее. Когато се опита да извади ледените кубчета от хладилника, забеляза, че ръцете му треперят. Не можеше да повярва, че дъщеря му е дошла, особено след като му беше казала, че не иска да го вижда.

Заговориха за времето, за колекциите му от картини и порцеланови войници. През цялото време скришом я разглеждаше и усещаше, че тя прави същото. С гордост установи, че Фиона прилича повече на него, отколкото на майка си. Беше много красива.

— Как върви учението в колежа? Занимаваш се с антропология, нали?

— Да, с модерна антропология. Свързано е с проблемите на съвременното общество, като например защо се разтрогват браковете.

„Господи, ще става социален работник. Колко тъжно!“ — помисли си Джейми, но само въздъхна.

Настъпи неловко мълчание, сетне той се претраши и започна:

— Слушай, защо не ми кажеш...

— Виж, татко, трябва да ти кажа... — едновременно с него заговори и Фиона. Двамата избухнаха в смях и когато се успокоиха, той се обади:

— Започни ти първа.

— Мама умря.

— Съжалявам. Кога? — попита и се учуди, че абсолютно нищо не почувства при новината за смъртта на жената, с която беше прекарал няколко години от живота си и която беше родила детето му.

— Преди десет дни. От рак. — Младата жена говореше толкова спокойно, че баща ѝ се запита дали не е сдържана по природа, или пък има някаква друга причина.

— Сега разбирам защо ме е търсила по телефона — продължи той. Дали не му се е обаждала, за да му съобщи, че е болна? Или пък е искала да се сдобрят?

— Каза ли ти нещо... за мен?

— Не, нищо — отвърна Фиона и в гласа ѝ се прокрадна съжаление или поне така му се стори. Сетне добави:

— Навярно ти е телефонирала на път за болницата.

— Може би.

— Мисля, че е по-добре да продам къщата. — Дъщеря му говореше разсеяно, сякаш искаше да му каже нещо, но не знаеше откъде да започне.

— Трябва да ти е било много тежко. А къде беше вторият ти баща?

— Напусна ни още миналата година. Прекалено дълго издържа. Не го обвинявам, не се живееше лесно с мама. Ужасно мъчно ми беше, когато си отиде. Не знаеше, че е болна.

Джейми не сподели колко трудно му беше да живее със Сали.

— Слушай, скъпа... Предполагам, че се чувстваш обидена. Мислиш, че съм те изоставил. Не е вярно, никога не съм те забравял. Онова, което се случи... — Той замълча, защото не знаеше как да обясни сложните си чувства на едно младо момиче.

— Помислил си, че за мен ще бъде по-добре, ако не се виждаме. Не си искал да ме разстройваш.

— Така е. Честно казано, мислех, че и за мен така ще е по-добре. Когато трябваше да се сбогувам с теб след поредната ни среща, сърцето ми се късаше. Надявах се, че един ден ще разбереш. Бих дал всичко на света, за да поправа нещата.

— Мразех те. Бях толкова огорчена... — Момичето млъкна за миг, сякаш за да се овладее, а на Джейми му примая. — Когато гледах твоите филми или снимки във вестниците, те ненавиждах. Пред никого не съм признавала, че си ми баща, но в училище се налагаше да обяснявам, че името Грантли и приликата ми с теб е съвпадение. Много съм объркана, защото преди няколко дни открих, че мама ме е лъгала. Беше ми казала, че си ни изоставил на произвола на съдбата.

Ала след смъртта ѝ започнах да преглеждам книжата ѝ и намерих това. — Отвори чантата си и извади писма, стегнати със синя панделка. — А на тавана открих кутия, пълна с твои снимки и изрезки от вестници и списания, свързани с филмовата ти кариера. И все пак тя твърдеше, че те мрази. Сега вече не го вярвам. Колкото и тъжно да е, навярно не е преставала да те обича. От писмата разбрах истината. Не съм подозирала, че през цялото време си плащал издръжката ми и че влогът ми в банката е направен от теб; мама ми беше казала — на мен и на втория ми баща, — че парите са от дядо ми. Открих и много подаръци от теб, които дори не бяха разопаковани. Бях потресена и много плаках. Искане ми се да е жива, за да узнае, че съм открила истината.

Джейми я слушаше с вълнение, но не изпитваше гняв.

— Не я кори, Фиона. Вярно е, че се провалих като съпруг. Бях безотговорен, пропилявах парите си на комар, а майка ти мечтаеше за семеен живот с улегнал мъж. Радвам се, че все пак си узнала всичко. Не е приятно да те смятат за чудовище.

— Но защо не си ми го казал? Загубихме толкова много време.

— Страхувах се. А когато се опитах, няха голям успех. — Джейми горчиво се усмихна.

— Дано не помислиш, че вече е късно и че обидата е унищожила всичко.

— Фиона, винаги съм те обичал. — Сведе очи и срамежливо продължи: — Заета ли си тази вечер? Искаш ли да вечеряме някъде?

— С удоволствие, татко, имаме много да наваксваме.

— Чудесно. — Прегърна я, като се смееше и плачеше едновременно, а бъдещето му се стори много по-оптимистично, отколкото допреди час.

След като се върна от Ню Йорк, Уолт посети сина си. Сестрите го предупредиха, че момчето не се чувства добре — измъчвала го вирусна инфекция. Ханк изглеждаше по-слаб, отколкото преди четири месеца. Нормално дете би се справило с такова заболяване за няколко дни, но за него беше необходимо продължително лечение с антибиотици и други процедури, за да се избегнат усложненията. Ала

можеше ли да се каже, че изобщо някога Ханк се чувства добре... прикован към инвалидния стол?

Включи уредбата, седна до момчето и го прегърна.

— Купих къща за двама ни, Ханк. Ще живееш при мен. От стаята си ще можеш да се любоваш на океана и на китовете... — В продължение на повече от час той говори на недъгавия си син. — Никога няма да те изоставя, Ханк. Никога! Ще прекараме остатъка от живота си заедно.

Дотолкова се беше съсредоточил в сина си, че не чу почукването на вратата и леките стъпки зад гърба си. Когато някой докосна рамото му, подскочи.

— Здравей, Уолт! Надявам се, че нямаш нищо против посещението ми.

— Уинтър! — възкликна той. — Това се казва изненада.

— Знам, че по това време винаги си тук — топло се усмихна младата жена.

— Не очаквах, че отново ще те видя. Не и след като... получих оставката ти... — Беше толкова смутен, че говореше несвързано.

— Размислих. Ако още ме искаш...

— Разбира се, че желая да се върнеш, но не мога да ти осигуря работа. Купих си къща в Орегон и двамата с Ханк ще живеем там. Задържах само една лаборатория близо до новия ми дом, където ще продължа изследванията. Знаеш ли, вече изолирах гена на болестта на Хънтингтън? Навярно идните поколения няма да страдат от нея. Ала аз трябва да продължа работата си, за да помогна на онези, които вече са поразени от това чудовищно заболяване.

Тя нежно докосна рамото му и решително заяви:

— Нямах предвид работата, а другото ти предложение. Все още ли е в сила?

— Предложение ли?

— Беше казал, че ме обичаш и че желаеш да бъда до теб. Наистина ли е така или е било само прищявка?

— Най-искрено го мисля и никога не съм казвал подобно нещо на друга жена.

— Вярвам ти. И аз те обичам и копнея да бъда до теб. През последните седмици бях много отчаяна. Да си призная, липсваше ми.

Доста дълго се борих със себе си, страхувах се да повярвам в думите ти.

— Но... — опита се да я прекъсне Уолт.

— Остави ме да довърша, докато не съм загубила кураж. Не бях права да се отказвам от щастието си. Обикнах те и те приемам такъв, какъвто си. Само глупавите жени си въобразяват, че могат да променят един мъж.

— О, Уинтър...

— Сетне осъзнах, че изобщо не знаеш нищо за чувствата ми — бях съумяла да ги запазя в тайна. Затова реших да те намеря и да ти кажа, че не мога да си представя живота без теб. Не знам дали ще ми повярваш.

— Действително се промених и го дължа на теб. Искан ми се никога да не се разделяме.

— Трябва да ти кажа още нещо. Не желая да бъда поредната ти любовница. Ако ме изоставиш след време, не бих го понесла.

— Господи, за какъв ме смяташ? В деня, в който получа развод, ще се ожения за теб.

— Искан да бъда твоя съпруга — прошепна младата жена.

— О, скъпа, не вярвам на ушите си. Мислех, че съм проиграл шанса си пред теб. Трябва да те предупредя, че за в бъдеще възнамерявам да водя уединен живот в Орегон.

— Не можеш да ме отблъснеш така лесно.

— Страхувах се, че харесваш Джейми и неговото общество.

— Нима допускаш, че бих приела да бъда господарка на имение и съпруга на филмова звезда? — Тя се разсмя. — Джейми си беше въобразил, че ме обича, но мисля, че все още е под влияние на преживяното с Мика и че ще измине много време, преди отново да се влюби. Винаги ще го приемам като приятел, но това не е любов. Да обичаш някого означава да не можеш да живееш без него.

Откъм болничното легло се чу лека въздишка.

— Ханк! — едновременно възкликнаха двамата.

— Той ни чува! Винаги съм твърдял, че синът ми разбира всичко. — Уолт притисна силно Уинтър до себе си, сякаш се боеше да не я изгуби. Сетне се отдръпна и внимателно се вгледа в лицето ѝ, като че ли искаше винаги да запомни изражението ѝ.

Наведе се и впи устни в нейните.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.